

22730/E

R.M. (111) 281

798 WILLUGHBY (Fran.) Ornithologie
Libri III., recognovit, digessit, supplevit. J.
RAIUS; containing 77 fine plates of birds,
including fowls, pigeons, &c., folio, calf neat,
scarce. 12s 6d Lond., 1676

799 — De Historia Piscium, Libri IV.,
ex recognitione J. RAI; containing a very
large number of fine plates of fishes, shells,
&c., folio, LARGE PAPER, calf gilt, fine copy.
25s Oxon., 1686

H.

Digitized by the Internet Archive
in 2016 with funding from
Wellcome Library

<https://archive.org/details/b28775235>

VIRO NOBILISSIMO ET CONSULTISSIMO
D: GEORGIO CLIFFORTIO J. V. D.

CAROLI LINNÆI
FLORA LAPPONICA,

EXHIBENS
William Spence
P L A N T A S

PER
L A P P O N I A M

CRESCENTES,
SECUNDUM SYSTEMA SEXUALE,

COLLECTAS IN
Itinere Impensis Soc. REG. SCIENT. UPSALIENSIS,
Anno 1732 instituto.

ADDITIS
SYNONYMIS, ET LOCIS NATALIBUS OMNIUM, DE-
SCRIPTIONIBUS ET FIGURIS RARIORUM,
VIRIBUS MEDICATIS ET OECO-
NOMICIS PLURIMARUM.

EDITIO ALTERA, AUCTA ET EMENDATA
Studio & Cura JACOBI EDVARDI SMITH.

L O N D I N I:
IMPENSIS B. WHITE ET FILIORUM.
TYPIS J. DAVIS.

1792.

4766

VIRG. GEORG. iv. 517.

Solus hyperboreas glacies Tanaimque nivalem,
Arvaque Riphæis nunquam viduata pruinis
Lustrat.

ILLUSTRISSIMÆ
SOCIETATI REGIÆ
SCIENTIARUM
UPSALIENSIS,
OLIM SUECIÆ APPELLATÆ,
NOVAM HANC EDITIONEM
OBSEQUIO QUO PAR EST

D. D. D.

J. E. SMITH,

SOC. LINN. LOND. PRÆSIS.

LONDINI, 1792,
Cal. Febr.

PRÆFATIO EDITORIS.

FLORA Lapponica, judicio omnium, inter celeberrima Linnæi opera obtinuit locum; non tantum propter ea quæ jure suo de Botanice meruit, sed etiam propter curiosarum & novarum, quas in se habet, rerum varietatem. Sermone porro præjucundam sese offert, tum styli suavitate ornatissimam. Utrum verò ex venditione præter solitum amplâ, an ex paucitate exemplarium impressorum accidit, per annos plurimos proximè elapsos molestiam haud mediocrem librorum collectoribus adhibuit, quo prece vel pretio hoc opusculum rarissimum sibi compararent. Interea pretium in majus quam quod res suadeat auctum est, adeò ut nova editio & multum rogata fuit, & sane quasi necessaria.

Quod autem Naturæ studiosis gratissimum atque utilissimum, Dom. White & filius, bibliopolæ Londinenses, viri de re literariâ optimè merentes, nuper tabulas æneas quas Linnæus ipse pro Flora Lapponica excudi curavit, ex Hollandia deductas coëmerunt. De nova editione imprimenda illico in mentem venit. Ut hoc consilium in melius se vertat, ipse, quod potui, auxilium tuli. Notas quippe Mss. quas a Linnæo, suâ manu scriptas habeo, communicavi. Totum opus recensui. Nomina trivialia & citationes Sp. plant. ed. 2^{dæ}, tum nomina plantarum in Lapponiâ post editionem hujusce operis primam inventarum, quæ sane numerum 55 complent, addidi. Synonyma etiam perlegi. Citationes erroneas emendavi. Et quamvis de rerum Linnæanarum mutatione non parum sollicitus fuerim, est tamen ubi synonyma quæ Linnæus ipse falsa suspecta habuit, planè omisi; tum autem alia quædam quæ profectò dubia mihi visa fuerint, in jus vocavi. Omnia hæc quidem illius sunt qui opera insignia, labe aliquâ hic vel illic contaminata, velit edere; attamen labori hujusmodi mentes editorum plerumque aut omnino impares, aut nimis otiosæ, repugnant improbæ. De novis synonymis adden-

addendis minùs sollicitus fui; sperabam scilicet utilitati non operis magnitudini interfervire. Multæ res utiles admodum & ingeniosæ in hâc editione conspiciendæ sunt, ex quibus non meus sed honor potius amici summi Dom. Afzelii oritur. Egregius ille Botanicæ Demonstrator Upsaliæ, in Angliâ morabatur cum hanc editionem aggressus sum. Sæpius profectò illius animadversionibus usus fui; de fide enim viri, tum de intelligentiâ, tum de doctrinâ dudum expertus, satis compertum habeo.

Quo citationes editionis prioris ad hanc nostram ritè quadrent, numeros Linnæanos mutare nolui. Quas autem species novas inserui, hisce numerum plantæ, qua fors tulerit, præcedentis, asterisco adjecto, dedi. Hinc qui paginas hæc vertet, facillime plantas novas quas inserui deteget, simulque sub omnibus ita insertis, quâ ratione usus inter prisca Linnæanas inserui, discet. Excipienda autem est planta numero 345 supposita; scilicet iste numerus in priori editione geminus occurrit, & asterisco posterior a Linnæo notatur ipso.

Observationes quas ipse ausus sum inferre, meo nomine dedi, ne culpâ ingenii nostri

nostri Linnæi famam videar deterere. Libri citati, qui nunc primum catalogo auctorum Floræ nostræ præfixo adduntur, asterisco distinguuntur. Hunc catalogum accuratiorem, uti spero, quam qui in prima editione elaboratus est, confeci. Non abs re alienum erit hoc loco memorare, quod operam perdidit dum sane investigarem quid Linnæus vellet innuere, asterisco (*) ad calcem characterum specificorum quarundam in hoc libro plantarum adjecto, tum etiam signo (†) ad paucos alios. Hoc profectò ad numeros 223, 237, 267, 290, 301, 302, 308, 309, 328 ad 331, 390—394, 469, prostat, vix ad unum aut alterum præterea. Epistolæ Bartschii, cui primæ editionis dum adhuc imprimeretur cura commissa fuit, qui et epistolas quotidie de iis quæ in imprimendo opere acciderent, ab Amstelodamo ad Linnæum, tunc temporis Hartecampi commorantem, misit, ne quid lucis huic investigationi dederint. In hâc novâ editione signa hæc omnia retinui summâ fide. Piget sane non potuisse omnia explicare; at si fungar vice cotis, & alium quempiam ad labores feliciores cogam, opera haud omnino inutilis videbitur.

Floram illam egregiam Dom. Villars, dum, quod ad Salices spectat, citabam, certa fundamenta in genere tam obscuro spe omnino sollicitâ quærens, speciminibus originalibus ab illustri homine nominatis tantummodò fidem habui. Hoc sanè genus, & profecto quodcunque in aliis aut obscurum aut difficile fuerit tractanti, specimina a Linnæo ipso in Lapponiâ lecta, & ab eodem nominata, opem summam & certissimam tulerunt.

Denique neque tempori neque labori parcendum duxi, quo minus editionem hanc omnibus numeris absolutam reddam. Opera sane hujusce viri illustris exemplaribus tam indignis, tum compilationibus adeo deformia facta sunt, ut certe jam tempus est rem in melius restitui. Illi etiam editores queis ingenium summum fuerit & operi huic necquicquam impar, cessere tamen, quoniam ad Mss. Linnæana & ad herbarium aditus non patuit; tum autem, quoniam scientia plantarum practica, quas forsan vellent scribere, defuerit.

Si conatus hi nostri, illorum quorum mens atque animus in hisce rebus satis versatus fuerit, judicio probentur, mox

novam quoque Systematis Vegetabilium editionem proferam. Neque hæc nisi ex ipsâ observatione proveniet, & studio & diligentîâ ad summum quod potero limata. Talis editio jamdudum omnium in votis fuit. Haud tamen nimis propere hæc aggrediar, ne errori in aliquâ re quam effugisse licuerit, aliis fiam. Hoc enim animo semper usus sum

——“ *Sat cito, si sat bene.*”——

Dabam Londinî, 1792.

L E C T O R I

S.

A U T H O R.

TERRAM, quam regit summa Arctos, ipsius aquilonis sedem, hyeme æterna sepultam, incultam, sterilem & inhabitabilem multi veterum credidere; longe tamen mitiorem esse, longe suaviorem beatioremque intellexere recentiores, suisque & hanc superbire naturæ dotibus singularibus sibi soli propriis ostendat Flora tandem Lapponica.

Prodeat itaque Flora Lapponica fera licet, & nescio quibus fatis tamdiu retardata, semetque Curiosis offerat, quæ diu fatis in ultimo Europæ angulo latuit, cum jamdudum sorores Europæ famam virtutibus suis partam possideant summam. Erit igitur ut loco, sic & tempore ultima Flora, immo & laudem ornamenta ejus exposcent ultimam.

Ex Floræ Lapponicæ comitatu vix plantam vidit ullus ante Clar. *Rudbeckium* fil: qui anno 1695 mandato Sapientissimi Regis quondam nostri p. m. CAROLI XI. ut quæ alma Natura in summo septentrione produxerat, describeret cumque orbe literario communicaret, Lapponium adire tenebatur. Mandato obsequens adit, pervenit, peragrat, inquit, invenit, observat, describit, exit, redit totius orbis literarii summo cum desiderio; in observatis his describendis, limandis, illustrandis & parandis dies noctesque consumit, nullum laborem, nullas impensas parcens; absolutus & ad prælum parata Lapponiæ illustratæ imprimitur tomus primus, splendidus & curiosus, qui primos modo itineris dies enarrat, subsequenter septem expectantibus, ut subjiciantur prælo, quos prævenit ferale & fatale istud incendium Upsaliense 1702, omniaque tantis impensis, laboribus, periculis, itineribus, lucubrationibus comparata, collecta, adservata & elaborata uno die cum florentissima urbe in cineres convertit; nec reliquit præter tabulas quasdam manu pictas & brevem *catalogum rariorum plantarum* Act. lit. Suec. 1720 insertum.

Præterlapsis ab itinere Rudbeckiano fere quadraginta annis, conjunctis & apud nos doctorum viribus & animis, instructa & in Suecia Societate erudita & curiosa, latentes in propria etiam patria naturæ thesauri sollicitam mereri cœperunt curam, jactura Rudbeckiana magis
magis-

magisque a plurimis deplorata. Placuit itaque Inclytis Societatis Regiæ Literariæ & Scientiarum Membris (quorum primi hujus itineris auctores fuere A. Celsius, O. Celsius, & O. Rudbeck. fil. Professores Upsalienses per orbem clarissimi) etiamnum aleam jacere, iterumque aliquem, Societatis impensis ad loca diffusa Lapponiæ mittere. Obtigit ergo mihi ex eorum decreto hæc sparta.

Rebus ita ordinatis Lapponiam insequente anno a me visitandam conclusum dum fuit, Upsalia discedo, inferiores Sueciæ provincias peto, adfines saluto, *Lundinum* in Scania simulque fidelissimum quondam meum in rebus naturalibus Magistrum, Clarissimum *Stobæum* Professore & Archiatrum in viso, circa initium anni 1732. Discedente hyeme medio mensis Februarii & ego discedo ex Scania, *Smolandiam* etiamnum nive tectam accedo; permaneo cum hyeme in Smolandia ad medium Martii, cumque ea abeo, *Upsaliamque* sub initium Aprilis nive adhuc albam attingo. Paratis necessariis ad iter, solus, relictis omnibus, quæ moram & impedimentum adferre possent, adsumo vestimenta, capsulam coriaceam papyro penisque refertam, baculum, qui insculptas exhibebat mensuras, conscendo equum, & ingredior iter Lapponicum die *decima tertia* Maii 1732, omnia dum Upsaliæ vernali tempore vigeant, floreantque; nec lente, nec cursu pernici pergo per *Gewaliam* & *Gestriciam*, *Helsingiam* & *Sundsvalllem*, *Medelpadiam*, ubi mon-

montem Norbyknulen adscendo, mox Hudviksvallem, *Angermanniam*, Hernoamque video, & cryptam in apice montis Skula intro cum vitæ licet discrimine; iter dein parum minus accelerandum suadet hyems superiorem *Angermanniaë* partem adhuc infestans; tandemque *Umoam Westrobothniæ* pervenio.

Via publica hic decedo, devias sylvas versus occidentalem plagam introeo, tandemque terminos *Laponiæ* saluto. Intro *Laponiam*, *Lykselam* pervenio, *Laponibusque* dein, qui morum linguæque barbarie tantum non horrorem excitare poterant, me solum committo; adverfo fluvio ad Alpes tendo, inde me trado flumini *Fuktan*, cum quo luctatus sum diu; tandem sylvas & paludes glacie, nive, aquaque frigida refertas transire sustineo,

*Fata obstant, tristisque palus, innabilis unda
Alligat & novies Styx interfusa coercet.*

Exhaustus tandem viribus *Westrobothniam* repeto, mox *Pitboam* novam & antiquam in viso, *Luloamque* novam & antiquam pertranseo. Hic iterum via decedo, scaphaque vectus per flumen *Lulensem Laponiam* quæro; *Jockmocksensem* & *Quickjocksensem* templum linquo, montes, sylvas & campos arenosos per deserta lustro. Dein *Alpes Lapponicas* per montem *Wallevari* adscendo, occidentalem plagam respiciens, inflexo versus *Laponiam Pitboensem* australem magis itinere meo pedestri; tum demum summa *Alpium juga* (*Dorsum Alpium* dicta) transcendo,

scendo, ex Alpibus in *Finmarkiam*, partem Norvegiæ maxime septentrionalem, descendo, littora maris septentrionalis perambulo, Roerstadium & *Salleroeam* video; facilis descensus Averni, sed revocare gradum, superasque evadere ad auras, hoc opus, hic labor erat, projectis licet viribus repeto Alpes, inflexo versus *Lapponiam Tornoensem* itinere, orientalem respicio plagam, tandem fame, siti, sudore, itinere, æstu, pluvia, nive, glacie, faxis, montibus, conversatione Lapponum satiatus discedo, visaque bis *Tornoa Ostrobothniam* mense Septembri peto, cumque avibus me in Lapponiam comitantibus & ego Lapponiam dimitto; pervenio *Uloam, Brabestadium, Carlebyam* antiquam & novam, *Wasam, Christinam*, inde Finlandiæ me committo, *Biørneburgum & Aboensem* Academiam saluto, at urgente hyeme mox *Alandiam* mareque Alandicum trajicio in *Uplandiam*, tandem *Upsaliam* mense Novembri redeo.

Peragravi itaque semestri anni hujus spatio Uplandiæ nemora, Gestriciæ sylvas, Helsingiæ colles, Medelpadiæ saltus, Angermanniæ montes, Westrobothniæ lucos, Lappmarkiæ deserta, Alpium juga, Finmarkiæ littora, Ostrobothniæ paludes, Finlandiæ ericeta, Alandiæ insulas; totum adeoque circumvectus sum finum Bothnicum, exinde vidi non certis passibus errans mare septentrionale, eique adjacentem Finmarkiam.

Quidquid in hocce itinere ex quocunque Naturæ regno observare potui, fideliter notavi,
ex

ex hisce, quæ ad plantas pertinent, Amicorum suafu Floræ prodeunti committo, fervans reliqua regna, nec non œconomicas ac physicas observationes futuris, si fata velint, otiiis.

Doleo tamen me missum fuisse ad pauperriam Floram fere totius orbis, quæ a fastu Africano aliena, more Lapponico paucis contenta vivit. Paucas tamen ejus copias mecum considerare non pœnitebit Curiosum, majorem certe & utilitatis & oblectamenti abundantiam vix prævisam adferet hæc simplex Flora, quam multæ aliæ alto fastu turgidæ Chlorides : jucunde enim colligere poteris, quænam plantæ facile vim frigorum hyememque sustinere queant, cum vix alias admiserit Flora nostra ; quod si hæ plantæ tibi videantur viliores, ex istis scopulis, quibus erant infixæ, utinam eas petiisses ipse !

Prodit quidem sero Flora hæc, citius tamen, quam ut excipi posset ornatissima, sed quid fucos, quid cosmetico opus Lapponicæ, ubi impexi & intonsi, naturali contenti decore incedunt omnes : ecquis demum peregrinanti succenset vestitum ; debuit enim Flora hæc mecum continuo obvolare, avis instar vagæ, anno 1733 ad varias fodinas Sueciæ ; anno 1734 per Dalekariam, partemque Norvegiæ : 1735 per magnam partem Sueciæ, Daniæ, Germaniæ, Belgii ; & 1736 per Angliam.

Pigmenta Chloridi huic mutua dedit partim proprium musæum, partim Celsianum Upsaliæ, Sprekelsonianum Hamburgi, Bur-

mannianum Amstelædami, Cliffortianum Hartecampi, Gronovianum Lugduni, Dillenianum Oxoniis, &c.

Ornamenta ista picta & sculpta grata mente reddit Flora hæc Privata, de qua sibi gratulatur Amstelædamum, *Societati Virorum Nobilium, Eruditorum, Curiosorum, Amicorum meorum maxime colendorum.* Vobis cum summa gratiarum actione offert Tabulas suas, quibus Vestra Nomina immortalitati consecrare studebit Flora Lapponica.

Distribuit Flora hæc plantas suas, secundum methodum a *sexu* datam. Vid. System. Nat. & Gen. Plant.

Synonyma Floræ huic obtulerunt, quæ ipsi fororiorio vinculo junctæ *Suecicæ* ac vicinæ Chlo-rides, cum nihil ipsi commune sit cum Africanis vel Indicis; semper tamen allegatos reperies vel certos *descriptores*, vel synonyma *Baubini*, atque ejusmodi nomina, quæ cuivis Botanico sunt notissima, eo scopo, ut synonymis Botanicorum Suecicorum Floram hanc haud illustrantibus, hæc tamen distinctius explicaret illa.

Describit breviter *Alpinas* suas plantas fere omnes, cum viderit alpinarum plantarum adumbratores tantum non omnes, viribus exhaustos & itinere fatigatos, descriptiones suas proposuisse valde mancas: his namque in locis non datur blanda commoditate, ut in hortis vel hybernaculis, describere plantas, verum
obdurato

obdurato animo & corpore cœli sustinere oportet injurias.

Hocce ergo splendore nitens Te, rerum juste æstimator, læta amplectitur Flora hæc & quæ aut tempus, aut casus, aut locus vetarunt, authori ipsi ne imputes, ex Te rogat humanissime. Frustra desiderabis, ut vanis anxie collectorum undique politissimorum verborum blandimentis animum tuum captare studeat, quin potius veris observationibus ac simplici sermone sese Tibi commendare gestiât Flora Lapponica, præferens semper simplex veri sigillum. Vale. Dabam Hartecampi ex Horto Cliffortiano. VIII. Kal. Jan. MDCCCXXXVII.

PROLEGOMENA.

SOLUM NATALE plantarum Lapponicarum paucis pingere conabor, ut pateat Curiosis, quam matrem læte exosculentur plantæ descriptæ & enumeratæ.

1. *Lapponia* est provincia Scandinaviæ summe arctoa, sita inter Oceanum septentrionalem, sinum Botnicum, Mare album, Sueciam & Norvegiam, ita ut Lapponiæ terminus *septentrionalis* sit Finmarkia Norvegica; *occidentalis* Norvegia borealis; *australis* Jemtia; *orientalis* Angermannia, Westrobothnia & Ostrobothniæ pars.

2. *Divisa* est Lapponia (1.) trifariam, uti tribus Imperantibus subjecta, in *Suecicam*, *Norvegicam* & *Russicam*, quarum Suecica maxima.

3. *Subdivisa* dein est Lapponia Suecica (2.) secundum adjacentes Sueciæ provincias in *Ostrobothniensem*, *Westrobothniensem*, *Angermannicam* & *Jemtiam*, quarum Westrobothniensis maxima & a nobis lustrata.

4. *Westrobothniensis* Lapponia (3.) dividitur in quatuor partes, si Zonæ ab oriente usque ad occidentem eam tenere concipiantur, in *Umensem*, quæ maxime australis, *Pitboensem*, *Lulensem* & *Tornoensem*, quæ maxime borealis est, secundum

dum flumina ex Lapponia decurrentia ad nominatas quatuor urbes Westrobothniæ.

5. Hanc divisionem (2, 3, 4) excipiat *distributio Naturalis*, secundum leges Regni vegetabilis, in *Desertum & Alpes*.

6. ALPES LAPPONICÆ (5) *Montes Fellici* Scheff. *Vari* Lapponibus. *Fiellen* Suecis, a mari albo excurrunt versus occidentem, inflexo dein versus austrum cursu, mari norvegico adpropinquant, usque dum tandem deliquescant Transtrandia in Dalecarlia cervice incurva occidentem versus; percurrunt sic longitudine sua plus quam 150 milliaria Suecica, latitudine 12-15 milliaria; cumque hæ ipsæ sæpe littora maris septentrionalis constituant, hinc terræ, quam regit Flora Lapponica, terminos in ipso mari demergi videbis ex collectis plantis maritimis, licet eam undique cingat Finmarkia interjacens.

7. *Alpes* (6) sunt montes tam alti, ut in ipsam secundam regionem (Physicis dictam) atmosphæræ caput efferant. Hæ a Botanico facile ab aliis montibus distinguuntur, cum in his nullæ persistere possint Sylvæ; cum Arbores omnes, si quæ dentur, procumbant, nec erectæ surgant; cumque Nives in his aggestæ, variis in locis perennant indissolubiles. Tales sunt *Lapponicæ, Helveticæ, montes Pyrenæi, Walliæ, Olympus, Ararat, Baldus, Spitzberga*.

8. *Duplicis* generis *Alpes* (7) occurrunt. *Simplices* scilicet, quæ unico constant monte, ut *Ararat, Baldus*; vel *Compositæ*, quæ ex con-

cate-

catenata montium serie protrahuntur, ut Lapponicæ, Spitzbergenfes, &c.

9. *Partes* Alpium lapponicarum (6) tres confidero: *Latera, Montes & Convalles.*

10. *Latera* (9) Alpium admodum prærupta funt, adeo ut vix equus ea adfcendere queat, a radice ad cacumen communis ultra milliaris Suecici fpatium adfurgunt; tefta plerumque funt nemoribus, Betula § 341. humoque atra pingui succofa continuo ex incumbentibus aquis humectata; cumque latera hæc meridionali plagæ objiciantur, radios folares colligunt, ut in his plantæ lætius crefcant, quam unquam alibi videre licuit. (§ 152. γ. 290. β.)

11. *Montes* (9) minus præcipites, fed altiffimi longiffimeque protracti undique tegunt difcum Alpium adeo, ut in his vix detur planities minima horizontalis; horum fumma cacumina per æftatem nitent nive, quæ quidem fenfim fenfimque attenuata difparet, remanente tamen copia ejus haud parva ufque ad reditum hyemis. Nullæ hic arbores, fed terra arenofa rigida, humo fere omni deftituta. In Alpibus *minus altis* læte provenit *Lichen* § 437. Betula § 342. Arbutus § 161. Empetrum § 379. ut in Alpibus Dalekarlicis. In *altioribus*, quæ plerumque lapidum teguntur fragmentis, paucas & valde a fe invicem remotas vides plantas, uti Saxifragas § 172, 175, 176, 178, 179. Diapenfiam § 88. Azaleam § 90. Andromedas § 164, 165. Illæ vero Alpes, quæ caput fuum inter priores efferunt, æterna veftitæ funt

nive, ut in *dorso Alpium* (Fiellryggen), quod partem occidentalem Alpium nostrarum constituit & secundum totam longitudinem Alpium extenditur longitudinaliter, latitudine tria vel sex milliaria Suecica occupat, ubi

*Nix jacet & jactam nec sol pluviæve resolvunt ;
Indurat Boreas perpetuamque facit.*

12. *Convalles* (9) montibus (11) ubique interjectæ colligunt aquas, hic cernis rivulos, illic fluxuos ; hic vides cataractas, illic lacus ; convalles has amant Salices § 366. In aqua fluente vel stagno ne minimum datur vegetabile, quasi Ovidius hic recubans caneret

—— *vides hic stagnum lucentis ad inum
Usque solum lymphæ ; non illic Carina palustris ;
Non steriles Ulvæ, non acuta cuspidè Funci ;
Perspicuus liquor est, stagni tamen ultima vivo
Cæspite cinguntur ——*

saligneo. Aqua dein in hisce alpinis lacubus communiter lactei coloris est ac frigidissima.

13. *Clima* in hisce Alpibus (6) quale fit, quis facile intelligit, qui considerat altitudinem earum ; positum harum summe arctoum sub ipso circulo arctico ; solem non surgentem circa solstitium hybernium ; denique ipsam Alpium naturam, quodque nudæ sint & ventosissimæ, easque vexent continuæ procellæ ; ut non mirum quod maxima viventium pars per hmem

mem Alpes lapponicas relinquere cogatur § 342. S. Circa solstitium æstivum nivis pars maxima liquefcit citissime, diffluit, longamque tum hyemem excipit novum ver, quod nulla sequitur vel æstas, vel autumnus, sed redox ante finem Augusti hyems, solum itaque verum tempus exhilarat Alpes has. Sol circa solstitium æstivum per noctes se e conspectu non subducit, sed longa luce exhilarat Lappones, id quod vel unica nocte si contingeret meridionalibus orbis nostri habitatoribus, eis foret gratissimum. Augetur tum calor in Alpium convallibus, cum per noctes sol caloris mater non petat lectum; crescunt itaque plantæ in his quam citissime, at in Dorso Alpium (11) gelant frigora nocturna semper, tegitque illud nix sæpius ingens, dum convalles grata irrorat pluvia. Incipiunt itaque plantæ in Convallibus primum progerminare, quas excipiunt gradatim discedente nive superiores, adeoque tempus florendi certum adsignari nequit.

14. *Plantarum*, quas Alpes vel remotissimæ proferunt, pars maxima solas amans Alpes nunquam vifitat eas, quæ interjacent, regiones. Lapponicæ hinc Alpes plantas mihi obtulerunt plurimas in nullis reperiundas regionibus, nisi ubi occurrunt Alpes; sic in nostris crescunt, quæ & in Alpibus

Helveticis: § 7. 25. 67. 90. 95. 115.
119. 132. 161. 184. 215. 233. 260. 267.
b 2 283.

283. 290, 291. 304. 307. 353. 355. 359.
378, &c.

Pyrenæis: § 185, &c.

Spitzbergenfibus: § 175, 176, 178, 179.
233. 283, &c.

Walliæ: § 12. 132. 161. 283, &c.

Baldi: § 184. 246, &c.

Adeo, ut ex folis plantis missis ex *Groenlandia* determinare auderem Alpes ibidem dari, licet nunquam de eis audivissem antea, crescunt enim ibi fere eædem, quæ in Alpibus Lapponicis. Sic in monte *Ararat* crescunt eædem, quæ in nostris montibus plantæ § 287. 308, &c. licet in ambientibus eum regionibus, nulla illa illarum conspiciatur.

15. *Rariores* plantas Floræ nostræ omnes ex Alpibus decerpfi, speravi autem ejus divitiis plures me addere posse, dum 1734, jussu & impensis *Generosissimi Baronis NIC. REUTERHOLM*, Magni Gubernatoris *Dalekarliæ*, Alpium Lapponicarum australem partem adire licuit; sed licet septem cinctus Sociis Dalekarlicas Alpes diu pererraverim, nullam tamen in hisce me reperisse plantam, quam non viderim antea in Lapponia, fateri oportet.

16. *Conclusiones* ex loco & observatis.

α. *Plantæ alpinæ* prodeuntes florent cito, suæque semina maturant citissime.

β. *Plantæ alpinæ* ventorum impetus sustinent majores, quam aliæ.

γ. *Plantæ alpinæ* in loco natali vim frigoris summa sustinent constantia.

δ. *Plantæ alpinæ* in Alpibus communiter sic-
cissimis & aridissimis læte excrescunt & vigent,
extra Alpes delatæ omnes palustres sunt.

ε. *Plantæ alpinæ* gaudent solo duro, sabuloso,
sterili, in loco natali, extra Alpes magis spon-
giofo.

ζ. *Plantæ alpinæ* in Alpibus humiles fœcun-
dissimæ sunt, ad duplo majorem extra Alpes
communiter excrescunt altitudinem.

η. *Plantæ alpinæ* maxima ex parte perennant.

θ. *Plantæ alpinæ* in ipsis Alpibus communi-
ter procumbunt, extra Alpes maxima ex parte
surgunt rectæ.

ι. *Plantæ alpinæ* aquaticæ apud nos vix ullæ
dantur.

κ. *Plantæ alpinæ* corolla cærulea, purpurea
aut rubra ornata, fere omnes mutato colore al-
bos nobis exhibuere flores.

17. DESERTUM LAPPONICUM (5)
Lapponia sylvestris, Lapmarkia, Lapmarken
Suecis, vocatur pars ista Lapponiæ, quæ Alpes
Lapponicas (6) & Sueciam (1) interjacet.

18. *Desertum* nomino (17) hanc Lapponiæ
partem, cum frustra hic quæras urbes, oppida,
municipia, vias, sepes ac loca culta ulla, præ-
terquam quod paucissimi extranei, *Novaccolæ*
dicti natione plerumque Finnones, ab invicem
longe remoti, ultimis seculis hinc inde suas fixe-
rint sedes.

19. *Prata* in deserto (17) nulla, præter an-
guستا ista a Novaccolis (18) culta, quæ brevi
ante sylvarum partes fuere, hinc nec tanta

amœnissimorum, quanta ornari solent prata, condecorantur florum copia.

20. *Agri* apud Lappones nulli, quoniam nec sementem faciunt, nec metunt; apud Novacolas (18) pauci atque angusti reperiuntur ad ripas lacuum fluviorumve extensi, ut frigoris sævitia per aquam mitescat. In his intra segetem aliquot reperi plantas, quæ quidem Lapponiæ indigenæ a nemine dicerentur, cum hic vix maturescant. § 220.

21. *Sylva* fere integram constituit Lapmarkiam, hic densa & opaca, illic rarior, constans *Pino* § 346. *Abiete* § 347. *Betula* § 341. quibus se jungunt in locis magis humidis *Salices*.

22. *Campi*, in deserto, glareosi, vastissimi, plani, a parte præsertim Westrobothniæ, quasi ex arte horizontales, quorum alter minor alteri majori hinc inde impositus valli refert speciem; hi atra humo destituti *Lichene* § 437. obducti, paucisque *arboribus* § 346. instructi sunt.

23. *Paludes* campis & montibus interjectæ frequentissimæ *Caricibus*, *Salicibus*, *Sphagno* § 415. & *Scirpo* § 20. tectæ.

24. *Flumina* omnium eorum, quæ vidimus, maxima, & *Lacus* vasti, quorum fundus & littora nullam exhibent plantam, aquam enim nimis frigidam, perpetuo a nive Alpium discussa auctam vix ferunt plantæ, nisi rarius *Ranunculus* § 234. *Alopecurus* § 38. *Scirpus* § 18.

25. *Rudera*, quæ maxime amant plantæ rariores, ut sepes, parietes, muri, viæ, ignota hic (17) sunt omnia.

26. *Clima*

26. *Clima* & hic (17) fingulare adeo, ut facile adfirmare aſſim, quod nobilior aër mitiore hyeme & æſtate nimboſa tantum, quodammo- do hic vernet vel autumnet; poſt paucos enim dies præceps eſt Ver, nec auſter pluuius diſ- ceſſurum detinet Autumnum; hinc parca in Lapponia copia *Muſcorum*.

27. *Hyems* nova circa initium Septembris, cujus vis & ſævitia ex ſitu regionis ſeptentri- onali & adjacentibus Alpibus cuique pateſcit; hinc quæ plantæ urenti reſiſtere nequeunt fri- gori, nec cum Lapponibus habitare poſſunt.

28. *Æſtas* licet ſat calida, nullo tamen tem- pore a gelu nocturno ſecurus dormit Ruricola (18), ſi venti ex Alpibus conſurgant; hinc plantæ, quæ frigus æſtivale non ferunt, nec co- lunt terram lapponicam.

29. Sol cum vix ruat in tenebras per mediam æſtatem, nec refrigeretur per noctem atmo- ſphæra, nec orientis ſolis calore, ut incaleſcat, opus habet; plantæ autem ex rarefacto per calorem ſolis humido, quod abſorbent vaſiſque ſuis continent, creſcere ſtatuantur; ſequitur, quod citius in his locis adſequantur maturita- tem, quam in auſtralibus, dum his in locis dies viginti quatuor horarum, ubi in illis modo duo- decim horarum: e. gr. in Purkyaur Lapponiæ Luleniſis anno 1732.

α. HORDEUM *polychicum vernum*. C. B.

Maj. 31. ſerebatur, maturitatem adſeque- batur *Jul.* 28.

Ergo maturum per *nycthemeras* 58.

b 4

β. SE-

β. SECALE *vernum vel minus*. C. B.

Maj. 31. ferebatur, maturum difsecabatur
Augusti 5.

Ergo maturuit per *nycthemeras* 66.

Ubinam simile exemplum in australiori Europa?

30. *Plantas* easdem, quas profert Uplandia Sueciæ, exhibet Desertum (17) Lapponiæ, vixque alias ullas, sed minore longe specierum copia, id quod demonstrat Flora nostra collata cum Cel. CELSII *Catalogo plant. circa Upsaliam nascentium*; omnes enim plantæ, quæ intensum frigus perferre brevique hac æstate incrementi adsequi nequeunt terminum ultimum, illæ ex hac exulent patria necesse est; hinc plantis certis certi quasi limites præfixi sunt, quos sua sponte transcendere nequeunt. Id quod cum oblectamento videre licuit in itinere Lappnico, dum finum Bothnicum circumveherer; ex. gr.

α. *Fagus*. C. B. 419. in Scania & Smolandia integras constituebat & vastissimas sylvas, subducebat vero se cum *Smolandia*.

β. *Quercus latifolia mas*. C. B. 419. Ultimam Quercum vidi ad limites Uplandiæ cum Gestricia, juxta pagum *Hærnies*, nec redibat in conspectum, nisi postquam, e regione, *Bioerneburgum* Finlandiæ perveni.

γ. *Ulmus campestris*. C. B. 426. in summo septentrione Gestriciæ ad pagum *Hamronger*, solitaria crescebat in admirationem omnium, putabat enim vulgus arborem esse novam, ex superstitione malam arborem incantatam, inde
que

que sterilem; heu quam rara! nec altiora vidisse loca observabatur.

δ. *Hepatica* supra Medelpadiam non occurrebat.

ε. *Alnus rotundifolia glutinosa viridis*. C. B. non visa fuit a *Carelbya antiqua* in septentrionali plaga.

ζ. *Leonurus* qui *Cardiaca* Tournef. inst. 186. sistebat iter versus septentrionem *Wasæ*.

η. *Solanum scandens seu Dulcamara*. C. B. 167. cum præcedenti.

θ. *Campanula persicæ folio*. Tournef. inst. 111. sistebat cursum *Christinæ* in Ostrobothnia.

ι. *Sedum*, quod *Telephium vulgare*. C. B. 287. iisdem cum antecedenti circumscriptum terminis.

κ. *Lathyrus sylvestris luteus, foliis viciæ*. C. B. 344. persistebat *Wasæ*.

λ. *Acer platanoides*. Tournef. inst. 615. in media via, inter *Christinam* & *Bioerneburgum*.

μ. *Opulus* visa fuit ad loca *Gioelboel* & *Hwisbofoel* supra *Bioerneburgum*.

Hæ omnes α—μ vulgatissimæ ut sunt, in Suecia, in locis australioribus, ita versus septentrionem omnium rarissimæ.

31. *Plantæ Lapponicæ* paucæ conveniunt cum exoticis, exceptis aquaticis, uti cum Americanis § 62. 207. 218. 219. cum Zeylanicis § 14.

32. Maxima florum familia in Lapponia nitet albo colore: uti § 22, 23. 65. 139. 143. 160. 280, &c.

33. *Plantæ Lapponicæ* paucissimæ oleracæ; paucæ

paucæ succulentæ; paucæ suaveolentes; paucæ aromaticæ; multæ sempervirentes.

34. *Calidissimas* orbis partes regit superba PALMARUM familia; terras *calidas* incolunt FRUTESCENTES plantarum gentes; *australes Europæ* plagas numerosa ornat HERBARUM corona; *Belgium, Daniamque* GRAMINUM occupant copiæ; *Succiam* MUSCORUM agmina; ultimam vero frigidissimamque *Lapponiam* pallidæ ALGÆ, præsertim albi Lichenes. En ultimum vegetationis gradum in terra ultima!

A U T H O R E S

IN OPERE ALLEGATOS DIVIDIMUS

IN

Exteros, Suecos, & propria Scripta.

† Libros designat a Linnæo in hoc opere citatos, quos ipse vero in sequentibus catalogis omisit, quorumque titulos hoc loco inferuit editor.

* Libros denotat ab editore tantum in hac editione citatos.

E X T E R I.

† *Act. Hafn.* **B**ARTHOLINI *Thomæ.*
Hafn. 1673, &c. 4to.
Acta Medica & Philosophica
Hafniensia.

† *Act. Par.* Memoires de l'Acad. des Sciences
de Paris, 4to. 1666, & sequ.
ob dissert. Geoffroi, Reaumurii,
& Marchantii.

* *Act.*

- * *Act. Soc. Linn.* Transactions of the Linnæan Society. Lond. 1791. 4to. tom. 1.
- * *Ail. Hort. Kew.* AITONI *Gulielmi.* Lond. 1789. 8vo. tomi 3. Hortus Kewensis.
- * *Allion. Fl. Ped.* ALLIONII *Caroli.* Aug. Taur. 1785. fol. tomi 3. Flora Pedemontana, sive Enumeratio methodica stirpium indigenarum Pedemontii. *Cum figuris rariorum.*
- † *Barr. Ic.* BARRELIERI *Jacobi.* Par. 1714. fol. tomi 3. Plantæ per Galliam, Hispaniam & Italiam observatæ, iconibus æneis exhibitæ.
- Baub. Hist.* BAUHINI *Johannis.* Ebrod. 1650. 1651. fol. Historia plantarum universalis. tomi tres. *ob descriptiones sæpe & figuras.*
- Pin.* BAUHINI *Caspari.* Basil. 1671. 4to. Pinax Theatri Botanici. *pro synonymis.*
- Prod.* Prodromus Theatri Botanici. Basil. 1671. 4to. *ob descriptiones & figuras rariorum.*
- † *Besl. Eyst.* BESLERI *Basilii.* 1613. fol. tomi 2. Hortus Eystettenfis.
- † *Blair.*

- † *Blair. Obs.* BLAIR *Patricii*. Lond. 1718.
8vo.
Miscellaneous Observations.
- † *Boc. Mus.* BOCCONE *Pauli*. Venet. 1697.
4to.
Museo di Pianta rare.
Icones valde rudes sunt.
- Boerb. Lugdb.* BOERHAAVII *Herm.* Lugdb.
1720. 4to.
Index alter plant. Horti Lug-
duno-Batavi.
ob nomina & systema.
- † *Buxb. Cent.* BUXBAUM *Johannis Christiani*.
Petrop. 1728. 4to.
Plantarum minus cognitarum
Centuriæ I—V.
*ob figuras & descriptiones variùs
citatur.*
- † *Cam. Hort.* CAMERARII *Joachimi*. Franc.
1588. 4to.
Hortus medicus & philoso-
phicus.
ob figuras.
- † *Clus. Hist.* CLUSII *Caroli*. Antw. 1601. fol.
Rariorum plantarum Historia.
Pan. Historia rariorum plant. per
Pannoniam. Antw. 1583.
8vo.
*ob descriptiones & figuras plant.
Alpinarum.*
- Col. Ecphr. I.* COLUMNÆ *Fabii*. Rom.
1616. 4to.
Ecphra-

- Ecphrasis minus cognitarum
stirpium. Pars prima.
Ecph. 2. Ecphrasis; Pars altera. Rom.
1616. 4to.
*ob descriptiones & figuras vario-
rum.*
- † *Comm. Lit. Nor.* Commercium literarium
societatis Norimbergicæ.
Norimb. 1731. &c. 4to.
- † *Comm. Petrop.* Commentarium acad. scient.
imperialis Petropolitanae. Pe-
trop. 1726—46. 4to.
- * *Dicks. Fasc. Crypt.* DICKSON *Jacobi.* Lond.
1785 & 1790. 4to.
Fasciculus plantarum crypto-
gamicarum Britanniae, 1 & 2.
- * *Dried Pl.* A Collection of dried plants,
named on the authority of the
Linn. Herbarium, fasc. 1 & 2.
- Dill. Elth.* DILLENII *Jo. Jac.* Lond.
1732. ch. max.
Hortus Elthamensis.
*ob descriptiones & figuras opti-
mas.*
- Giff.* Catalogus pl. circa Giffam nas-
cent. Giff. 1719. 8vo.
*pro synonymis Muscorum, Algarum
& Fungorum.*
- App.* Appendix ad præcedentem.
ob genera plantarum.
- * *Musc.* Historia Muscorum. Oxon.
1741. 4to.
Opus immortale.

- *Dod. Pempt.* DODONÆI *Remberti.* Antw.
1616. fol.
Pemptades seu Stirpium His-
toria.
ob figuras.
- † *Ernd. Warf.* ERNDELI *Christiani Hen-*
rici. Dresd. 1730. 4to.
Warsavia physicè illustrata.
semel citatur § 160.
- * *Fl. Dan.* Flora Danica. Havn. 1764,
&c. fol.
A Georgio Christiano Oeder
incepta, ab Oth. Frid. Mul-
ler & nuper a Martino Vahl
continuata.
- † *Fuchs. Hist.* FUCHSII *Leonhardi.* Basil.
1542. fol.
De historia stirpium commen-
tarii insignes.
- * *Gærtn. Sem.* GÆRTNERI *Josephi.* Stut-
gard. 1788. 4to.
De fructibus & seminibus plan-
tarum.
Egregium opus.
- † *Ger. emac.* GERARD *Johannis.* Lond.
1636. fol.
Herbal, or general Historie of
Plants, enlarged and amended
by Tho. Johnson.
- † *Gesn. Hort.* GESNERI *Conradi.* Col. 1561.
fol.
Horti Germaniæ.

- Ad calcem Val. Cordi Operum.
semel omnino-citatur § 216.
- Gottsch. Pruss. LOESELII *Johannis*. Regiom.
1703. 4to.
Flora prussica. Quam editionem auctiorem curavit Gottschedius.
ob figuras, quæ paucæ, sed bonæ.
- * Gum. Norv. GUNNERI *Johannis Ernesti*.
Nidros. 1766. fol.
Flora Norvegica. Fasc. 1 & 2.
- † Heist. Helm. HEISTERI *Laurentii*. Helmst.
1734. 8vo.
Catalogus Plantarum Horti Acad. Helmstadiensis ab anno 1730 ad anno 1734.
- Helw. Flor. HELWINGII *Georg. Andr.*
Gedan. 1712. 4to.
Flora quasimodogenita.
rarius allegatur in rarioribus.
- † Suppl. Supplementum Floræ Prussicæ.
Gedan. 4to.
- † Herm. Lugd. HERMANNI *Pauli*. Lugb.
Bat. 1687. 8vo.
Horti Academici Lugd. Batavi Catalogus.
- † Parad. Paradisus Batavus. Lugd. Bat.
1698. 4to.
ob icones egregias.
- † Hort. Pis. TILLI *Michaelis Angeli*. Flor.
1723. fol.
Catalo-

- Catalogus Plantarum Horti
Pifani.
*ob funicum spicatum a Michelio
missum.*
- * *Huds. Angl.* HUDSONI *Gulielmi.* Lond.
1778. 8vo.
Flora Anglica. Ed. 2.
- † *Jobr. Hodeg.* JOHRENI M. D. Colb.
1717. 8vo.
Vade mecum botanicum seu
Hodegus botanicus.
rarissime citatur.
- † *Knaut. Meth.* KNAUT *Christiani.* Lips.
1716. 8vo.
Methodus plantarum genuina.
- † *Kram. Tent.* KRAMERI *Johannis Georg.
Henr.* Dresd. 1728. 8vo.
Tentamen botanicum.
- * *Lightf. Scot.* LIGHTFOOT *Johannis.*
Lond. 1777. 8vo. tom. 2.
Flora Scotica.
Anglice, cum figuris paucis.
- † *Lind. Alfat.* Von LINDERN *Francisci
Balthasaris.* Argent. 1728.
8vo.
Tournefortius Alfaticus.
- † *Lob. Hist.* LOBELII *Matthiæ.* Antw.
1576. fol.
Plantarum seu Stirpium His-
toria.
Ic. Icones. Antw. 1581. 4to. obl.
figurarum caussa.
- c
- † *Mart.*

- † *Mart. Spitzb.* MARTENS *Friderici.* Hamb:
1675. 4to.
Spitzbergische oder Groen-
landische Reise Beschrei-
bung.
figuræ rudes.
- Mattb. Comm.* MATTHIOLI *Petr. Andr.*
Venet. 1570. fol.
Commentarii in Dioscoridem.
ob figuras.
- † *Mentz. Pug.* MENTZELII *Christiani.*
Berol. 1682. fol.
Pugillus rariorum Plantarum.
Appendicis loco Indici bota-
nico polyglotto adjectus.
figuræ paucæ.
- Mich. Gen.* MICHELII *Petr. Ant.* Florent.
1729. fol.
Genera Plantarum.
*ob nomina & figuras in Crypto-
gamia.*
- Moris. Hist.* MORISONI *Roberti.* Oxon.
1680. 1699. ch. max.
Historia Plant. universalis.
Tomus 2dus & 3ius.
ob systema & figuras.
- † *Munt. Brit.* MUNTINGII *Abrahami.*
Amst. 1681. 4to.
De vera Antiquorum Herba
Britannica.
ob Rumicum figuras.
- † *Phyt.*

- † *Phyt.* Phytographia curiosa. Amst.
1727. fol.
ob figuram Pisi maritimi § 272.
- † *Ol. Magn.* MAGNI Olai. Edit. var.
De Gentibus Septentrionalibus.
- † *Park. Theatr.* PARKINSONI Johannis.
Lond. 1640. fol.
Theatrum Botanicum.
- † *Paul. Dan.* PAULLI Simonis. Hafn.
1648. 4to.
Flora Danica.
*bis tantum citatur ob figuras ad
calcem.*
- † *Quadrip.* Quadripartitum Botanicum.
Argent. 1667. 4to.
- Pet. Gen.* PETITI Petri. Namurc..
1710. 4to.
Lettres d'un Medecin des Hô-
pitaux du Roi.
rarius allegantur.
- † *Petiv. Gaz.* PETIVERI Jacobi. Lond. fol.
Gazophylacium Naturæ et
Artis.
- † *Mus.* Musei Petiveriani Centuria
prima. Lond. 1695. 8vo.
- * *Pharm. Ed.* Pharmacopœia Collegii Regii
Medicorum Edinburgensis.
Edin. 1783. 8vo.
ob Cursutam, § 96.*
- † *Plot. Ox.* PLOT Roberti. Oxon. 1705.
fol.
The Natural History of Ox-
fordshire.

- Pluk. Phyt.* PLUKENETII *Leonardi.*
Lond. 1691. 4to. maj.
Phytographia.
ob figuras variorum plantarum.
- † *Alm.* Almagestum Botanicum.
Lond. 1696. 4to.
- † *Pon. Bald.* PONÆ *Johannis.* Antw. 1601.
fol.
Plantæ feu Simplicia quæ in
Baldo monte, &c. reperiun-
tur, cum iconibus.
ad calcem Historiæ plant. Clusii.
- † *Pont. Anib.* PONTEDERÆ *Julii.* Patav.
1720. 4to.
Anthologia sive de Floris Na-
tura.
- † *Comp.* Compendium Tabularum bo-
tanicarum. Patav. 1718. 4to.
varius citantur.
- Raj. Hist.* RAII *Johannis.* Lond. 1686.
1704. ch. max.
Historia Plantarum, tomi tres.
ob descriptiones.
- Syn.* EJUSDEM a *Dillenio* emenda-
ta. Lond. 1724. 8vo. maj.
Synopsis Stirpium Britannica-
rum. Editio tertia.
ob systema.
- Riv. Mon.* RIVINI *Aug. Quir.* Lips.
1690. ch. max.
Ordines pl. flore irregulari mo-
nopetalo.
- Tetr.*

- Tetr.* Ordines pl. fl. irr. tetrapetalo
ibid. 1691. ch. max.
- Pent.* ——— — pentapetalo ibid.
1699. ch. max.
ob figuras nitidissimas.
- **Rottb. Aët. Hafn.* ROTTBOLL *Christiani Friis*
in *Actorum Hafniensium.*
vol. x. Hafn. 1770. 4to.
- Rupp. Jen. 1.* RUPPII *Henr. Bernh.* Francf.
1718. & 1726. 8vo.
Flora Jenensis. Editio prior.
- Jen. 2.* *Flora Jenensis. Editio altera*
auctior.
ob systema.
- Scheuch. Alp.* SCHEUCHZERI *Joh. Jac.*
Lugd. Bat. 1723. 4to.
Itinera alpina.
ob plantarum Alpinarum descrip-
tiones.
- Scheuch. Hist.* SCHEUCHZERI *Johannis.*
Tigur. 1719. 4to.
Historia Agrostographiæ.
ob descriptiones optimas grami-
num & ob systema.
- †*Schwenck. Siles.* SCHWENCKFELT *Caspari.*
Lips. 1600. 4to.
Stirpium & Fossilium Silesiæ
Catalogus.
ob descriptionem Trientalis euro-
pææ.
- †*Sibb. Scot.* SIBBALDI *Roberti.* Edinb.
1684. fol.

Scotia illustrata.

ob plantulam nomini auctoris con-
-secratam, § III.

Siml. Alp. SIMLERI *Josua.* Tigur.
1574. 8vo.

Vallesia Descriptio & Com-
mentaria de Alpibus.

ob plantas alpinas.

**Smith. Plant. Ic.* SMITHII *Jacobi Edvardi.*
Lond. 1789, 90 & 91. fol.
fasc. 3.

Plantarum Icones hactenus in-
editæ, plerumque ad plantas
in herbario Linnæano con-
servatas delineatæ.

**Spicil.* Spicilegium Botanicum. Lond.
1791. fol. fasc. 1.

iconibus pictis.

**Sowerb. Engl. Bot.* SOWERBEI *Jacobi.* Lond.
1790, &c. 8vo.

English Botany.

iconibus pictis.

Tabern. Hist. TABERNÆMONTANI
Jac. Theod. Francf. 1625. fol.

Historia Plantarum. Partestres.

ob figuras.

Tournef. Inst. TOURNEFORTII *Jos. Pitt.*
Lugd. 1719. 4to.

Institutiones Rei herbariæ.

ob systema.

Vaill. AÆ. VAILLANTII *Sebast.* Par.
1718. &c. 4to.

Memoires

- Memoires de l'Acad des Sciences.
 ob *systema, præsertim in Syngenesia.*
- Paris. Botanicon Parisiense. Lugdb.
 1727. ch. max.
ob nomina & figuras, præcipue muscorum & algarum.
- † Valent. Mus. VALENTINI Michael Bern-
 hardi. Frankf. 1704. fol.
 tom. 2.
 Museum Museorum.
- * Villars Delph. VILLARSII M. D. Gratia-
 nop. 1787. 8vo. tom. 3.
 Histoire des Plantes de Dau-
 phiné.
*figuris paucis, observationibus
 bonis.*
- † Volck. Norib. VOLCKAMERI Johannis
 Georgii. Norib. 1700. 4to.
 Flora Noribergensis.
semel citatur § 376.

S U E C I.

Ad hunc ordinem refero omnes, qui plantas in Suecia
natas descripserunt, sive fuerint natione Sueci, sive
non.

- * *Afzel. Act. Holm.* AFZELII *Adami*. Bot. De-
monstr. Upsal.
Observationes circa Plantas
Suecanas.
Holm. 1787, 88. Actis Hol-
mens. insertæ. Suecice. 8vo.
- * *Obs.* AFZELII *Ejusdem*.
De Vegetabilibus Suecanis Ob-
servationes & Experimenta.
Ups. 1785. 4to.
- Brom. Goth.* BROMELII *Olai*. Poliathri
Gothoburgi.
Chloris Gothica.
Gothob. 1694. 8vo. Latino-
Suecic.
*Primus e Suecis, qui plantis enu-
meratis addidit synonyma.*
- Cels. Ups.* CELSII *Olai*, Doct. & Prof.
Theol. primarii Upsaliæ.
Catalogus Plant. circa Upsa-
liam nascentium.
Upsal.

- Upsal. 1732. Actis Lit. & Scient. Sueciæ insertus.
Nullus Suecorum accuratius species investigavit & determinavit. Rarius heic allegatur, cum nomina authorum semper adhibeantur, nec propria habeat; cumque ad me, absoluta jam Flora, sero nimis Amstelædamum perveniret, nec tempus iterum rescribendi librum superesset.
- Frank. Spec.* FRANKENII *Johannis.* Professoris Medic. Upsal.
 Speculum botanicum renovatum.
 Upsal. 1659. 4to. nominibus propriis.
Primus e Suecis in Botanicis clarus; editionem priorem non habuimus.
- Lind. Wikf.* LINDERI (Linderstolpe) Ioh. Archiatri Regii.
 Flora Wikfbergensis.
 Stockh. 1716. 8vo. Latino-Suecice.
Nomina C. Baubini sæpius adhibet, nullum allegat, varietates enumerat.
- Mart. Burf.* MARTINI *Petri.* Prof. Med. extraord. Upsal.
 Catalo-

- Catalogus Plant. novarum e
Bursero.
Upsal. 1724. Actis Lit. Suec.
infertus.
- Plantas, quarum synonyma non
allegavit Joach. Burserus in
herbario proprio, Upsaliæ ser-
vato, recenset Martinus.*
- Petiv. Hort.* PETIVERI Jacobi. Angli.
Hortus ficcus.
Lond. 1704. fol. max. Tomo
3tio. Historiæ Raj. infertus.
*Plantas paucas lapponicas per
Rudbeckium habuit.*
- * *Retz. Obs.* RETZII Andreæ Johannis.
Hist. Nat. & Oeconom.
Prof. Lund.
Observationum Botanicarum
Fasc. I—V.
Lips. 1779—89. fol.
- * *Prod.* RETZII Ejusdem.
Floræ Scandinaviæ Prodromus.
Holm. 1779. 8vo.
- Rudb. Cat.* RUDBECKII Olai. Patris.
Prof. Bot. Upsal.
Catalogus Plantar. horti Up-
saliensis.
Upsal. 1658. 12mo. Latine.
*Botanices hic prima fundamenta
in Suecia posuit, Hortumque
Academicum instruxit Upsaliæ.
Hort.*

- Hort.* RUDBECKII Patris.
Hortus Botanicus.
Upsal. 1685. 8vo. Latino-Suecice.
Est Catalogus prior, sed auctior & emendatus.
- Vall.* RUDBECKII Patris, retento nomine.
Vallis Jacobæa seu Jacobsdaahl.
Upsal. 1666. 12mo. Latine.
Enumeratio est plantarum in horto Comitum de la Gardie, sito olim in loco, qui jam vocatur Ulricsdaahl.
- Elys. 1.* RUDBECKII Olai. Patris & Filii.
Campi Elyfii. Tomus 1mus.
Upsal. 1702. fol. Latino-Suecice.
Splendidissimum ex operibus Botanicis Suecorum; continet synonyma & figuras nitidas Graminum: hujus tomi exemplaria, exceptis duobus tribusve, periere sub prælo in incendio Upsaliensi omnia.
- Elys. 2.* Campi Elyfii. Tomus 2dus.
Upsal. 1701. fol. Latino-Suecice.
Bulbosas iisque adfines plantas continet; sequentes tomi periere cum primo.

- It.* RUDBECKII *Olai*. Filii.
 Prof. Botan. Upsal.
 Lapponia illustrata. Tomus
 1mus.
 Upsal. 1701. 4to. Latino-Sue-
 cice.
*Contine' eius iter Upsalia in
 Gestricic. n. cum peteret Lap-
 poniam. Sequentes tomos con-
 sumpsit flamma cum Campis
 Elysiis.*
- Lap.* RUDBECKII *Ejusdem*. Ar-
 chiatro Reg. Suec.
 Index Plant. præcipuarum in
 itinere Lapponico collecta-
 rum.
 Upsal. 1720. Actis Lit. Suec;
 insertus.
*Solus est e' Botanicis, qui ante
 me, quantum novi, Lapponia
 plantas collegit; in hocce Indice
 non modo plantas alpinas Lap-
 ponicas, sed & quasdam alias
 in itinere ad Lapponiam di-
 recto observatas enumerat.*
- Scheff. Lapp.* SCHEFFERI *Johannis*. Prof.
 Philos. Upsal.
 Lapponia Illustrata.
 Francf. 1674. 4to. Lat.
*Plantas lapponicas paucas hinc
 inde recenset, qui Lapponiam
 ipse non vidit.*
- Schel.*

Schel. Botn. SCHELLERN *Job. Gerard.*
Germani.

Itinerarium Laponiæ & Bot-
niæ.

Jen. 1727. 8vo. Germanice.

*Paucissima nomina germanica
plantarum in Westrobothnia
vulgarium recensuit.*

* *Sm. Rel. Rudb.* SMITHII *Jacobi Edvardi.*
Angli.

Reliquiæ Rudbeckianæ, five
Camporum Elyfiorum Rud-
beckii Libri primi quæ
superfunt.

Lond. 1789. fol.

* *Swartz. Act. Holm.* SWARTZII *Olai. M. D.*
Botaniske Anmærkningar, &c.
Holm. 1789. 8vo. in Actis
Holmenfibus. Suecice.

* *Nov. Act. Ups.* SWARTZII *Ejusdem.*

Musci in Suecia nunc primum
reperiti ac descripti.

Ups. 1784. 4to. in Novis Actis
Upsaliensibus.

Till. Ab. TILLANDSII (Till lands.)

Eliæ. Prof. Medic. Aboæ.

Catalogus Plant. circa Aboam
nascentium.

Aboæ. 1683. 8vo. Latino-
Suecice-Finnonice.

*Solus, qui plantas Finlandiæ in-
vestigavit.*

Till. Ic. TILLANDSII *Ejusdem.*
Icones novæ.
Aboæ. 1683. 8vo.
Figuræ plantarum multæ novæ,
plurimæ etiam mutuatæ ab
aliis, pauçæ rariores.

PROPRIA SCRIPTA.

Propria nostra opuscula distincta vides duabus modis
literis allegata.

* Opera Auctoris posteriora in hac novâ editione citata
denotat.

S. N. **S**YSTEMA NATURÆ, five Regna
tria Naturæ systematice proposita per
classes, ordines, genera & species.

Lugd. Bat. 1735. chart. max.

M. D. **M**ETHODUS, juxta quam accurate
& feliciter concinnari potest historia
cujuscunque naturalis subjecti.

Lugd. Bat. 1736. pl. 1.

F. B. **F**UNDAMENTA BOTANICA,
quæ tanquam majorum operum pro-
dromi, Theoriam Scientiæ Botanicæ
per breves aphorismos tradunt.

Amst. 1736. 8vo.

- B. B. BIBLIOTHECA BOTANICA, recensens libros ultra mille, de plantis hucusque editos, secundum Systema authorum naturale in classes, ordines, genera & species dispositos; additis editionis loco, tempore, forma, lingua, cum explicatione Fundamentorum Botanicorum: partis imæ.
Amstel. 1736. 8vo. editio prima †.
- C. G. GENERA PLANTARUM eorumque Characteres Naturales, secundum Numerum, Figuram, Proportionem & Situm Fructificationis Partium omnium.
Lugd. Bat. 1737. 8vo. maj.
- H. C. HORTUS CLIFFORTIANUS, 4to. cum figuris.
quem ex singulari Splendidissimi Possessoris in Historiam Naturalem favore exoptabunt sibi curiosi omnes.
(*Amstelæd.* 1737 in folio prodiit; specimen vero primi folii operis in quarto conservat Bibliotheca Linnæana. *J. E. Smith.*)
- § FLORA LAPPONICA (hæc) allegata quoad antecedentia.
Amst. 1737. (edit. prima.)
- F. L. FLORULA LAPPONICA, quæ continet brevem catalogum plantarum per provincias Lapponicas Westrobothnienses; Umensem puta, Pithoensem, Lulensem & Tornoensem;

fem ; observatarum in itinere lapponico, quod Soc. Reg. Lit. & Scient. stip. munitus perfecti 1732. Pars prior.

Upsal. 1732. in Actis Lit. Suec. a pag. 46—58.

M. C. MUSA CLIFFORTIANA florens Hartecampi 1736. prope Harlemum. *Lugd. Bat.* 1736. 4to. cum figuris.

C. F. DISSERTATIO de Cauſa Februm intermittentium.

Hard. 1735. 4to.

* *Am. Ac.* AMOENITATES ACADEMICÆ, ſeu Diſſertationes variæ antehac ſeorſim editæ nunc collectæ & auctæ.

Holm. 1749 & ſequ. 8vo. Vol. I.—X.

* *Diſq. de Sexu.* DISQUISITIO DE SEXU PLANT. Præmio ab Acad. Imp. Petrop. ornata.

Petrop. 1760. 4to.

Anglice, cum notis *J. E. Smithii.*

Lond. 1786. 8vo. exinde Gallice, cura *P. M. A. Brouſſonnetii,* prodiit.

* *Faun. Suec.* FAUNÆ SUECICÆ Edit. 2.

Holm. 1761. 8vo.

Ob appendicem de plantis nuper in Suecia detectis.

- * *Fl. Suec.* FLORÆ SUEVICÆ Editio 2.
Holm. 1755. 8vo.
Fl. Suec. Mff. Afzel. editionem futuram significat ejusdem operis curis Cl. Afzelii prodituram.
- * *Mant.* MANTISSA PLANTARUM,
 1 & 2.
Holm. 1767 & 1771.
- * *Sp. Pl.* SPECIES PLANTARUM.
 (Ed. 2.)
Holm. 1762. vol. 2. 8vo.
- * *Suppl.* SUPPLEMENTUM PLANTARUM.
Brunsv. 1781. 8vo.
 A Linnæo filio editum.
- * *Syst. Nat.* SYSTEMATIS NATURÆ.
 Vol. 2. (Ed. 12.)
Holm. 1767. 8vo.
 Editiones 13 & 14 vix unquam citantur.

FLORA LAPPONICA.

FERT UBI PERPETUAS OBRUTA TERRA NIVES.

CLASSIS I.

MONANDRIA.

MONOGYNIA.

1. **H**IPPURIS. * F. L. 46.
Hippuris vulgaris. Sp. pl. 6.
Pinastella surrector. Rupp. jen. 2. p. 275. Dill.
app. 168.
Limnopeuce vulgaris. Vaill. act. 1719. p. 15. f. 3.
Equisetum palustre, brevioribus foliis, polyspermum.
Bauh. pin. 15. Rudb. elys. 1. p. 123. f. 4.
Equisetum palustre. Brom. goth. 25.
Polygonum polyspermum. Rudb. cat. 34.
Polygonum aquaticum. Frank. spec. 24. Rudb.
hort. 91.
Polygonum femina. Till. ab. 34.
- α. In paludosis Lapponiæ sylvestris passim, in Alpi-
bus vero nunquam conspiciebatur.
- β. *Hippuris* Dill. & *Cbara* Vaill. sunt synonyma,
alii generi & ab hoc diverso imposita; alterum
itaque eorum nominum in isto genere excludi
B debet

2 MONANDRIA. MONOGYNIA.

debet (F. B. 216), receptissimum, quod Chara est, persistat (F. B. 244), hinc Hippuris vocabulum supervacaneum erit, quo nomine utor ad designandum hujus plantæ genus (F. B. 242), cum *Pinnastella* (F. B. 227) & *Limnopoëce* (F. B. 225) confiteri nequeant.

- γ. Vix datur in herbis flos ullus hocce simplicior, utpote qui calyce & corolla omni destitutus est, stamine & pistillo unico, unicoque modo semine subsequente, instructus.
- δ. Singularis etiam est in planta hacce foliorum situs verticillatus, paucis Europæis vegetabilibus, præter Rubiam, Galium, Aparincem, Sherardiam, Medolam & Brabcjum, concessus.

DIGYNIA.

2. CORISPERMUM *foliis oppositis.* *

α. *Callitriche verna.* Sp. pl. 6.

Alsine aquatica minor & *fluitans.* Bauh. pin. 251.

Stellaria aquatica, foliis subrotundis. Cels. upf. 41.

Stellaria aquatica. Bauh. pin. 141. Dill. app. 119.

β. *Callitriche autumnalis.* Sp. pl. 6.

Stellaria palustris angustifolia, folio in apice dissecto.

Gottsch. pruss. 140. f. 38.

Stellaria aquatica, foliis longis tenuissimis. Raj.

Syn. 292.

γ. *Callitriche verna.* β. Sp. pl. 6.

Stellaria minor & *repens.* Dill. giff. 120.

Stellaria minor, foliis subrotundis conjugatis. Rupp.

jen. 1. p. 51.

Lenticula palustris bifolia, fructu tetragono. Bauh.

pin. 362.

Callitriche Plinii. Column. ecphr. 1. p. 316. fig.

δ. In fluviis Lapponiæ sylvestris sæpe obvia fuit, licet parcius hic pronascatur.

ε. Variationes hujus speciei tres α. β. γ. novimus, e quibus totidem distinctas species constituerunt Botanici.

Prima (α) folia elliptico-oblonga, aquis innatantia & integra gerit, quæ naturalissima est planta.

Secunda (β) foliis linearibus (parallelogrammis) in apice bifidis gaudet: planta enim communiter, in fossis aqua pluviali impletis, occurrit, quæ per æstatem calidissimam cum ipsa planta exsiccantur; fossis iterum versus autumnum aqua repletis, novos stolones exferit radix plantæ, qui folia ista linearia & emarginata gerunt; folia etiam similia sunt inferiora caulis in planta naturalissima (α), quæ semper sub aqua latent, curioso inquisitori manifesta.

Tertia (γ) planta est minima, caule repente, & foliis subrotundis; occurrit in locis siccioribus, feminibus tempore vernali, aqua tum leviter terram inundante, allatis, ubi quidem progerminat & excrefcit, repens tamen evadit herba, radiculis ad articulos exfertis, telluri arctius infixis, quam ut inde illas terram iterum circa autumnum inundans aqua tollere queat; parva autem est, ob defectum nutrimenti; plurimæ enim plantæ aquaticæ non modo radicibus, sed etiam caulis ipsius poris humidum suum nutrimentum adtrahunt, quod cum hæcce sola adsumere teneatur radice, minoris sui incrementi rationem indicat sufficientem.

ζ. Flores hujus speciei admodum quoad stamina & pistilla variant; alii enim masculini sunt, alii femini, nunc in una eademque, nunc vero in diversa positi planta, cum autem sæpius hermaphroditi sint, & altera species semper hermaphrodita sit, ad Monandriam potius, quam ad Polygamiam refero præsentem plantam.

-
7. Genus *Stellariæ* Dillenii, & *Corisperm*i Jussei, conveniunt omnino floribus (F. B. 176), præprimis autem corollis (F. B. 173), ab omnibus aliis diversissimis (F. B. 171), adeoque ad idem genus pertinent, licet fructus in illa quatuor feminibus, in *Corisperm*o Jussei vero semper unico constet.
8. Perinde itaque erit, sive retineamus *Corisperm*i, sive *Stellariæ* vocabulum, ad designandum hocce genus. Posterius difficilius admitterem, quod facile confunditur cum *Stellaria* (F. B. 228) Dillenii; *Corispermum* itaque adfumo (F. B. 244).
1. Cum altera species *Corispermum* Juss. dicta, foliis gaudeat alternis, nostra autem oppositis, nec aliæ species notæ sint, nomen specificum recte constructum esse existimo, dum hæc dicitur *Corispermum foliis oppositis*, illa vero *Corispermum foliis alternis*. Confer F. B. 257, 258. 277. 282. 289. 291. 292. 300.

CLASSIS II.

DIANDRIA.

MONOGYNIA.

3. **CIRCÆA** *calyce colorato.* *
- Circaea alpina.* Sp. pl. 12.
Circaea minima. Column. ecph. 2. p. 80.
Circaea Suevorum minor. Rudb. hort. 29.
Lappula incantatoria minor alpina. Pluk. alm. 206.
- α. Ad latera Alpium Lapponicarum rarius occurrit.
- β. Calyx hujus plantæ coloratus, ut corolla, deciduus, adnexus petalis levissimo margine, & florem monopetalum mentitur.
- γ. *Circaea lutetiana.* Lob. ic. 266. Rudb. lapp. 97. *Circaea.* Rudb. cat. 12. hort. 29. *Solanifolia, circaea dicta, major.* Bauh. pin. 168. Morif. hist. 2. f. 5. t. 34. f. 1. *Lappula incantatoria dipetalos spicata major.* Pluk. alm. 206. Hæc a Nobil. *Rudbeckio* inter plantas in itinere Lapponico visas recensetur; nobis autem nec in Lapponia, nec in ulla alia Sueciæ parte hæcenus obvia fuit.
- (In Suecia proculdubio inventa est. Conf. Fl. Suec. ed. 2. p. 3. *J. E. Smith.*)
4. **VERONICA** *caule erecto, spicis pluribus, foliis lanceolatis ferratis.* *

6 DIANDRIA. MONOGYNIA.

Veronica maritima. Sp. pl. 13.

Veronica spicata longifolia. Tournef. inst. 143.

Veronica spicata longifolia, spicis florum candidissimis.
Helw. suppl. 65. t. 3.

Veronica spicata major recta cærulea. Morif. hist. 2.
p. 317. f. 3. t. 22. f. 1.

Lyfimachia spicata cærulea. Bauh. pin. 246.

- α. Ad fines Alpium Lapponicarum juxta mare septentrionale sæpius conspicitur; in toto itinere nullibi copiosior visa est, quam in maritimis Tornoensibus. Calyx quadrifidus.

5. VERONICA caule repente, scapis spicatis, foliis ovatis serratis strigosis.*

Veronica officinalis. Sp. pl. 14.

Veronica mas supina & *vulgatissima*. Bauh. pin. 246.

Veronica major septentrionalium. Lob. hist. 250.

Veronica mas. Rudb. cat. 42. hort. 117. Till. ab.
67. Brom. goth. 120.

Veronica serpens. Lind. wikf. 39.

Veronica. Frank. spec. 30. Till. ic. 97. Riv. mon.

Ærenprys Suecis.

- α. In desertis Lapponicæ rarius observatur.
β. In Suecia homines, qui proximo gradu supra vulgus sapiunt, ad imitationem Franki in *Veronica* theezante, infusum hujus plantæ maximi faciunt, & religiose potant loco theæ; durum sane succedaneum, & sapore diversissimum, ne dicam, delicias fanis ingratas.

6. VERONICA floribus sparsis, foliis ovatis crenatis glabris.*

Veronica serpyllifolia. Sp. pl. 14.

Veronica pratensis serpyllifolia. Bauh. pin. 247.

Veronica femina. Rudb. hort. 117. Till. ab. 67.

Alsine minima multiflora, foliis serpylli. Frank.
spec. 3.

- α. In desertis subhumidis rarius obvenit.

β. In

β. In locis glareosis repens est, in agris vero erecta, facieque diversissima exurgit.

7. VERONICA caule floribus terminato, foliis ovatis crenatis. * Tab. IX. fig. 4.

Veronica alpina. Sp. pl. 15.

Veronica alpina, bellidis folio, hirsuta. Bauh. pin. 247. prod. 116. Scheuch. alp. 51.

α. In Alpibus nostris, præsertim ad latera earum, frequentissima est planta, ut in Wallivari & alibi.

β. Bauhini nomen allegatum verum esse hujus plantæ synonymon, docuit Burferus in Herbario sicco, qui hanc plantam Bauhino misit, & a quo eam se accepisse fatetur Bauhinus in prodromo: Burferi fere magis nostra villosa est, sed cum reliquæ partes utriusque convenient inter se in omnibus, easdem a se invicem separare nefas esset, confirmante idem Bauhino. (Falsum tamen synonymon est, *Veronicæ bellidifoliæ* Linn. proprium. *J. E. Smith.*)

γ. Descriptionem hujus herbæ addimus, cum nulla apud authores nobis satisfaciat.

Radix fibrosa, filamentosa, perennis.

Caulis annuus est, prope basin tamen perennat infima ejus pars, quæ depressa procumbit. Ex hisce perennantibus fragmentis ad genicula exeunt caules erecti, tetragoni, simplices, spithamæi vel digitales, in octo vel novem internodia distincti.

Rami nulli, caulis summa pars levissime villosa vel scabra evadit.

Folia infima elliptica, media ovata, superiora lanceolata, summa fere linearia; infima & media opposita, suprema autem alterna sunt; omnia sessilia, unica alterave crena utrinque notata, præsertim majora.

Fructificationes duæ ad quinque usque, caulem terminant, singulæ pedunculo brevissimo, e sinu foliorum summorum solitarie egresso, insidentes, calyce quadrifido, scabro, pilis articulatis fere

ciliato, & corolla fere plana violacea instructæ.

Capsula emarginata.

- δ Parum abest, quin persuasus sim *Veronicam serpillifoliam omnium minimam Pona Bald.* apud *Clus.* 337. describere. Et depretam eandem omnino esse speciem, licet illa glabra sit; nunquam tamen pedalem adquiret altitudinem in Lapponia, qualem *Clusius* eidem attribuit.

8. *VERONICA foliis cordatis sessilibus oppositis, ramis laxè floriferis.* *

Veronica Chamædrys. Sp. pl. 17.

Veronica pratensis latifolia. Riv. mon.

Chamædrys spuria minor rotundifolia. Bauh. pin. 249.

Chamædrys spuria latifolia. Bauh. hist. 3. p. 286.

Chamædrys spuria. Frank. spcc. 9.

Pseudo-chamædrys. Till. ab. 56. ic. 50.

Teucrium Chamædryoides assurgens. Lind. wikf. 37.

Teucrium pratense. Rudb. hort. 109.

- α. In Lapponia Umeni fatis rara fuit, alibi vix unquam intra terminos Lapponiæ a me observata.
- β. Cum hæc species minus adstringens & amara sit, loco veronicæ antecedentis (§ 5. β.) pro infuso theæformi in actis Berolinensibus commendatur. Lapponibus vero nec placet externis balneis debilitare fibras corporis, nec internis ventriculi & omnium viscerum frivole minuere robur. Inter illos enim frustra, quibus gentes aliæ superbiunt, quæsi-veris mores, ea tantum modo, quæ natura dicitur, eorum mensæ adposita deprehensus.
- γ. Purgat & vires habet Gratiolæ eadem dosi propinata, frequenti usu apud Gebenses. *Sauvages.* Calyx quadrifidus. Caulis bifariam pilosus.

9. *VERONICA foliis alternis cordatis quinquelobatis, floribus solitariis.* *

Veronica hederifolia. Sp. pl. 19

Veronica

- Veronica flosculis singularibus, Hederula folio, Morsus gallinae minor dicta.* Raj. Syn. 280.
Veronica cymbalaria folio, verna. Tournef. inst. 145.
Veronica folio hederæ. Riv. mon.
Alfne folio hederæ. Rudb. vall. 2.
Alfne foliis hederæ. Rudb. hort. 5.
Alfne hederulae folio. Bauh. pin. 250.
- α. A Nobil. Rudbeckio inter plantas Lapponicas recensetur; a me in Lapponia observata non fuit, nec per totam Sueciam eam videre licuit, præterquam in Scania campestri, ubi sat frequens est planta; ut Lundini & Malmogiæ.
- β. Raro sane in plantis obtinet, quod aliæ species foliis oppositis, aliæ vero alternis gaudeant, uti in hocce, nec non Corispermi videre est genere.

10. VERONICA foliis lineari-lanceolatis integris, ramis laxè floriferis. *

- Veronica scutellata.* Sp. pl. 16.
Veronica aquatica, angustiore folio. Tournef. inst. 145.
Anagallis aquatica angustifolia scutellata. Bauh. pin. 252.
Anagallis aquatica altera tenuifolia. Rudb. hort. 7.
- α. In Lapponiæ campis arenosis, simulque subhumidis, copiose occurrit.
- β. Singulares sunt rami hujus plantæ, qui veri pedunculi communes sunt, crassitie setæ, aliis pedunculis minoribus alternis instructi, in quibus fructus capsula pendet.

11. PINGUICULA nectario cylindræo longitudine petali. *

- Pinguicula vulgaris.* Sp. pl. 25.
Pinguicula Gesneri. Bauh. hist. 3. p. 546. Tournef. inst. 167.
Pinguicula Gesneri, flore calcari donato. Till. ab. 52.
Pinguicula. Frank. spec. 23. Rudb. cat. 33. hort. 89.
Sanicula

Sanicula montana, flore calcari donato, folio punctato
Lind. wikk. 35.

Tattgræs Westrobothniensibus. *Sattgræs* aliis ibidem.

- α. In humidis deserti frequens, copiosior tamen in Alpibus est.
- β. Variationem speciosam hujus speciei *corolla violacea, labiis albis*, observavimus in deserto Lulensi, inque rivulo lapideo (Stenbæcken) inter Jockmock & Pajarim, versus occidentem a monte isto altissimo Koskefvari, ibique in maxima copia.
- γ. *Pinguicula flore amplo purpureo, cum calcari longissimo* Raj. hist. 1. p. 752. a specie recensita differre dicitur: Loco natali alpino; Floris magnitudine & calcari prælongo; Colore floris purpureo, qui in tradita violaceus est. In Alpibus nostris sæpius observatur planta varians & magnitudine & colore floris, frequenter colore ad rubedinem accedente conspicua; distincta tamen species non est, & forte eadem cum hacce Raji.
- δ. Singularis in hocce plantarum genere est pinguedo illa foliorum, fere ut in Drosera. (§ 110. γ.)
- ε. Vires hujus plantæ & præsertim pinguedinis istius foliorum paucissimis Medicis notæ sunt, examinandam itaque hancce plantam commendo Physices & Therapeutices Mystis; forte nec pœniteret investigationis! Qui considerat observationes sequentes §. η. §. ι. facile divinare potest, qua ratione ex planta nostra usus hauriant maximos.
- ζ. *Lac compactum hyperboreorum* seu Tætmiœlk, aliis Sætmiœlk, est lactis species apud Novaccolas Lapponiæ, sed præsertim apud Westrobothnienses & fere per totam Norlandiam usitatissima, quæ sequenti modo conficitur: Folia nonnulla Pinguiculæ, cujuscunque demum speciei, recentia & nuper lecta filtro imponuntur, quibus lac nuper emulctum & naturaliter calens adfunditur, quod citissime filtratum per unum alterumve diem ad quietem, ut acefcatur, reponitur;

reponitur ; unde lac istud longe majorem & tenacitatem & consistentiam, quam alias accidit, acquirit, nec serum præcipitatur, ut alias contingit ; contra vero palato maxime gratum redditur, licet cremor ipse sit parciore. Tali modo semel hocce lacte præparato, non opus nova pro novo processu adhibere folia, sed modo cochlear dimidium præcedentis lactis ut misceatur cum recenti, necesse est, sic eandem acquirit naturam & aliud lac simili modo in suam naturam, fermenti instar, mutare valet ; etiamsi in infinitum procederet hæcce mutatio, ab indole sua ne minimum tamen deflectere videtur vis ultima. Si nimis diu adservatur tale lac, transit mora in *Serum Syra* dictum, quod descripsimus in C. F. § 28.

- n. *Baubinus* in *historia* : Pastores in Alpibus succo foliorum pingui fissuras mammarum in vaccarum uberibus litu curant. Idem medicamentum domesticum Lappones adhibere possent, quorum pecora (Rangiferi feminæ), fissuris vitiatis uberibus, loco lactis sæpe sanguinem exhibent.
9. *Rajus* dicit plebem Wallicam syrupum vel decoctum ex ea conficere, quo se suosque purgant.
- i. *Clusii* in pannon. 362. verba audienda sunt ; refert enim plantam hanc a meridionalibus Anglis White-rot vocari ; quod oves interficiat, si, ob cibi penuriam, illa vescantur.
- u. *Pinguicula* est etiam nomen Insecti, ideoque excludi deberet (F. B. 230), cum vero Insectum illud sit vera species Acari, in Zoologicis excludatur velim, ideoque retineatur in Botanicis (F. B. 239) ; Synonymon *Pinguiculæ Liparis* dictum, loco *Pinguiculæ* substitui nequit, cum *Liparis* sit nomen piscis.

12. PINGUICULA *nectario conico petalo breviorre.* * Tab. XII. fig. 3.

Pinguicula alpina. Sp. pl. 25.

Pinguicula

Pinguicula flore albo minore, calcari brevissimo. Raj. hist. 1. p. 752.

- α. In Alpibus Lapponicis frequentissima est planta, extra Alpes autem vix unquam descendit.
- β. Planta hæc etiam veteribus, ut Bauhino & aliis, nota fuit, licet eam ab antecedenti distinguere non intellexerint. Varietatem præcedentis ex solo alpino credit Ludov. Gerard; quod vix probandum.
- γ. Simillima etiam est antecedenti plantæ in omnibus, exceptis floribus; ab illa namque differt: *Corolla* alba, quæ in præcedente violacea; *macula* villosa flava in palato corollæ, quæ in illa cinerea est; *nectario* in hac conico, in illa cylindræo; in hac petalo brevior, in illa vero petalum quoad longitudinem æquante.
- δ. In figura nostra nectarii formam conicam indicare volumus, reliqua secundum plantam ficcam exaravit sculptor.

13. PINGUICULA *scapo villoso.* * Tab. XII. fig. 2.

Pinguicula villosa. Sp. pl. 25.

Pinguicula Lapponum vel alpina minima, flore purpureo, foliis ad radicem ternis rotundis. Rudb. lapp. 99.

Pinguicula flore minore carneo. Raj. Syn.* 281.

Pinguicula cornubiensis, flore minore carneo. Raj. hist. 1. p. 752.

- α. Unico modo in loco a me lecta fuit sphagno insidens, prope Pajarim, in parœcia Jockmoccensi.
- β. Plantæ omnes, quas vidi, defloratæ erant, & capsula cordata, compressa, bivalvi instructæ, excepta unica debili herba, cujus flos erat pallide violaceus, calcari exserto; folia conspiciantur subrotunda, antecedentibus simillima, sed minora; flos est minor reliquis, scapus teneritate & levi villositate differens. (Synonyma Raii excludenda. *J. E. Smith.*)

14. UTRICULARIA *nectario conico.* **Utricularia vulgaris.* Sp. pl. 26.*Lentibularia.* Riv. mon. Dill. app. 115.*Lentibularia major.* Vaill. act. 1719. p. 22.*Millefolium aquaticum lenticulatum.* Bauh. pin. 141.*Millefolium aquaticum, flore luteo galericulato.* Bauh. hist. 3. p. 775.*Filipendula aquatica minor.* Frank. spec. 14.*Filipendula aquatica, sive Millefolia lenticulata.* Rudb. hort. 43.

α. In fluvio Margaritifero Calatz-elfwen dicto, prope Purkyaur & alibi visa fuit.

β. Singulares admodum in hocce genere sunt vesiculæ istæ pellucidæ unico foramine perviæ, radiculæ adpensæ, unde nomen utriculariæ huic generi aptissime datur.

γ. *Lentibulariæ* nomen confunditur cum *Lenticula* & *Lenticularia* Mich. (F. B. 228), ne dicam, quod fere diminutivum sit *Lenticulæ* (F. B. 227), hinc excluditur, & vacuum vocabulum *Utriculariæ*, *Nepenthes* synonymon (F. B. 215), speciebus hujus generis conveniens (F. B. 240), in *Lentibulariæ* locum substituitur.

CLASSIS III.

TRIANDRIA.

MONOGYNIA.

15. **V**ALERIANA *sylvestris major*. Bauh. pin. 164.
Valeriana officinalis. Sp. pl. 45.
Valeriana sylvestris. Dod. pempt. 349. Till. ab. 67. Rudb. vall. 35. hort. 115.
Valeriana foliis angustioribus. Riv. mon. *Valeriana*. Till. ic. 55.
- α. In sylvis subhumidis Lapponiæ vulgaris est.
β. Odor radices hujus admodum singularis & vix cum alio comparandus est; proxime accedit ad radices Pæoniæ fragrantiam, ut etiam ejus effectus.
16. **I**RIS *palustris lutea, seu Acorus adulterinus*. Bauh. hist. 2. p. 732.
Iris Pseudo-Acorus. Sp. pl. 56.
Iris latif. major palustris, flore luteo. Rudb. hort. 57.
Iris vulgaris, sive Gladiolus palustris. Till. ab. 36.
Iris latifolia major palustris. Lind. wikf. 19.
Acorus adulterinus. Bauh. pin. 34.
- α. In Lapponia est planta omnium rarissima, in adjacenti Westrobothnia non adeo frequens, in Ostrobothnia vero omnium copiosissima.
β. Hydrops (cui hæc planta, si quæ alia, est medicina), eodem

eodem modo in Lapponia omnium rarissimus, nec frequens in Westrobothnia, in Ostrobothnia autem superiori, proh dolor! nimis vulgaris inter plebem, quæ lethalis istius spiritus frumenti copiam ingurgitando illum provocat.

- γ. Flos Iridis structura singulari ab omnibus in univ-
ersum plantis primo intuitu distinguitur; stigma
enim in hacce familia foliaceum ipsa petala sæpius
æquat, adeo ut novem petala pro paucioribus nu-
merârint nonnulli.
- δ. Spathæ florum imbricatæ Iridem Palmis valde adfi-
nem esse dicunt, nec contradicit flos, nec struc-
tura plantæ. Confer *Musam Cliffortianam*, p. 16.

17. SCHÆNUS *flosculis fasciculatis*. Hort. Cliff.
22.

Schænus albus. Sp. pl. 65.

Cyperus palustris hirsutus minor, paniculis albis. Morif.
hist. 3. 239. f. 8. t. 9. f. 39.

*Cyperella palustris, capitulis florum umbellatorum com-
pactis, primum albis, deinde fulvis*. Mich. gen. 53.

Juncus palustris glaber, floribus albis. Vaill. parif.
118.

*Gramen luzulæ accedens glabrum in palustribus prove-
niens, paniculatum*. Pluk. phyt. 34. f. 11.

Gramen cyperoides palustre leucanthemum. Scheuch.
hist. 503. t. 11. f. 11.

- α. In omnibus paludibus muscosis & cæsposis vulgaris
est.

18. SCIRPUS *palustris altissimus*. Tournef. inst.
528. Scheuch. hist. 354.

Scirpus lacustris. Sp. pl. 72.

Juncus maximus, sive Scirpus major. Bauh. pin. 12.

Juncus flore conglomerato. Lind. wikf. 19.

Juncus vulgaris, seu Scirpus. Till. ab. 37.

- α. In fluviis & lacubus Lapponiæ sylvestris passim ob-
servatur, nullibi tamen in magna copia.

- β In Suecia superiori disseccatur pro pabulo boum, quod in Gothia inferiori negligitur; Novaccolis Laponiæ, ob inopiam hujus Scirpi, in hunc usum cedere nequit.
- γ. E spicis hujus speciei, peracta florescentia, alba quædam filamenta excrescunt, quæ non pistilli partes, sed filamentorum ex staminibus rudimenta sunt.
- δ. Cum culmi sint spongiosi, facillime dissecti in aqua natant; hinc pueri in Suecia eos in fasciculos colligant, quibus, ne demergantur, sese sublevant, dum artem natatoriam addiscere volunt. Quod Lappones non curant, qui nec balnea naturalia aquarum dulcium & frigidarum, nec artificialia calefactarum unquam intrarunt: priora illis haud concedit aqua per æstatem etiam nimis frigida; posteriora defectus domiciliorum & instrumentorum huic negotio interfervientium; neutra autem consuetudo nunquam introducta in gentem induratum gelu permittit.

19. SCIRPUS *equiseti capitulo majori*. Tournef. inst. 528. Rudb. clyf. 1. p. 107. f. 1. Smith Rel. Rudb. 27. Scheuch. hist. 360.

Scirpus palustris. Sp. pl. 70.

Juncus capitulis equiseti major. Bauh. pin. 12.

Juncellus cyperoides, capitulo simplici. Gottsch. prussl. 131. f. 36.

- α. In aquosis rarius observatus est.
- β. A Nobiliss. Rudbeckio inter plantas Lapponicas recensetur *Scirpus multicaulis equiseti capitulis minoribus*, Rudb. lapp. 100. clyf. 1. p. 107. Sm. Rel. Rudb. 28. quem pro variatione, non distincta specie habemus.

20 SCIRPUS *folio culmi unico*. *

Scirpus cespitosus. Sp. pl. 71.

Scirpus foliatus palustris, capitulo equiseti brevi. Rudb. lap. 100.

Scirpus

Scirpus parvus palustris, cum parvis capitulis equiseti.

Pluk. phyt. 40. f. 6. Rudd. elyf. 1. p. 107. f. 3.

Sm. Rel. Rudd. 28.

Scirpus montanus, capitulo brevior. Tournef. inft.

528. Scheuch. alp. 427.

Juncus parvus montanus, cum parvis capitulis luteis.

Bauh. hift. 2. p. 523.

α. Ubique in deserto ad fcaturigines fontium & in humidis ac spongiosis locis obuius est, etiam in alpibus nostris frequentissimus.

β. Descriptionem brevem hujus plantæ addam.

Radix filamentosa, multiplex, tenuis, haud ramosa, undulata, digitalis longitudinis, perennis.

Squamæ plures, oblongæ, acuminatæ, imbricatæ, laxæ, in fasciculum veluti congestæ, perennes, fuscæ, culmi & radice basin tegunt.

Culmi simplices, plures, digitum longi, solidiores, tenaces, striati, virides.

Folium unicum, tenuissimum, linearis longitudinis vaginæ vestienti fatis longæ insidens.

Spica unica, terminalis, minima, linearis longitudinis, fusca, constructa glumis monophyllis, imbricatim positis, tribus vel quatuor, quarum infima maxima est.

γ. Cum culmus ad radicem quotannis ponat novas squamas supra antecedentes inferiores & perennantes, inter quas sese exferunt radices, sequitur has & totam plantam tandem elevari supra terram, tophumque (Tuf.) constituere, cæspitis facie & usu, nisi quod laxior sit, citiusque ab igne consumatur, qui præter ea in densissimis sylvis admodum copiosus. Tophi adeoque in paludibus maxima ex parte huic Junco suam debent originem, nec non Polytricho Dillenii. Vide Cryptogam. Muscorum.

δ. Tophi hi (γ) in paludibus maximum negotium facessunt Novaccolis Lapponiæ; quod si enim aqua e paludibus sœdiendo educitur, marcescit quidem planta, at per plures annos non putrescit, sed sterilis

C

persistit

persistit rustico detestabilis; deberent itaque plantæ palustres post paracenthesin urendo vel suffocando extirpari, & femina vegetabilium pratensium eorum loco terræ committi, si læta pascua desiderentur; plantæ enim paludosæ indolem non mutant, neque unquam luxuriant, nisi sufficiens potus adfit.

21. SCIRPUS *magnitudine aciculæ.*

Scirpus acicularis Sp. pl. 71.

Scirpus minimus, spica brevior squamosa spadicea,
Scheuch. hist. 364.

Scirpus omnium minimus, capitulis equiseti. Rudb.
elyf. 1. p. 107.

Juncellus clavatus minimus, capitulis equiseti. Morif. hist. 3. p. 234. f. 8. t. 10. f. 37.

α. Reperitur subinde in fluviis Lapponiæ sylvestris.

β. Communiter sub ipsa aqua crescit, longitudine unius tertiæ partis digiti.

22 ERIOPHORUM *spicis pendulis.* *

Eriophorum polystachion. Sp. pl. 76.

Linagrostis panicula ampliore. Scheuch. hist. 306.
Vaill. parif. tab. 16. f. 1.

Gramen eriophoron. Dod. pempt. 562.

Gramen tomentarium. Frank. spec. 16. Till. ab. 32.

Gramentomentosum. Rudb. hort. 49. Lind. wikf. 17.

Gramen pratense tomentosum, panicula sparsa. Bauh.
pin. 4. Rudb. elyf. 1. p. 36. f. 2.

Geechen nivo. Lappis. *Myrkullen* Westrobothnien-
sibus.

α. Nonnulli, quibus res angusta domi, in quibusdam Sueciæ tractibus pulvinaria sua, plumarum loco, pappo hujus graminis replent, unde Suecice pulvinar pauperum (*Fattigmans Oerngott*) nominatur, qui tamen usus Lappis vel Novaccolis nostris non innotuit, quorum hi pellibus leporinis, illi vero ran-giferinis lectum sternunt.

β. In

- β. In humidis graminosis & cultis, tam desertis, quam alpinis locis ubique conspicitur.
- γ. Variat spicis amplioribus & angustioribus, hinc duæ variationes pro totidem distinctis speciebus venduntur.
- δ. *Eriophorum* dixi ab ἔριον & φόρον, quasi ferens lanam, quod selectum est nomen (F. B. 240) synonymon (F. B. 244) & antiquum (F. B. 242): *Linagrostis* T. autem male componitur e Lino & Agrosti (F. B. 224).

23. ERIOPHORUM *spica erecta, caule tereti.* *

Eriophorum vaginatum. Sp. pl. 76.

Eriophorum spica lanis involuta. F. L. 47.

Linagrostis spica singulari, alopecuroides. Vaill. par. 117.

Juncus alpinus cum cauda leporina. Bauh. hist. 2. p. 514. Scheuch. alp. 41.

Juncus alpinus, capitulo tomentoso majori. Scheuch. hist. 304. prod. t. 7. f. 2.

Juncus alpinus, capitulo lanuginoso seu Schœnolaguros. Bauh. pin. 12. prod. 23. fig. Rudb. elyf. 1. p. 108. f. 1. Sm. Rel. Rudb. 29. Scheuch. hist. 302. prod. tab. 7. f. 1.

Gramen tomentosum alpinum & minus. Bauh. pin. 5. prod. 10. Rudb. elyf. 1. p. 36. f. 3.

Gramen juncoides lanatum alterum danicum. Morif. 3. p. 224. f. 8. t. 9. f. 6.

- α. In humidis, incultis tantum, tam alpinis, quam sylvestribus locis frequens est.
- β. Conjungo hic duas authorum species, a Bauhino in prodromo 23 & 10 descriptas, quæ tamen unius ejusdemque sunt speciei. Quamnam sub priori nomine intellectam velit plantam Bauhinus omnibus in aprico est; posterior dubium movit, quam se a Bursero habuisse monet; Burserus in herbario Upsaliæ adservato omnino eandem cum priori sub isto

nomine habet plantam, eamque missam fuisse ad Bauhinum fatetur.

24. ERIOPHORUM *spica erecta, caule triquetro.**

Eriophorum alpinum. Sp. pl. 77.

Linagrostis alpina minima, caule triangulari, capitulo parvo, pappo rariore. Mich. gen. 54.

Linagrostis juncea alpina, capitulo parvo, tomento rariore. Scheuch. hist. 305.

Juncus alpinus bombycinus. Bauh. pin. 12. prod. 6. Scheuch. prod. tab. 8. Scheuch. alp. 337.

α. Ubique in udis, fabulosis, alpinis & sylvestribus locis viget.

β. Flores examinare haud licuit; caulis vero triquetus, omnino nudus, spicæ facies, &c. dicunt longe minorem hujus cum Eriophori genere esse convenientiam, ac quidem vulgo creditur.

D I G Y N I A.

25. PHLEUM *spica ovali-cylindræa.* *

Phleum alpinum. Sp. pl. 88.

Gramen typhoides alpinum, spica nigra brevi. Rudb. clyf. 1. p. 31. f. 8. Mart. Burf. 498.

Gramen typhoides alpinum, spica brevi densa & veluti villosa. Scheuch. hist. 64. prod. f. 3.

α. In Alpibus nostris frequentissime, in sylvis Lapponicæ rarissime obvium.

β. Folii supremi ipsi culmo adhærentis vagina triplo longior est suo disco, qua nota a sequenti abunde distinguitur, ubi inverse discus folii triplo longior est sua vagina. Spica plerumque nigrescit.

26. P H L E U M *spica longissima cylindræca.* *
Pbleum pratense. Sp. pl. 87.
Gramen typhoides asperum alterum. Bauh. pin. 4.
 Rudb. elyf. 1. p. 29. f. 4.
Gramen typhoides asperum alterum majus. Rudb.
 ibidem.
- α. In Alpibus & deserto frequentissima est hæc species.
 β. Absoluta florescentia, hujus spica cinerea est, antecedentis autem nigra.
27. B R O M U S *culmo paniculato, spicis compressis.*
Bromus arvensis. Sp. pl. 113.
Bromos herba. Dod. pempt. 540.
Festuca avenacea sterilis elatior. Bauh. pin. 9.
Festuca avenacea sterilis elatior circa Upsaliam. Rudb.
 elyf. 1. p. 87. f. 7. Sm. Rel. Rudb. 15. opt.
 (Linn.)
Gramen avenaceum panicula sparsa, locustis majoribus
& aristatis. Tournef. inst. 526. Scheuch. hist.
 258.
- α. In agris Novaccolarum rarius observatur.
 β. Hæc species videtur cum frumento in Lapponiam delata omnium primo a Novaccolis, nec Lapponiæ suos debere natales.
28. F E S T U C A *culmo paniculato, spicis compresso-ovatis.*
Bromus secalinus. Sp. pl. 112.
Festuca avenacea spicis habitioribus, glumis glabris.
 Raj. fyn. 414.
Gramen avenaceum segetale majus, gluma turgidiore.
 Moris. hist. 3. f. 8. t. 7. f. 16.
Festuca graminea, glumis glabris. Bauh. pin. 9.
Festuca graminea, glumis hirsutis. Bauh. pin. 9.
 Rudb. elyf. 1. p. 84. f. 1. Sm. Rel. Rudb. 14.
- α. Adhuc rarius deprehenditur, quam antecedens, simulque varians spicis glabris & hirsutis.

β. Quod etiam hæc, ut Lolii famosissima species, copiose frumento mixta & assumpta temulentiam inducat, per totam Sueciam asseverant rustici.

29. FESTUCA *culmo alternatim spicato, spicis teretibus.* *

Bromus pinnatus. Sp. pl. 115.

Gramen spica brizæ majus. Bauh. pin. 9. prod. 19.

Rudb. elyf. 1. p. 80. f. 1. Sm. Rel. Rudb. 11.

α. Ad ripas inter plantas vegetiores in Lapponiæ sylvis ubique reperitur.

30. AVENA *feminibus basi hirsutis.* *

Avena fatua. Sp. pl. 118.

Avena nuda. Rudb. elyf. 1. p. 161. f. 3. hort. 15.

cat. 6. Frank. spec. 5.

Avena fatua. Till. ab. 7.

Festuca utriculis lanugine flavescens. Bauh. pin. 10.

Gramen avenaceum utriculis lanugine flavescens.

Tournef. inst. 525.

α. In agris Novaccolarum cum feminibus cerealium huc allata rarius conspicitur.

β. Detestabile est hocce gramen agricolis, dum enim semel in agro suas egit radices, vix inde eliminari potest, quoniam femina sua prius terræ inspergit, quam feget reliqua, unde hanc suffocat.

31. AVENA *spicis erectis, calyce spicis brevior.* *

Avena pratensis. Sp. pl. 119.

Gramen avenaceum montanum spica simplici, aristis

recurvis. Raii syn. 405. t. 21. f. 1. J. E.

Smith.

α. In nemoribus graminosis raro.

32. LOLIUM *spicis compressis, radice perenni.*

Lolium perenne. Sp. pl. 122.

Phœnix seu Lolium murinum. Dod. pempt. 540.

Gramerz

- Gramen loliaceum, angustiore folio & spica.* Bauh. pin. 9. Sm. Rel. Rudb. 13.
Gramen loliaceum, spica simplici, vulgare. Morif. hist. 3. f. 8. t. 2. f. 2.
- α. In fylvis graminosis & pratis agriculturalum commune est.
33. TRITICUM *radice repente, foliis viridibus.*
Triticum repens. Sp. pl. 128.
Gramen caninum arvense, sive Gramen Dioscoridis. Bauh. pin. 1.
Gramen caninum longius radicatium. Lind. wikf. 16.
 α. In agris Novaccolarum agricolis infestissimum est.
34. TRITICUM *radice repente, foliis rigidis.*
Elymus arenarius. Sp. pl. 122. ex sententia amici mei plurimum colendi Cl. Afzelius. *J. E. Smith.*
 α. Ad littora maris Septentrionalis & ad sinus maris Bothnici copia ejus datur maxima.
35. MILIUM *glumis diphyllis.*
Milium effusum. Sp. pl. 90.
Gramen sylvaticum, panicula miliacea sparsa. Bauh. pin. 8. Morif. hist. 3. f. 8. t. 5. f. 10. Rudb. elyf. 1. p. 76. f. 1. Sm. Rel. Rudb. 8.
 α. In desertis sylvestribus Lapponiæ vulgare est.
 β. Inter Tornoam, Kemi & Uloam nullum gramen erat vulgatius hocce, cujus staturam, magnitudinem vel suavem odorem, si quis consideret, inter gramina præstantissima locum huic concedat.
 γ. Solent Puellæ Lapponicæ, dum raugiferos in pacua ducunt, reportare fasciculum foliorum hujus graminis, eumque in eadem cum tabaco farcina, ante pubem pendula, reservare; nescio an magis sint sollicitæ de grato odore tabaco, an sibimet ipsis conciliando.

36. MELICA *floribus sub culmo pendulis.*

Melica nutans. Sp. pl. 98.

Gramen montanum avenaceum, locustis rubris. Bauh. pin. 10. prod. 20.

α. In sylvis passim.

β. Culmus in summitate nutat, cui flores solitarie pedunculis tenuissimis adnectuntur, ita ut omnes flores sub culmo penduli sint.

γ. Charactèrem hujus generis brevissimis exhibeo.

Cal. Gluma uniflora, bivalvis; *valvulis* ovatis, concavis, fere æqualibus.

Cor. Gluma bivalvis; *valvulis* ovatis, muticis, quarum altera concava, altera vero plana.

Sem. ovatum, a gluma corollæ demittitur.

37. ALOPECURUS *aristis gluma longioribus.*

Alopecurus geniculatus. Sp. pl. 89.

Gramen aquaticum geniculatum spicatum. Bauh. pin. 3. Rudb. clyf. 1. p. 8. f. 2.

α. In convallibus & pratis subhumidis frequens est; eundem etiam non raro in collibus siccissimis læte florentem legi.

38. ALOPECURUS *aristis glumæ æqualibus.*

Alopecurus geniculatus. β. Sp. pl. 89.

Gramen fluviatile album. Tabern. hist. 1. p. 512. figura.

α. In lacubus Lapponiæ sylvestris, ut Purkyaur & alibi.

β. Hæc præcedenti quoad faciem-externam adeo similis est, ut quivis mox eandem esse plantam adveveraret; judicium meum suspendo, ob defectum observationum. Sequentia autem distinctionem urgent.

1. Hæc [38] ex humanæ profunditatis aqua evehitur & excrescit.

Illa [37] in aquosis vix femipedalis persistit.

2. Hæc folia longissima super aquam natantia exferit.

Illa vero erectis gaudet & brevibus foliis.

3. Hæc,

3. *Hæc*, si scirpus vel arundo, &c. adstet, amplectitur hæc plantas circumvolvendo folia sua.
Illa non item.
4. *Hujus* aristæ glumis haud existunt longiores.
Illius vero duplo longiores sunt glumis.
5. *Hæc* nunquam a me observata in Suecia, ubi
Illa copiosissime pronascitur.

39. ANTHOXANTHUM.

Anthoxanthum odoratum. Sp. pl. 40.

Gramen anthoxanthon spicatum. Bauh. hist. 2. p. 466.

Gramen prætense, spica flavescente. Bauh. pin. 3.

Rudb. elyf. 1. p. 24. f. 3.

- α. In locis graminosis passim observatur.
- β. Prima ætate viride & suaveolens floret, circa finem Julii flavum & exsuccum persistit.

40. NARDUS *spica lineari.*

Nardus stricta. Sp. pl. 77.

Spartum nostras parvum. Lob. ic. 90.

Gramen sparteum juncifolium. Bauh. pin. 5. Rudb.

elyf. 1. p. 39. f. 6. mala.

Gramen sparteum, capillaceo folio, minus, erectum, Batavicum & Anglicum. Morif. hist. 3. f. 8. t. 7. f. 8. opt.

Lapphar Lulensibus. i. e. Crines Lapponum.

Kaffskiægg Smolandis. i. e. Barba senum.

- α. In Alpibus & sylvis communis est.
- β. Nomenclatura Lulensis imposita huic gramini desumpta est a similitudine, quæ intercedit folia copiosissime in hacce undique prominentia atque arrectos circumquaque Lapponum capillos, quum vix unquam pectine deducant crines.
- γ. Gramen hoc fœnimefforibus Novaccolis infensissimum est, falcem, nisi peracuta sit, facile eludens.
- δ. Nardi nomen huic gramini imposui, dum genere convenit cum Nardo spuria Narbonensi Bauhini.—
 Hic omnino hallucinatus est egregius auctor; Nardus

dus enim spuria Narbonensis (diversa a Nardo gan-
 gite *Linn.*) est Festuca spadicea, Syst. nat. ed. 12.
 732, cujus etiam synonyma sunt Anthoxanthum
 paniculatum *Linn.* & Poa Gerardi *Allionii. Conf.*
act. soc. Linn. v. 1. p. 111. J. E. Smith.

41. ARUNDO *vulgaris.* Bauh. hist. 2. p. 485.
 Rudb. elyf. 1. p. 131. Frank. spec. 5. Lind.
 wikf. 4.

Arundo phragmites. Sp. pl. 120.

Arundo vulgaris seu phragmites Dioscoridis. Bauh.
 pin. 17.

Arundo. Till. ab. 6.

α. In aquosis Lapponiæ sylvestris sæpius sese offert,
 nullibi autem copiosiore hujus proventum, quam
 in Ostrobothnia ad sinus maris, vidi.

β. Famosissimum istud & vastissimum pratum Lim-
 mingenfe, quantum ex via videre licuit, arundine
 hacce totum tectum conspiciebatur. Pratum hocce
 tribus Ostrobothniæ pretiosissimis naturæ donis ad-
 numeratur, quæ sunt: Kemi piscatura Salmonum,
 Limmingenfe pratum, & Norkyreæ agri.

γ. Mulieres rusticæ hujus Arundinis panicula pannos
 suos flavescente viridi colore tingunt.

42. ARUNDO *culmo ramoso.**

Arundo Calamagrostis. Sp. pl. 121.

Arundo sylvatica elatior, panicula molli candida &
serici modo lucenti. Morif. hist. 3. p. 218. f. 8.
 t. 8. f. 2. (vix. J. E. Smith.)

Arundo vulgaris seu Calamagrostis. Vaill. par. 16.

Gramen arundinaceum panicula molli spadicea majus.
 Bauh. pin. 7.

Gramen panicula arundinacea. Rudb. elyf. 1. p. 16.

α. In paludibus cæsposis Lapponiæ sæpius conspicitur.

β. Gramen hocce humanam altitudinem acquirit, &
 ramos ex alis foliorum simplices promit, id quod
 in graminum familia rarum omnino est.

γ. Syno-

γ. Synonyma, opinor, recte adposita sunt, licet cum libris & descriptionibus illud conferre non poterim, periit enim in naufragio una cum variis naturalibus aliis, nobis per flumina Lapponiæ descendentibus.

43. ARUNDO *foliorum lateribus convolutis, acumine pungente.* *

Arundo arenaria. Sp. pl. 121.

Gramen sparteum spicatum, foliis mucronatis longioribus, vel spica secalina. Bauh. pin. 5.

Spartium spicatum oceanicum pungens. Bauh. hist. 2. p. 511.

α. Ad littora maris Septentrionalis circa fines Alpium Lapponicarum, ubi Boream versus terminantur, rarius visa.

β. Locus ejus natalis sæpius est in maritimis, semper etiam in glareosis læte exfurgit, ubi latis suis cæspitibus & valde confertis atque oblique spargentibus sese radicibus terram arenosam (dicitante natura) firmiorem reddit & colligit in aggeribus, ne tam facile divellantur injuria cæli.

γ. Naturam optime imitari norunt Belgæ, in tumulis suis arenosis hoc ferentes, ne arena obruat adjacentia. Si aliquam œconomiæ curam experti lætarentur aliquando campi arenosi Lapponiæ, hujus graminis notitia haud parum illis adferret utilitatis.

44. ARUNDO *culmo enodi, panicula contracta.*

Agrostis arundinacea. Sp. pl. 91.

Gramen arundinaceum enode majus montanum. Bauh. pin. 7. Sm. Rel. Rudb. 31. malè.

α. In sylvis inter lapides & frutices sæpius comparet.

β. Rustici in Suecia culmo hujus graminis longissimo & enodi fistulas suas tabacarias, ex nimio usu repletas oleo, purgant; id quod Lapponi, fistula brevissima semper contento, cognitu minus necessarium est.

Arundinis

Arundinis speciem facit Scopoli. *Mss. Linn.*

45. AGROSTIS *panicula tenuissima.*

Agrostis capillaris. Sp. pl. 93? Sm. plant. ic. t. 54.

Gramen montanum, panicula spadicea delicatior.

Bauh. pin. 3. prod. 12. Scheuch. hist. 129.

α. In Alpibus vulgare est gramen.

β. Panicula hujus est omnium tenuissima.

46. AGROSTIS *panicula inferne verticillatim laxa, superne contracta.*

Agrostis rubra. Sp. pl. 92.

Gramen serotinum arvense, panicula contracta pyramidalis. Raj. hist. 1288. Scheuch. hist. 148.

α. Ad ripas lacuum, tempore autumnali rufescens, occurrit.

β. Panicula, dum floret, secundum verticillos explicatur horizontaliter patens; contracta superius, in eadem nondum florente.

47. AIRA *panicula spicata, pedicellis flosculis brevioribus.**

Aira spicata. Sp. pl. 95.

Gramen alopecuro simile, cum pilis longiusculis in spica, Onocordon. Bauh. hist. 2. p. 475.

Gramen phalaroides majus, seu Italicum. Bauh. pin. 4.

Gramen phalaroides. Lob. ic. 8.

α. In folis Alpibus occurrit hæc species, nec infrequens ibidem est.

β. Character hujus generis consistit in sequentibus:

Cal. *Gluma* biflora, bivalvis; *valvulis* ovato-lanceolatis, acutis, inæqualibus.

Cor. *Gluma* bivalvis, calyci similis, altera valvula aristam ad basin vix duplo longiorem flore exferens.

Sem. tecta.

γ. Synonyma proculdubio falsa sunt. *J. E. Smith.*

48. AIRA

48. AIRA *panicula rara, calycibus albis.**Aira flexuosa.* Sp. pl. 96.*Gramen nemorosum paniculis albis, capillaceo folio.*Bauh. prod. 14. Morif. hist. 3. p. 300. f. 8. t. 7.
f. 9.*Gramen alpinum nemorosum paniculatum, foliis angustissimis, locustis splendidibus aristatis.* Scheuch. hist. 218. α . In nemoribus Alpium Lapponicarum commune est gramen.49. AIRA *panicula rara, calycibus fuscis.**Aira montana.* Sp. pl. 96.*Festuca avenacea alpina, angustissimis junceis foliis, locustis parvis purpureo-argenteis splendidibus aristatis, in spicam collectis, petiolis tamen longis & tenuissimis insidentibus.* Scheuch. alp. 455. f. 15.*Gramen avenaceum paniculatum alpinum, foliis capillaceis brevibus, locustis purpureo-argenteis splendidibus & aristatis.* Scheuch. hist. 216. α . Cum antecedenti vulgatissima est. β . Panicula in hac magis contracta, calyces præsertim ad basin atro-rubentes, locustæ angustiores, ac in præcedente.49. * AIRA *foliis subulatis, panicula densa, flosculis basi pilosis aristatis: arista brevi.**Aira alpina.* Sp. pl. 96. Fl. suec. 2. n. 73. Vahl. flor. dan. t. 961. α . In Alpibus Lapponicis frequens.50. AIRA *panicula longissima tenui.**Aira cæspitosa.* Sp. pl. 96. α . In paludibus frequens, longitudine corporis humani, panicula cubitali angusta, flectitur obsequio a vento curvata. β . Duæ variationes hujus obviæ fuere, quarum altera
locustis

locustis niveis; altera fuscis, seu cæruleo-rufescentibus conspicua.

50. * P O A *panicula diffusa ramosissima, spiculis sexfloris cordatis.*

Poa alpina. Sp. pl. 99. Fl. suec. cd. 2. n. 79.

α. In Alpibus Lapponicis passim.

51. P O A *spiculis ovatis compressis muticis.*

Poa pratensis. Sp. pl. 99.

Gramen pratense paniculatum majus, latiore folio,
πoa Theophrasti. Bauh. pin. 2.

Gramen pratense paniculatum majus. Scheuch. hist.
177.

α. Per totam Lapponiam in maxima excrefcit copia.

β. *Gramen alpinum paniculatum majus, panicula speciosa variegata.* Scheuch. hist. 186. prod. t. 3. Ubique in Alpibus nostris obvium, & quod pro varietate potius, quam distincta specie exhibemus; licet spicæ ejus parvæ, magis coloratæ, & duplo majores sint, quam in planta naturali.

52. P O A *spiculis ovato-oblongis, foliis subulatis.*

Poa angustifolia. Sp. pl. 99.

Gramen pratense paniculatum majus, angustiore folio.
Bauh. prod. 6. pin. 2. Scheuch. hist. 178.

α. Ubique prostat per Lapponiam antecedenti intermixta.

52. * P O A *panicula patula secunda, spiculis subtrifloris, flosculis acuminatis basi pubescentibus, foliis subulatis.*

Poa glauca. Vahl. flor. dan. t. 964.

α. Ad pedes montium in Finmarkia rarius. *Vahl.*
Ex Scotia in horto Chelseiano cultam vidi. *J. E. Smith.*

53. P O A *spiculis bifloris cordatis.*

Holcus odoratus. Sp. pl. 1485.

Gramen mariæ borufforum. Gottsch. pruff. III. f. 26.

Gramen paniculatum odoratum. Bauh. pin. 3.

α. Ad ripas fluviorum per deserta Lapponiæ copiose occurrit.

β. Odoris suavitate vix cedit Milio (§ 35) descripto.

54. POA *spiculis subulatis, panicula rara contracta.*

Aira cærulea. Sp. pl. 95.

Melica cærulea. Mant. 325.

Gramen nodosum pratense, panicula fusca nigricante.

Rudb. elyf. I. p. 7. f. 16.

Gramen paniculatum autumnale, panicula angustiore e viridi nigricante. Tournef. inst. 521.

Gramen pratense serotinum, panicula longa purpurascente. Morif. hist. 3. p. 201. f. 8. t. 5. f. 22.

α. In locis subhumidis, nec non in agris frequens.

β. Panicula sua angustissima nigro-cærulea ab omnibus aliis distinctissima est.

55. POA *spiculis ovato-angustis aristato-acuminatis.*

Festuca ovina. Sp. pl. 108.

Gramen foliis junceis brevibus minus. Bauh. pin. 5.

Gramen cristatum, radiculis nigricantibus. Gottsch. pruff. 110. f. 24.

Gramen sparteum maritimum, spica cristata Upsaliensum. Rudb. elyf. I. p. 40. f. 13.

α. In fylvis & Alpibus frequens est.

56. POA *spiculis ovato-angustis acutis, vivipara.*

Festuca ovina. β. Sp. pl. 108.

Gramen sparteum alpinum, panicula spadiceo-viridi, uno plerunque versu disposita. Scheuch. alp. 457. f. 20.

Gramen paniculatum sparteum alpinum, panicula angusta spadiceo-viridi, proliferum. Scheuch. hist. 213. t. I. fig.

α. In

- α. In Alpibus nostris vulgatissima est.
 β. Loco feminum folia angusta, flore longiora protrudit, hinc instar ovi in ipsa planta germinat, more animalium viviparorum.
 γ. Vix ulla graminis paniculati species in Alpibus obvia fuit, quæ non aliquando floribus ejusmodi viviparis luffet.

T R I G Y N I A.

57. MONTIA. *

Montia fontana. Sp. pl. 129.

Montia aquatica minor. Mich. gen. 18. t. 13.
 f. 2.

Cameraria arvensis minor. Dill. giff. 46.

Cameraria, seu Portulaca arvensis exigua Camerarii.
 Rupp. jen. 1. p. 108.

Portulaca arvensis. Bauh. pin. 288.

Alfinoides annua verna. Vaill. par. t. 3. f. 4.

Alfineformis paludosa tricarpus, floribus albis inapertis. Pluk. phyt. 7. f. 5.

Alfine parva palustris tricoccus, portulacæ aquaticæ similis. Røj. syn. 352.

- α. In locis mucosis ad scaturigines aquarum frigidarum per Lapponiæ deserta sæpius conspicitur, per Westrobothniam omnium vulgatissima est.
 β. Authores duplicem constituunt speciem, ego autem unicam magnitudine mire ludentem observavi. Si vero altera semper gerat flores ex alis, ut hæc e summitate conspicuos, quemadmodum clarissimus Michælius pingit, diversa est; alias non.
 γ. Flos hic numero partium variat, vide C. G. 58.

δ. Nomen

- δ. Nomen *Montiæ* retinemus (F. B. 238). *Alfine* (F. B. 214), *Alfinoides* (F. B. 226) sunt nomina erronea. *Cameraria* excluditur, quoniam hoc aliud indicat genus (F. B. 216), a Plumiero dudum constitutum (F. B. 218), quod si erroneum demonstrari potest, male impositum erit nomen *Montiæ*; alias non.

CLASSIS IV.

TETRANDRIA.

MONOGYNIA.

58. **A**PARINE *palustris minor parisiensis, flore albo.* Tournef. inst. 114.

Galium uliginosum. Sp. pl. 153.

Mollugo minor. Rudb. cat. 28. hort. 75.

α. Ubique ad ripas fluviorum per totam Lapponiam sylvestrem reperitur.

β. Caulis huic tenuis, undique diffusus, ramosissimus : folia lineari-lanceolata, rigida, vix scabra, acumine terminata ; plura, quam quatuor, ad genicula verticillatim posita : semina vix adhærent villis uncinatis.

59. **G**ALIUM *caulibus diffusis, foliis quaternis verticillatis.*

Galium palustre. Sp. pl. 153.

Gallium palustre album. Bauh. pin. 335.

Asperula quadrifolia palustris. Rupp. jen. 1. p. 6.

Cruciata palustris alba. Tournef. inst. 115.

Mollugo major. Rudb. cat. 28. hort. 75.

α. Ad ripas fluviorum & rivulorum Lapponiæ sylvestris sæpius prodit.

β. *Ruppiniæ*

6. *Ruppius* retulit hanc plantam ad *Asperulas* (C. G. 66), cum autem corolla tubo isto cylindraceo destituatur, ab iis distingui debet (F. B. 171).

Tournefortius proprium ei assignat genus *Cruciata*, desumens characterem e foliis, cum in fructificatione notam nullam, quæ eam a *Galio* distingueret, reperire posset; quod vero repugnat omni certitudini, omni theoricæ in Botanicis receptæ (F. B. 159. 164).

Rajus Molluginis genus, a *Galio* distinctum voluit, ad quod antecedens & sequens planta amandari posset; cum autem nec istud e fructificationis certo principio, sed a sola facie externa desumptum sit, illud haud admittere debemus.

Nos itaque plantam hanc ad *Galium* referimus, licet Molluginis istud *Rajanum* genus facie a *Gallis* videatur fatis diversum, donec demonstratum sit contrarium.

60. GALIUM caule erecto, foliis quaternis verticillatis lanceolatis trinerviis.

Galium boreale. Sp. pl. 156.

Galium album. Lind. wikf. 15:

Galium album quadrifolium erectum. Cels. upf. 22.

Gallion flore albo. Rudb. cat. 17. hort. 45. Till. ab. 30.

Mollugo montana erecta quadrifolia. Raj. syn. 224.

Cruciata glabra, folio nervoso rigido, bacca gemella sicca hispida, flore lacteo. Boerh. lugd. 1. p. 148.

Rubia pratensis levis, acuto folio. Bauh. pin. 333. prod. 145.

Rubia erecta quadrifolia. Bauh. hist. 3. p. 716.

Mattara. Finnonibus.

α. In Lapponia rarissima est planta; per totam Sueciam vero vulgatissima.

β. Corolla floris plana (non vero tubulata) est; fructus villis erectis hispidus, non vero uncinatus aut adhærens, tectus cortice coriaceo, tamen bacea cum

36 TETRANDRIA. MONOGYNIA.

Clarissimo Boerhaavio dici debet fructus, quoniam pulpa mollis differt tantum gradu a duriori.

- γ. Nomen C. Bauhini loc. cit. genuinum esse hujus synonymon, a Bursero in herbario edocti fumus.
- δ. Radices sunt filiformes & rubræ, quibus mulierculæ Finlandiæ lanas & e lanis confecta tingunt.

61. GALIUM caule erecto, foliis plurimis verticillatis linearibus.

Galium verum. Sp. pl. 155.

Gallium luteum. Bauh. pin. 335.

Gallium flore citrino luteo. Frank. spec. 15.

Gallium. Till. ic. 72.

Gallion flore luteo. Rudb. cat. 17. hort. 45. Till. ab. 30. Lind. wiks. 15.

- α. Planta hæc, quantumvis per Sueciam sit omnium vulgatissima, in superiori tamen ejus parte adeo rara est, ut modo unicam in cœmeterio Kemenfi, & alteram admodum parvam in Lapponia Lulenti ad marginem agelli cujusdam reperire licuerit.
- β. Galium dixere veteres a γάλα, quod lac coagulet, hinc cum simplici λ potius, quam duplici scribimus.
- γ. Odor florum hujus speciei, ut & totius generis, singularis est & fragrantissimus; flores tamen hujus plantæ debiliores sunt, quam in præcedenti.
- δ. Flores lutei. Antheræ defloratæ fuscæ sunt.

62. PLANTAGO scapo spicato, foliis ovatis.*

Plantago major. Sp. pl. 163.

Plantago latifolia sinuata. Bauh. pin. 189.

Plantago major latifolia. Frank. spec. 23.

Plantago maxima. Rudb. cat. 33. hort. 89. Lind. wiks. 29.

Plantago. Till. ic. 96.

- α. *Plantago latifolia glabra minor.* Bauh. pin. 189.

Plantago latifolia minor. Lind. wiks. 29.

- β. In pinguioribus sylvestribus, inque locis casis Lapponum

ponum proximis & circumjacentibus, stercore ran-
giferino saturatis, interdum nascitur.

γ. Mire variat hæc species, quoad magnitudinem : vi-
dimus enim perfectam plantam ungue breviorē,
vidimus etiam eandem speciem, cujus caulis habuit
humanam altitudinem ; prior in petrosis & aridis
nascebatur, posterior in pinguibus spongiosis locis ;
specie tamen non magis differunt, quam altus Hel-
singus & humilis Lappo, quam giganteus Cajanus &
Pygmæus Annel. Hinc plantago minor (α) ab hac
planta separari non debet.

δ. Folia in hac planta, dum pumilis deprehenditur, in-
tegerrima existunt ; quando vero ad majorem sur-
git altitudinem, ferrata sunt, ferraturis distantibus
& a se invicem remotis.

63. PLANTAGO *scapo spicato, foliis linearibus
subtus convexis.*

Plantago maritima. Sp. pl. 165.

Plantago maritima major tenuifolia. Tournef. inst.
127.

Coronopus maritimus major. Bauh. pin. 190.

Coronopus maritima nostras. Bauh. hist. 3. p. 511,

Coronopus marinus. Rudb. hort. 33.

α. *Plantago maritima major tenuifolia punctata.* Cels.
upl. 36.

Plantago marina. Lob. hist. 163.

β. Ad littora maris Finmarkiæ adjacentis vulgatissima
est.

γ. Folia superne punctis nigris, Orchidis instar, sæ-
pius conspiciuntur notata (α).

64. PLANTAGO *scapo uniflora.**

Plantago uniflora. Sp. pl. 167.

Littorella lacustris. Mant. 295.

*Plantago palustris, gramineo folio, monanthos parisi-
ensis.* Tournef. inst. 128.

Caryophyllus marinus pumilio reptans. Mart. Burf.
507.

Gramen junceum minus, capitulis longissimis filamentis donatis. Morif. hist. 3. p. 230. f. 8. t. 9. f. ult. optima:

Gramen junceum seu Holosteum minimum palustre, capitulis quatuor longissimis filamentis donatis. Plukn. phyt. 35. f. 2. opt. Rudd. elyf. 1. p. 46. f. 1. transposita.

- α. Cum antecedenti, sed parcius occurrit. In Suecia etiam satis rara est; vidimus illam tantummodo in Smolandia ad templum Stenbrohultense, in Sudermannia ad acidulas Wiksbergenses, in Uplandia ad littora nonnulla lacus ejusdem Mælaren.
- β. Singularis est hæcce plantaginis species, utpote quæ unico modo gaudet flore, cum in reliquis speciebus nobis notis semper plures collocentur in eodem scapo. Hinc nomen specificum nostrum reliquis præferemus, Tournefortii enim *palustris* (F. B. 264), *gramineo folio* (F. B. 261), *monanthos* (F. B. 295) *Parisiensis* (F. B. 264), nimis longum est (F. B. 292. 291).
- γ. Corollæ laciniæ depressæ; filamenta quatuor omnium longissima, styloque longiora, in plantaginis genere notam essentialem constituunt.

65. CORNUS herbacea. * Tab. V. fig. 3.

Cornus suecica. Sp. pl. 171.

Cornus pumila herbacea, Chamæpericlymenum dicta,
Bill. elth. 108. t. 91. fig. opt.

Ossea altera Suecorum. Rudd. fil. in tabulis pictis.

Herba paris flore magno polycoccus edulis. Rudd. it.
11.

Mesomora alba, baccis in corymbo rubris. Rudd. Lapp.
98.

Chamæpericlymenum. Ger. emac. 1296. Park. theatr.
1461. Raj. hist. 1. p. 655. syn. 261.

Chamæ-

- Chamaepericlymenum prutenicum*. Clus. pan. 88.
Chamaepericlymenum tenerius aliud. Clus. hist. 60.
Periclymeno accedens planta monanthos nostras. Moris.
 hist. 3. p. 535.
Periclymenum tertium minus. Tabern. hist. 2. p.
 583.
Periclymenum parvum prutenicum Clusii. Bauh. hist.
 2. p. 108.
Periclymenum humile. Bauh. pin. 302.
Periclymenum humile norvegicum. Bauh. pin. 302.
 Buxb. Comm. petrop. 3. (1728) 268.
Alsine baccifera Suecorum. Frank. spec. 3. Rudb.
 hort. 5. Brom. goth. 4.
Alsine baccifera. Lind. wikf. 2.
Hoensebar & Smoerbar. Suecis.
Hoenson. Smolandis.

4. Locus hujus plantæ natalis universa est Lapponia, in Alpihus feiliet reperitur sæpius inter salicta, in desertis eam nemora solo spongioso gaudentia frequenter exhibere vidi. In Smolandia ad templum Stenbrohultense, in Norvegia ubique, præsertim in Finmarkia; in Norlandia omni, ut in Gestricia, Helsingia, Medelpadia, Angermannia, Westrobothnia, Ostrobothnia & Finlandia vulgaris est. Nullibi autem illam per totum terrarum orbem copiosius quam in septentrione nostro, & quidem in Westrobothnia, existere, non sine causa dieimus. Cum itaque in summo septentrione primario crescat, & frigidissima calidis locis præferat, brevem ejus adumbrationem dabo.

5. *Descriptio* plantæ nostræ hæc est.
Radix filiformis, repens, perennis, lignosa.
Caulis simplex, integer, rectus, tetragonus, glaber, vix spithamæus, quinque vel sex internodiis distinctus.
Folia ovata, integerrima, apice fere acuta, glabra utrinque, quinque nervis instructa, erecto-patula, sessilia, opposita, longitudine ultimi articuli pollicis,

pollicis, latitudine ejusdem pollicis; quorum maxima ad exortum pedunculi posita, inferiora vero, quo propiora radici, eo minora.

Florum *Umbella* unica pedunculo ex apice caulis descripti egresso insidet, cujus

Involucrum tetraphyllum, maximum, foliolis ovatis, concavis, obtuse acutis, patentibus, niveis, deciduis, æqualiter longis; duobus vero interioribus, oppositis angustioribus.

Flosculi sedecim ad triginta duos numerantur, involucro breviores, pediculis brevissimis intra involucrum adfixi, quorum *Perianthium* minimum, quadridentatum, persistens, germen oblongiusculum coronans. *Corolla* petalis quatuor, nigris, æqualibus, planis, oblongis, acutis, parvis. *Stamina* quatuor, alba, erecta, longitudine corollæ. *Pistilli germen* nigricans; *stylus* longitudine staminum, simplex, niger; *Stigma* simplex.

Rami duo oppositi, eodem tempore, quo florum umbella, ad basin pedunculi procedunt, singuli ex singula ala foliorum ultimæ scilicet oppositionis, simplices, longitudine fere caulis. Vid. Tab. V. fig. 3. lit. d. d.

Folia ramorum antecedentibus simillima, sed paulo angustiora maximis.

Fructus pedunculo sensim protracto, ad dimidium breviori ramis, insidet, involucro deciduo parum inclinatus, constans baccis plurimis in corymbum digestis, quarum singulæ sunt

Drupæ globosæ, magnæ, nudæ, calyce vix manifesto notatæ, rubræ, pulpa alba aquosa leviter dulci refertæ.

Semen est Nucleus cordatus bilocularis.

γ. *Figuram* plantæ

Fructum ferentis dedit primus Clusius in pannonicis, quam suam sibi fecit deinde descriptorum vulgus.

Florentis autem exhibuit primus Clariss. ROBERG
(Professor

(Professor Medicinæ in Academia Upsaliensi Celeberrimus) in Disp. de Græscæa. Post eum optimam exhibuit excellentissimus Botanicus D. D. Dillenius in Horto Elthamensi.

Quam autem nos fistimus, illa exhibet plantam in primis pubertatis suæ diebus lectam (Tab. V. f. 3. lit a.), quæ deinde excrescit, antequam defloreat, ad eandem magnitudinem, qua a D. Dillenio repræsentatur, cadente autem flore fructum fert, qualem lit. b. demonstrat.

d. *Attributa singularia hujus plantæ plurima sunt, Ex. gr.*

Ramis duobus tantum, iisque simplicibus instrui plantam, singulare est in omnibus mihi notis.

Non tamen nego, quod duorum aliorum rudimenta inferius, inque alis proximæ oppositionis foliorum latitasse, nunquam tamen produisse, observaverim.

Sterilem vero plantam nullos ramos producere, mirum est.

Folia ubique opposita esse: quatuor autem apicem caulis, ubi sterilis est planta; vel apices ramorum, ubi fertilis, coronare; singulare est.

Involucrum esse niveæ albedinis, flosculis autem (exceptis flaminibus) omnino nigris, rarum est; communiter enim petala calyce coloratiora esse solent, & petala nigra sunt omnium rarissima.

Umbella singulos radios in flore simplices esse, ex eadem basi communis receptaculi exsertos, absoluta vero florescentia in corymbum, mira metamorphosi, transmutatos, notabile est.

Plenos flores a petalis componi, commune est in plurimis plantarum familiis; perianthium florem plenum constituere in paucissimis adnotavimus (ut Caryophyllo Sinenfi dicto); involucrum autem plenitudinem efficere, vix audivi unquam. In hac autem planta florem sæpius plenum in

Westro.

Westrobothnia legi, qui tum sæpius, foliorum instar, viridis, crassus & persistens erat.

Officulum biloculare esse, ut in *Xanthio*, *Cordia*, &c. in Corno quoque notabile est; alterum autem ossiculi loculamentum vacuum, alterum vero nucleo foetuni notasse curiosum est; ex centum enim ossiculis, una vice disiectis, duo tantummodo utraque cavitate prægnantia observavi, reliquis omnibus in alterutra vacuis. Ideo ex uno semine unicam plantam communiter provenire, necesse est, quod etiam de *Xanthio* adnotavit Rupp. Vid. Tab. V. fig. 3. lit. c.

Folia circa autumnum decidere ad modum arborum, licet caulis minime lignosus sit, & paulo post pereat, in herbis notatu dignum.

- e. *Periclymenum humile flore flori innato* Kyllingii in A. D. 2. p. 346. est hujus plantæ variatio flore proliifero, quam non semel in Finmærkia legi.
- §. *Pyrola alfinis flore Brasiliæna*. Bauh. pin. 191. prod. 100. in herbario Burseri adeo similis est huic, ac ovum ovo; excepto involucre, illius luteo, nostræ albo; hinc eisdem, ut species, conjungere non audeo, albus enim color raro mutatur in flavum; & forte aliæ adhuc essent notæ in loco natali potissimum conspectui obviæ. Forsan eadem est cum illa, quam depinxit Pluk. phyt. 26. f. 3.
- n. *Species* nostra differt ab Europæis congeneribus notissimis in hisce potissimum, quod
- a. sit *herba*, reliquæ arbores;
 - b. *Umbellam* obtineat unicam;
 - c. *Involucre* gaudeat flosculis duplo longiori.
- Convenit autem cum congeneribus arboribus
- a. *Caule* tetragono articulato;
 - b. *Foliis* oppositis, ovatis, nervosis, deciduis;
 - c. *Ramis* oppositis, tetragonis;
 - d. *Tempore florendi*, sic ut primum folia erumpere incipiant;
 - e. *Solo natali* succoso, umbroso, pingui.

9. *Floret*, quamprimum e terræ sinu progerminat, in Smolandia scilicet primò Maji, in Westrobothnia circa finem Junii, in Alpibus lapponicis ad finem Julii. Per Westrobothniam iter facientes Cornum hanc nivea sua involuerorum albedine florentem vastissimas tegere sylvas & nemora jucundo spectaculo admirabamur summo opere.

10. *Morisonus* plantam nostram ad *Bacciferas* & *seminibus pluribus* refert, cum nostra unico tantum gaudeat ossiculo.

Rajus florem unicum huic plantæ tribuit, nisi vero florem aggregatum intellexerit, involucrum certe pro corolla sumpsit.

Rivinus Cornum refert ad *Tetrapetalos simplices*, & quidem ex fancita methodi suæ lege satis bene; hæc autem planta secundum adsumpta ejus principia ad flores *compositos ex regularibus tetrapetalis in ambitu*, & *tetrapetalis in medio* pertinet.

Tournefortius & alii Cornum ad *arbores* referunt, hæc autem herba est.

Hinc ut & ex infinitis aliis liquet, quid sentiendum sit de divisione ista receptissima plantarum, in herbas & arbores, & an tanti sit, quanti illam fecere; & cur Plumierus, sectator accuratissimus Tournefortii, in hac re fere sola ab eo recesserit; nec non quod in calidioribus locis plures species arborecentes in singulo genere reperiantur, quam in Europæis frigidioribus.

11. Usus bæccarum parcius est, communiter enim ab incolis negligitur, nisi puerorum palatis arrideat; noxias tamen, ut putarunt veteres, esse bæccas hujus speciei omnino nego; vidi enim pueros, qui tres quatuorve pintas bæccarum harum adsumferunt sine incommodo; ad hæc nec sapor, nec genus, nec principia constitutiva, nec observationes eas venenatas pronunciant. Viris minus placent bæccæ, cum aquosæ & dulces sint, his enim acria & solidiora ut præbeas, necesse est.

CONVALLARIÆ speciem 113. vide sub Hexandria Monogynia.

66. ALCHEMILLA *foliis simplicibus.*

Alchemilla vulgaris. Sp. pl. 178.

Alchimilla vulgaris. Bauh. pin. 319.

Alchimilla sive pes leonis. Rudd. vall. 2.

Alchimilla. Dod. pempt. 140. Frank. spec. 2.
Rudd. hort. 3. Till. ab. 2. ic. 38. Lind.
wikf. 2.

α. *Alchimilla perennis viridis minor.* Morif. hist. 2.
p. 195.

Alchimilla minor. Tournes. inst. 508.

β. *Alchimilla perennis viridis major, foliis ex luteo virentibus.* Morif. hist. 2. p. 195.

Alchimilla alpina pubescens minor. Pluk. phyt 240.
f. 2.

γ. In desertis ficcioribus & graminosis Lapponiæ reperitur.

δ. Ex hac planta etiam duas (α, β) distinctas species conficiunt Botanici recentiores, quæ tantummodo variationes sunt. Prior (α) est planta naturalissima, erectior, villosa & viridis. Posterior (β) autem caule procumbente rufescente, foliis glabris flavescens; hæc tamen variationes a solo loco, a sola naturali cultura oriuntur, nam in locis spongiosis pinguibus & graminosis ubique reperitur prior (α); in montosis, glareosis, ficcioribus, calidioribus & exsiccis posterior (β).

ε. Canonem istum Botanicum, *Nullum dari stylum, qui non e medio floris, ex medio embryone, qui medium floris occupat, oriatur, cuique tyromi notissimum.* Dil. respons. ad Riv. 6. fere per totum regnum vegetabile obtinere, solo hocce excepto genere, cui accedit *Aphanes* & *Icosandria polygynia* cum *Sibbaldia*, intelleximus: in omni enim *Alchemilla* inseritur stylus basi germinis & deinde juxta latus ejusdem erectus ascendit.

67. ALCHEMILLA *foliis digitatis*.

Alchemilla alpina. Sp. pl. 179.

α. *Alchimilla alpina quinquefolia*. Bauh. pin. 320.
Scheuch. alp. 29.

Alchimilla alpina minor. Tournef. inst. 508.

β. *Alchimilla alpina, quinquefolii folio subtus argenteo*.
Tournef. inst. 508.

Tormentilla alpina, folio sericeo. Bauh. pin. 326.

Pentaphyllum seu potius Heptaphyllum argenteum, flore muscoso. Bauh. hist. 2. p. 398. f.

γ. In Alpibus frequentissime, in sylvis nunquam videtur.

δ. Etiam ex hac unica duas species (α, β) confecerunt nonnulli, quarum prior (α) folia radicalia caulinis minora; contra vero posterior (β) inversè folia radicalia caulinis majora exhibet, uti etiam tota planta major, sed hujus differentiæ causæ itidem a loco derivantur; cum enim in Alpibus tempore vernali frigido excreseant folia radicalia, a frigore coercita, permanent minora (α): si autem euræ hortulani committitur, majora excresecunt folia radicalia contra frigidi cœli injurias munita, & sæpe septem luxuriant foliolis (β).

ε. Vidi Holmiæ hortulanos plantam hanc in scitilibus per totam hyemem in hybernaculis a frigore defensam conservasse; qui vero locum natalem considerat, cum prope Holmiam frigore non perituram, facile credit.

ζ. Synonyma Bauhini & Tournefortii perperam, ni fallor, ad varietatem suam α retulit Linnæus; pertinent certe ad Alchemillam pentaphylleam, quæ nunquam in Lapponia inventa fuit. *J. E. Smith.*

D I G Y N I A.

GENTIANÆ speciem § 94. vide sub Pentandria Digynia.

TETRA-

T E T R A G Y N I A.

68. POTAMOGETON *foliis oblongo-ovatis natantibus.* *

Potamogeton natans. Sp. pl. 182.

Potamogeton rotundifolium. Bauh. pin. 193. Lind. wikt. 30.

Potamogeton. Fuchf. hist. 651. fig. optima.

α. In fluviis Lapponiæ sylvestris passim occurrit.

β. Hæc est unica species, quam novi, cujus folia aquarum superficiei innatant, Nymphææ ad instar.

γ. Si crescat in loco, qui per æstatem exsiccat, mire mutat faciem, et erecta, ut plantago parva, excrefcit.

69. POTAMOGETON *foliis cordatis amplexicaulis.*

Potamogeton perfoliatum. Sp. pl. 182.

Potamogeton rotundifolium alterum. Gottsch. pruss. 205. f. 65. bona.

Potamogeton perfoliatum. Raj. syn. 149.

α. Cum antecedenti, rarius licet, uti in fluvio margaritifero Calatz-elfwen dicto, conspiciebatur.

70. POTAMOGETON *gramineum latiusculum, foliis & ramificationibus densissime stipatis.* Raj. syn. 149. t. 4. f. 3.

Potamogeton gramineum. Sp. pl. 184.

α. In fluviis passim, præsertim in minoribus.

CLASSIS V.

PENTANDRIA.

MONOGYNIA.

71. **PERSICARIA** *mitis*. Bauh. hist. 3. p. 771.

Polygonum Persicaria. Sp. pl. 518.

Persicaria mitis maculosa & *non maculosa*. Bauh. pin. 101.

Persicaria mitis maculosa. Frank. spec. 23.

Persicaria maculosa. Rudb. cat. 32. hort. 87. Lind. wikf. 28.

α. In agris Novaccolarum Lapponiæ, cerealibus immixta, cum feminibus coallata, occurrit; locus ejus natalis vero proprie non est in Lapponia.

β. Variat foliorum disco maculato & non maculato, species hæc unica. Variat etiam specieis albis & rubris, tamen eadem est.

γ. Sexus partes in hocce genere numero diverso, in distinctis speciebus, sese offiunt: Hæc enim stamina sex & pistilla duo; *Persicaria urens* dicta, stamina sex & pistillum bifidum; *Persicaria foliis nicotianæ* nota, stamina octo & pistilla tria sæpius profert. Hinc facile crederem florem ultimæ speciei maxime naturalem esse, confirmante id feminis figura, & summa ejus, quoad faciem externam, convenientia cum Bistorta, Helxine, Polygono in Oeandria trigynia exhibitis.

72. GLAUX.

72. GLAUX *foliis elliptico-oblongis.**Glaux maritima.* Sp. pl. 301.*Glaux maritima.* Bauh. pin. 215. Rudb. hort. 47.

Till. ab. 31. ic. 157.

Alfane bifolia fructu coriandri, radice geniculata.

Gottsch. prussl. 13. fig. 3.

- α. Ad littora maris septentrionalis, quæ Alpes Iapponicas terminant, reperitur; copiosior tamen ad littora sinus Bothnici.

73. LITHOSPERMUM *arvense, radice rubra:*

Bauh. pin. 258.

Lithospermum arvense. Sp. pl. 190.*Buglossum arvense annuum, lithospermi folio.* Tournef. inst. 134.*Anchusa angustifolia procumbens, lithospermi facie.*

Boerh. lugd. 1. p. 189.

Echioides flore albo. Riv. mon.

- α. In agris Novaccolarum vidi aliquoties plantam hanc cum segete casu fatam; num autem ad maturitatem hic perveniat, numve semina frigus brumale perferre possint, me latet.
- β. Rationem video nullam, cur maxima Botanicorum pars hanc e Lithospermi genere excludere audeat; eadem enim & facies & fructificatio, nisi a colore feminum distinguere velint.
- γ. In itinere observavi puellas elegantiae studiosas per Norlandiam, praesertim autem per Helsingiam, radices recentes, leviter lotas, adhibere loco cosmetici, sic faciem pingentes grato rubore, ut rosarum aërenissimo aspectui vix cedens illarum vultus procorum oculos in se convertat teneatque defixos, qui fucus lapponicarum virguncularum faciem, fuliginem fere (rarius piee liquida lacte mixta inunctam, praecipue apud Novaccolas, ne culices devastent integram), inquinat nunquam.

74. MYOSOTIS *hirsuta arvensis major*. Dill. giff.

55.

Myosotis scorpioides. α. Sp. pl. 188.

Myosotis minor arvensis. Rupp. jen. ed. 1. p. 10.

Lithospermum arvense minus. Tournef. inst. 137.

Heliotropium minus angustifolium arvense seu hirsutum. Boerh. lugd. 1. p. 190.

Echium scorpioides arvense. Bauh. pin. 254. Lind. wikf. 11.

Echium scorpioides. Till. ab. 24. ic. 22.

Echium vulgare, flore cæruleo. Rudb. cat. 15. vall. 12. hort. 37.

α. In Lapponia Umeni rarius illam observavi.

75. MYOSOTIS *glabra pratensis*. Dill. giff. 67.

Myosotis scorpioides. β. Sp. pl. 188.

Myosotis palustris major. Rupp. jen. 1. p. 9.

Lithospermum palustre minus, flore cæruleo. Tournef. inst. 137.

Heliotropium minus angustifolium palustre, seu glabrum. Boerh. lugd. 1. p. 191.

Echium scorpioides palustre. Bauh. pin. 254.

α. In Lapponia, tam deserta, quam alpina floret mense Julio.

β. Quæro, numne hæc species conveniat cum antecedenti planta & tantummodo fit variatio a loco aquoso & succoso producta, qui plantæ magnitudinem auget, hirsutiem destrueret, & corollam expanderet? Ita a priori facile videretur! qui vero hæc certo determinare cupit, consulat effectus culturæ.

γ. Genus hoc a Knautio fil. Scorpiurus dictum, dato autem a Cl. Dillenio perfectiori caractere vocatum fuit Myosotis, & in locum Myosotidis Ceraatii nomen hocce introductum, superfluo itaque facto Scorpiuri nomine utor ad designandum Scorpioidis Tournef. seu Campoidis Rivini genus (F. B. 226), cum filiqua repræsentet formam caudæ scorpionis convolutæ.

76. ASPERUGO. *

Asperugo procumbens. Sp. pl. 198.*Asperugo vulgaris*. Tournef. inst. 135.*Buglossum sylvestre caulibus procumbentibus*. Bauh. pin. 257.*Alysson echiioides Germanorum*. Rudd. hort. 5. Till. ab. 3.*Alyssum Germanorum*. Frank. spec. 3.*Aparine major*. Lind. wikf. 3.

α. In Lapponiæ desertis, præsertim ad casas Lappo-
num, non infrequenter observatur.

β. Cum unica modo species hujus generis mihi nota
sit, differentiam adponere inutilis esset vanitas; quis
enim distinctionem facere posset, inter aliquod ex-
istens, & aliquod incognitum, ubi nulla datur idea
rei distinguendis? (F. B. 293)

77. LYCOPSIS foliis lanceolatis, calycibus fructu-
um crectis.*Lycopsis arvensis*. Sp. pl. 199.*Echiioides*. Riv. mon. Dill. app. 100.*Buglossum sylvestre minus*. Bauh. pin. 256. Tournef.
inst. 134.*Buglossum arvense echiioides minus*. Frank. spec. 7.*Borrago sylvestris echiioides, flore caruleo*. Rudd. cat.
8. hort. 17. Till. ab. 10.

α. In agris Novaccolarum Lapponiæ copiose pro-
venit.

β. Essentialis hujus generis character lepide in tubo
corollæ incurvo consistit. Vide C. G. 106. Dill.
app. tab. 3.

γ. *Echiioidis* nomen nolo (F. B. 226), cujus locum
potius occupet superfluum quoddam, inque hac fa-
milia semper synonymon, nec certa fede antehac
fixum *Lycopsis* dictum (F. B. 242).

78. ANDROSACE calyce fructus parvo.

Androsace septentrionalis. Sp. pl. 203.

Andro-

Androsace montana, flore minore. Buxb. A. R. (citatio mihi obscura. J. E. Smith.)

Androsace vulgaris latifolia annua. Cels. upf. 10.

Alsine minor, Androsaces alterius Matthioli facie.

Bauh. pin. 251. prod. 113.

Alsine verna, Androsaces capitulis. Bauh. pin. 251. prod. 118.

Alsine affinis, Androsace dicta minor. Bauh. pin. ibidem.

- α. Plantam hanc in Lapponia rarissime, in Alpibus bis tantum vidi.
- β. Quantum ex descriptionibus & Burseri Herbario colligere licet, videtur Bauhinum eandem plantam ter in pinace descripsisse.

79. PRIMULA *floribus erectis fastigiatis.*

Primula farinosa. Sp. pl. 205. Sowerb. Engl. Bot. t. 6.

Primula veris rubro flore. Tournef. inst. 124.

Primula veris flore purpureo. Rudb. cat. 34.

Primula veris umbellifera minor flore purpureo. Rudb. hort. 93.

Verbasculum umbellatum alpinum minus. Bauh. pin. 242.

Cæsar inter herbas, aut Regulus. Siml. alp. 130. b.

- α. Hæc Primula, quæ per campos Scanenses, Upslandiæque prata primo vere transeuntium oculos fulgenti florum suorum purpura in se convertit, non prodibat in conspectum per totum iter, nisi postquam Alpes lapponicas conscenderem, ubi parcissime proveniens floribus duobus tribusve modo instruebatur, iisque admodum pallidis, adeo ut in Alpibus lapponicis nec mereatur nomen Cæsaris, nec Reguli: Caulis tamen plantæ hic locorum ad spithamæ unius longitudinem & ultra adscendebat; id quod vix alibi in Suecia observare licet.

- β. Quod Primula veris & Auricula urfi ejusdem sint generis plantæ, docet convenientia omnium partium

fructificationis, præterquam quod fructus in altera brevior, in altera vero oblongus magis reperitur; & quod limbus corollæ in altera sit turbيناتus, in altera vero planus, in alia specie coneavus: sed hæ notæ in omnibus speciebus distinctis differunt, hinc ut specificæ, non vero ut genericæ considerari debent.

7. Coniunctis generibus hisce duobus (β), nomina ambo excludo, ne quis sub alterutro retento nomine unam modo ex iis intelligat plantam, cum præterea ambo per se erronea sint (F. B. 221). Ne vero nimis novum in antiqua planta nomen fingam, *Primulæ* vocabulum, excluso veris epitheto, retineo. (F. B. 242.)

79.* PRIMULA *foliis integerrimis glabris oblongis, calycibus tubulosis obtusis.*

Primula integrifolia. Sp. pl. 205. Œd. Dan. t. 188.

- α. In Alpibus Lapponiæ Norvegiæ. *Am. acad.* v. 7. 475.

80. MENYANTHES *foliis ternatis.* *

Menyanthes trifoliata. Sp. pl. 208.

Menyanthes palustre latifolium (♂ *angustifolium*) *triphylum.* Tournef. inst. 117.

Acopa. Morif. hist. 3. f. 15. t. 2.

Trifolium palustre. Bauh. pin. 327.

Trifolium aquaticum. Frank. spec. 29. Lind. wikf. 38.

Trifolium fibrinum. Till. ab. 66. ic. 157.

Boskaps-Missne. Westrobothniensibus.

- α. In paludosis deserti locis sæpius, in Alpibus lapponicis rarius, in Westrobothnia autem omnium copiosissime crescit.
- β. Rationem sufficientem video nullam, ob quam *Nymphoidem* Tournef. ab hocce genere distinguant, ne quidem ullam a facie externa; cum illam Americanam foliis Nymphææ genuinam Menyanthis esse speciem, dubitet nemo.

γ. Novac-

- γ. Novaccolæ in Lapponia, ut & Westrobothnienfes radices hujus plantæ in rivulis copiofe pronatas efodiunt, easque pccoribus in penuria fœni ac pabuli exhibent, quæ easdem confumunt totas.
- δ. Sic urgente annonæ sævitia radices ficcatas pulverifatasque mifcet cum parva quantitate farinæ cerealium, & inde conficit miserum Novaccolarum vulgus panem, qui ædmodum amarus est & detestabilis, modum, quo panem hunc conficiunt, pete ex Elfwingi diffl. de Trifolio aquatico, Aboæ habita, licet ille Menyanthen pro Calla habuerit; quam vide sub Gynandria polyandria.
- ε. Rustici quamplurimi per Westrogothiam folia hujus plantæ amara, deficientibus conis Lupuli (Humuli), pro conficienda cerevisia adhibent, quod balsamandi artificium æque ab acefcencia defendit, ac unquam Lupulus vel amara Gentianella (vid. *Bromelius in Lupulologia*), cum amara omnia alcalina & acidis contraria fint.
- ζ. Bartholinus, Sim. Paulli & alii plurima de fcorbuto feptentrionalium a frigore, deque copia plantarum antifeorbuticarum in regionibus hyperboreis exclamarunt, inter quas huic plantæ locum fere primum concedunt. Adfevero tamen, me nullum unquam in tanto Lapponum numero, qui Lapponiam inhabitant, fcorbuto obnoxium, vidiffe, vel audiviffe, licet in climate omnium frigidiffimo habitent, licet nullum vegetabile pro cibo ordinario, ne quidem panem, unquam adfumant. Contra vero populos undique adjacentes nullo morbo frequentius, quam fcorbuto laborantes vidi. Rationem alio in loco reddere animus est.

81. *LYSIMACHIA foliis lanceolatis, caule corymbo terminato.*

Lysimachia vulgaris. Sp. pl. 209.

Lysimachia lutea major. Bauh. pin. 245. Lind. wikf.

22.

Lysimachia lutea vulgaris. Rudb. cat. 26.

Lysimachia lut. vulg. perennis. Rudb. hort. 69.

Lysimachia vulgaris lutea spicata. Till. ab. 41.

Lysimachia. Till. ic. 125.

Nummularia erecta Rivini. Rupp. jen. 1. p. 18.

α. In desertis, juxta fluvios, aliquando in conspectum prodit.

β. *Rivinus* & *Ruppius* nomen *Lysimachia*e, quod antiquissimum (F. B. 241), a Rege, plantarum amatore (F. B. 237), citra noxam scientiæ impositum (F. B. 239), adeoque optimum, male expungere tentarunt; inque locum ejus *Nummularia*e vocabulum, quod pejus est (F. B. 231, 234), & contraria (F. B. 232) nititur metaphora, substituerunt.

γ. Tingit luteo colore. *Lind. tinct.* 35.

82. LYSIMACHIA ex alis foliorum thyrsoifera. *

Lysimachia thyrsoiflora. Sp. pl. 209.

Lysimachia bifolia, flore globofo luteo. Bauh. pin. 245.

Lysimachia in alis foliorum florens. Lind. wikt. 22.

Lysimachia salicaria. Rudb. cat. 26. hort. 69. Till. ab. 41.

α. Ad rivulos in desertis Lapponiæ passim.

β. Corolla hujus plantæ fere ad basin usque divisa est, ut vix conspicuo ungue cohæreat.

83. CAMPANULA foliis radicalibus reniformibus, caulinis linearibus.

Campanula rotundifolia. Sp. pl. 232.

Campanula minor. Till. ab. 12.

Campanula minor rotundifolia. Lind. wikt. 6.

Campanula minor rotundifolia vulgaris. Bauh. pin. 93. Tournef. inst. 111.

Campanula minima, flore cæruleo. Rudb. cat. 9. hort. 21.

Campanula, vel Campanella minor. Frank. spec. 7.

α. *Campanula minor rotundifolia vulgaris, floribus candidis.* Tournef. inst. 112.

Campanula

Campanula minima, flore albo. Rudb. hort. 21.

β. Ubique in desertis occurrit.

γ. Variat corolla alba (α), & vix ullam vidi plantam corolla cærulea, rubra, aut purpurea, quæ non in albam aliquando mutata fuisset. Patet curioso rerum physicarum scrutatori :

Cur in summo septentrione, in summo frigore, color albus frequentior sit in floribus, in Lichenoidibus, nec non per hyemem in Tetraone Lapopo, in Lepore, Mustela, Sciuro, nive & glacie, immo in ipsis corporibus atque cute incolarum ;

Cur contrarium in regionibus calidis ;

Cur omnes fere plantæ, lapides & animalia in superficie soli objecta coloratiora sint, quam in opposita ;

Cur flores speciosiores in calidis, quam in nostris frigidis locis.

84. CAMPANULA *alpina linifolia cærulea.*
Bauh. pin. 93.

Campanula rotundifolia. γ. Sp. pl. 232.

Campanula alpina rotundifolia minor. Bauh. prod. 34. figura.

Campanula alpina, caule folioso. Bocc. mus. tab. 103.

α. Passim legi plantam hanc circa finem Julii florentem in Alpibus lapponicis, extra quas ea nunquam nobis obvia fuit.

β. Faciem antecedentis primo intuitu satis exacte refert ; foliis tamen pluribus instruitur caulis, & e summitate plures prodeunt flores. Utrum sit variatio, an vero distincta species, facile fuisset dictu, nisi folia radicalia ante jam destructa fuissent, quam eam videre licuit.

85. CAMPANULA *caule uniflora.* Tab. IX.
fig. 5, 6.

Campanula uniflora. Sp. pl. 231.

E 4

α. In

- α. In Alpibus nostris rarissima est planta, quæ floret circa initium Julii; fructum vero in fine ejusdem mensis producit.
- β. Plantam hanc novam esse puto, cum apud Botanicos nullam hujus observaverim descriptionem, vel figuram; hincque brevem ejus descriptionem exhibeo, & eandem repræsentō (fig. 5.) florentem, (fig. 6.) autem fructu maturo gravidam.
- γ. *Radix* fibrosa, annua.
- Caulis* simplicissimus, digiti longitudine, oblique erectus, teres, integer.
- Folia* caulina sex vel septem alterna, quorum infima verticaliter ovata; media lanceolata; summa linearia; ex hisce ultimum florī supponitur.
- Flos* unicus caulem terminans, nutans, corolla campanulata, versus basin contracta, cærulea, cetera cum § 83. conveniunt.
- Fructus* turbinato-ovatus (pyriformis vulgo), ratione plantæ maximus, leviter inclinatus, tribus foraminibus prope conjunctionem capsulæ cum coronante calyce pervius.

86. POLEMONIUM.*

- Polemonium ceruleum.* Sp. pl. 230. Sowerb. Engl. Bot. t. 14.
- Polemonium vulgare ceruleum.* Tournef. inst. 146. Rudb. lapp. 99.
- Vulneraria alata, blattaria flore cæruleo.* Moris. hist. 3. p. 605.
- Valeriana cerulea.* Bauh. pin. 164.
- Valeriana græca.* Fränk. spec. 22. Till. ab. 67.
- Valeriana græca, flore cæruleo.* Rudb. vall. 35. hort. 115.
- α. *Polemonium vulgare album.* Tournef. inst. 146. Rudb. lapp. 99.
- Valeriana græca, flore albo.* Rudb. vall. 35. hort. 115.

- β. In Alpibus lapponicis Tornoensibus rarius occurrit, quam alias per totam Sueciam exhibent horti.
- γ. Vidi ex eadem radice caules plures enatos, horumque alios floribus cæruleis, alios albis superbire; radicem effossam ex uno eodemque corpore constare convictus fui. Utinam adfuissent, quorum ex sententia color distinctas constituit species!

87. HYOSCYAMUS *vulgaris vel niger*. Bauh. pin. 169. Frank. spec. 17.

Hyoscyamus niger. Sp. pl. 257. Rudb. cat. 21. hort. 55. Lind. wikf. 19.

Hyoscyamus. Riv. mon.

α. Unica modo vice eam legi in Lapponia Umensi, ad templum Lykfele.

β. Pithoæ, quæ Westrobothniæ urbs, hæcce planta a Consule, hortuli sui amatore, mihi tanquam rarissima, ejusque cura educata monstrabatur.

88. DIAPENSIA. * Tab. I. fig. 1.

Diapensia lapponica. Sp. pl. 202.

Androsace alpina perennis angustifolia glabra, flore singulari. Tournef. inst. 123.

Sedum alpinum gramineo folio, flore lacteo. Bauh. pin. 284.

Sedum alpinum III, lacteo flore. Clus. pan. 490.

Sedum minimum alpinum muscoides. Park. theatr. 736.

α. Per omnes Alpes nostras vulgatissima est planta, per Sueciam alias nullibi obvia, corolla nitente nivea gaudens.

β. Genus hujus plantæ novum, nec ab ullo alio traditum est, cujus characterem dedimus in C. G. 147.

γ. Tournefortius hanc cum Androsaces speciebus commiscuit, a quibus diversissima est. Etenim

Calyx Androsaces primus, est involucrum umbellulæ, quod in nostra abest; nisi quis inferiora foliola

liola calycis pro involucro fumeret triphylo.
Perianthium Androsaces monophyllum, pentagonum, femiquinquefidum, acutum; *Diapensia* vero octophyllum, obtusum.

Corolla tubus in Androsace superne clausus; in nostra pervius, vel apertus est.

Staminum filamenta intra tubum includuntur in Androsace; tubo vero imponuntur nuda in *Diapensia*.

Pisillum totum intra tubum corollæ absconditur in Androsace, & stigmate globoso instruitur; in *Diapensia* vero stylus tubo longior est & stigma obtusum.

Pericarpium in Androsace est uniloculare; in *Diapensia* vero triloculare, trivalve.

Ergo diversi generis esse plantas, demonstratum est, secundum F. B. 166, 167, 170.

1. Nomen antiquum & vacuum vagumque huic generi imponimus, idque *Diapensia* titulo ornamus.
2. Figuræ Authorum omnes pessimæ sunt, nec nostra optima, cum secundum specimen siccum exsculpta sit, unde flos nimis planus & antrorsum reflexus conspicitur, cetera sese satis bene habent.
3. Descriptionem, cum sit planta mere alpina, & rarius obvia, brevem adnectam:

Radix fibrosa, perennis.

Caulis mox e radice surgens in plures ramulos, simplices, diffusos, ad summum digitalis longitudinis, undique foliis vestitos, dividitur.

Folia linearia, obtusa, sæpe membranacea, nervo longitudinali superius concavo, inferius prominulo instructa, longitudine unguis, extrorsum paulo latiora, imbricatim sibimet invicem ad basin incumbentia, superna parte undique patentia, perennia; inferiora tandem marcescentia, non decidua.

Pedunculus

Pedunculus longitudine pollicis transversi ex apice rami exurgit, rectus, tenuis, unico flore instructus, qui corolla alba notabilis.

Faciem Sedi referunt rami foliis imbricatis tecti, inque tophum congesti, unde nomen apud veteres.

ii. Synonyma omnia falsa sunt, quorum priora duo ad Androsacen lacteam, posteriora ad Saxifragam cæsiam proculdubio pertinent. *J. E. Smith.*

89. AZALEA *maculis ferrugineis subtus adspersa.*
Tab. VI. fig. 1.

Azalea lapponica. Sp. pl. 214.

Chamærhododendros alpina glabra. Tournef. inst. 604.

Ledum alpinum, foliis ferruginea rubigine nigricantibus. Bauh. pin. 468.

α. Fruticulus hunc tantummodo in Alpibus lapponicis hætenus videre licuit, & in quibusdam modo locis ficcis, & aridis copiose.

β. Videtur quidem esse ejusdem speciei planta cum supra allegatis, quod si ita se habeat, sane vel nimis desleçit a genio suo fruticulus hic in frigidis nostris Alpibus, vel imperfectæ sunt descriptiones & figuræ apud Authores. Ne itaque tot dubia aliis moveat nostra planta, quot in allegata altera mihi suborta fuere, en figuram, Tab. VI. fig. 1. & descriptionem.

γ. *Radix* lignosa, fibrosa, perennis.

Caulis lignosus, fruticosus, scaber, spithamæus, protrudens ramos plures tres quatuor quinqueve ex eodem puncto, ex apice ramuli anni præcedentis (ut in Pinu), distantes, cortice tectos inæquali, per senectutem deciduo, novo subtus regenerato.

Folia elliptica, rigida, perennia, margine undique deorsum flexo, nervo longitudinali superne concavo,

cavo, inferne prominulo; disco foliorum superne viridi & veluti punctis asperato, inferne autem griseo pallido, punctis vix conspicuis, ferruginea rubedine se prodeuntibus, adsperfo. Folia hæc petiolis vix manifestis adfiguntur ramulorum parti, quæ anno proxime præterito excrevit; situ opposita, sed valde conferta, ut situs vix distinguatur; communiter duodecim in singulo ramulo, undique per orbem patentia, conspiciuntur.

Gemma ramulos terminans ac intra folia circumstantia posita dehiscit vere, e qua flores tres, totidem pedunculis simplicibus, rufescentibus, scabris, infidentes prodeunt.

Floris corolla saturate violacea seu purpurea est, longitudine folia plantæ superans.

- ð. Notabile omnino in hocce genere est, quod staminum filamenta, ipso receptaculo inserta, a petalo distincta sint, quod in floribus monopetalis adeo rarum est, ut monopetali notam essentialem in filamentorum coalitione cum corolla statuerint Vailantius & Cl. Pontedera, quod vero in hocce genere & Aloë Diil. exceptionem sibi expetit.
1. *Chamæhododendros sesquipedale* (F. B. 249.) & confarcinatum (F. B. 225.) nomen commutato cum *Azalea*, a solo natali sic dicta.
5. Synonyma Tournefortii & Bauhini ad *Rhododendrum ferrugineum* pertinent, cui sane valde affinis est *Azalea lapponica*. *J. E. Smith.*

90. AZALEA ramis diffusis procumbentibus. Tab. VI. fig. 2.

Azalea procumbens. Sp. pl. 215.

Chamæhododendros alpina serpyllifolia. Tournef. inst. 604. Scheuch. alp. 34. & 424.

Chamæcistus serpyllifolia, floribus carneis. Bauh. pin. 466.

Chamæcistus

Chamaecistus altera. Cluf. pan. 58.

Lychnis alpina frutescens minima, flore ruberrimo.

Rudb. lapp. 98.

Anonymos fruticosa, foliis ericæ bacciferæ Matthioli.

Bauh. hist. 1. p. 527.

- α. Nulla in Alpibus nostris hocce fruticulo vulgatio-
 est planta, qui Ericæ instar totos vastissimos cam-
 pos alpinos obvestit, si modo sterilis, siccus & sa-
 bulosus sit locus.
- β. Singulares sunt mores hujus fruticuli, utpote qui
 ramulis licet gaudeat firmis rigidisque, a terra ta-
 men non discedit, sed cum ea quasi adglutinator,
 vel ad eam summo pondere veluti depressus, undi-
 que & distincte expansis, ut in herbario sicco, ra-
 mulis non elevatur, sed Hypni in modum procum-
 bit, quamvis nec serpat, nec radices emittat e ra-
 mis. Foliorum etiam planum supinum superiora
 versus flectitur, & folia supra ramos expanduntur,
 ne calore solis exsiccentur caulis.
- γ. Figuram hujus plantæ alpinæ exhibeo, cum ab
 omnibus erecta pingatur hæc planta valde depressa.
- δ. Descriptio brevis hujus plantæ sit hæcce :
Radix lignosa, fibrosa, perennis.
Caulis lignosus, brevis, crassitie pennæ anserinæ vel
 minori, mox in ramos varios inordinatos, ligno-
 sos, teretes, spithamæos aut cubitales, undique
 dispersos, diffusos, terræque adpropinquantes de-
 liquescens.
- Folia* magnitudine & figura Thymi, semperviren-
 tia, opposita, petiolis vix manifestis insidentia,
 marginibus reflexa, superne glabra viridia, inferne
 pallidiora, linea longitudinali superne concava,
 inferne prominente notata.
- Flores* ex apicibus ramulorum tres communiter pro-
 deunt pedunculis totidem rubris simplicibus &
 erectis insidentes. Calyx floris ruber est (in an-
 tecedenti viridis), sed persistens ; corolla autem
 campanulatæ

62 PENTANDRIA. MONOGYNIA.

campanulata erecta. Cetera in charactere vide
C. G. 151.

91. HEDERA *foliis lobatis* & *ovatis*.

Hedera Helix. Sp. pl. 292.

α. *Hedera humi repens*. Bauh. pin. 305.

β. *Hedera helix*. Frank. spec. 33.

Hedera major sterilis. Bauh. pin. 305.

Hedera arborca. Lind. wikf. 18.

γ. *Hedera arborea*. Bauh. pin. 305.

Hedera arborea corymbosa. Frank. spec. 33.

δ. A Nobiliff. Rudbeckio inter plantas in itinere lapponico observatas enumeratur, a me tamen visa non fuit. Observandum etiam est, quod in eo catalogo non modo plantæ intra fines Lapponiæ visæ, sed etiam quæ in itinere per Lapponiam obviam venerunt rariores sine distinctione allegentur.

ε. Hedera alias per Sueciam est planta maxime rara, vidimus modo eandem in pluribus locis Scaniæ; ad templum Halleryd in Smolandia; in monte specioso Omberg Ostrogothiæ; ad Acidulas Wikfbergenses, inque monte Korpberget in Sudermannia. Plura loca videbis in dissertatione sub præsidio Rudbeckii fil. de hedera habita Ups. 1716. allegata.

ζ. Variationes istæ tres (α, β, γ) sunt tantummodo differentiæ ætatis; nam:

α. *Infantia* est, dum caulis humi repit, & folia lanceolata integra promit.

β. *Pueritia*, dum caulis arbores &c. invadit, folia lobatâ & angulata profert, qualis in Suecia communiter reperitur.

γ. *Virilis ætas*, dum fulcimenta dimittit, & folia ovato-cordata integerrima producit.

92. RHAMNUS *inermis, foliis annuis*.

Rhamnus Frangula. Sp. pl. 280.

Frangula. Dod. pempt. 784. Tournef. inst. 612.

Frangula seu Alnus nigra. Rudb. hort. 43.

Alnus nigra. Frank. spec. 32. Till. ab. 3.

Alnus nigra baccifera. Bauh. pin. 428. Lind. wikf. 2.

- α. In deserto Lulensi cum *Pinguicula* (§ 11. β) ad rivulum lapideum copiose, alibi raro occurrit.
- β. Quod *Frangula* sit ejusdem generis cum *Rhamno*, dicitur figura & proportio partium floris, præsertim nota ista essentialis, nimirum squama filamentum singulum tegens (F. B. 171. 173.), licet numerus deflectat (F. B. 178), & sexus inconstans sit ac fructus omnibus modis contrarius. Facies & vires hæc confirmant (F. B. 168).

D I G Y N I A.

93. **CHENOPODIUM** *folio sinuato candicante.*
Tournef. inst. 506.

Chenopodium album. Sp. pl. 319.

Atriplex sylvestris, folio sinuato candicante. Bauh. pin. 119.

Atriplex sylvestris, folio candicante. Lind. wikf. 4.

Blitum minus vulgare. Rudb. cat. 7. hort. 17.

Blitum. Till. ab. 9.

- α. In locis ruderatis ad domos puta Novaccolarum, vel stabula Lapponum sylvaticorum sæpius viget.

94. **GENTIANA** *corolla hypocrateriformi, tubo villis clauso, calycis foliis alternis majoribus.*

Gentiana campestris. Sp. pl. 334.

Gentiana pratensis flore quadrifido ceruleo, calyce foliaceo. Cels. upf. 22.

Gentianella. Rudb. cat. 18. hort. 45.

Gentianella flore ceruleo. Till. ab. 30.

Gentia-

Gentianella ramosa cruciata, flore cæruleo tubuloso.
Lind. wikt. 15.

Gentianella fugax autumnalis elatior, centaurii minoris foliis. Raj. syn. 275.

Gentianella altera purpurea (violacea est) minima
Columna. Morif. hist. 3. p. 483. f. 12. t. 5.
f. 9.

Amarella. Frank. spec. 3.

- α. In Lapponia Umeni semel vidi plantam hanc, alias per totam Sueciam frequentissima existit.
- β. In Gentianellarum cohorte tot difficultates occurrunt circa species determinandas, ut vix explicabiles sint ulli, omnibus istis speciebus non instructo; difficillime omnino admitti possunt in genere Gentianæ differentiæ aliæ, quam quæ a sola corolla defumuntur, hinc in iisdem examinandis majorem curam impendamus, oportet. Hæc nostra gaudet corolla hypocrateriformi, seu tubo cylindræo & limbo plano est instructa. Limbus hic quadripartitus est, & lacinia fere ovata, intra singulam laciniam petali oritur minor lacinula in capillamenta numerosa minima fere ad basin suam divisa, quæ connivens cum reliquis tubum quasi barba claudit. Calyx quidem monophyllus est, sed ultra dimidium divisus, cujus lacinia duæ opposita exteriores ovata, planæ, erectæ, interioribus alternis sexies ad minimum majores. Stamina quatuor.
- γ. Facile crederem plantam nostram tantummodo esse variationem *Gentianæ pratensis flore lanuginoso* C. B. seu *Gentianæ autumnalis ramosæ* C. B. Celf. upf. 22, cum simul nascantur hæc species per Sueciam, & facie adeo convenient, ut vix ac ne vix quidem sine flore distingui queant. Flos deinde prædictæ Gentianæ omnino similis est ei, quem nostra (β) exhibet, nisi quod illa in quinque dividatur lacinias & calyx sit quinquefidus, lacinias æqualibus, sed an hæc tanti?
- δ. Rusticis febre intermittente laborantibus exhibitum fuisse

fuisse decoctum amarellæ hujus herbæ, a concionatoribus quibusdam, aliquoties in Suecia vidi, felici interdum cum successu; hinc apud eosdem sub nomine, *surge & ambula*, innotuit.

e. Plantam hanc loco Humuli seu Lupuli in conficienda cerevisia adhibere a Suecis, docuit Bromel in Lupulologia.

ξ. *Gentianæ & Centaurii minoris Tournef.* genera conjungo, sic dictitante natura. Partes femininæ utriusque exacte similes sunt (F. B. 173), capsula scilicet oblonga, unilocularis, bivalvis, seminibus parvis futuræ valvularum adfixis; *styli* nulli; *stigmata* duo, reflexa. Corolla deinde marcescit in utrisque, nec tamen decedit. Fructus itaque ab omnibus aliis distinctissimus est (F. B. 171. 173), ergo ejusdem generis sunt ambo. Corolla in hoc genere characterem sufficientem nequaquam exhibet, nam in *Gentiana* officinarum plana & fere rotata est; in *Pneumonanthe*, campanulata; in hac specie, hypocrateriformis; in sequente, infundibuliformis. *Centaurii* aliæ species quinquefida corolla, aliæ quadrefida, aliæ vero octofida gaudent. Ergo in hoc genere corolla suffragium ferre non poterit (F. B. 170.). Facies & amaror omnium specierum hæc confirmant. Vide characterem C. G. 197.

η. Conjunctis hisce duobus generibus (ξ), etiam nomina conjungi debent (F. B. 213), utrumque nomen laudabile est (F. B. 237), retineo itaque in memoriam Regis Gentii nomen hoc, cum vulgatus sit, pluresque contineat species, nec ut *Centaurium* majus & minus, adeo æquivocum.

94. * GENTIANA corollis quinquefidis infundibuliformibus acuminatissimis: fauce imberbi nutica, ramis oppositis.

Gentiana aurea. Sp. pl. 331.

Gentiana quinquefolia. Œd. Dan. t. 344. nec Linnæi.

F

Gentiana

- Gentiana involucrata.* Rottb. act. Hafn. X. 434
t. 1. f. 2.
- α. In Alpibus Lapponiæ Pithoensibus legit Solander:
Faun. suec. p. 557.
- β. Iconem in Flo. Danica, Cædero nimis fidens, ad G.
quinquefoliam suam, quæ longe diversa et Ameri-
cana planta est, Linnæus retulit.
- γ. Synonymon Barrellieri t. 104. f. 1. mihi dubium
videtur.
95. GENTIANA *corolla infundibuliformi, denti-
culo laciniis interposito.*
- Gentiana nivalis.* Sp. pl. 332.
- Gentiana folio brevi alpine, flore prælongo tubo viref-
cente, segmentis acutis elegantissime cæruleis.* Hall.
diff. 29. (Synonymon mihi obscurum. *J. E.
Smith.*)
- Gentiana pumila, centaurii minoris folio.* Tourn. inst.
81.
- Gentiana alpina asiva, centaurii minoris folio.* Bauh.
pin. 188.
- Gentiana flore cæruleo colore elegantissimo.* Bauh. hist.
3. p. 527.
- Gentiana fugax* V. Clus. hist. 315.
Himmelfstengel. Siml. alp. 130. (Synonymon du-
bium. *J. E. Smith.*)
- ? *Gentianella minor verna cærulea, stellato flore.* Bar-
rel. ic. t. 109. f. 2.
- α. In Alpibus nostris altissimis, versus plagam borea-
lem præcipue, copiose provenit planta hæc con-
templatorem eximio suo suarum corollarum colore
cæruleo in summam admirationem rapiens.
- β. Quænam hæc sit apud Authores, certo determi-
nare nec possum, nec curo, cum plures similes oc-
currant, nec descriptionibus vel figuris a se invicem
sufficienter distinctæ sint. Variationes pro speciebus
venduntur & synonyma miscentur, ut ne Mercuri-
us e cælo dimissus hisce solvendis nodis fuisset,
&

& etiam si eos solus solvere posset, nos tamen æque doctos, ac antea, dimitteret.

γ. Ut nostra planta ab omnibus aliis distingui queat, eam describam paucis :

Radix fibrosa, minima, annua.

Caulis simplex, filiformis, quodammodo erectus, vel leviter inclinatus, crassitie setæ porcinae majoris, longitudine digiti, in quatuor vel quinque internodia, quorum superiora sensim longiora, distinctus.

Folia ovata, parva, sessilia, quorum quatuor radicalia obtusiora, caulina vero acuminata opposita.

Ramus simplicissimus ad singulum geniculum caulis exseritur unicus in ala foliorum (non opposite & utrinque), situ alterno, secundum longitudinem caulis, quorum inferiores rami longiores, non vero altiores sunt ; singuli unica, duplici, rarius terna foliorum oppositione instructi.

Flos unicus singulosque ramos terminat erectus, calyce prismatico, pentagono, leviter pentangulo, vix ad dimidiam partem quinquefido, laciniis tenuibus erectis. Corolla infundibuliformis est & limbus parvus, quinquepartitus, patens, acutus ; singulæ lacinulæ interponitur denticulus concolor, sed erectior, secundum motum solis leviter, ut & ipsæ lacinia, inflexus.

Obs. Sæpe ad altitudinem digiti transversa non ascendit, ramis destituta, flore tantum unico instructa.

δ. Figuram plantæ nostræ exactam habebis, si Gentianæ XI. Clus. pan. imponas florem (dempta magnitudine) in Gentiana VI. Clus. pan. pictum, hinc aliam addere superfluum foret.

96. GENTIANA *major lutea*. Bauh. pin. 187. Rudb. lapp. 98.

Gentiana lutea. Sp. pl. 329.

Gentiana rubra vera. Frank. spec. 15.

- Gentiana*. Dod. pempt. 342. Rudb. hort. 45.
- α. Ab Archiatro Rudbeckio itidem inter plantas lapponicas recensita fuit. Quantum nobis constat, illa non occurrit in Lapponia, nec in ulla parte Sueciæ aut Scandinaviæ nostræ, nisi tantummodo in Norvegiæ quadam parte, Wallers dicta. Nec in *Dalekarlia*, ut fama fert, ullibi pronascitur.
- β. Vix in totâ Lapponiâ crescit; nemo nostris saltem temporibus eam reperit. *Afzelius*. Ex annotationibus MSS. posterioribus ipsius Linnæi plantam Rudbeckianam esse *G. purpuream* didici. *J. E. Smith*.

96. * GENTIANA corollis sexfidis campanulatis verticillatis fissilibus, calycibus truncatis dentatis. Linn. mfs.

Gentiana purpurea. Sp. pl. 329. Œd. dan. t. 50. *Cursuta*. Pharmacop. Edinb. 22. Nomen e voce Norvegico *Skar-söte* fabricatum. *J. E. Smith*.

α. In Alpibus Lapponiæ Norvegiæ. *Am. acad. v. 7. 475*. Linn. mfs. in Fl. suec.

97. RIBES *alpinus dulcis*. * Bauh. hist. 2. p. 98.

Ribes alpinum. Sp. pl. 291.

Ribes sylvestris, baccis rubris. Frank. spec. 36. Till. ab. 58.

Ribes sylvestris, fructu rubro. Lind. wikf. 32.

Ribes sylvestris. Rudb. cat. 36. hort. 97.

Grossularia vulgaris, fructu dulci. Bauh. pin. 455. Tournef. inst. 640.

Vitis, Ribes alpinus dulcis. Rudb. it. 9.

Meber Suecis.

Taikinai. Finnonibus.

α. In desertis Lapponiæ Umenfis, Pithoenfis & Tornoenfis frequens. Nullibi autem terrarum eandem vidimus copiosiore, quam in Ostrobotnia, inter Christianiam & Bicerneburgum, juxta viam maritimam. Folia subtus lucida.

β. Licet

β. Licet aliqualis videatur differentia, quoad faciem externam, Grossulariam & Ribes intercedere, distinguui tamen non debent, cum partes fructificationis id non permittant.

98. RIBES *vulgaris acidus ruber*. Bauh. hist. 2. p. 97.

Ribes rubrum. Sp. pl. 290.

Ribes fructu rubro. Rudb. cat. 36. hort. 97. Till. ab. 59. Lind. wikf. 32.

Ribes hortensis, baccis rubris. Frank. spec. 36.

Ribes domestica, fructu rubro minori. Rudb. vall. 30.

Grossularia multiplici acino; sive non spinosa hortensis rubra, sive Ribes officinarum. Bauh. pin. 455.

Vitis vinifera Ribes sylvestris dictu, fructu rubro. Rudb. it. 9.

Vitis, Ribes sylvestris, fructu majore. Rudb. it. 9.

Johannes-beeren mit rothen träublein. Schell. botn. 30.

Reda Winbar. Succis.

Wina-maria. Finnonibus.

α. In Lapponiæ Umiensis desertis ad Alpium latera; omnium copiosissime autem prope Tornoam occurrit.

β. Variat baccis albis dulcibus, sed species est eadem.

99. RIBES *vulgeris, fructu nigro*. Rudb. vall. 31.

Ribes nigrum. Sp. pl. 291.

Ribes major, fructu nigro. Rudb. cat. 36. hort. 97.

Ribes sylvestris, baccis nigris. Frank. spec. 36. Till. ab. 58.

Ribes multiplici acino, fructu nigro. Lind. wikf. 32.

Ribes nigrum vulgo dictum, folio olente. Bauh. hist. 2. p. 98.

Grossulariâ non spinosa, fructu nigro. Bauh. pin. 455.

Vitis, Ribes sylvestris, fructu nigro olente. Rudd,
it. 9.

Johannes-beeren mit schwarzen träublein. Schell.
botn. 30.

Distron. Septentrionalibus Succiaë.

Ludin-maria. Finnonibus.

α. In desertis, præsertim Lapponiæ Tornoensis, frequens, omnium autem vulgatissima in maritimis Tornoensibus.

β. Genus hoc, excepto numero, quoad partes floris omnes, nec non faciem externam, convenit cum Icosandriis, animus itaque fuit omnium primo ad Icosandriam referre omnes flores, ubi stamina calyci inserta sunt, absque ullo respectu numeri habito, nisi postea observassem aliquot genera, quæ secundum istam legem ad Icosandriam trahi debuissent, nec tamen ad naturalem istam classẽ a natura ipsa referuntur; ideoque ad Icosandriam staminibus pluribus gaudentes flores referendos decrevi.

100. SELINUM *palustre levissime lactescens.*

Selinum palustre. Sp. pl. 350.

Seseli palustre lactescens. Bauh. pin. 162. prod. 85.

Thyselinum palustre. Tournef. inst. 319.

Thyselinum angustifolium. Riv. pent.

Caruifolia. Vaill. par. t. 5. f. 2?

Daucus palustris. Frank. spec. 11.

Carum aquaticum. Rudd. cat. 10. hort. 25. Till,
ab. 15. ic. 106.

Cuminum seu carum aquaticum. Frank. spec. 11.

Mosarsoth. Scheff. lapp. 360.

Jert. Lappis.

α. Ubique in paludibus Lapponiæ desertæ & sylvestris obvium.

β. Notabilem hujus speciei variationem, *umbella prolifera*, vidi in Lapponia, ubi scilicet radii laterales omnes umbellæ universalis duplo longiores solito erant,

erant, nec umbellulas, sed umbellas compositas fe-
rebant.

- γ. Radices, deficiente Tabaco, præfertim cum in tem-
plis congregati sunt, Lappones masticare solent,
continuo enim usu Tabaci saporis aeri ita adfuescunt,
ut eo destitui vix per momentum temporis queant
nonnulli horum. Mirum videtur, quod Lappo-
nes, licet nullis aromatibus, ne quidem sale culina-
ri ad cibos suos condiendos utantur, sed omnia escu-
lenta fere insipida adfumant, aeribus omnibus de-
lectentur, uti spiritu juniperi & frumenti; Tabaci
fumo, pulvere, pastillis; radicibus Thysselini, An-
gelicæ, Sonchi, &c. cerevisiam autem oblatam fere
respuant.
- δ. Cùm radix hæc maxime fervida sit, ereditur esse
Zingiber a rusticis emunctioris naris, unde Zingi-
ber Finnicum vel Suecicum ab iis dicitur. Eheu
quanta differentia!

101. ANGELICA *folicum impari lobato.* *

Angelica Archangelica. Sp. pl. 360.

Angelica sativa. Bauh. pin. 155. hist. 3. p. 142.

Angelica. Riv. pent. Bauh. hist. 3. p. 143.

Angelica I. Tabern. hist. 1. p. 218.

Angelica major. Dod. pempt. 318.

Imperatoria sativa. Tournef. inst. 317.

Imperatoria Archangelica dicta. Tournef. inst.

317.

Archangelica. Bauh. hist. 3. p. 143. Dod. pempt.

316.

Angelica sativa, seu Archangelica. Rudb. vall. 3.

Angelica maxima, seu Archangelica. Rudb. cat. 3.

hort. 7.

Angelica scandiaca, umbella flava, semine rotundiori,

Archangelica dicta. Boerh. lugdb. 1. p. 53.

Angelica scandiaca. Frank. spec. 3.

Angelica IV. seu Archangelica norvegica. Tabern.

hist. 1. p. 219.

Angelica islandica. Paull. dan. 164. fig.

Angelica petrosa. Scheff. lapp. 359.

Muscus V. seu Fatna. Scheff. lapp. 361.

Urtas', Fatna, Botfk & Rafi. Lappis.

- a. Ubique per omnes Alpes Lapponiæ, juxta rivulos, in convallibus præsertim nemorosis humidis & muscosis vulgaris est & facile maxima omnium herbarum alpinarum. Extra Alpes nullibi unquam occurrit, nisi forte ad ripas fluviorum Alpibus proximas.
- β. Mira est confusio apud Botanicos plurimos circa hanc plantam, quæ in duas a multis dividitur species, ideoque synonyma ejus plura allegavimus. *Joh. Baubinus* in historia duas proponit quæstiones, dicens :

- a. *Dodonæus* Archangelicæ flores candidos, *Lobelius* autem luteos nominat ;
ii, quibus res visa, dijudicent.

RESP. *florum corolla e viridi lutea est.*

- b. *Dodonæus* separat vulgarem ab *Angelica* norvegica ;
Lobelius vero easdem conjungit.

Quare rem diligentius inquirent stirpium periti.

RESP. *Lobelii res salva est.*

Raius in historia itidem duo dubia movet.

- c. *Angelica* *Tabernæmontani* seu *scandiacæ* *Hort. Leyd.* siquidem flores lutei sint, a sylvestri diversa est.

RESP. *adfirmative.*

- d. *Angelica* *Dod.* & *Clus.* eum sylvestri eadem videtur, siquidem *Angelica* sylvestris in montosis nascens, longe major evadit.

RESP. *negative.*

Dicam, quomodo se res habeat. *Dodonæus* erravit in solo colore floris, qui non albus, sed e viridi luteus est ; Nee ulla intercedit differentia officinalem & *Scandiacam* seu *Norvegicam*, ne quidem in sapore, vel forma feminum. Nec alix *Angelicæ*

Angelicæ species, præter hanc & sequentem, in tota Scandinavia reperiuntur.

γ. Lappones variant nomina hujus plantæ secundum ætates & partes, ex. gr.

Urtas' Lappis est radix anni primi, non caulifera.

Fatno herba anni primi.

Botfk herba anni secundi.

Rafi caulis decorticatus.

δ. Radix primi anni & antequam caulescat planta, exsiccata, laudatur a Lapponibus, ut optimum fanitatis in feros annos tuendæ remedium, atque si ulla medicamenta ab illis adsumerentur, sane hæc foret. Hasce etiam radices masticant, uti Selini (100. γ.), loco Tabaci.

ε. Morbo laborant sæpius Lappones sylvatici vehementissimo, *Ullem* vel *Hotme* dicto, qui species Colicæ est, & ad Colicam spasmodicam Scheuchzeri proxime accedit; corripuntur enim interanea circa regionem umbilicalem spasms dirissimis, qui extenduntur ad pubem usque, paroxysms parturientium sane vehementioribus, ita ut miser Lappo, vermis instar, repat per terram & urinam sæpe sanguinolentam reddat, licet calculi nulla omnino sit suspicio apud hanc gentem a calculo & podagra privilegiis naturæ defensam, post aliquot horarum, quandoque dici, spatium, resolvitur ptyalismis ingenti per quadrantem horæ durante. Dicunt ipsi, quod hic morbus in Alpibus eos non adgrediatur, sed tantummodo dum in sylvis per æstatem degunt, hausta scilicet ibidem aqua semiputrida, vi radiorum solarium calefacta, vel forte vermicultis scatente. In hoc morbo variis utuntur medicamentis, & omnibus quidem fortissimis, ut vehementem morbum æque vehementi oppugnent alexiterio, quale est radix Angelicæ, cineres aut oleum Tabaci, Castoreum liquidum, &c.

ζ. Caulces Angelicæ hujus sunt Lapponum deliciæ & fructus æstivi, quibus benigna natura eos donavit, dura

dura nimis & immifericordi existente Pomona, quæ Lapponum terram nunquam intravit. Caulis hic, antequam umbella absolute explicata est (nam circa florescentiam lignosus evadit), abscinditur prope terram, folia avelluntur & cortex ad basin caulis cultro, dentibus vel unguibus solvitur, detrahiturque a basi ad apicem, cannabis instar, remanente interiori caulis parte nuda nivea concava & pulposa, quæ instar Rapæ vel Pomii cruda editur & quidem summo cum adpetitu, deficiente gratiori in hisce oris vegetabili. Cum pueri vel puellæ mense Julio cum rangiferis suis per Alpes errantes in pascuis illosque circa vespertinum vel matutinum tempus ad casam, ut mulgantur, reduces comitantur, detruncatis caulibus totum finum impletum reportant, quos in familia sua distribuunt, & summa aviditate devorant. Gratus hic Lapponibus cibus nec nobis displicebat, leviter enim amarus & simul aromaticus est, immo & gustui & ventriculo arridebat, adsumptis scilicet tamdiu diluentibus ac emollientibus, cibo non salito, carnibus & piscibus sale nullo maceratis, lacte pingui rangiferino, haustaque pura puta aqua; tum, inquam, optime conveniebat, sed nescio num in hortis nostris magis amara sit & acris, vel an gustus nobis in Lapponia fuerit alius, quam extra eam; extra Lapponiam enim nunquam arrisit, forte fercula persica persicum requirunt adpetitum.

n. *Umbellæ* vix explicatæ a caule (§) abscissæ, omnino non rejiciuntur, sed conscissæ lacti acetosato immiscentur & coquuntur. Vide Runicem § 130.

102. ANGELICA *sylvestris*. Sp. pl. 361. Dod. pempt. 318.

Angelica sylvestris major. Bauh. pin. 155. Morif. hist. 3. p. 280. f. 9. t. 3. f. 2.

Angelica sylvestris magna vulgator. Bauh. hist. 3. p. 144.

Angelica

Angelica sylvestris tenuifolia. Rudb. cat. 3. hort. 7.

Angelica sylvestris montana angustifolia. Rudb. lap.
96.

Angelica montana. Lind. wikf. 3.

Angelica aquatica. Lind. wikf. 3.

Angelica aquatica minor. Till. ab. 4.

Angelica palustris. Riv. pent.

Imperatoria pratensis major. Tournef. inst. 317.

Achianbotfk. Lappis.

Biærnstut. Westrobothniensibus.

α. In desertis Lapponiæ subhumidis & leviter paludosis antecedenti duplo altior, sed dimidio angustior enascitur.

β. *Raius* in historia huic involucrum universale denegat, quod tamen nobis ubique obvium fuit.

γ. Notabile est in *Angelicæ* genere, quod *umbellulæ* per florescentiam adsumant globosam omnino figuram. Corolla in hac specie est nivei coloris.

δ. Radice prioris speciei deficiente, hujus radice utuntur, antecedentis instar; caule vero non item.

103. *CICUTA aquatica.* Bauh. hist. 3. p. 175.
Wepf. monograph.

Cicuta virofa. Sp. pl. 366.

Cicuta maxima quorundam. Besl. cyst. vern. 7. t. 2.
f. 2.

Cicuta palustris vel aquatica. Frank. spec. 10.

Cicutaria. Riv. pent.

Sium eruca folio. Bauh. pin. 154.

Sium majus angustifolium IV. Tabern. hist. 1. p.
192.

Sium alterum, olusatrici facie. Lob. ic. 208.

Sium alterum. Dod. pempt. 589.

Sium aquaticum, foliis multifidis longis serratis. Morif hist. 3. p. 283.

Sylenabbar. Norvegis. Paull. quadrip. 531. i. e.
acumina subularum.

Sprængært. Succis.

α. Intra

- α. Intra fines Lapponiæ raro admodum, bis vel ter scilicet, visa nobis fuit hæc planta; in Finmarkia autem sæpius, in Westrobothnia prope Luloam fatis frequens, Tornœ autem in Westrobothnia & Limmingæ in Ostrobothnia vulgarissima fuit; observationem, circa hanc, in itinere a me institutam adponam.
- β. Cum *Tornoam* (quæ ultima est nostra urbs versus septentrionem, ad apicem sinus Bothnici) perventum esset, conquerebantur incolæ de gravi morbo, qui per boves grassabatur, quod nempe pecora per longam hic hyemem alita, tempore vernali in pascua emissa, centena non raro perirent, petentes ut in rem inquirerem consiliumque de morbo hoc arcedo darem; omnia hinc probe circumspiciendo, sequentes adnotavi circumstantias, nimirum:
1. Boves, quamprimum ab alimento hyberno in pascua ducebantur, magno numero emori.
 2. Stragem illam magis magisque adpropinquante æstate minui, qua sicut & autumno & hieme boves paucos valde perire.
 3. Malum hoc nullo observato ordine, nec ab altero ad alterum civem proserpere.
 4. Tempore vernali duci simul vaccas in pratum quoddam prope urbem situm, inter Austrum & Zephyrum trans sinum fluvii, & in hoc imprimis prato boves interire dicebantur.
 5. Symptomata plurimum differre, in eo tamen convenire, quod boves herbis sine discrimine adsumptis, abdomine inflati, convullionibus correpti & horribili edito boatu paucis diebus exspirarint.
 6. Nullum recentia cadavere excoriare ausum fuisse, cum experientia eo staret, non manus scilicet, sed ipsas etiam facies, succedentibus calidis vaporibus, inflammatas, gangrænatas fuisse, insequente tandem morte.
 7. Quærebant, num *Pestis* esset bovina; num in prato

prato isto *Araneorum* venenatorum quædam species; vel an *Aqua* illa lutca venenata effct.

8. Quod non fuerit *Pestis* (7), patuit ex eo, quoniam nullum contagium (3), & tempus vernale huic fato proprium (4) erat. *Araneos* (7) vidi nullos, nisi vulgares per totam Sueciam: Nec alia erat ista *Aqua* in fundo flava, quam vulgaris marialis, quæ sedimentum suum ochraceum depo-
nebat innoxie.
9. Vix ex scapha, qua transvehebar, descendenti mihi obviam venit, quam tantæ cædis causam credidi, *Cicuta hæc*, sequentibus convictus argumentis:
10. Quod in eo prato, ubi boves ægrotare incipiunt, magna copia crescat, imprimis juxta littus, in aliis locis rarius. Vide N. 4.
11. Bruta tanta solertia vitare, quæ sibi noxia sunt, atque instinctu naturali venenatas a salutaribus distinguere plantis, nos facile docet vel levissima adhibita attentio (§ 201. ε). Ita hæc planta tempore æstivo & autumnali non editur, quæ causa est, cur iis temporibus pauci boves, iique vel ex imprudentia, vel ex voracitate adsumpta planta intereant. Conf. 2.
12. Sed quando vernali tempore ducuntur in pas-
cua, partim aviditate recentium herbarum capti, partim inedia & macie per longam hyemem tolerata compulsi, arripiunt quidquid obvium est, ad compescendum latrantem stomachum; accedit, quod eo tempore herbæ exiles & satietati vix sufficientes, forte & tum magis succulentæ, aquis immerse & parum olentes sint, ut noxias ab innoxiiis discernere nequeant. Observavi etiam semper, folia radicalia præmorsa esse, reliqua non; id quod confirmabat priora.
13. Vidi itidem plantam hanc, in proximo prato, cum reliquo sceno secari pro pabulo hyberno; unde

unde non mirum, si tum quoque nonnulla, licet cauta, perimat pecora.

14. Relicta Tornoa, in conspectum non prodiit planta, nisi postquam ad amplissimum pratum *Limmingense* pervenimus, ubi juxta viam ubique sese obtulit; cumque pagum intrassem, easdem, quas Tornoæ querelas audivi de interitu annuo boum, cum iisdem circumstantiis (1-6).
15. Operæ itaque pretium esset, ut plantæ hæc vel sollicitè eradicarentur, quod facile fieri potest, cum ubique in paludosis crescant; nec proinde inventu difficiles sunt, cum ubique ad littus reperiantur; vel si hoc non commode fieri possit, ut boves, ad minimum tempore vernali, ab istis locis, ubi pronascitur, detineantur, tempore enim feriori solo odore hanc eosdem distinguere a reliquis persuasi sumus.
- γ. Legi merentur, quæ *Sim. Paulli in quadripartito Botanico* de planta ignota tradit, quam *Sylenabbar* vocant, quæ eadem cum nostra est; uti præsens in Norvegia certior factus sum.

104. CHÆROPHYLLUM *sylvestre perenne, cicuta folio.* Tournef. inst. 314.

Charophyllum sylvestre. Sp. pl. 369.

Cerofolium sylvestre. Riv. pent.

Myrrhis sylvestris, seminibus lavibus. Bauh. pin. 160.

Myrrhis cicutariæ folio, caule fere solido. Lind. wickf. 25.

Myrrhis sylvestris. Frank. spec. 21.

Myrrhis vulgaris. Till. ab. 47.

- α. In fylvis Lapponiæ frequens, præsertim ad casas, in Alpibus rara est.

105. CARUM. Riv. pent.

Carum Carvi. Sp. pl. 378.

Carum

Carum flore albo (item *purpureo*). Rudb. cat. 10.
hort. 25. Lind. wikf. 8.

Carvi. Tournef. inst. 306.

Cuminum pratense, *Carvi officinarum*. Bauh. pin.
158.

- α. In pratis Novaccolarum frequens est planta.
- β. In Scania feritur, & satis care venduntur ejus femina, hic sponte crescit & negligitur.

106. PIMPINELLA *minor*. Riv. pent. Frank.
spec. 23. Rudb. cat. 33. hort. 89.

Pimpinella saxifraga. Sp. pl. 378.

Pimpinella saxifraga major altera. Bauh. pin. 159.

Pimpinella hircina major. Lind. wikf. 28.

Pimpinella hircina minor, *folio magis crispo*. Lind.
wikf. 28.

- α. In desertis Lapponiæ rarissima est.
- β. Foliis & magnitudine mire ludit pro diversitate loci, unde tot species spurix apud quosdam prostant. Folia radicalia pinnata sunt, pinnis ovatis ferratis; caulina vero multifida, pinnis linearibus; sæpe autem folia radicalia eandem cum caulinis adquirunt figuram, & tum pro distincta specie venditur, licet eadem sit planta.
- γ. *Anisum* propius ad Pimpinellam, quam Apium accedere, dicitur facies.

107. APIUM *maritimum*. *

Ligusticum scoticum. Sp. pl. 359.

Ligusticum humilius scoticum a maritimo, seu *Apium maritimum dulce scoticum*. Pluk. phyt. 96. f. 2.

Ligusticum scoticum, *apii folio*. Tournef. inst. 324.

Seseli maritimum scoticum humile, *foliis imperatorie*.
Herm. parad. 227. fig.

Seseli scoticum. Riv. pent.

- α. Ad littora maris septentrionalis, inque finibus Lapponiæ Norvegicæ frequens est hæc planta.
- β. Nescio, qua festinatione pro hac posuerim *Api-*

um officinarum, in *Florula mea Lapponica* p. 52.
quod emendatum volo.

γ. Folia subtus lucida sunt.

T E T R A G Y N I A.

108. PARNASSIA. *

Parnassia palustris. Sp. pl. 391.

Parnassia palustris & *vulgaris.* Tournef. inst. 246.

Pyrola rotundifolia nostras, flore unico ampliore. Morif. hist. 3. p. 505. f. 12. t. 10. f. 3.

Epatica fontana. Frank. spec. 13.

Gramen parnassii, albo simplici flore. Bauh. pin. 309.
Sm. Rel. Rudb. 34.

Gramen parnassii. Rudb. cat. 19. hort. 49. Till.
ab. 32. ic. 7.

α. Vulgatissimus fere omnium tam in desertis, quam in Alpibus, est hic flos speciosissimus, amœnissimus, & omnes elegantia sua facile superans.

β. *Nectaria* ista quinque pro humore melleo excernendo excipiendoque creata, in hec flore tam admirabilis sunt structuræ & formæ, ut nulli alii adsimilanda. Vide C. G. 250. Hæc nectaria distincta sunt a petalis, petala etiam a calyce (in hoc genere), ut de nomine partium nulla omnino sit controversia. Magnus Vaillantius nectaria pro petalis sumpsit, & pro calyce habuit petala, ubi humorem melleum non excernunt. Sic nectaria Aconiti, Nigellæ, Hellebori, petala dicit, petala autem eorundem florum nectaria, cum calyx ibi nullus alius sit, quam theoriam flos hic respuit. Hinc nectarium ut partem floris & corollæ a petalo distinctam constituimus, cum seorsim existere possint, licet sæpius unum componant corpus, ut in monopetalis plerisque

plerisque, ubi Tubus nectarium, Limbus vero petalum est.

- γ. Ad *Tetragyniam* refero hanc plantam, cum stigmata quatuor distincta sint, licet stylus pistilli nullus. Ubicunque enim stylus deficit, defumitur numerus feminarum a stigmatibus, alias a solo stylo.

P E N T A G Y N I A.

109. DROSERA *scapis radicatis, foliis orbiculatis.* *

Drosera rotundifolia. Sp. pl. 402.

Rorella vulgaris & *officinarum.* Rupp. jen. 1. p. 102.

Ros solis folio rotundo. Bauh. pin. 357.

- α. In paludibus Sphagno & Mnio obsitis frequens est.

110. DROSERA *scapis radicatis, foliis ovali-oblongis.* *

Drosera longifolia. Sp. pl. 403.

Rorella folio oblongo. Kram. tent. 68.

Ros solis folio oblongo. Bauh. pin. 357.

Ros solis. Frank. spec. 26. Till. ic. 10.

- α. Cum antecedenti ubique mixta occurrit.

- β. *Drosera* (ῥοσερός roridus) est plantæ vocabulum antiquissimum, quod generi, *Ros solis* dicto, impono (F. B. 242), cum plantæ hujus folia semper sint rorida (F. B. 240), & nomen *Ros solis* retineri nequeat (F. B. 221).

- γ. Folia utriusque plantæ fetis quasi instructa sunt, quæ tubulatæ ex apice liquidum quoddam protrudunt, quod tenax & viscidum est, fere ut in Pin-

§ 2 PENTANDRIA. PENTAGYNIA.

guicula * (§ 11. d. e. ζ. η. θ. ι.), cum qua etiam viribus fere convenit.

III. SIBBALDIA *foliolis tridentatis.*

Sibbaldia procumbens. Sp. pl. 406.

Fragaria sylvestri affinis planta, flore luteo. Sibb. Scot. 2. p. 25. t. 6. f. 1.

Fragaria orientalis flore luteo minimo. Tournef. Cor. 21. ex auctoritate Herbarii ejus. *J. E. Smith.*

Pentaphylloides pumila, foliis ternis ad extremitates trifidis. Raj. syn. 256.

Pentaphylloides fruticosum minimum procumbens, flore luteo foliis sericeis fragaria ternis. Pluk. phyt. 212. f. 3. (vix. *J. E. Smith.*)

- α. Est planta mere alpina, in Alpibus nostris admodum frequens. (Etiam in Cappadociâ legit Tournefortius. *J. E. S.*)
- β. Characterem novi hujus generis dedi in C. G. 256, idque dixi a *Sibbaldo*, qui est ex primis, quorum indutrix hujus speciei adumbrationem debemus. Ab aliis ad *Potentillas* § 210. (*Pentaphylloides* Tournef.) fuit amandata, a qua in quantum differat, patebit conferenti C. G. 415. cum 256. Et re vera aut sub eodem genere tradi *Fragaria*, *Potentilla*, *Tormentilla*, *Comarum*, *Geum*, *Dryas* & hæc, aut totidem distincta constitui debent.
- γ. Ad plantas in Icosandria polygynia traditas proxime omnino accedit, excepto solo numero staminum & pistillorum. *Stylus* etiam in hac e medio latere germinis, non vero ex apice, prodit, quod singulare est, & adfinibus commune. ex gr. *Rosæ*, *Rubo*, *Fragariæ*, *Comaro*, *Tormentillæ*, *Potentillæ*, *Geo*, *Dryadi*, *Alchemillæ*, & *Aphanæ*; debent itaque hæc ordine naturali nunquam distingui.
- δ. Cum hæc planta sit alpina, descriptionem ejus adnectam.
Radix lignosa, perennis, vix a caulibus distincta.
Caulis in ramos divisi procumbunt & quasi infra superficiem

superficiem terræ semet deprimunt, nigris larvis undique vestiti (ne a frigore pereant), quæ foliorum bases sunt.

Folia ad apices ramulorum plura & imbricatim e ramis exeunt, quorum singula gaudent *basi* oblonga, membranacea, fusca, amplexicauli, semibifida, acuta. Ex hac divisura prodit *petiolus* digiti transversi longitudinis, erectus, tenuis, levissime villosus, cujus apici *foliola* terna adfiguntur & folium compositum constituunt. *Foliola* hæcce verticaliter ovata sunt, sed apice parum truncata, superne & inferne levissime villosa, longitudine unguis, apice in tres denticulos obtuso-acutos abeunte.

Florum pedunculus inter bases foliorum prodit hinc inde, filiformis, simplex, longitudine foliorum, ad apicem levissime ramosus, quatuor sæpius flores continens, cum foliolis nonnullis parvis subjectis. Calyx corolla major est, petala lutea. Reliqua vide in caractere generico.

ε. Synonymon Plukenetii cum *Potentillâ* subacauli magis convenit. *J. E. Smith.*

CLASSIS VI.

HEXANDRIA.

MONOGYNIA.

111. * **ALLIUM** *scapo nudo folia adaequante, foliis teretibus subulato-filiformibus.*

Allium Schœnoprasum. Sp. pl. 432.

Vahl. Fl. Dan. t. 971.

«. Passim in Finmarkia. *Vahl.*

112. **CONVALLARIA** *scapo nudo.**

Convallaria majalis. Sp. pl. 451.

Liliago. Vaill. par. 116.

Lilium convallium album. Bauh. pin. 304.

Lilium convallium, flore albo. Rudb. cat. 25. hort. 65.

Lilium convallium majus. Lind. wikf. 21.

Lilium convallium. Rudb. vall. 21. Frank. spec.

18. Till. ab. 39. ic. 144.

Svalanindchem. Lappis.

«. In sylvis ad latera australia montium rarius reperitur.

℞. Qui genus *Convallarix* in classe naturali non conjungit cum *Liliaceis* reliquis, errat: Flos enim sine calyce, corolla sexfida, stamina sex, stigma trigonum,

num, pericarpium triloculare, ut de convenientia foliorum florumque in facie externa vel radice carnosâ nihil dicam. Ratio, cur ad Liliaceos relata non sit, fuit pericarpium molle seu Bacca, quæ tantum gradu a capsula differt, ut infinita dictitant exempla. Ex. gr. Amygdalus & Persica, Nicotiana & Atropa, Cucubalus & Behen (§ 180. n.) &c. Veteres ex sola facie intellexerunt summam ejus cum Liliis adfinitatem, unde Convallium vocaverunt Liliium, licet eam monocotyledonem esse nesciverint.

- γ. Ad idem genus referimus *Lilium convallium* T. *Polygonatum* T. & *Unifolium* D. hinc novum introducimus nomen, cum *Lilium convallium* (F. B. 221. 213. 287.) indignum sit, *Polygonatum* facile confundatur cum *Polygono* (F. B. 228.) & *Unifolium* erroneum existat (F. B. 232), neve uno horum posito, intelligeretur sub eodem nomine istud unicum, quod antea significavit. Ne autem innovationem nimiam introducamus (F. B. 242.) levi mutatione *Convallariam* dicimus aliorum convallium *Lilium*.
- δ. Distinctissima est hæc species a congeneribus *scapo nudo*. Scapus nobis est Trunci species (F. B. 82) quæ e radice exurgens solas fructificationes, sine ramis vel foliis (nisi ad radicem positis), sustinet.

113. CONVALLARIA *foliis cordatis, floribus tetrandris.* *

Convallaria bifolia. Sp. pl. 452.

Lilium convallium minus. Bauh. pin. 304.

Lilium convallium minus bifolium. Lind. wikt. 21.

Lilium convallium minus unifolium. Lind. wikt. 21.

Unifolium. Rupp. jen. 1. p. 82. Dill. app. 138

Ophris unifolia. Frank. spec. 22.

Ophris. Till. ic. 11.

Smilax unifolia humillima. Tournef. inst. 654.

- α. In desertis Lapponiæ sæpius occurrit, nullibi vero terrarum copiosiore hujus esse proventum, quam in Angermannia, facile crederemus.
- β. Veteres a sola facie hanc plantam cum antecedente ad idem retulere genus, systematici autem facile omnes has distinxerunt, cum in fructificationis partibus inexplicabilem difficultatem observarunt earum conjunctioni repugnantem; hæc enim gaudet *petalo* quadrifido reflexo-plano, antecedens vero sexfido campanulato; hæc *staminibus* quatuor; illa sex: hæc *bacca* biloculari; illa autem triloculari instruitur: hinc diversæ partes fructificationis diversa genera constituunt (F. B. 165), sed observatis observandis! Nodum sequenti modo solvo: Genus omne esse naturale (F. B. 162), & in ipso primordio tale creatum (S. N. obs. veg. 14), est axioma per totam historiam naturalem, quod vix argumentum admittit contrarium. Hinc non fingendum, sed inquirendum, quid natura ferat, vel ferre recuset: *Numerum* in partibus fructificationis ejusdem generis sæpius aberrare, docent Gentiana, Linum, Sedum, Vaccinium, Rhamnus, Rumex; immo in eadem planta idem probant Monotropa, Ruta, Adoxa &c. sed etiam proportione sæpius optime explicari (F. B. 178.) constat, adeoque numerus proportione explicabilis, licet in speciebus differat, ceteris paribus genera non distinguit. Hisce positis, dico reliquas species Convalariæ gaudere petalo sexfido, staminibus sex, pistillo uno, stigmate trigono, fructu triloculari; demas e dato flore unam tertiam partem stigmatis, eadem proportione in reliquis partibus servata, & habebis petalum quadrifidum, stamina quatuor, pistillum unum, stigma digonum, fructum bilocularem, quæ hujus plantæ attributa sunt. Ergo *secundum numerum distingui non debent*. Sed restat alia difficultas circa *figuram corollæ*, quæ in antecedenti specie

cie est campanulata, in frequenti campanulato-tubulata, in hac vero reflexo-plana, ergo sub eodem genere consistere nequeunt. RESP. Scientiæ Naturalis principia superædificari debent immotis observationibus: Dico itaque rarius observari genus, in quo non aliqua pars fructificationis aberret (F. B. 170), in hocce autem genere aberrare corollam demonstrare debco. Corollam æquæ ac alias partes fructificationis sub eodem genere quoad figuram aberrare nullus negabit, qui diversas species Vaccinii, Pyrolæ, Andromedæ, Nicotianæ, Gentianæ (§ 94. §.), Hyacinthi, Veronicæ, Ireos, Scabiosæ, Primulæ, Menyanthis, Nymphææ, Narcissi, &c. vidit vel examinavit unquam. Examina deinde flores specierum Polygonati T. (quæ hujus generis est) & videbis in eodem genere alias corolla tenuissima, alias longa patentiori, alias vero brevi vix a corolla Lili convallium distincta instructas. Hinc corollam longiorem vel breviorcm, patentiorem vel angustiorcm in hocce genere non præbere notam characteristicam, per consequens Unifolium hocce ejusdem generis cum antecedenti esse, demonstratum puto. Dicit aliquis, corollam in Convallaria (§ 112.) esse monopetalam, in hac vero tetrapetalam, (posito, non concessio) ergo genere conjungi nequeunt. *Respondeo*: Petalorum numerus a basi corollæ quidem desumendus est (F. B. 91), sed justo tempore; nullo enim modo tot numeramus petala, in quot sponte sua resolvitur flos deciduus; sit ex. gr. *Oxycoccus* Tournef. cujus flos re ipsa est monopetalus, licet in quatuor resolvatur petala deciduus (§ 145. 7.). Eodem fere modo sese habet hic flos *Unifolii* (§ 113.) utpote qui, cum primum erumpit, est monopetalus, globosus, mox vero reflectuntur lacinie dehiscentes fere ad infimam basin; stamina deinde ipsi corollæ inserta sunt, non autem receptaculo (F. B. 108), quæ nota monopetalis communis & propria excep-

tionem (§ 89. ð.) valde raro admittens. Ergo nihil vetat, quo minus ad *Convallaria* genus pertineat *planta præfens*.

- γ. Si quis tamen plantam hanc a convallariis separare strenue desideraret, necesse est, ut jungatur cum *Polygonato racemoso Cornuti*, nec ulla ratione cum *Smilacibus* confundatur.
- ð. *Unifolium* nomen huic plantæ dudum a veteribus impositum, pessimum omnino est (F. B. 232), cum planta perfecta semper in caule duo gerat folia, sparsis reliquis radicalibus absque ullo ordine.
- ε. *Bacca* hujus speciei, antequam maturefcunt, virides punctis fuscis adspersæ sunt; quales maculas in Lilio convallium T. & Polygonato T. aliquoties observavi.

114. CONVALLARIA *foliis verticillatis*. *

Convallaria verticillata. Sp. pl. 451.

Polygonatum angustifolium non ramosum. Bauh. pin. 303. Moris. hist. 3. p. 537. f. 13. t. 4. f. 14.

Polygonatum angustifolium L. Tabern. hist. 2. p. 434. Frank. spec. 24. Rudb. cat. 34.

- α. Semel modo obvia fuit, & quidem in latere Alpium Lapponicarum septentrionali, cum Finmarkiam intrarem, alias nunquam per Sueciam, excepta Scania, ubi frequenter, a nobis visa.

114. * JUNCUS *folio subulato, gluma biflora terminali*. Amœn. ac. v. 2. 266, t. 3. f. 3. Fl. suec. ed. 2. 114.

Juncus biglumis. Sp. pl. 467.

- α. In locis paludosis Alpium Lapponicarum legit Laur. Montin. anno 1749.

115. JUNCUS *gluma triflora culmum terminante*. *
Tab. X. fig. 5.

Juncus triglumis. Sp. pl. 467.

Juncus

Juncus exiguus montanus mucrone carens. Bauh. pin.
12. prod. 22. Rudb. elyf. 1. p. 103. f. 8. Sm.
Rel. Rudb. 24.

- α. In Alpibus nostris frequentissima est planta, extra quas nunquam eandem vidimus.
- β. Synonymon apud *Baubinum* allegatum nunquam ullum nobis movit dubium, nisi postquam ad tabulas nostras Clarissimo Dillenio transmissas sequentia regeffit ipse : Tab. X. f. 5. *non videtur juncus exiguus mont. mucrone carens C. B. ille enim mucronem habet, ut descriptio C. B. docet, licet nomen C. B. contrarium innuat. Specimina nostra sicca, quæ plura habemus, omnia mucrones, seu calamus supra capitulum productum habent, licet brevem. Hæc ILLE.* Qualis autem sit juncus iste, qui a Botanicis pro ista specie habetur nescio, forte sequens § 116 est.
- γ. Ratio, cur nomen *C. Baubini* tutus allego, est hæc: *Burferus* in Herbario sicco, Upsaliæ conservato, hanc eandem omnino plantam habet sub isto nomine, quam se communicasse cum *C. Bauhino* scribit, eamque legisse e Tauro Rastadiensi, monte Austriæ. *Baubinus* in prodromo fatetur se eandem, quam adumbrat, habuisse a *Burfero* ex eodem loco lectam; adeoque nullus certior testis esse potest, quam *Burferus*, qui Botanicus fuit accuratissimus, & hanc plantam invenit. Mucronem negat etiam ipsum nomen & in descriptione forte alteram glumæ valvulam pro mucrone habuit.
- δ. Ne quis post hæc de mea planta dubitet, datæ figuræ Tab. X. fig. 5. descriptionem addam.
Radix graminea ad basin squamis aliquot fuscis erectis (quæ foliorum deperditorum reliquiæ sunt) gaudet, inferne fibris capillaribus instructa.
Culmus digiti longitudine (longior vel brevior), erectus, crassitie setæ porcine.
Folia (radicalium vel primo vere, vel anno præterito deperditorum ramenta infimam culmi partem circum-

circumflabant) culmi duo, quorum bases, vaginæ instar includebant basin culmi, inferioris folii vagina extendebatur a radice ad altitudinem digiti minimi transversi; superioris autem vagina duplo longior erat, utriusque tamen terminabatur in ipsa radice. Folii vero ensis erectus erat, subulato-planus, apice suo extensus ad altitudinem dimidiam culmi.

Gluma Florum culmum truncatum terminat, eique erecta insidet. Hæc constat tribus valvulis, duabus scilicet exterioribus oppositis fuscis, quarum altera major est, longior & acuminatior, ut fere aristatam primo intuitu diceres; tertia valvula concolor, sed minor, ad latus intra priores collocatur; possem adhuc addere tres alias confimiles, sed minutissimas valvulas interius flores distinguentes. Intra Glumam prædictam tres flosculi collocantur, quorum singuli sex *petalis* ovato-acuminatis persistentibus & albis gaudent, exceptis apicibus petalorum trium exteriorum fuscis; absoluta vero florescentia omnia fusca evadunt. *Stamina* sex alba quoad Filamenta & Antheras. *Germen* ovatum, cum stigmatibus tribus, itidem albis.

Cum fructu maturescente capsulæ accrescunt, deprimitur secunda valvula glumæ descriptæ fere usque ad culmum, prima vero erecta persistit; sic gluma ringens præsentatur.

115. * **JUNCUS** *foliis setaceis depressiusculis, pedunculis geminis terminalibus, glumis solitariis subbifloris.*

Juncus slygius. Sp. pl. 467. Sm. plant. ic. t. 55.

¶. In paludibus cæspitosis sylvaticis.

116. **JUNCUS** *culmo nudo acuminato ad basin squamato, floribus sessilibus.* *

Juncus

Juncus Jacquini. Mant. 63.

Juncus effusus α. Sp. pl. 464.

Juncus alpinus capitulo glomerato e nigro splendente,
Scheuch. alp. 40. tab. 5. f. 2.

Scirpus foliatus palustris, cum mucrone rigido. Rudb.
elyf. 1. p. 103. Sm. Rel. Rudb. 24.

α. In Alpibus nostris frequentissimus est, præsertim ad nuda & fabulosa montium declivia, aqua frigida ab incumbente perpetua nive exstillante, pædetentim irrigata.

β. Descriptio hujus plantæ hæc est.

Radix horizontalis, sub terra repens, articulata, culmos exferens, perennis.

Culmus spithamæus, crassitie pennæ passeris, teres, lævis, apice subfusco, rigidiusculo & leviter pungente.

Folia vera nulla sunt, sed squamæ tres, rarius plures, culmum ad basin involventes, pallido-fuscæ, quarum extima infimaque brevissima, secunda extima duplo longior & tertia secunda adhuc duplo longior est, vix tamen unam quintam partem caulis obvestit.

Flores pollicis transversi spatio, ab apice culmi, ex rima erumpunt tres vel quatuor, sessiles, fusci, glumarum squamis nonnullis obvallati.

117. *JUNCUS culmo nudo acuminato ad basin squamato, floribus pedunculatis.* *

Juncus effusus. Syst. nat. & omnium auctorum.

J. effusus β. Sp. pl. 464.

J. effusus α. Fl. suec. 111.

Juncus lævis panicula sparsa major. Bauh. pin. 12.

Rudb. elyf. 1. p. 102. f. 2. Sm. Rel. Rudb.

24.

α. Ad ripas fluviorum ac lacuum Lapponiæ sylvestris rarius obvius est.

β. Utrum hæc & antecedens variationum, an vero specierum teneant locum, difficile a me determinari potest,

potest, quippe qui ejus culturam non institui, differunt autem inter se paucis; scilicet:

Culmus huic est spithamarum trium longitudinis; illi modo unius.

Flores hujus pedunculis tribus, pollicem transversum longis insident, singulis pedunculis tres quatuorve flosculos pedunculatos sustinentibus; illius, pedunculis destituti, tres quatuorve sunt.

Situs florum in hoc spatio spithamæo ab apice culmi; in illo spatio pollicis transversi ab apice culmi distat.

Locus hujus natalis est in sylvis, nunquam in Alpibus a me observatus; illius contra in folis Alpibus.

Utrum hæ differentię tantum a solo dependeant, vel an planta alpina in sylvis hanc adquirat altitudinem pedunculosque elonget, determinari difficile potest.

118. *JUNCUS parvus calamo supra paniculam longius producto.* Raj. syn. 432. Rudb. elyf. 1. p. 104. f. 15.

Juncus filiformis. Sp. pl. 465. Sm. spicil. fasc. 1. t. 3.

Juncus levis calamo, supra paniculam non sparsam, longiori. Rudb. elyf. 1. p. 104. f. 3.

Juncus levis panicula sparsa minor. Bauh. pin. 12. Scheuch. hist. 347. t. 7. f. 11.

α. Tam in Alpibus, quam in sylvis frequens est.

β. Culmi filii vulgaris vel setæ porcinae crassitiem vix superant.

γ. Antequam floret, flores sessiles sunt; fructu autem maturo, elongata est panicula & pedunculi creverunt.

119. *JUNCUS culmo foliis & floribus tribus terminato.**

Juncus trifidus. Sp. pl. 465.

Juncus

Juncus trifidus. Bauh. hist. 2. p. 521. Rudd. elyf. 1. p. 205. f. 5. exterior.

Juncus trifidus minimus, corniculis rigidis rectis. Rudd. elyf. 1. p. 205. f. 4. optima.

Juncus acumine reflexo, minor, vel trifidus. Bauh. pin. 12. Rudd. elyf. 1. p. 205. f. 3. media.

Juncoides, acumine reflexo, trifidus. Bauh. prod. 22. fig. bon. Rudd. elyf. 1. p. 203. f. 3. interior. Scheuch. alp. 41.

Juncoides alpinum trifidum. Scheuch. hist. 325. descr. opt.

2. Ubique per omnes Alpes nostras vulgatissimus est, & tophosos cœspites constituit.

3. *Morisonus* male integram paniculam pro tribus tantummodo flosculis sessilibus pingit. Planta recens tenellaque virgo, erecta est; absolutis nuptiis, gravidoque onusta utero incurvatur juncea. Hinc quatuor ejusdem plantæ figuræ in Campis elysiis occurrunt.

7. Planta squamis nonnullis fuscis, loco foliorum, ad radicem vestitur; Culmus spithamæus nudus est, ex apice tres flores sessiles promens, quos tria folia (quorum duo, ut gluma, flores comprimunt, tertium vero paulo inferius collocatur :) circumstant plana, sed marginibus convoluta.

120. JUNCUS *foliis articulosis, floribus umbellatis*. Tournef. inst. 247.

Juncus articulatus. Sp. pl. 465.

Gramen junceum, folio articulato, aquaticum. Bauh. pin. 5. prod. 12. fig.

Gramen junceum articulatum palustre humilius. Moris. hist. 3. p. 227. f. 8. t. 9. f. 2.

α. In sylvis Laponiæ passim occurrit.

121. JUNCUS *montanus palustris*. Raj. fyn. 432. hist. 1303.

Juncus squarrosus. Sp. pl. 465.

Gramen

Gramen junceum, semine acuminato. Gottsch. pruss.
115. fig. 29.

*Gramen junceum palustre humilius, foliis & spica
junci.* Moris. hist. 3. p. 228. f. 8. t. 9. f. 13.

α. In paludibus cæspitosis per Lapponiam totam vul-
garis est planta.

122. *JUNCUS palustris humilior, panicula laxissi-
ma.* Rupp. jen. 1. p. 131.

Juncus bufonius. Sp. pl. 466.

Juncus palustris humilior erectus (& repens).
Tournef. inst. 246.

Gramen nemorosum, calyculis paleaceis. Bauh. pin. 7.

Gramen bufonium. Rudb. hort. 49.

α. In sylvarum Lapponiæ locis subhumidis crescit.

123. *JUNCUS nemorosus latifolius major.* Tour-
nef. inst. 246.

Juncus pilosus α. Sp. pl. 468.

Gramen hirsutum latifolium majus. Bauh. pin. 7.
Sm. Rel. Rudb. 5.

Gramen nemorosum hirsutum vulgare. Raj. hist.
1292. descriptio bona.

α. In desertis sylvestribus frequentissima est.

β. Odor plantæ virosus vires ejus suspectas reddit.

124. *JUNCUS foliis planis, culmo paniculato, flori-
bus sparsis.*

Juncus pilosus γ. Sp. pl. 468.

*Gramen latifolium glabrum, graminis hirsuti primi
facie.* Rudb. clyf. 1. p. 63. f. 8. Sm. Rel.
Rudb. 4.

*Gramen hirsutum nemorosum angustifolium alpinum,
paniculis obscure rufescentibus.* Scheuch. hist. 312.
t. 7.

α. In Alpium lapponicarum nemoribus admodum vul-
garis est.

β. Parum differt a priori; forte tantummodo variatio
est

est a loco producta, brevem ergo ejus addam descriptionem.

Culmus fere spithamæus, erectus, duobus geniculis infra ejus partem mediam distinctus.

Folia ensiformia, Radicalia quamplurima; *Caulina* duo, longitudine dimidii digiti, quorum unicum minutissimum spathæ instar caulem terminans paniculam emittit.

Panicula tribus constat pedunculis setaceis, communibus, inæqualis longitudinis, alternatis, emittentibus minores pedicellos, quorum inferiores longiores sunt et in alios simili ratione deliquescunt, ita, ut flores tandem duodecim, nonnunquam octodecim communi pedunculo infideant, licet singuli propriis pedicellis a se invicem remoti.

Flosculi ex fusco rubri sunt.

OBS. In antecedentis plantæ foliis crines distincti & remoti ponuntur, qui in hac deficient.

γ. Synonymon Rudbeckii ad *Juncum luteum* Allionii (*J. campestr.* ε. *Sp. pl.* 469.) potius pertinere ex icone suspicatus sum. *J. E. Smith.*

125. *JUNCUS foliis planis, culmo spica racemosa nutante terminato.* Tab. X. fig. 4.*

Juncus spicatus. *Sp. pl.* 469.

Juncus alpinus latifolius, panicula racemosa nigricante pendula. Mich. in *Till. Horto Pisân.* 91.

α. In Alpibus nostris frequens est.

β. Habemus plantam *Figuræ Turæ Tab. X. fig. 4.* respondentem illi a *Michelio*, sub nomine (allegato), sed cui folia paulo latiora, differentia tamen exigua.

Dillenius. (Conf. *J. pediformem* *Vill. Delph.* v. 2. 238. t. 6. *J. E. S.*)

γ. Cum hæc a *Cl. Michelio* neque descripta, neque depicta sit, brevem ejus adumbrationem exhibere teneor.

Folia radicalia decem vel duodecim, plana, erecta, acuminata.

Culmus

Culmus tenuissimus, tribus foliis parvis instructus, quorum unum ad basin, alterum in medio, tertium ad apicem caulis positum est, & vagina spatii transversa unguis tegente culmum gaudet.

Spica unica, laxa, numerosis constans floribus, ovato-oblonga.

Maguitudo in figura repræsentatur naturalis.

Folia majora vel minora in plantis gramineis sæpius a solo & tempestate dependent.

126. JUNCUS *villosus, capitulis psyllii.* Tournef. inst. 246.

Juncus campestris α. Sp. pl. 468.

Juncoides villosum, capitulis psyllii. Scheuch. hist. 310.

Cyperella capitulis psyllii. Rupp. jen. 1. p. 130.

Grauen hirsutum, capitulis psyllii. Bauh. pin. 7.

Gramen luzule minus. Bauh. hist. 2. p. 493.

α. In Alpibus & sylvis primo vere ubique obvius est.

β. Vanam omnino esse hujus exceptionem a Junco, five genus istud *Juncoides*, five *Cyperella* vocetur, facile patet absque demonstratione (F. B. 165).

127. JUNCUS *foliis plavis, culmo pauculato, spicis ovatis.* Tab. X. fig. 2.

Juncus campestris β. Sp. pl. 469.

α. In Alpibus nostris non infrequens est planta.

β. Ab antecedenti, ad quem proxime accedit, differt, quod

1. *folia* hujus glabra sint & angustiora.

2. *spicæ* in hac plures, decem vel duodecim.

3. *spicæ* hujus minores, ovatae, albicantes sint.

4. *pedunculi* spicas parvas sustinentes longiores sint & versus idem latus flexi.

128. PEPLIS.*

Peplis Portula. Sp. pl. 474.

Portulaca spuria aquatica. Rupp. jen. 1. p. 107.

Portula. Dill. giff. 120. 239. app. 133.

Glaucoides palustre, portulacæ folio, flore purpureo.
Mich. gen. 21. t. 18.

Glaux palustris, flore striato clauso, foliis portulacæ.
Tournef. inst. 88. Pet. gen. 43. fig. bon.

Glaux aquatica, folio subrotundo. Gottsch. pruff.
106. fig. 20.

Alsine palustris minor serpillifolia. Bauh. pin. 251.
prod. 118.

- α. In locis fabulosis sylvestribus, ubi aqua pluvialis collecta aliquamdiu persistit, etiam sub aqua sæpius enascitur.
- β. Folia in hac planta tenuiora sunt, quam in ulla alia planta lapponica. Flores rarius petalis instruntur.
- γ. *Peplis* est nomen superfluum, quod mihi in hoc genere magis arrideret quam *Portula*, quod facile confunditur cum *Portulaca* (F. B. 228), *Glaucoides* autem (F. B. 226.) vel *Portulaca spuria* (F. B. 221.) non placent.

D I G Y N I A.

PERSICARIÆ speciem 71. vide in Pentandria
Monogynia.

RUMICIS speciem 132. vide in Hexandria Tri-
gynia.

TRIGYNIA.

129. RUMEX *foliis cordato-oblongis acuminatis integris.*
Rumex crispus. Sp. pl. 476.
- α. *Lapathum folio acuto crispo.* Bauh. pin. 115. Lind. wikf. 20.
Lapathum acutum crispum. Frank. spec. 18.
Lapathum acutum. Till. ab. 38.
Lapathum longifolium crispum. Munt. brit. 104. fig.
- β. *Britannica antiquorum vera.* Munt. brit. 1. fig.
Lapathum aquaticum, folio cubitali. Bauh. pin. 116.
Lapathum palustre, folio cubitali. Lind. wikf. 20.
Lapathum palustre. Frank. spec. 18.
- γ. Frequens est hæc (β) in paludosis Lapponiæ; illa autem (α) ad casus Lapponum sylvaticorum.
- δ. Duas a plerisque distincte traditas plantas (α, β) ut variationes, nec sine ratione sufficienti, exhibeo, locus enim est qui plantas diferentes efficit. In locis enim *aquosis* (β) longe major evadit, foliis maximis, glabris, planis, nitidis; in *siccis* (α) autem minor excrefcit, foliis scabris & ad marginem undulatis.
- ε. *Lapathum* & *Acetosam* ejusdem esse generis plantas agnoscant, si non alii, sane illi, qui ad exhibendos characteres de differentiis earum genericis solliciti fuere, nec longa opus est demonstratione, in flore ab omnibus in universum plantis adeo differenti (F. B. 171. 172.) confer C. G. 300. Si *Acetosa* omnis esset sexu in mares & feminas distincta, tum admitteret

teret argumentum debile; cum autem aliæ species Acetofæ T. sint hermaphroditæ æque ac Lapathum T. ergo nullum, nisi ex acida auctoritate, promanare potest argumentum.

ξ. Nomen *Rumex*, synonymon antiquissimum (F. B. 242. 244. 241.) retineo in hoc genere, *Acetosa* vocabulum excludo (F. B. 231. 232. 235.), nec *Lapathum*, a *Lappa* dictum (F. B. 227.), dignum agnosco.

130. RUMEX *feliis oblongis sagittatis.*

Rumex Acetosa. Sp. pl. 481.

Mas

α. *Acetosa semine vidua.* Fag. par. 4.

Femina

Acetosa pratensis. Bauh. pin. 114.

Acetosa vulgaris pratensis. Frank. spec. 1.

Acetosa vulgaris. Rudb. vall. 1. hort. 1.

Acetosa major pratensis. Lind. wikf. 1.

Acetosa major. Till. ab. 1. Scheff. lapp. 360.

β. *Acetosa montana maxima.* Bauh. pin. 114. Scheuch. alp. 129.

Acetosa hispanica maxima. Munt. brit. 225. fol. 213.

γ. *Juemo Lappis* seu *Joemo.*

δ. In sylvis Lapponiæ multoties lecta fuit (α), in Alpibus vero copiosissima est (β).

ε. Vanum est ex hac duas distinctas constituere species (α, β), cum ne minima quidem detur differentia alia, quam in magnitudine a solo alpino producta, ubi lætior excrescit planta.

ζ. Hac planta nulla notior est Lapponibus, nec ullum vegetabile in Lapponia crescens cibos Lapponum ingredi scio, præter hanc & Angelicam (§ 101. ζ), si baccas excipiamus.

Ex hac planta præparatur *serum acetosatum* Lapponum, quod *Juemomelke* illis dicitur, & quidem sequenti modo. Folia hujus in magna copia

colligunt, a caulibus separant, illis una cum petiolis suis ahenum cupreum replent, unam tertiam partem aquæ superinfundunt, coquunt ad consistentiam syrupi, nova iterum addunt folia, coquunt, spatula semper movent, ne aduratur vel saporem adustum adquirat; absoluta coctione, post sex septemve horas huic operationi impensas, reponitur, ut refrigeretur. Miscetur deinde cum lacte rangiferino, reponitur in vasculis ligneis vel ventriculis (ventriculo primo seu magno) rangiferinis clausum, servatur in cryptis montium vel reconditur in terra, ut mures (Mus cauda truncata, flava maculis nigris; Mus Lemmus, *Syst. Nat* 80.) lædant vasa. Sæpe umbellas Angelicæ cum Rumice miscent & coquunt, sed parcius (§ 101. 7.)

Lac tali modo paratum acidum gratumque acquirit saporem, & editur ab omnibus, senibus & juvenibus, cum oblectamento.

Diu tali modo confectum servari potest lac eodem semper imbutum sapore, quod alias non fieret. Vetus hoc lac palatum excitabat nostrum, recens confectum non item.

Notabile est, quod cum nil hocce lacte apud Lappones vulgatus sit, tamen apud nullam aliam nationem, apud nullum Lapponiæ accolam illud receptum fuisse noverim.

Nemo credat, quod Lappones hoc conficiant pro medicina scorbuti (§ 80. §), sane non magis vexantur scorbuto, quam calore solis, dum brumale sævit frigus; nec contra calorem æstivum, licet in convallibus per æstatem calor satis urgeat, inde tamen minus periclitantur, cum casas vel tentoria sua sæpius in medio montis latere figant, id est, inter gradus caloris & frigoris medio, & si calor nimis vexaret, præfens remedium porrigunt juga montium perennante nive obducta. Nec febribus vexantur continuis, raro contagiosis,

giosis, licet hæc eos nonnunquam salutantes altas agant radices, quibus propinant aquam frigidam, non vero lac acetosatum.

η. Hæc species cum sequenti sub Dioccia Hexandria recenseri deberet, ne autem species ejusdem generis separentur, pace Lectoris, eas hic loci trado.

131. RUMEX *foliis lanceolatis hastatis.*

Rumex Acetosella. Sp. pl. 481.

Mas

Acetosa arvensis lanceolata, semine vidua. Vaill. par. 2.

Acetosa arvensis minima non lanceolata, semine vidua. Vaill. par. 2.

Femina

Lapathum acetosum repens lanceolatum. Raj. syn. 143.

Acetosella. Frank. spec. 1. Till. ab. 1.

α. *Acetosa arvensis lanceolata.* Bauh. pin. 114.

Acetosa minor lanceolata. Lind. wikf. 1.

Acetosa minima. Rudb. hort. 1.

β. *Acetosa arvensis minima non lanceolata.* Bauh. pin. 114.

Acetosa minor non lanceolata. Lind. wikf. 1.

γ. *Acetosa lanceolata angustifolia repens.* Bauh. pin. 114.

δ. In sylvis & Alpibus vulgarissima est planta.

ε. Ex hac plurimi tres ad minimum constituunt species (α, β, γ) a solo loco distinctas; nam in petris, tectis & ficcioribus locis sæpius obliterantur prominentiæ istæ foliorum hastatæ.

ζ. Nullius est hæc species usus apud Lappones, quæ, cum parva sit, negligitur.

132. RUMEX *foliis orbiculatis emarginatis.*

Rumex digynus. Sp. pl. 480.

Acetosa britannica rotundifolia, fructu compresso.

Blair. obs. 97. t. 1.

Acetosa cambro-britannica montana. Scheuch. alp. 128.

Acetosa rotundifolia repens eboracensis, folio in medio deliquium patiente. Morif. hist. 2. p. 583. f. 5. t. 36. fig. penult.

Acetosa repens westmorlandica, cochlearia foliis, apicibus nonnihil sinuatis. Pluk. phyt. 252. f. 2.

- α. In clivosis rigidisque Alpium jugis admodum vulgaris est, sæpe etiam in Lapponiæ desertis ad ripas fluviorum, feminibus per aquam fluvialem ex Alpibus delatis, in locis valde diffitis hac ratione germinat. In Suecia alias peregrina est planta.
- β. In floribus reliquarum Runicis specierum, quoad omnes fructificationis partes, viget numerus ternarius, isque simplex vel duplicatus, scilicet : Calyx & corolla tripartita, stamina sex, germen triquetrum, styli & stigmata tria, semen triquetrum. In hac autem planta unica tertia pars numeri in singula fructificationis parte excluditur, sed, quod singulare, stamina hanc exceptionem respuunt; adeoque gaudet calyce & corolla bipartita, staminibus sex, germine compresso (seu digono), stylis & stigmatibus duobus, semine digono seu compresso.
- γ. Sunt, qui hanc eandem esse cum *Acetosa rotundifolia hortensi* C. B. & solummodo, ut sylvestrem ab hortensi differre credunt, cum facies utriusque primo intuitu satis similis sit; quod autem absolute nego, cum partes istæ numerum suum (β) semper constantes servant & in hortensi prædicta numerus ternarius ubique simplex vel duplicatus valeat, ut in aliis speciebus, licet hermaphrodita sit; repugnant etiam omnes partes plantæ, quæ ocularem desiderant inspectionem.
- δ. Copiose sese obtulit in Alpibus notabilis hujus speciei *varietas* ex morbo orta, cujus flores omnes in *ustilaginem* abiere, & commota leviter planta pulverem atro-rubentem dejicere.
- ε. Neque hac specie Lappones utuntur, licet sapor hujus gratior existat, quam antecedentium.

133. SCHEUCHZERIA. * Tab. X. fig. 1.

Scheuchzeria palustris. Sp. pl. 482.

Juncoidi affinis palustris. Scheuch. hist. 336.

Juncus floridus minor. Bauh. pin. 12. prod. 23.
Rudb. elyf. 1. p. 110. f. 2.

Gramen junceum aquaticum, femine racemoso. Gottsch.
prussl. 114. f. 28.

α. Copiosissime in omnibus paludibus Lapponiæ desertæ Sphagnis & Caricibus repletis, præsertim in parte Pithoensi & Lulensi, ut prope Wollerim & alibi observatur.

β. Incerti fuisset, quam plantam *C. Bauhinus* intellectam voluerit sub nomine allegato, nisi a *Bursero* fuisset nomen conservatum, & ex ejus herbarii tomo 1, antequam in incendio Upsaliensi periit, in *Campis Elysiis* per *Rudbeckios* translatum.

γ. *Figura* plantæ nostræ habetur quidem & in *Campis Elysiis* & in *Flora Prussica*, sed ubique fructum ferentis, *nostram* ideoque floribus instructam exhibemus.

δ. *Radix* repens est, articulata, larvis imbricatis (quæ reliquæ præteritorum foliorum sunt) vestita, inter quas radiculas filiformes deorsum emittit.

Caulis quodammodo rectus, simplex, spithamæus, teres, *ramis* destitutus.

Folia Radicalia pauca; *Caulina* duo, quorum alterum basin caulis vagina sua involvit, alterum pollicis transversæ spatio superius collocatur, vagina intra inferiorem desinente, insidens cauli; singula horum subulata fere sunt & caule breviora. *Floralia* autem folia supra mediam caulis partem egrediuntur alternatim, numero sæpius quinque, quorum inferiora longiora, singula vaginæ inferne insidentia, quæ laxa est, nec summum caulem obvestit.

Flores ex singula ala foliorum floralium solitarii pedunculis erectis sustentati.

Corollæ color est viridis, quodammodo ad flavum accedens;

accedens; *Germinibus* tribus sæpius, frequenter etiam quatuor vel quinque gaudet flos.

- ε. Characterem hujus generis dedimus C. G. 301. ubi descriptio floris evolvi potest.
- ζ. Diximus genus hocce a doctissimo isto fratrum pari, *Johanne Scheuchzero* magno isto *Agrostographo* & *Joh. Jac. Scheuchzero* curiosissimo isto *Alpium Helveticarum* lustratore, qui quantum in *Botanicis præstiterint*, nulli non norunt (F. B. 238).
- η. Cum unica tantum mihi nota sit species, differentiam aliquam adponere vanum foret (F. B. 293).

134. TRIGLOCHIN *fructu tenui.*

Triglochin palustre. Sp. pl. 482.

Triglochim Rivini. Rupp. jen. 1. p. 54.

Juncago palustris & *vulgaris.* Tournef. inst. 266.

Gramen junceum spicatum, seu Triglochin. Bauh. pin. 6. Rudb. elys. 1. p. 45. f. 16. a.

- α. In humidis scaturiginosis locis *Lapponiæ* desertæ vulgaris est.
- β. Cl. *Michelius* duas statuit plantas a *Botanicis* conjunctas esse sub uno eodemque nomine, quarum altera est nostra radice fibrosa, altera vero bulbosa (*Gramen hyacinthites triglochoides bulbosum.* Rudb. elys. 1. p. 48. f. 3. seu *Hyacinthi parvi facie gramen triglochin.* Bauh. hist. 2. p. 508), quam, nisi me omnia fallant, vidi etiam in *Lapponia*, licet cum antecedenti eandem habuerim ipsam. Et num planta illa radice bulbosa, & nostra radice fibrosa, in reliquis partibus omnibus simillimæ, sint veræ distinctæ species, adhuc ulteriori, me judice, indiget examine. Folia in nostra bifaria, basi equitantia.

135. TRIGLOCHIN *fructu subrotundo.**

Triglochin maritimum. Sp. pl. 483.

Triglochim maritimum, fructu brevioris & crassioris.

Rupp. jen. 1. p. 366.

Juncago

Juncago maritima, foliis spica & seminibus brevioribus. Dill. app. 22.

Juncago palustris & *maritima* perennis, fructu brevioribus quinque-capsulari. Mich. gen. 44.

Gramen spicatum alterum. Bauh. pin. 6. Rudb. elys. 1. p. 45. f. 17. b.

- α. In littoribus Oceani septentrionalis ad radices Alpium lapponicarum vulgaris est.
- β. Hæc est planta ista ignota *Martino*, quam ad Sherardum misit & descripsit in Actis Lit. Suec. tom. 1. vix enim obtineri potuit, quo sibi persuaderet Beatus Vir, plantam quandam pure maritimam sua sponte prodire prope Upsaliam in prato Regio (Kongsfængen) per spatium septem milliarium a mari remoto & quod pratum alluit aqua dulcis.

136. ANTHERICUM *scapo folioloso laxè spicato, filamentis villosis.*

Anthericum ossifragum. Sp. pl. 446.

Phalangium anglicum palustre, iridis folio. Tournef. inst. 368.

Pseudo-Asphodelus palustris anglicus. Bauh. pin. 29.

Asphodelus luteus palustris. Dod. pempt. 208.

Asphodelus minimus luteus palustris, acori folio. Morif. hist. 2. p. 332. f. 4. t. 1. f. 7.

Gramen ossifragum. Paull. quadr. 530. Act. Hafn. 1673. p. 126. & 232.

Gramen ossifragum Norvegicum & Cimbricum. Raj. hist. 1325.

Bengræs. Norvegis.

Ilagræs. Smolandis.

- α. In latere septentrionali Alpium lapponicarum, cum Finmarkiam Norvegiæ intrarem & ab ea discederem, prodiit in conspectum aliquoties famosissima hæc, sed formosissima planta, subhumida inhabitans loca.
- β. Fidem superant, quæ *Sim. Paulli* de plantæ hujus singularibus viribus promulgavit: Nempe quod, si pecoribus

pecoribus pabulo intermixta detur hæc herba, ipsa eorum ossa inde emolliantur, ita ut pedibus insistere nequeant. Vide loca allegata.

In provincia Sueciæ *Smolandia*, inque Paroëcia ejusdem *Stenbrohultensi*, a Norvegia remotissima, copiosissime nascitur planta hæc adeo decantata, ubi tenellus adhuc infinita ex vulgo de hac planta, cujus flores splendidissimi toties in se convertebant oculos meos, confabulante audivi, nec ullus erat, qui non optime eandem agnosceret. Vocatur ibi *Ilagræs* & dicitur uno ore, quod sit herba ovibus maxime noxia, quam si copiose edant, inde quidem citissime eas pinguescere, sed proximo insequenti anno, cum in hepatibus istarum nascantur vermiculi, Ilar (unde nomen) dici, certo perire.

Quod neque ossa emolliantur, neque vermiculi ex hac generentur, nulli non constat, quidquid tamen sit, erit quidpiam, quod vulgo imposuit, sive quod schirros in hepate generet, sive quod tabem inducat, ut incedere nequeant pecora, sive aliud quid monstri, præsertim cum odor virosus in planta existat manifestissimus (F. B. 359).

γ. *Phalangium scoticum palustre minimum, iridis folio* T. ab Anglico (prædicto) non aliter, quam parvitate, differre videtur. *Dillenius*. Est Anth. calyculatum, certe species distinctissima. *J. E. Smith*.

δ. *Tournefortius* sub Phalangii genere duarum distinctissimarum plantarum familias confundit, quarum alia *Germine* gaudet simplici & *Bulbine* (C. G. 269.) dicitur, altera autem *Germine* triplici & *Anthericum* (C. G. 303.) nominatur. (Has in editionibus posterioribus conjunxit etiam *Linnaeus*. *J. E. S.*) *Phalangii* enim vocabulum insecto proprium est (F. B. 230).

137. ANTHERICUM *scapo nudo capitato, filamentis glabris.* Tab. X. fig. 3.

Anthericum calyculatum. Sp. pl. 447.

Statice montana minor. Rudb. lapp. 100.

α. ? *Phalangium alpinum palustre, iridis folio.* Tournef. inst. 368. Scheuch. alp. 139.

? *Pseudo-Asphodelus alpinus.* Bauh. pin. 29.

Pseudo-Asphodelus II. Clus. hist. 198.

β. In Alpibus lapponicis ubique, non raro etiam in summis montibus Lapponiæ sylvestris, ut ad Wol-lerim & Jockmock, prodit.

γ. Num hæc sit eadem cum Authorum (α) allegata, certo determinare nequeo, qui alteram non vidi plantam. Authores enim suam pingunt floribus sparsis, nostra autem gaudet floribus omnibus in capitulum collectis sessilibus, nec reperi ultra unicam, quam depinxi Tab. X. f. 3. quæ flores leviter spar-sos gessit.

δ. Planta hæc minor est quam *Pseudo-Asphodelus II.* Clus. hist. 198, ut specimina inter se collata docent, & ideo pro illius varietate habenda est. *Dillenius.*

ε. *Radices* plurimæ, filiformes, simplices, flexuosæ, flavescentes.

Folia radicalia omnia distice posita, gladiata, longi-tudine pollicis transversa unius vel sesqui alterius, pallide viridia, margine interiori a parte inferiore perpendiculariter bifido, & folium proximum am-plectente.

Scapus unicus in singula planta, licet plures cohæ-reant sæpe radicibus suis, longitudine digiti, fili-formis, erectus, nudus, simplicissimus.

Flores plures, octo ad duodecim usque, sessiles, in capitulum subrotundum collecti, scapum termi-nantes. *Corolla* illis nivea est & parva, *filamenta* plane non hirsuta, flos ad maturitatem fructus persistit & raro perfecte explicatur. *Fructus* subrotundus & obtusus, licet sit tripartitus.

P O L Y G Y N I A.

138. ALISMA fructu obtuse trigono. *

Alisma Plantago. Sp. pl. 486.

Alisma. Dill. giff. 126.

Plantaginoides. Knaut. meth. 157.

Damaſonium lato plantaginis folio. Vaill. act. 1719.
p. 27.

Ranunculus palustris, plantaginis folio. Tournef. inst.
292.

Plantago aquatica latifolia (& angustifolia). Bauh.
pin. 190. Lind. wikt. 29.

Plantago aquatica. Frank. spec. 24.

α. In aquosis Lapponiæ desertis reperitur.

β. Genere omnino conjungi debet *Damaſonium* Tournefortii cum hac planta (licet *Alifina* a nobis *Damaſonio* præferatur), nam facies est omnino eadem (F. B. 168). Flos simillimus, ab aliis omnibus diversissimus (F. B. 171. 174), quamvis partes femininæ numero & figura, ut in *Helleboro*, differant (F. B. 176).

γ. Attingit nunc altitudinem humanam, nunc vix digitalem, tamen eadem est.

CLASSIS VII.

HEPTANDRIA.

MONOGYNIA.

139. **TRIENTALIS.** * Rupp. jen. 1. p. 20.
Trientalis europæa. Sp. pl. 488.
Alsinanthemos. Raj. syn. 286.
Hermodaetylus caninus. Frank. spec. 16.
Alfina alpina. Swenk. Siles. 17.
Herba trientalis. Rudb. cat. 19. hort. 51. Lind.
 wikf. 18. Till. ab. 33.
Pyrola alfines flore europæa. Bauh. pin. 191. prod.
 100. figura etiam p. 99. sub pſyllio minore.
- a. Sylvas Lapponiæ desertæ primo vere, medio scilicet Junio, eleganti florum suorum albedine pingit. In Alpium etiam nemoribus fatis frequens est; vix crederem illam per totum orbem ullibi copiosius prodire posse ac in Westrobothnia.
- β. Mirum est, quod natura in regno vegetabili adeo parvi fecerit numerum septenarium in omnibus partibus fructificationis; nulla enim nobis nota est planta septem gaudens staminibus, præter hanc & Hippocastanum Rivini.
- γ. Inter omnes, quos vidi flores, omnium simplicissimus, seu rectius, maxime æqualis est flos hic gratissimus:

tissimus : calyx enim, corolla & stamina pari modo divisa sunt, figura gaudent simplicissima, & corolla, quod curiosum, omnino plana absque notabili tubo. Singularis etiam est plantæ structura, quoad folia, quod hæc fere omnia apicem caulis simplicis terminent patula, & quod folia superiora majora sint, unicum enim alterumve per caulem casu quasi sparsum, minimum, & radicalia nulla. Singulare tandem est, quod pedunculi duo ex apice caulis enascantur, raro unus, rarius tres, ut in Palmis & Oxyoide Garcini.

- δ. Nescio, quænam gratia floris adeo percellat oculos, ut fere effascinare videatur visu contemplatorem suum; forte a symmetria, pulchritudinis omnis matre! Variat sæpe corolla sexfida, quinquéfida, cum autem rarius hæc contingant, a numero naturali ad Heptandriam refertur.
- ε. Consideratione etiam dignum est, quid locus faciat in hoc flore. Corolla enim, ubi planta in sicciorebus crescit, apicibus laciniarum acuta est, in humidis vero obtusa, constante lege naturæ.
- ζ. De usu & viribus hujus plantæ haud ullum auctorem mentionem fecisse scio, nec quidquam ex sapore, vel odore, vel adfinitate, vel observationibus, de effectu ejus determinare queo.

CLASSIS VIII.

OCTANDRIA.

MONOGYNIA.

140. **D**APHNE *floribus sessilibus infra folia elliptico-lanceolata.*

Daphne Mezereum. Sp. pl. 509.

Laureola folio deciduo, flore purpureo. Bauh. pin. 462.

Daphnoides. Frank. spec. 33.

Chamalea suetica. Frank. spec. 33.

Chamalea germanorum. Rudb. hort. 27.

Chamaleon germanorum, seu Mesereon. Rudb. vall. 9.

Thymelea lauri folio deciduo. Tournef. inst. 595.

Kellerhals. Suecis.

1. In sylvis Lapponiæ rarius obvius est hic frutex, qui apud Lappones primus est, qui floret.
2. Semina ejus in cadaveribus abscondita exhibentur a rusticis Sueciæ lupis & vulpibus, quibus adsumptis pereunt sine mora, æque ac a feminibus Strychni.
3. Singularis est modus florendi hujus plantæ, flores enim ramis sessiles infident, & quidem infra folia, conspicui tamen, antequam folia erumpant. Corolla florum duplicata constat membranula, quasi calyx & corolla coaluerint in unum corpus.

δ. Vidi

δ. Vidi rusticos in Scania, qui commilitonibus suis per jocum (experimento sane periculoso) exhibuerunt baccam modo unicam, qua ingesta, incensum œsophagum alter potu cerevisiæ extinguere tentavit, sed oleum igni adfudit, hinc iis Sörbypeppar & Kællerhals, id est, cellulæ ingluviæ, nominatur.

141. ERICA *vulgaris glabra*. Bauh. pin. 485.

Erica vulgaris. Sp. pl. 501. Till. ab. 26.

Erica. Frank. spec. 33. Rudb. hort. 39.

Erica flore purpureo. Lind. wikf. 12.

α. *Erica vulgaris glabra, flore albo*. Tournef. inst. 602.

Erica flore candido. Lind. wikf. 12.

Tachnas. Lappis.

β. In campis arenosis Lapponiæ sylvestris passim copiose prodit. In Finlandia Boreali, Biørneburgum inter & Aboam, vidi per plurima camporum miliaria fere nullam aliam, nisi sterilem hanc Ericam, quæ terram undique tegebat, nec ulla ratione extirpari poterat; unde rusticorum proverbium ortum, fore, ut tandem duæ plantæ replerent & destruerent totam terram, Erica scilicet & Nicotiana; addidissent quidem tertiam, si Thææ usus ipsis innotuisset.

γ. In campis arenosis Lapponiæ individua nonnulla plicata observavi, adspectu pulcherrima, majora enim erant, eorumque rami densissimi & arboris taxi instar tonsi, licet parva sit planta.

142. VACCINIUM *foliis annuis integerrimis*. *

Vaccinium uliginosum. Sp. pl. 499.

Vaccinium altissimum, foliis subrotundis exalbidis.

Rupp. jen. 1. p. 46.

Vaccinia nigra majora. Frank. spec. 38.

Myrtillus niger major. Rudb. cat. 29. hort. 77.

Myrtillus major. Frank. spec. 22. Till. ab. 47.

Vitis idæa, foliis subrotundis exalbidis. Bauh. pin.

470. Scheuch. alp. 52.

Vitis

Vitis idæa magna seu Myrtillus grandis. Bauh. hist. 1. p. 518. Rudb. it. 9.

Vitis idæa major. Tabern. hist. 3. p. 162.

Vitis idæa palustris. Lind. wikf. 40. prior.

Vitis idæa. Clus. pan. 79.

Hötme Laponum.

Utterber. Westrobothniénsibus, id est, Baccæ Lutræ.

- α. Tam in Alpibus, quam in fylvis Laponiæ, modo loca subhumida sint, vulgatissimus est fruticulus.
- β. *Folia* sunt verticaliter ovata, plana, integerrima & annua; *Caules* communiter pedales; *Baccæ* cæruleæ, leviter tetragonæ, aquosæ & fere insipidæ, pulpa alba plenæ, ab incolis fere negliguntur.
- γ. Plantæ, quarum flores antheris bicornibus instruntur (F. B. 108), sunt valde adfines & paucis admodum, respectu generis, inter se differunt, uti Vaccinium, Arbutus, Andromeda, Erica & Pyrola. Antheræ his sunt didymæ & oblongæ, altera extremitate obtusæ, altera vero acutiore & sub hac duabus setulis instructæ.

143. VACCINIUM caule angulato, foliis ferratis annuis.

Vaccinium Myrtillus. Sp. pl. 498.

Vaccinium Rivini. Rupp. jen. 1. p. 46.

Vaccinia nigra minor. Scheff. lapp. 359. Frank. spec. 38.

Myrtillus niger minor. Rudb. cat. 29. hort. 77.

Myrtillus minor. Frank. spec. 21.

Myrtillus minor, baccis nigris. Till. ab. 47.

Vitis idæa angulosa. Bauh. hist. 1. p. 520. (descr. nec icon) Rudb. it. 9.

Vitis idæa foliis oblongis crenatis, fructu nigricante.

Bauh. pin. 470. Lind. wikf. 40.

Blaue heidelbeer. Schel. botn. 30.

Zirre. Lappis Umenibus. *Zerre.* Lappis Lulenibus.

- α. Nulla fere planta in sylvis humidiusculis Lapponiæ, Westrobothniæ aut Angermanniæ hac vulgatiores existit, quæ nec Alpes nostras reformidat, licet parcius in earum convallibus nemorosis pronascatur.
- β. Quamvis in hac specie, numerus in omnibus partibus fructificationis, unam quartam partem sæpius addat (C. G. 313), ne separarentur species, hic eandem posui. In reliquis puta est calyx & corolla quadrifida, bacca quadrilocularis, staminaque octo; in hac corolla & calyx quinquesida, bacca quinquelocularis & stamina decem.
- γ. *Caules* & rami erecti, tetragoni; *Folia* alterna, ovata, obtuse ferrata, annua. *Bacca* nigræ, pulpa purpurea linteum colore cæruleo tingente plenæ; altitudo spithamam æquat.
- δ. *Kappatiålmås* (Bellaria Lapponum) sunt Ferculi species apud gentem Lapponicam, quæ in maximis habentur deliciis, conficiendi modum addam: Lac rangiferinum seu Rhenonum admodum pingue est, & gaudet sapore lactis bovini cum butyro & pauca quantitate sebi imprægnati. Caseum e lacte isto conficiunt Lappones communiter quovis die bis, mane scilicet & vesperi, dum rangiferos ad casam pellunt pastores canibus stipati, & hoc quidem a mense Junio ad initium hyemis; Lappones enim per istud tempus nil aliud edunt, quam serum a casco separatum, quod iterum igni superimponunt, sic rursus incrassatur, quasi nullus ab eo caseus esset pressus, hic eorum cibus per totam æstatem: Lac enim parsimonie dediti vix edere volunt, illo tantum peregrinum excipientes hospitem, nisi prius ex eo caseum separarint, ut duplex ejus sit usus. Butyrum fere nunquam conficiunt e lacte suo, cum illud butyrum album evadit, ferme sapore sebi, & in pauca quantitate obtinetur; contra vero caseum copiosorem inde quam ab ullo alio lacte adquirunt. Dum caseus, inquam, confici debet, lacque superimpositum est igni & epidermis quædam in initio

coctionis lacti incumbit, istam abradunt cochleari, colligunt in sufficienti copia epidermidem lactis, istam (ut alii pulvem cum uvis Corinthiacis) miscent cum variis baccis sæpe hujus speciei. Hac massa replent ventriculos (præprimis placet ipsis Reticulum dictum) Rhenonum, antea exsiccatos & nigros, jam emollitos in aqua calida, suspendunt & siccant, ut casei fere consistentiam adquirat. Hæ sane sunt summæ deliciæ Lapponum, quas confectio-
 nūm faccharatarum instar, offerunt accedentibus peregrinis, præsertim gentis suæ matronulis honestioribus, quasi nihil gratius unquam existeret. Caseus autem ipse pinguis-
 simus & delicatissimus est, sed præparandi modus minus politus. In Alpibus enim inungunt nonnulli Lapponum ubera rangiferi feminae unguento omnium florum recenti, ne hædi matrem fugant (licet maxima pars baculo transverse ori hædi inserto hoc prohibeat), quod unguentum exsiccatur, deinde ante mulctum abraditur; eductum lac coagulatur, coagulo vel ex pullis recentibus extracto, vel ex intestinis piscium confecto, præsertim ex *Coregoni*, *Thymalli* dicti, specie.

- ε. Ex immensa hac, quæ in sylvis occurrit hujus plantæ copia, intelligitur, quare in hisce locis (α) major occurrat numerus diversarum specierum *Tetraonum*, quam vix ullibi terrarum, uti *Urogallus* (*Grygallus* femina) major & minor, *Bonasia*, *Lagopus*, &c. quibus baccæ hæ per autumnum suppeditant cibum sufficientem, immo per totam hycmem, licet exsiccatae sint. Et sane nisi tanta harum avium copia per autumnum a Lapponibus obtineri posset, male ageretur de plurium ventriculis, qui eodem tempore vix alia acquirere possunt alimenta. Tum enim ex arboribus descendunt aves, pedibus incedunt, baccas maturas edunt, gressu formicino exspatiantur, ubi laquearibus (*Flackar*) expositis oppressæ occiduntur: Tantam inde reportant copiam, ut non modo pro cibo sufficiant, sed etiam exente-

ratæ exsiccentur (a Novaccolis in clibano), quibus per totam hyemem & proximum tempus vernale la-
trantem compefcunt ventriculum, peçtora harum
avium tali modo exsiccata non modo Lapponibus
grata funt, fed etiam illis, qui a teneris deliciis ad-
fueti, fuaviffima exfiftunt, licet nulla alia accedant
condimenta. Fateor hæcce peçtora fuiffe prima ali-
menta, quæ mecum per deferta & Alpes Lapponi-
cas fumere potui, præfertim cum tanto temporis
fpatio effem deftitutus gratiffimo pane. Adjacentes
utriufque Bothniæ incolæ exinde non modo fuf-
ficientem copiam pro fufiinenda familia fervare, fed
& incredibilem quantitatem commode quotannis
Holmiam mittere, ibique divendere poliunt.

144. VACCINIUM *foliis perennantibus verticali-
ter ovatis.*
Vaccinium Vitis idæa. Sp. pl. 500.
 a. *Vaccinium foliis buxi, fempervirens, baccis rubris.*
 Rupp. jen. 1. p. 46.
Vaccinia rubra minora. Scheff. lapp. 359. Frank.
 fpec. 38.
Myrtillus baccis rubris. Frank. fpec. 21. Till.
 ab. 47.
Myrtillus ruber minor. Rudb. hort. 77.
Vitis idæa foliis subrotundis non crenatis baccis rubris.
 Bauh. pin. 470. J. E. Smith.
Vitis idæa fempervirens, fruçtu rubro. Bauh. hift. 1.
 p. 522. Rudb. it. 9. Lind. wikk. 40.
 ß. *Vitis idæa fempervirens, fruçtu nigro (rubro legen-
dum) majore.* Rudb. it. 9.
 7. *Vitis idæa fempervirens, fruçtu albo.* Rudb. it. 9.
Vitis idæa foliis subrotundis non crenatis, baccis albis.
 Rudb. lapp. 100.
Rothe-beidelbeer. Schel. botn. 30.
 Fickno. Lapponibus.
 d. In fylvis Lapponiæ fabulofis nulla frequentior ex-
 fiftit planta, quæ nec Alpes reformidat.

- ε. Mirati fumus, quod vix ulla planta floribus rubris vel cæruleis instructa in summo hocce arctoo orbe reperiatur, cujus flores non aliquando albam induant togam (§ 83. γ). Minus hic receptum naturæ lusum observamus, ubi ipsæ *baccæ* deposita acida sua rubedine dulcem adsumunt *albedinem*, quod non modo in *bac*, sed etiam in Rube (§ 98. β) & Junipero visum est.
- ζ. Nec minus singularem vidimus hujus plantæ varietatem in monte altissimo Laponiæ Lulensis Koskevari dicto, ubi hæc, quæ alias fere diffusa deprimitur, *erecta* & duplo triplove *altior* excrevit, distinctissimam præ se ferens formam, tamen eadem omnino species. Cur omnes plantæ pure aquaticæ extra aquam procumbant; cur omnes plantæ in paludibus repentes in siccis erectæ sint; cur omnes in sylvis erectæ in summis Alpibus repant; patet Physico.
- η. *Baccas* has, licet sint acidæ admodum, refrigerantes, tamen edunt Lappones, qui etiam easdem sæpe immiscent Bellariis suis (§ 143. δ). Westrobothnienfes non solum eas adhibent in usum culinarem, sed etiam immensam illarum copiam, tempore autumnali, Holmiam mittunt, ubi desiderantur pro acetariis ad carnes affatas adponendis, cum maxime acidæ sint; ut hac ratione acidum vegetabile temperet alcali animale.
- θ. *Caules* vix spithamæi sunt, oblique adfurgentes, teretes, pallidiusculi. *Folia* alterna, verticaliter ovata, leviter oblonga, perennia, marginibus reflexis. *Baccæ* rubræ in corymbum ex apice enatæ.

145. VACCINIUM ramis filiformibus repentibus, foliis ovatis perennantibus.

Vaccinium Oxycoccus. Sp. pl. 500.

Oxycoccus seu Vaccinia palustris. Tournef. inst. 655.

Vaccinia rubra majora. Frank. spec. 38.

Myrtillus palustris. Till. ic. 155.

Myrtillus palustris ruber. Rudb. hort. 77.

Myrtillus palustris, Vitis idea minima seu Gagel.
Will. ab. 47.

Vitis idea palustris. Bauh. pin. 471. Lind. wikf.
40.

Vitis idea palustris fruticosa, fructu magno. Rudb.
it. 11.

Ladich. Lapponibus.

- α. In paludibus vix perviis & muscosis vulgatissima est.
- β. Perbellam hujus speciei varietatem, ordinaria triplo *minorem*, quoad omnes dimensiones, ut nullus non primo intuitu sancte adseveraret distinctissimam ab hacce fuisse plantam, ubique in paludibus vidi.
- γ. Mire ab hac planta deceptus fuit Magnus ille Tournefortius, qui hanc ad classem polypetalorum amandavit (prios vero ad monopetalos retulit), cum hæc quatuor petalis gauderet; secundum canonem enim Botanicum tot numeravit petala, in quot sponte sua resolvebatur flos deciduus, de cujus normæ certitudine vix unquam dubium motum est ullum; sed examinent corollam hujus plantæ curiosi & videbunt Florem, quamprimum erumpit, monopetalum, ore leviter quadrifido, cujus lacinulæ mox reflectuntur, magis removentur, profundius aperiuntur, usque dum tota corolla in quatuor partes distinctissimas diffracta sit & in totidem partes decidat. Stamina in omnibus hisce plantis, quibus antheræ bicornes (§ 142. γ) vix ac ne vix corollæ adfiguntur (F. B. 108.) nisi in quibusdam infimæ ejus basi; exemplo Arbuti.
- δ. Baccæ hæc a Lapponibus in usum cibarium non venduntur, nec facile ab aliis nationibus, cum nimis acidæ sint. Cur plantæ aquaticæ durioris saporis, quam montanæ; cur in umbrosis & humidis locis majori aciditate præditæ, quam in calidis & siccis; cur acidum extra plantas in locis umbrosis conservetur,

vetur, in calidis acefcac intenſius; patet confide-
ranti.

- ε. Baccis utuntur Argentifabri conciliaturi argento
intenfioſorem albedinem. Argentum enim vulgare
mixtum eſſe ex tredecim partibus argenti puri &
tribus partibus cupri, notum eſt. Cuprum argento
immixtum fufcum ei inducere colorem illudque tum
citius ab externis accedentibus acidis opacum evade-
re, cuique patet. In aqua enim tartarum, baccas
has & familia acida cum argento coquunt, acidum
hoc reſolvit & abſorbet particulas minimas cupri,
ſuperfici ei vaſis proximas, quibus conſumptis, ſplen-
det argentum nivea & pura albedine.

146. **EPILOBIUM** *foliis lanceolatis integerrimis.*

Epilobium anguſtifolium. Sp. pl. 493.

Epilobium latifolium glabrum, flore valde ſpecioſo.

Dill. giſſ. 131.

Chamænerion latifolium vulgare. Tournef. inſt. 302.

Lyſimachia, Chamænerion dicta, latifolia. Bauh. pin.

245.

Lyſimachia ſiliquofa major purpurea. Rudb. cat. 26.

hort. 69. Till. ab. 41. Lind. wiki. 23.

Almocke. Lapponibus & Weſtrobthnienfibus.

Himmelfgræs. Dalekarlis.

- α. Sylvas Lapponiæ ſpecioſiſſima florum fuorum pur-
pura pingit planta hæc regia.

- β. Sæpius horti inſtar cingit caſas Lapponis ſylvatici,
ſuccincto ſuo adparatu œconomico cum Diogene
certantis, ut deorum dearumque palatia crederes,
quo hæc herba altiſſima floret tempore.

147. **EPILOBIUM** *foliis ovatis dentatis.*

Epilobium montanum. Sp. pl. 494.

Epilobium glabrum majus, purpureo flore. Dill. giſſ.

91.

Chamænerion glabrum majus. Tournef. inſt. 303.

Lyſimachia ſiliquofa glabra major. Bauh. pin. 245.

- Lysimachia montana ferratifolia.* Rudb. hort. 69.
 α. In Alpium lateribus frequens est.
 β. Variat magnitudine, colore floris albo & pallido, ut antecedens. Communiter rubri sunt in hocce genere flores.

148. EPILOBIUM *foliis lanceolatis, ramosè florens.*

- Epilobium palustre* β. Sp. pl. 495.
 α. *Lysimachia, Chamenerion dicta, angustifolia.* Bauh. pin. 245.
 β. In Alpium lateribus, præsertim in amœnissimo isto monte, Wallivari, occurrit.
 γ. Magnam cum sequenti habet convenientiam.
 δ. Synonyma reliqua in ed. 1. citata, pertinent ad *E. angustissimum.* Ait. hort. kew. v. 2. p. 5. *J. E. Smith.*

149. EPILOBIUM *foliis linearibus.*

- Epilobium palustre.* Sp. pl. 495.
Epilobium glabrum angustifolium. Dill. giff. 128.
Chamenerion angustifolium glabrum. Tournef. inst. 303.
Lysimachia siliquosa glabra angustifolia. Bauh. pin. 245.
Lysimachia siliquosa angustifolia minor. Rudb. cat. 26. hort. 69.
 α. In subhumidis & fere aquosis Deserti locis sæpius pronascitur.

150. EPILOBIUM *foliis ovato-oblongis integerrimis.*

- Epilobium alpinum.* Sp. pl. 495.
 ? *Chamenerion alpinum alpinæ foliis.* Schuchz. alp. 132.
 α. Plantulam hanc bis vel ter in Alpiibus lapponicis legi, præsertim ad latera earum, præcedentibus congeneribus mixtam.

β. *Caulis*

- β. *Caulis* simplex, vix dimidii digiti longitudine, parum rubescens.
Folia opposita, inferiora minora ovata, superiora majora & magis oblonga, integerrima omnia.
Flores duo, rubri, parvi, caulem terminantes, petalis emarginatis purpureis.
- γ. Conveniunt hæc & antecedentes duæ (148, 149.)
 florum corolla parva, petalisque bifidis & æqualibus.

D I G Y N I A,

151. CHRYSOSPLENIUM *foliis amplioribus auriculatis*. Tournef. inst. 146. Rudb. lap. 97.
Chrysoisplenium alternifolium. Sp. pl. 569.
Saxifraga aurea. Frank. spec. 27. Rudb. cat. 37. hort. 103.
- α. Ut in Helsingia & Medelpadia copiosissime conspicietur, ita in Lapponia rarissime.
- β. Veteres hanc ad Saxifragas retulere, & sane si facies externa consulatur, summam has intercedere affinitatem illa exclamat. Staminum numerus quidem non prohibet, quin conjungi posset, organa genitalia feminina sic volunt; corolla autem & calyx omni modo negant. Non dubito, quin tandem reperiantur media, per quæ combinari possint hæc affines, licet illud demonstrata hæcenus principia non concedant.

T R I G Y N I A.

152. BISTORTA *foliis lanceolatis*.
Polygonum viviparum. Sp. pl. 516.

Bistorta

- Bistorta minor*, flore albo. Lind. wikt. 5.
Bistorta minor. Clus. pan. 479. Frank. spec. 6. Till.
 ab. 9.
Bistorta alpina minor. Bauh. pin. 192.
Bistorta alpina minima scbolifera. Rudd. lap. 96.
Bistorta minima. Rudd. cat. 7. hort. 17.
- α. In sylvis & Alpibus ubique vulgaris est.
 β. Ad latera Alpium lapponicarum legi hanc plantam
 duabus spithamis longiorem, quæ alias longitudi-
 nem pollicis vix excedit. Tanta hic præstat fertili-
 tas foli!
 γ. Nulli fructus veri floribus succedunt, sed inferiori-
 bus bulbilli, superioribus nulli omnino. Bulbos
 hos non semel vidimus in ipsa planta exferuisse fo-
 liolum ovatum parvum, quales depingit *Tournefor-*
tius in *instit.* Tab. 291. fig. G. H. I, ut hæc varia-
 tio vere *vivipara* dici possit.

153. POLYGONUM *oblongo angusta folio*. Bauh.
 pin. 281.

Polygonum aviculare. Sp. pl. 519.

- α. *Polygonum brevi angustoque folio*. Bauh. pin. 281.
 β. *Polygonum angustis foliis, calycibus purpurascens*,
 Dill. app. 65.
 γ. *Polygonum lato subrotundo folio, flore purpureo*. Rudd.
 lap. 99.
 δ. *Polygonum latifolium*. Bauh. pin. 281.
Polygonum majus. Frank. spec. 24. Rudd. hort. 91.
Polygonum folio latiore. Lind. wikt. 30.
Polygonum mas. Till. ab. 55.
Polygonum. Till. ic. 121.
- ε. Frequens est planta in desertis lapponicis.
 ζ. Mire variat hæc species quoad figuram foliorum,
 e quibus variationibus tot species confectæ sunt.
 Ex. gr. Lykfelix occurrebat alia foliis latis, rotun-
 do-ovatis, quæ (γ); in agris vero Novaccolarum
 alia foliis angustis, quæ (β) est.

154. HELXINE caule volubili.

Polygonum Convolvulus. Sp. pl. 522.

Fagopyrum vulgare scandens. Tournef. inst. 511.

Fagopyrum vulgare minus scandens. Vail. par. 52.

Convolvulus niger minor, semine triangulo. Lind. wikf. 9.

Convolvulus niger. Rudb. cat. 12. hort. 31. Till. ab. 19.

α. In agris Novaccolarum hæc, ut plures aliæ peregrinæ olim allatæ hodie inquilinarum reliquarum instar, Lapponiam pro patria agnoscit.

β. *Fagopyrum* derivatum a Fago arbore & πυρός cum semina hujus plantæ formam Nucum Fagi gerant, quod uti similia ex aliis plantarum nominibus confarcinata, minus arridet (F. B. 227), ideoque synonymon ejus antiquissimum præstat (F. B. 244. 242).

T E T R A G Y N I A.

155. PARIS foliis quaternis. *

Paris quadrifolia. Sp. pl. 526.

Paris Rivini. Rupp. jen. 1. p. 83.

Herba paris. Tournef. inst. 233. Rudb. cat. 19. hort. 51. Till. ab. 33. ic. 32. Lind. wikf. 18.

Solanum quadrifolium bacciferum. Bauh. pin. 167.

Aconitum salutiferum. Frank. spec. 1.

α. In uno alterove loco intra Lapponiæ terminos tantum visa fuit hæc planta.

β. Modus nascendi: Radix quodammodo carnosa, caulis nudus, folia nitida, flos unicus hanc plantam ad Liliaceos ablegant, nec repugnat fructificatio, nisi quod una tertia parte ordinarium numerum superet

peret hæc species, quam in Liliaceis; hoc tamen in congeneribus non obtinet. Vide C. G. 333.

- γ. Nec unicus memorat pharmacopœus, duplam hujus dosin idem præstare, quod Ipecacuanha in excitando vomitu.

156. ELATINE *foliis oppositis.* *

Elatine Hydropiper. Sp. pl. 527.

Hydropiper. Buxb. cent. 2. p. 35. t. 37. f. 3.

- † *Alfinastrum serpillifolium, flore albo tetrapetalo.* Vaill. par. 5. t. 2. f. 2.

- α. Ad margines fluvii istius vastissimi Lulensis non raro scæ obtulit.

- β. *Hydropiper* Buxb. & *Potamopithys* Buxb. ejusdem generis sunt, nomen utrumque dimitto (F. B. 225), & vacuum *Elatines* vocabulum recipio.

- γ. Nulla herba, hacce minor, datur in Lapponia, licet nec *Montia* (§ 57.) nec *Scirpus* (§ 21.) nec *Subularia* (§ 253.) nec *Sedum* (§ 196.) maximæ sint.

157. SAGINA *ramis procumbentibus.*

Sagina procumbens. Sp. pl. 185.

- † *Spergula perennis repens, flore gramineo late virente.* Rupp. jen. 1. p. 66.

Alfinella, muscose flore, repens. Dill. giff. 81.

Alfine pusilla, graminea, flore tetrapetalo. Tournef. inst. 243.

- α. In Alpibus communis, in desertis rara est planta.

158. SAGINA *ramis erectis bifloris.*

Stellaria biflora. Sp. pl. 604. Swartz. Act. Holm. 1789. 41. t. 1. f. 1.

- α. Hanc in Alpibus aliquoties vidi, haud vero examinaui characterem, exspectans semper perfectiora specimina, quæ deinde nulla omnino inveniri poterant,

β. Radix

β. *Radix* perennis, e qua multi ramuli exhibant, omnes modo ad basin foliis numerosissimis linearibus acutis, ungue brevioribus instructi, *caules* singuli pollicis transversi longitudine, nudi, in medio tantum duo foliola minutissima exhibentes, e quorum ala ramus exhibat uniflorus, antecedenti exacte similis. *Calyx* pentaphyllus acutus. *Petala* quinque, obtusa, vix calyce longiora, truncata, emarginata. *Stamina* decem. *Pistilla*, ni fallor, tria, hinc ad Arenarias vel Alfines referri deberet, cum autem facies hujus, nec petala bipartita, ut Alfines; nec ovata integra, ut Arenariæ; sed truncata exhibeat, ut Saginæ, hic tamdiu illi locum concessi.

SEDI *speciem* 196. vide sub Decandria Pentagynia.

CLASSIS IX.

ENNEANDRIA.

HEXAGYNIA.

159. **BUTOMUS.** * Rudd. lap. 96.

Butomus umbellatus. Sp. pl. 532.

Butomus flore roseo. Tournef. inst. 271.

Juncus floridus major. Bauh. pin. 12. Rudd. clyf. 1.
p. 109. f. 1.

α. In fluvio Kemenfi tantum nobis visus est.

β. Planta hæc in systemate naturali sub Liliaceis omnino comprehendi debet, dictitante hoc corolla, facie & reliquis, licet stamina sint novem, licet fructus in sex capsulas sit divisus.

CLASSIS X.

DECANDRIA.

MONOGYNIA.

160. LEDUM.

Ledum palustre. Sp. pl. 561.

Ledum rosmarini folio. Rupp. jcn. 1. p. 113.

Ledum silesiacum. Clus. pan. 69.

Cistus ledon, foliis rosmarini ferrugineis. Bauh. pin. 467.

Myrtus palustris. Lind. wtkf. 26.

Spiræa odorata Rivini. Ernd. warf. 117.

Rosmarinus palustris. Till. ab. 59. ic. 158.

- α. In paludibus sylvarum ubique copiosissima existit.
 - β. Odor iste singularis totius plantæ, penetrantissimus quidem, sed gravis, movet suspicionem.
 - γ. Dalekarli superiores interdum hac planta, loco Humuli, utuntur, sed crapulas vehementissimas infert cum temulentia summa & insequenti cæphalalgia difficillima.
 - δ. Novaccolæ plantam hanc cum collecta messe in struem seu domum miscent, quam mures fugiunt, hinc nec consumunt præmia agricolæ.
 - ε. Solent etiam rustici per Sueciam decocto hujus plantæ lavare boves & sues morbo pediculari laborantes, quo experimento certissime pereunt pediculi.
- ζ. Cha-

ζ. Characterem hujus generis exhibuimus in C. G. 342: qui antea a solo Ruppio imperfecte adumbratus.

161. ARBUTUS caulibus procumbentibus, foliis rugosis serratis.

Arbutus alpina. Sp. pl. 566.

Vaccinia rubra, foliis myrtinis crispis. Raj. syn. 457.

Vitis idæa prior. Clus. pan. 77.

Vitis idæa fructu nigro. Bâuh. hist. 1. p. 519.

Vitis idæa, foliis oblongis albicantibus. Bâuh. pin. 470.

Tournef. inst. 608. Schuch. alp. 52.

Vitis idæa repens, fructu racemoso magno nigerrimo:

Rudb. it. 9. lap. 100.

Garanas-murie. Lappis. i. e. Corvorum baccæ.

Fiallber. Dalekarlis. i. e. Baccæ alpinæ κατ' ἐξοχὴν.

α. Per omnes Alpes lapponicas in Dalekarlia ab apice earum usque ad basin circa mare album vix alia existat vulgatio, præsertim in locis sabulosis siccissimisque.

β. Baccæ paulo ante maturitatem rubræ sunt, maturo autem partu plane nigræ evadunt; hinc nulli dubitamus, quin hæc nostra eadem sit cum Merretti apud Rajum in synopsis, locoque citato.

γ. *Clusius* suam optime pinxit, licet folia nimis angusta sint & caulis more usitato erectus exhibeatur.

δ. Mirum est, quod *Tournefortius* hanc ad uvam urfi, secundum sua principia non amandaverit, cum tamen calyx, ut cum eo loquar, non abeat in fructum, sed pistillum, & bacca quinque semina foveat; quidquid demum sit, a vacciniis omnino debet distingui ut & sequens planta, vaccinii enim fructus semper calyce coronatus est; *Arbuti* non item. Fateor quidem proximam intercedere adfinitatem *Vaccinia* & *Arbutos*, sed præter situm istum germinis intra vel extra calycem, datur etiam singularis quædam nota in *Arbuto*, cujus scilicet corolla ad basim quinque vel decem obtusis prominentiis fere pellucidis

cidis & melliferis notatur (F. B. 171); cortex dein deciduus, fructus sicciior faciesque externa, Arbutos a Vacciniis distinguunt. *Uva Urſi* autem non debet separari ab Arbuto, ob feminum numerum minorem, flore (F. B. 176. 173.) facieque idem confirmante (F. B. 168).

8. Descriptionem, cum planta sit alpina, adponimus.

Radix lignosa, perennis, fusca.

Caulis vel potius *Rami*, plures, lignosi, procumbentes, diffusi, teretes, inæquales a corticibus annuis deciduis, subfusci, pedales, perennes, undique præsertim in parte superiori foliis & foliorum emarcidorum scelctis tecti.

Folia in summis ramis sex ad duodecim usque, ovato-oblonga, in petiolos attenuata, quorum apices obtuse prominent, margines subtilissime obtuse & æqualiter ferrati, petioli raris villis adsperſi; opposita, non decidua, annua tamen, superne secundum venas sulcata, inferne prominula, reticularibus venis picta.

Racemus ex apice ramulorum prodit reflexus, simplex, flosculis nonnullis instructus.

Floris Corolla incarnato-pallida, Bacca globosa, glabra, atra, quinquelocularis, semina quinque,

ζ. Baccas Lappones vilipendunt.

162. ARBUTUS *caulibus procumbentibus, foliis integerrimis.* Tab. VI. fig. 3.

Arbutus Uva urſi. Sp. pl. 566.

Myrtillus ruber major, fructu farinaceo. Rudb. cat. 29. hort. 77. Brom. goth. 71.

Myrtillus major & minor. Till. ab. 47.

Myrtillus ruber minor humi serpens, fructu farinaceo, seu Vaccinia farinacea rubra minora, foliis angustioribus. Brom. goth. 71.

Vaccinia rubra farinacea minora. Frank. spec. 38.

Vaccinia rubra farinacea majora rotundifolia. Frank. spec. 38.

Vitis idæa, foliis oblongis acuminatis, baccis rubris inspidis. Bauh. pin. 470. Rudb. it. 9.

Vitis idæa repens, fructu rubro farinaceo. Lind. wikf. 40.

Uva ursi. Tournef. inst. 599. Clus. hist. 63. Lob. obs. 547.

Vitis idæa, foliis carnosis & veluti punctatis. Bauh. pin. 470.

Mielbar Suecis. i. e. Baccæ farinosæ.

- a. In Alpibus & desertis Lapponiæ, nec non per totam Sueciam in locis aridissimis, sterilissimis & fabulosis vulgatissima est hæc apud exteros minus cognita planta.
- b. Baccæ rubræ repræsentant baccas Vaccinii (§ 144.) ut & tota planta, vixque distingui possunt inter se (nisi quod hæc ramis suis longius serpat) a Botanicis ignoto, præterquam ex sapore baccarum referente in hac farinam siccam tota sua pulpa, adeoque nunquam eduntur.
- γ. Folia colliguntur cum ramulis a septentrionalibus nostris in magna copia, Holmiamque mittuntur, ubi a coriariis emuntur, quibus tanquam *Rhus* inservit.
- δ. Puto *uvam ursi* Tournef. eandem cum nostra plantam esse, descriptiones authorum enim conveniunt exacte, nec figuræ repugnant, licet minus absolute, licet nulla mentio fiat de pulpa farinacea baccarum. Ex Galliis deinde eadem planta pro *uva ursi* ad nos missa fuit, hinc inquirant Botanici, quibus *uvam ursi* visendi datur occasio, num fructus *uvæ ursi* sit farinaceus; quod si sit, absolute eandem cum nostra esse speciem statuere liceat.
- e. *Radix* lignosa, perennis, fusca.
Caules plures, diffusi, procumbentes, pedales vel tripedales, teretes, parum inæquales, perennes, in junioribus præsertim rubentes, cortice deciduo, ramosi.
Folia verticaliter ovata, opposita, in petiolos totidem breves desinentia, glabra, perennia, venis
nec

nec supra nec infra prominentibus utrinque inscripta; margine integerrimo reflexo & fere pubescente.

Racemus ex apice ramorum prodit simplex, reflexus, duos ad octo usque flores colligens, quorum singuli proprio pedunculo insident, sub singulo flore squamula posita est.

Floris Calyx minimus, quinquefidus, obtusus, persistens, purpurascens. Corolla ovata, alba, ore quinquedentato reflexo obtuso incarnato. Stamina decem; Antheris duabus setis notatis. Germen ovatum; Stylus staminibus longior; Stigma obtusum. Bacca globosa glabra, pulpa sicca repleta.

VACCINII *speciem* § 143. vide sub Octandria Monogynia.

163. ANDROMEDA *foliis alternis lanceolatis, margine reflexis.* Tab. I. fig. 2.

Andromeda polifolia. Sp. pl. 564.

Ledum palustre nostras, arbuti flore. Raj. fyn. 472.

Viti idææ affinis polifolia montana. Bauh. hist. 1. p. 527.

Polifolia. Buxb. Comm. Petrop. 2 (1727). 345.

Erica palustris, flore purpurascente pendulo, petiolo longo rubro, rosmarini folio. Rudb. lap. 97.

Erica humilis, Rosmarini foliis, Unedonis flore, capsula cistoide. Pluk. phyt. 175. f. 1.

α. In desertis subhumidis muscosis & paludosis, etiam in Alpibus, immo per totam Sueciam, mixta Vaccinio (§ 145.) crescit.

β. Num hæc planta ab Erica genere distingui debeat, cum suis adsinibus, non adeo facile determinatur, cum ordo naturalis in his quoad paucissima omnino differat. Ex. gr.

Vaccinium gerit baccam infra receptaculum floris.

Arbutus quoad omnia Vaccinio simillima, nisi quod bacca sit supra calycem posita,

Andromeda Arbuto simillima, sed fructus est capsula membranacea.

Pyrola præcedenti similis, nisi quod corolla sit pentapetala, at in illa monopetala.

Erica autem differt ab *Andromeda* in eo solum, quod Calyx magnitudine fere excedat corollam & Corolla leviter difformis sit. Sed an hæc tanti! Et an hæc notæ in omnibus speciebus obtineant, limitesque certos ponant, docebunt collati flores plurium specierum utriusque generis, & determinabit dies.

(Differentiam aliam inter *Ericam* & *Andromedas* veras omnes nuper invenit egregius *Gartner* (Sem. p. 302, 304). quod scilicet in his dissepimenta medio valvularum affixa sunt, in *Ericâ* vero futuris opposita, vel ex valvularum margine inflexo formata. Hoc ipse etiam vidi, sed non dissimulandum est *Ericas* alias, e. g. *E. mucosam*, & *E. cineream*, capsulâ *Andromedæ* gaudere).
J. E. Smith.

Tournefortius conjunxit genus *Andromedæ* cum ERICA. *Rajus* distinxit sub nomine LEDI; *Ruppis* sub *Ericæ* spurix seu TETRALICIS; *Buxbaumius* sub CHAMÆDAPHNES, & POLIFOLIÆ; *Heisterus* sub ERICOIDIS; *Michelius* sub LEDI: *Dillenio* placcret sub ERICONIÆ nomine distincte tradere hocce genus. Adeoque videmus principes nostros recentioresque Botanicos omnes quasi uno ore separare *Ericam* ab hac nostra, quorum vestigia & nos secuti sumus.

7. In nomine huic generi imponendo minime conveniunt authores, sed tot fere reliquere nobis nomina, quot libros; ego nullum eorum reperio mihi gratum. *Ledum* enim excludo, cum sit alius plantæ nomen (F. B. 214.243), *Chamadaphne* & *Pseudo-Erica* (F. B. 225.) *Polifolia* (F. B. 227.) *Tetralix* (F. B. 232.) & *Ericoides* persistere nequeunt.

d. Andromeda

δ. *Andromeda*, virgo hæc lectissima pulcherrimaque collo superbit alto & vividissimo (*pedunculus*), cuius facies roseis suis labellis (*corolla*) vel optimum veneris fucum longe superat; juncea hæc in genua projecta pedibus alligata (*caulis inferior incumbens*), aqua (*vernali*) cincta, rupi (*monticulo*) adfixa, horridis Draconibus (*amphibiis*) exposita, terram versus inclinat mœstam faciem (*florem*), innocentissimaque brachia (*ramos*) cœlum versus erigit, meliori sede fatoque dignissima, donec gratissimus Perseus (*æstas*) monstris devictis, eam ex aqua eduxit e virgine factam fœcundam matrem, quæ tum faciem (*fructum*) erectam extollit. Si Ovidio fabulam de Andromeda conscribenti hæc ante oculos posita fuisset planta, vix melius quadrarent attributa, qui more poëtico ex humili tumulo produxisset Olympum.

ε. In sylvis sæpius gaudet floribus plurimis, in Alpium finitimis nostris communiter unico modo flore, ut in figura repræsentatur, superbit, qui si colorem consideres, vix in hisce oris sibi parem habet.

164. ANDROMEDA *foliis linearibus obtusis sparsis*. Tab. I. fig. 5.

Andromeda cerulea. Sp. pl. 563.

Erica rarior Norvegica. Mart. burf. 535.

Erica flore purpurascente pendulo, petiolo longo rubro, piceæ folio. Rudb. lap. 97.

Erica lapponica, camarinne foliis. Petiv. hort. 244.

α. Ubique occurrit hæc planta in Alpibus nostris, extra quas nunquam eam vidimus, nisi in adjacentibus montibus rarius.

β. Planta hæc, licet ter antea nominata, etiamnum nova est, cum descriptio & figura desideratur, quam utramque hic adponimus. Ex nostris Alpibus eandem habuit Petiverus per Rudbeckium & Burserus per Sperlingium.

γ. *Radix* lignosa, fibrosa, perennis.

Caules fere procumbentes, ad summum pedales, scabri, fusci, in varios *ramos* divisi, qui e caule ad genicula annotina (ut in Pinu) exeunt plures, caule erectiores, longitudine fere æquales.

Folia linearia, latitudine lineæ, obtusa, longitudine dimidii unguis, numerosa, conferta, undique sparsa per ramulos anni præsentis, unius vel duorum annorum antecedentium, superne viridia glabra nitida, inferne pallide viridia, petiolis vix conspicuis adnexa, per duos annos persistentia.

Pedunculi duo ad quinque ex apicibus ramulorum anni præteriti egrediuntur simplices, erecti, longitudinè pollicis, filiformes, parum hispidi, purpurei, quibus singulis unicus infidet flos.

Floris Calyx purpureus, hispidus, minimus; Corolla ovata, longitudine unguis, leviter pentagona, intense cærulea (recentissima fere violacea), ore fere contracto, quinquefido, obtuso, emarginato, reflexo. *Fructus* Capsula emarginata est & oblonga, pentagona, stylum erectum retinens. Reliqua vide in caractere.

Ex eodem, quo flores hoc anno prodeunt, apice, sequenti anno rami exsurgunt.

δ. Capsulæ dissipatione e marginibus valvularum inflexis in hâc specie et in Andromedâ *Daboeciâ*, Syst. Veg. utraque ideo ad Ericas amandanda. *J. E. Smith.*

165. ANDROMEDA *foliis aciformibus confertis.*
Tab. I. fig. 3.

Andromeda hypnoides. Sp. pl. 563.

Erica flore variegato pendulo, petiolo longo rubro, coris folio. Rudb. lap. 97.

α. Inter omnium vulgarissimas plantas, per Alpes nostras, merito numerari potest hæc in siccissimis & glareosis crescens locis.

β. Florens,

β. Florens, mirum in modum jucundissimo florum fuorum colore, spectatorem allicit. Extra florentiam vix distingueres eam a Bryo aliquo vel tenuissimo Lycopodio.

γ. Cum neque hæc descripta vel depicta sit ab ullo, ejus adumbrationem trado.

Radix perennis, lignosa, fibrosa, tenuis.

Caules & Rami inordinati, filiformes, plurimi, spithamæi, procumbentes, undique dispersi.

Folia tenuissima, acuta, mollia, sursum leviter flexa, conferta, ramos tegentia, longitudine lineæ.

Pedunculus solitarius, ex apice singuli rami unicus, erectus, rectus, longitudine dimidii unguis, filiformis, purpureus, sustinens florem unicum nutantem.

Floris Calyx purpureus, Corolla globoso-campanulata, semiquinquefida, colore incarnato seu vivido, apicibus acutis, rectis, rubentibus.

Fructus Capsula fere globosa, erecta (omnino *Andromedæ*. *J. E. Smith*).

166. ANDROMEDA *foliis triquetre imbricatis obtusis, ex alis florens.* Tab. I. fig. 4.

Andromeda tetragona. Sp. pl. 563.

Andromeda foliis imbricatis obtusis, in triquetrum positis. F. L. 53.

α. Plantam hanc semel modo in Alpibus nostris inveni, & quidem per quatuor horarum spatium a monte notissimo Wallivari in districtu Lulensi, versus plagam inter septentrionalem & occidentalem mediam, ibique in magna copia.

β. Dum nocte media, an noctem dicam, sole orbem illuminante nec occidente, citato gradu cum interprete sollicitus de invenienda casa Lapponis (quam per horas duas vix distare noveram, licet locum nescirem) pergebam sudore diffluens, ventoque frigido & adverso agitatus, ecce undique conjiciens

avidos oculos umbræ instar adspexi hanc plantam, cito autem pergens pro Empetro habui; sed post aliquot passuum distantiam, nescio quid peregrini obversabatur menti, redibam & iterum esse Empetrum putassem nisi altitudo in hac major attentum advocasset animum. Fugit me quid sit, quod visum in Alpibus nostris, tempore nocturno, ita confundit, ut non tanta claritate possimus objecta distinguere ac media die, licet sol æque clarus existat: Sol enim horizonti proximus radios horizontales dispergens vix pileo ab oculis abigi potest; umbræ dein herbarum extenduntur in infinitum & implicantur inter se, tremunt deinde spirante aquilone, ut vix videre & distinguere queamus objecta diversissima. Lecta semel planta unica, inquirebam plures in vicinia prodeuntes, ad partem septentrionalem omnes, & illæ haud ita paucæ conspiciantur, nec ullæ in alio a nobis postea visæ fuere loco. Tum temporis omnes flores suos dejecerant, & fructui maturando intentæ erant hæc herbæ, unicum, postquam diutissime quæsissem, inveni florem eumque album forma Convallariæ (§ 112), sed quinque laciniis acutioribus divisum.

γ. Descriptio hæc est.

Radix lignosa, crassiuscula, perennis, nigra.

Caules plures, in varios ramos subdivisi, ubique figura & magnitudine fili crassi, fusci, lignosi, nec erecti, nec procumbentes, sed debiles, bipedales, læves.

Folia semuncialia (Scheuch. hist.) sessilia, oblonga, bicinnia, obtusa, fere carnosa, subtus convexa, superne versus basin excavata, imbricatim incumbencia, opposita oppositionibus proximis, ut rami his foliis in triquetrum positus & imbricatis tecti conspiciantur.

Pedunculus solitarius, longitudine pollicis transversus, erectus, filiformis, albicans, ex ala folii anni præcedentis ortus, ad basin quatuor squamulis

mulis acutis, intra finum folii, obvolutus, non raro etiam in medio squamulis duabus oppositis ornatus, sustinens florem nutantem. Pedunculi hi, licet in eodem ramo plures, octo scilicet ad viginti usque occurrant, non tamen ex omni ala prodeunt.

Floris Calyx incarnatus fere, Corolla campanulata, femiquinquefida, laciniis acutis rectis. Antheræ decem, flavescentes, vix calyce brevissimo longiores. Stylus albus, corollâ paulo brevior.

Fructus Capsula subrotunda, quinquelocularis, calyce insidens, stylo instructa.

Si hæc planta viva fuisset a Rudbeckio, facile illam dixissem Ericam lapponicam Camarinnæ (*Empetri*) folio Petiv. quam a Rudbeckio habuit, fuisse eandem ob summam cum Empetro convenientiam; cum autem ipsi nota non fuerit, est illa (§ 164. β) Petiveri, nec hæc planta.

Caveant Systematici in constituendo charactere, ne cum aliis nimium confidant figuræ corollæ, quæ in hac & proxime præcedenti ultima campanulata est; in duabus præcedentibus ovata; in aliis globosa (*Tetralice Ruppil*); in aliis alia; ne exinde plura, quam debent, conficiant genera.

167. PYROLA *scapo uniflora*.*

Pyrola uniflora. Sp. pl. 568.

Pyrola flore singulari. Riv. pent.

Pyrola uniflora. Lind. wksl. 31.

Pyrola uniflora minima. Rudb. cat. 35. hort. 95.

Pyrola rotundifolia minor. Bauh. pin. 191.

Pyrola minor. Frank. spec. 25.

α. In Alpibus nostris rarius, in sylvis ubique reperitur hæc planta.

β. Floris hujus corolla æqualis est ut & pistillum, stamina vero inæqualia quoad situm, communiter enim primo petalo incumbit stamen unicum, secundo duo, tertio tria, quarto unum, quinto tria.

γ. *Stigma*

- γ. *Stigma* Pistilli gerit formam coronæ ex quinque radiis constructæ acutæ & magnæ, quod in reliquis speciebus non conspicitur.
- δ. Flores odorem spirant Convallariæ majalis gratissimum. *J. E. Smith.*

168. PYROLA floribus uno versu sparsis. *

Pyrola secunda. Sp. pl. 567.

Pyrola folio mucronato serrato. Bauh. pin. 191.

Pyrola folio mucronato. Riv. pent.

Pyrola tenerior. Clus. pan. 506.

Pyrola minor. Rudb. cat. 35; Till. ab. 56.

Pyrola minor umbellata. Rudb. hort. 95.

Pyrola pyrifolia frutescens. Lind. wikf. 31.

α. In sylvis omnibus vulgarissima est.

β. In hoc genere facillimum est tradere veras differentias (F. B. 257, 258.), præsertim synopticas (F. B. 289.), quas in hoc genere exhibui, essentielles esse puto (F. B. 290).

169. PYROLA staminibus & pistillis declinatis. *

Pyrola rotundifolia. Sp. pl. 567.

Pyrola rotundifolia major. Bauh. pin. 191.

Pyrola major rotundifolia. Frank. spec. 25.

Pyrola vulgaris major. Rudb. cat. 35. hort. 95. Till. ab. 56.

Pyrola cauliflora latifolia. Lind. wikf. 31.

Pyrola. Till. ic. 9. Riv. pent.

Pyrola folio rotundo. Riv. pent.

Pyrola folio obtuso. Riv. pent.

α. In sylvis sæpius obvia est.

β. Pyrolæ omnes amant loca dura & umbrosa, hinc semper in sylvis opacis, vix unquam in pratis leguntur.

γ. Stamina & pistillum in singulo flore ad margineum seu latus inferius uno versu declinata sunt, flores autem per scapum undique sparsi, folia sæpius subrotunda, sed formam facile mutantia.

DIGYNIA.

170. DIANTHUS *petalis multifidis.*

Dianthus superbus. Sp. pl. 589.

Caryophyllus sylvestris alter, flore laciniato odoratissimo.
Bauh. pin. 210.

Caryophyllus sylvestris, flore laciniato carneo. Bcl.
eyft. æst. 14. fol. 13.

Caryophylleus VI. Cluf. pan. 323.

Superba austriaca Clusii. Lob. ic. 451.

α. In Lapponia Tornoensi semel lecta fuit planta hæc, quæ in Suecia rara, in Finlandia vulgatissima, quam per totam viam videre licuit nobis per varios casus, per tot discrimina rerum tendentibus in portum. (Prope Torneam & Kemi legit Olaus Swartz. *Herb. Linn. fil.*)

β. *Dianthus* quasi flos Jovis seu Flos Deorum dicitur hoc genus, ab eximio florum in certis speciebus odore & colore, quod nomen etiam antiquum synonymon est (F. B. 242). *Caryophyllus* enim nobis est (C. G. 435.) *caryophyllus aromaticus* Tournef. cum unum nomen duobus generibus diversis concedi nequeat (F. B. 217), nec *Clavus* Dillenii, *Tunica* Ruppilii ab aliis receptum sit nomen, *Dianthum* substituo.

171. SAPONARIA *foliis linearibus.*

Gypsophila muralis. Sp. pl. 583.

? *Lychnis annua minima, flore carneo lineis purpureis distincto.* Tournef. inst. 338.

? *Caryophyllus minimus muralis.* Bauh. pin. 211.

α. In septentrionali Alpium lapponicarum parte inter Lapponiam & Finmarkiam Norvegicam semel hanc legi in itinere.

β. Omnem

- β. Omnem Veterum *Lychnidem stylis duobus gaudentem Saponariam* voco.
- γ. Planta nostra & planta sub allegatis Synonymis descripta quodammodo similes sunt, num autem sint omnino unius ejusdemque speciei, certo dicere hoc tempore nequeo. Nostra enim longe minor est & ejus petala magis acuta, ut vel diversam crederem plantam, vel per culturam mire variatam, quod heic loci destitutus altera vix determinare queo, data occasione accuratius examen instituam.

172. SAXIFRAGA *foliis palmatis, caule simplici uniflora.* * Tab. II. fig. 4.

Saxifraga cernua. Sp. pl. 577.

Saxifraga caule simplici uniflora, foliis palmatis, alis bulbiferis. F. L. 53.

- α. In omnibus nostris Alpibus vulgatissima est planta, extra eas eandem nunquam vidimus. Semper in locis aqua irrigatis occurrit.
- β. Protrahimus e Lapponia alpina octo hujus generis distinctas species, quarum omnes Suecis ignotæ sunt, excepta proxima sequente (§ 173); contra vero in Suecia ubique occurrit *saxifraga rotundifolia alba* C. *Bauh.* quæ nunquam Lapponibus innotuit.
- γ. Descriptio nostræ plantæ ita se habet.

Radix granulata.

Caulis unicus, simplicissimus, erectus, spithamæus, Rami nulli.

Folia octo ad sedecim, caulina, alterna, quorum inferiora petiolata, superiora sessilia, inferiora ad insertionem petioli sinuata, dehinc palmata margine integro, quorum infima in septem, media in quinque, quæ illa excipiunt in tres lobos divisa, tandem superiora integra, lanceolata, omnia glabra.

Flos unicus caulem terminat, antequam explicatur semper nutat, cujus Calyx viridis, levissime hispидus, Petala vero erecta, obtusa, alba.

Bulbi

Bulbi in singula ala superiorum foliorum nonnulli parvi subrotundi, rufescentes, in foliorum supremorum alis majores, in inferiorum alis minores.

- d. Curiosa est consideratio bulborum in certis plantis. Ex. gr. In *Allio* vertuntur *Flores* in bulbos. In *Lilii* specie bulbi *ex alis* foliorum prodeuntes repræsentant bulbum squamosum radice. In *Dentaria* & in *hac* bulbi in alis. In *Bistorta* capsulæ mutantur in bulbos (§ 152). In his omnibus vix unquam maturefcit fructus, nisi rarius in *Dentaria*, hinc pro conservanda specie necessarij videntur. Nostra planta semper in Lapponia abortat. Bulbi in hac planta communiter rubri sunt, forma, colore & sæpe numero antherarum floris, an itaque antheræ hic in bulbos vertuntur? In *Brassica* per hyemem sepulta sub arena, vernali tempore extracta, bulbi nigri forma feminum *Brassicæ* foliis putrefactis copiose insident, sed femina non sunt, cum vitello bifido destituantur*.

173. SAXIFRAGA *foliis omnibus trilobis ad basin angustis, caule erecto.*

Saxifraga tridactylites. Sp. pl. 578.

Saxifraga verna annua humilior. Tournef. inst. 252.

Sedum tridactylites tectorum. Bauh. pin. 285.

- α. ? *Saxifraga alba petraea*. Pon. bald. 337.

Sedum tridactylites alpinum majus album. Bauh. pin. 284.

Saxifraga petraea. Sp. pl. 578.

- β. In Alpibus nostris, ubi Natura cryptis montium rupibusque ludit, præsertim legitur; in Suecia apud Fodinam Dannemorensensem & alibi occurrit.

- γ. *Variat* caule ramosiori diffusiori cum foliis villosis & caule erectiori minus ramoso foliis glabris,

* *Sphæria Brassicæ*. Dickf. Fasc. Crypt. I. 23. J. E. Smith.

qualis

qualis nostra sæpius est, hinc illam (α) pro variatione, non pro distincta specie habemus.

- ♁. In hac, capsula fere tota sub receptaculo floris posita est; in aliis (§ 175) tota supra receptaculum collocatur; in aliis vero capsulæ media pars receptaculo hocce cingitur. Vana itaque est divisio ista hujus generis in duo distincta, scilicet in *Geum*, ubi capsula ponitur supra receptaculum; & in *Saxifragam*, ubi a receptaculo cingitur; Genera enim omnia naturalia sunt (S. N. Vcg. 14).

173*. *SAXIFRAGA foliis radicalibus aggregatis linearibus integris trifidisque, caule erecto subnudo subbifloro.*

Saxifraga caspitosa. Sp. pl. 578. Fl. Suec. 2. n. 376.

- ♁. In Alpibus Tornoensibus, P. Adlerheim; Lulensibus, L. Montin. *Fl. Suec.*

174. *SAXIFRAGA foliis radicalibus quinquelobis, florali ovato.* * Tab. II. fig. 7.

Saxifraga rivularis. Sp. pl. 577.

Saxifraga foliis palmatis, supremo cordiformi. F. L. 53.

- ♁. Occurrit tantummodo in Alpibus, præsertim ad earum latera, juxta rivulos in locis subhumidis. Inter omnes nostras Saxifragas nulla hacce rarius visa fuit.

- ♁. *Radix* fibrosa & annua videtur.

Caulis unus, interdum plures, digitales, glabri, molliusculi, filiformes, fere recti, communiter simplices.

Folia Radicalia plura, petiolis longitudine fere caulis insidentia, prima minora, sæpe triloba, posteriora quinqueloba, laciniis fere ovatis, glabra, ad basin emarginata; *Caulina* paucissima, semper quinqueloba; *Florale* unicum simplicissimum ovatum, petiolo brevissimo sustentatum.

Flores

Flores duo ad quinque, pedunculis minutissimis sustententur, fere sessiles, conferti, caulem terminantes; *Petalis* parvis, ovatis, albis, instructi; quorum capsula a receptaculo cingitur.

γ. In Monte *Ben Nevis* Scotiæ hanc plantam primus in Britannia invenit anno 1790 D. Robertus Townson. *J. E. Smith.*

175. SAXIFRAGA caule nudo simplici, foliis lanceolatis dentatis, petalis acutis.*

Saxifraga stellaris. Sp. pl. 573.

Geum palustre minus, foliis oblongis crenatis. Tournef. inst. 252. Scheuch. alp. 37. 335.

Sanicula myosotis floribus albicantibus, fere umbellatis. Pluk. phyt. 58. f. 2. & p. 222. f. 4.

Sanicula alpina aliquatenus affinis. Bauh. hist. 3. p. 708.

Sedum montanum hirsutum, mucronato & dentato folio, flore albo guttato. Moris. hist. 3. p. 478. f. 12. t. 9. f. 13.

Planta foliis aloës. Mart. spitzb. 42. t. G. a.

Lappska Stiernor. Suetice.

ε. In Alpibus nostris ubique exstat ad rivulos aqua nivali repletos & Mnio refertos. Rarius extra Alpes per semina delata pronascens conspicitur, ut ad fodinam cupri Kengis, &c.

8. Descriptionem hujus plantæ tradere Botanicis superfluum esse nori, in gratiam tamen eorum, qui per ista loca plantas quærere non recusant, paucis illam addam.

Folia radici incumbunt plurima, oblonga, fere lanceolata, versus basin angustiora, duplici communiter serratura acuta utrinque prope summitatem notata.

Caulis simplex, digitalis longitudinis, nudus, tres vel quinque flores, totidem pedunculis brevibus insidentes apice suo sustinens.

Floris Corolla est nivea, plana & eleganter stellaris, cujus

cujus petalum singulum utrinque lanceolato-acuminatum, album, prope basin punctis duobus oblongis fulvis pingitur, quæ perbelle florem ornant. Antheræ purpurascens sunt.

- γ. *Varietatem* insignem, in gratiam Botanophilorum (F. B. 43), qui variationibus adeo delectantur, præterire nolo; quæ est

Saxifraga caule nudo simplici, foliis dentatis, coma foliolosa. Tab. II. fig. 3.

hæc in Alpibus nostris vulgatissima est, & me detinuit diu dubium, donec tandem una alterave unico in summitate paniculæ flore instructa se ejusdem esse probavit familiæ, cum descripta, quam folia radicalia indicabant.

Folia hujus & antecedentis plane conveniunt, sed ferraturæ istæ foliorum radicalium profundiores obtusiores & utrinque tres. *Caulis* duplo longior, superne in paniculam divisus, gerens foliola ovata, vix nudis oculis visibilia, conferta, adeo ut ultimæ ramificationes undique tectæ essent.

- δ. Floris facies accedit proxime ad *Saxifragam foliis reniformibus crenatis* * *Geum rotundifolium majus* T. *Saniculam montanam rotundifoliam majorem* C. B. sed petala alba punctis plurimis minimis rubris in ista pinguntur.

176. SAXIFRAGA caule nudo simplici, foliis elliptico-subrotundis crenatis, floribus capitatis. *
Tab. II. fig. 5. & 6.

Saxifraga nivalis. Sp. pl. 573.

Saxifraga foliis oblongo-rotundis dentatis, floribus compactis. Raj. syn. 354. t. 16. f. 1.

Sempervivum minus dentatum. Mart. Spitzb. 43. t. F. f. a.

Cotyledon altera, olim Matthiolo. Bauh. hist. 3. p. 684. quoad figuram (vix. J. E. Smith).

- ε. Ubique in Alpibus nostris, ubi aqua nivalis pedetentim declivia madefacit, conspicitur.

β. Nullam

- β. Nullam novi plantam in frigidissima nostra Lapponia, quæ hac herba facilius sustineat frigus; vidi enim eandem natam ac læte florentem sub nive ista æterna, quam nec sol, nec pluvix resolvunt, & quidem ad marginem nivis induratæ ubi hæc parum dehiscit a superficie terræ, ut prope Wiryaaur, &c.
- γ. Mirum in modum *variat* hæc planta, quoad staturam & faciem, ut quis minus cautus facile crederet se plures habere species, dum unicam tenet.
1. Interdum enim parva existit, foliis cordatis, floribus in capitulum subrotundum collectis, folio lineari spicæ subiecto. Vid. Tab. II. fig. 6.
 2. Interdum unicum tantummodo florem tenui insidentem scapo promit, ut in insula prope cataractam istam omnium facile principem Kukulakofki in districtu Tornoensi.
 3. Aliquando flores geminos exhibet, singulum singulo scapo insidentem, altero tamen scapo brevioris, ut in Herwivari, monte Tornoensi.
 4. Aliquando plures flores e scapi summitate profert, pedunculis æqualibus in formam umbellulæ dispositis insidentes, Androfoces instar. Vid. Tab. II. fig. 5.
 5. Sæpe etiam duplo major solito evadit, spicamque ex aliis brevioribus compositam profert, qualis depingitur in *Raj. syn.* & sæpius sub nive conspicitur (β).
- δ. Prodit tamen facile hæc planta familiam suam, sub quacunque demum lateat larva, foliis radicalibus inferne rubescentibus & pistillis purpurascens.
- ε. *Radix* fibrosa est.
Folia radicalia omnia cordata, obtusa, undique crenata, terræ incumbentia.
Scapus nudus, simplicissimus, digitalis, quodammodo hispidus, levissime purpurascens.
Corolla obtusa, & alba est.
- ζ. Secundum principia Tournefortii (§ 173. δ) debet
L
hæc

hæc planta ad Saxifragas, non autem ad Gea referri, cum capsula maxima ex parte infra receptaculum floris lateat.

- n. Facies proxime accedit ad *Saxifragam caule nudo, foliis cordato-subrotundis, petalis obtusis*. * *Saxifragam foliis subrotundis ferratis*. T. *Cotyledonem minorem foliis subrotundis ferratis*. C. B. cujus folia etiam inferne rubescunt, & caulis ante florescentiam nutat, floresque pedunculo proprio gerit.

177. SAXIFRAGA *foliis radicalibus in orbem positis, ferraturis cartilagineosis*. * Tab. II. fig. 2.

Saxifraga Cotyledon. Sp. pl. 570.

Sedum montanum roseum ferratum, foliis subrotundis. Barrel. ic. 1310.

- α. In Alpibus nostris omnium rarissima est; & inter plantas ultimo in Alpibus florentes numerari potest; eandem enim florentem collegit D. *Svanberg*, Præf. Rei metallicæ, circa finem mensis Augusti eamque ad me misit, quum eo jucundo comite vix explicatos habere potuerim flores.

- β. Species hæc variat admodum foliorum figura nunc subrotunda, nunc oblonga, hinc tot superflue conflituuntur species. Ex. gr.

1. *Barrelieri* nominata.

2. *Saxifraga sedi folio, flore albo, multiflora*. Tournef. inst. 252. Scheuch. alp. 68. edit. prima.

3. *Saxifraga sedi folio pyrenaica ferrata*. Tournef. inst. 252.

4. *Saxifraga sedi folio angustiore ferrato*. Tournef. inst. 252. *Cotyledon media, foliis oblongis ferratis*. Bauh. pin. 285.

- γ. Nostra sic se habet.

Radix fibrosa, perennis.

Folia Radicalia oblongo-ovata, carnosâ, margine cartilagineo, ferrato-crenato (maxillæ anserinæ instar), in orbem disposita, inferiora breviora, superius

superius plana, inferius convexa. *Caulina* minima, oblonga, hispida.

Caulis e centro orbis foliorum prodit, spithamæus, erectus, hispidus, rufescens, foliis alternis admodum raris instructus. *Ramus* nudus, filiformis, solitarius, digitalis (quo superior, eo brevior), e sinu singuli folii caulini oritur. Rami hi eodem modo foliis tribus ad septem linearibus investiuntur & e singulo folii hujus sinu pedunculum uniflorum exferunt.

Floris Petala alba sunt & tribus nervis longitudinalibus instructa; *Fructus* præterea ad maximam partem sub receptaculo floris latet.

δ. *Facies* foliorum hujus plantæ maximam habet similitudinem cum *Sempervivis*, uti species hujus generis ultima (§ 179) cum *Sedis*.

178. SAXIFRAGA *foliis subulatis sparsis*. *

Saxifraga aizoides. Sp. pl. 576.

Saxifraga alpina, angusto folio, flore luteo guttato.

Raj. syn. 353.

Sedum alpinum, floribus luteis maculosis. Bauh. pin. 284.

Sedum alpinum, flore pallido. Bauh. pin. 284.

Sedum alpinum primum. Clus. pan. 485. fig.

α. In petris Alpium rupibusque earum frequens est, incipiens florere circa decimum quartum Julii, desinebat circa finem ejusdem mensis per omnes Alpes.

β. *Petala* flava sunt & communiter punctis fulvis adspersa, interdum tamen non; hinc duæ quibusdam species pro una habentur.

178*. SAXIFRAGA *foliis caulinis lanceolatis alternis nudis inermibus, caule erecto*.

Saxifraga Hirculus. Sp. pl. 576. Fl. suec. ed. 2. n. 370.

α. In Lapponiâ Tornoensi legit P. Adlerheim. *Fl. suec.*

179. SAXIFRAGA *foliis ovatis quadrangulato-imbricatis, ramis procumbentibus.* *

Saxifraga oppositifolia. Sp. pl. 575. Sowerb. engl. bot. t. 9.

Planta sedo saxatili similis. Mart. spitzb. 46. tab. F. fig. c.

α. *Saxifraga alpina ericoides, flore purpurascente.* Tournef. inst. 253. Scheuch. alp. 48.

Sedum alpinum ericoides purpurascens. Bauh. pin. 284.

β. *Saxifraga alpina ericoides, flore cæruleo.* Tournef. inst. 253. Scheuch. alp. 140. t. 20. f. 2.

Sedum montanum ericoides. Bauh. prod. 132.

γ. Ubique in Alpibus, præsertim e petris & rupibus læte dependet, funiculorum instar, lucens floribus suis cærulescentibus.

δ. *Corolla* colore variat violaceo & cæruleo puro, hinc duæ apud quosdam constituuntur species.

ε. *Varietatem* notabilem vidimus hujus speciei aliquoties in Alpibus nostris, ubi caulis brevissimus evasit & folia longe confertiora, breviora, duriora, sed, quod notabile, *apices foliorum cartilaginei* erant, ut in *Alöe margaritifera* dicta. Vide Tab. II. fig. 1.

ζ. In vulgari sunt rami filiformes, longi, sparsi, foliis raris oppositis instructi, ad apices autem confertiora sunt & omnino imbricata.

TRIGYNIA.

180. CUCUBALUS *calycibus ovatis.*

Cucubalus Beben. Sp. pl. 591.

Hermaphroditus.

α. *Muscipula pratensis vesicaria.* Rupp. jen. 1. p. 112.

Lychnis

Lychnis sylvestris, quæ *Behen album vulgo*. Bauh. pin. 205.

β. *Lychnis Suecica*; *Behen album*; folio habitu calyce ampliffimis, *Gumpsepungar seu Scrotum arietis dicta*. Boerh. lugd. 1. p. 212.

γ. *Lychnis maritima repens*. Bauh. pin. 205.

Lychnis marina anglicana. Bauh. hist. 3. p. 357.

Hæc est *Silene amœna* Hudf. fl. angl. a Linnæanâ diversa. J. E. Smith.

δ. Prima (α) in agris Novaccolarum frequentissima est, secunda (β) in locis pinguioribus & stercore saturatis, tertia (γ) ad littora finus Bothnici, inter Tornoam & Luloam, vulgaris.

ε. *Varietatem* (Lit. β) in nulla nota differre observo a naturalissima planta (Lit. α), nisi quod major sit, per culturam. Planta naturalissima a Suecis dicitur scrotum arietis, ab aliis scrotum leporis, ab aliis Smætion.

ζ. Paradoxon forte multis videbitur, me sub hac specie tradidisse plantam istam marinam (γ), quæ in omnibus fere partibus differt a prima; gerit enim

1. *Caulem* erectum (α); procumbentem (γ).

2. *Flores* numerosos (α); unicum alterumve (γ).

3. *Folia* ovato-lanceolata (α); lanceolato-linearia (γ).

4. *Calycem* globosum (α); campanulatum (γ).

5. *Crescit* in agris (α); ad littora maris (γ).

Sed hæc omnia oriuntur ex loco, ex sola cultura naturæ. Ego enim collegi semina plantæ (γ) in itinere lapponico, eaque testæ terra repletæ in horto Upsaliensi commisi tempore vernali anno 1733, propullulantes plantæ detegebant familiam sole meridiano clarius; primo hoc anno folia paulo angustiora erant justo (in γ), sed anno 1734 alteram ab altera distinguere non potui.

η. *Cucubali* sub nomine intellexit *Tournefortius* tantum plantas istas, quæ baccas in fructu proferunt; Nos autem omnes ejus *Lychnides*, calyce inflato

gaudentes ad Cucubalum amandamus, quæ stylis instruuntur tribus vel quinque, edocti ab Hibisco (*Ketmia & Malvavisco*), Myrica (*Gagel & Ambulon*) ac aliis (§ 112. β) baccam & capsulam, ceteris paribus, genera non absolute distinguere.

181. CUCUBALUS caule simplicissimo unifloro, corolla inclusa. * Tab. XII. fig. 1.

Lychnis apetala. Sp. pl. 626.

Hermaphroditus.

Lychnis caule simplici unifloro, petalis absconditis.
F. L. 54.

α. Alpium nostrarum declivia sterilia, glareosa ac fabulosa interdum copiose eum exhibent.

β. Planta hæc singularis est, & plurimis differentiis essentialibus distinctissima, quod scilicet gaudeat caule sine ramis; flore tantum unico; corolla & staminibus calyce longe brevioribus, omnes enim partes floris in fundo calycis hærent, nec ullæ in conspectum prodeunt: Vide figuram ad radicem plantæ, ubi calyx longitudinaliter apertus conspicitur. Vix novi florem ullius plantæ, qui a perianthio suo hac ratione, tanquam intra globum, occultatur.

γ. Novæ hujus plantæ descriptio est hæc:

Radix fibrosa, num annua vel perennis fuerit certo definiere nequeo; nullum enim plantæ emarcidæ signum ad radicem observare potui: unicum semper caulem ex eadem radice ubique protulit.

Caulis unicus, erectus, spithamæus, integer, in tria vel quatuor internodia divisus, vix manifeste scaber.

Folia opposita, lineari-lanceolata, superiora breviora & angustiora; ad radicem quatuor folia ponuntur, orta e duobus articulis caulis admodum proximis.

Flos unicus caulem terminat, horizontaliter nutans, cujus Calyx ovatus, inflatus, lineis decem elevatis

tis fuscis hispidis longitudinalibus pictus, ore quinque-dentato, obtuso, fere clauso. Corolla constat petalis quinque, oblongis, unguibus triquetropianis, erectis; Limbus fere nullus, emarginatus, fuscus, calyce dimidio brevior. Stamina decem, calyce breviora, corolla fere longiora. Germen oblongum; styli quinque, staminibus paulo longiores, calyce tamen breviores. Capsula cylindracea, oblonga, in medio parum attenuata, obtusa, intra calycem abscondita, unilocularis.

182. CUCUBALUS caule composito, calycibus ovato-oblongis.

Lychnis dioica. Sp. pl. 626.

Mas.

Femina.

Lychnis sylvestris seu aquatica purpurea simplex. Bauh. pin. 204.

Lychnis sylvestris. Dod. pempt. 171.

Melandryum Plinii genuinum. Clus. hist. 294.

- α. In Alpium convallibus frequens est, in sylvis eadem vix unquam a nobis visa.
- β. In Alpibus Corolla sæpius ludit alba, quæ naturaliter purpurea est.
- γ. In hac plantæ specie mares & feminæ in Diœciam distinctæ sunt, reliqua attributa habet communia cum Cucubalis, stylis tamen instruitur quinque. Mirabitur forte quis, cur ego non secundum adsumpta principia, æquè demonstrabilia & demonstrata ac ullius alius methodi, conficiam nova genera ex iis, quæ classe & ordine differunt, methodo ab omnibus facile systematicis recepta. Sed cum sciam omnia genera esse naturalia (alias nulla per secula seculorum in Botanicis certitudo), terrent me vestigia tot generum spuriorum in Botanicam introductorum, ob solam hanc rationem, quot unquam genuina existere.

δ. Variationem singularem, *petalis* scilicet *singulis quadrifidis*, hujus speciei in Alpibus habuimus.

183. SILENE *floribus erectis laxè distantibus, caule dichotomo.*

Silene rupestris. Sp. pl. 602.

Lychnis saxatilis alpina glabra pumila. Tournef. inst.

338. Scheuch. alp. 137.

Alpine alpina glabra. Bauh. pin. 251.

α. Per latera septentrionalia Alpium lapponicarum nobis descendentibus in Finmarkiam aliquoties obvia erat.

184. SILENE *acaulis.*

Silene acaulis. Sp. pl. 603.

Lychnis alpina minima. Raj. hist. 1004.

Lychnis alpina pumila, folio gramineo. Bauh. pin.

206. Scheuch. alp. 138. 425. Dill. elth. 206. fig.

Ocymoides muscosus. Pon. bald. 341. fig.

Muscus alpinus, Lychnidis flore. Bauh. hist. 3. p. 760.

α. Florens juga Alpium nostrarum amœnissima sua corollarum purpura obvestit, camposque Lapponum illuminat.

β. Sæpius flore albo observatur.

γ. Qui prima vice hanc plantam fugitivo adspicit oculo, eo tempore quo flore caret, facile pro Polytricho eandem habebit, quæ tamen a Muscis, dictitante fructificatione, adeo diversa est.

δ. Stamina semper decem in hac planta vidi, nec unquam quinque reperire potui.

185. SILENE *lapponica alpina facie Viscariæ.*

Lychnis alpina. Sp. pl. 626.

Lychnis muscaria rubra angustifolia, floribus in summitatibus cauliculorum ternis. Rudb. lap. 98.

Lychnis pyrenaica umbellifera minima. Tournef. inst.

338.

α. Ubique in Alpibus nostris obvia est.

β. Mul-

β. Multum laboris mihi creavit hæc planta, nec satisfecit desiderio meo. Exacte enim gerit formam Viscariæ Ruppil, adeo, ut aliam figuram addere superfluum foret, nisi quod flores parum magis conferti sint. Eandem esse cum Viscaria ista facilis dicerem hanc plantam, ejusque tantummodo varietatem, si in septentrione & supra Helsingiam reperta fuisset viscosa illa; cum autem in Lapponia vel Lapponiæ proximis non occurrat, multo minus in Alpibus, e quibus hæc nunquam descendit, eadem species esse nequit. Destituitur præterea nostra viscositate omni caulis.

γ. Descriptio hæc est.

Radix perennis, fibrosa.

Folia Radicalia plurima, conferta, angusto-lanceolata, obtuse acuminata, glabra, pollicis transversa longitudine: *Caulina* opposita, prioribus conformia, paulo majora.

Caulis simplex spithamæus & altior, in quatuor ad octo usque internodia divisus, glaber, obtuse tetragonus.

Corymbus terminat caulem, & flores confertiores, quam in Viscaria, gerit. Ex alis foliorum superiorum caulis oriuntur pedunculi semitrifidi, totidem flores sustinentes, quorum intermedius inferior est.

Florum facies eadem ac in Viscaria, sed paulo minores. Calyces purpurascens, Corolla purpurea, Stamina decem, Styli tres, & folia pedunculis subiecta purpurascens sunt.

δ. Quibus notis *Silene*, *Lychnis*, *Coronaria*, *Agrostema*, *Drypys*, *Saponaria* (quas omnes ad Lychniides retulit Tournefortius), & *Cucubalus* distingui possint, vide characteres Generum.

ε. Synonymon Rudbeckianum debetur Authoris tabulis pictis & Tournefortianum Cl. Dillenio.

186. ALSINE *foliis ovato-cordatis*. *

α. *Alsine media*. Sp. pl. 389. Bauh. pin. 250.

Alsine minor. Lind. wikf. 3.

Alsine chamædryoides. Till. ab. 3.

Alsine. Frank. spec. 2. Till. ic. 75.

β. *Stellaria nemorum*. Sp. pl. 603.

Alsine altissima nemorum. Bauh. pin. 250.

Alsine maxima solanifolia. Mentz. pug. fig. 2.

Alsine major sylvestris. Rudb. vall. 2. hort. 5.

Lind. wikf. 3.

γ. Crescit (*α*) ubique, præsertim ad casas Lappo-
num; (*β*) autem præcipue ad latera Alpium.

δ. Unicam eandemque (*α*, *β*) esse plantam, non
latet inquirentem & sedulo considerantem gradus
magnitudinis. Varietas tamen notabilis est illa
(*β*), quæ foliis inferioribus gaudet exacte corda-
tis, superioribus ovatis, floribus itidem magnis,
magis villosis, immo & planta ipsa quater vel
sexies conspicitur major. Hæc tamen omnia
producuntur a solo, hinc in lucis & dumetis,
nemoribusque, in fimetis & similibus pinguibus
locis sæpe perennat. Ad ripas fluviorum quoque
non raro reperitur, & quidem quinque styliis pi-
stilli luxurians; consideranti patebit! Cum ita-
que limites nulli alii, præterquam qui gradu dif-
ferunt, statui possint, distingui non debent plantæ,
licet notæ differentes maxime spectabiles essent;
species itidem omnes sunt naturales & tot nume-
ramus, quot ab initio creatæ sunt (F. B. 157. 132.
S. N. Reg. 1, 2, 3, 4); reliquas parvas disse-
rentias, varietates dicimus.

186*. STELLARIA *foliis ovatis subsecundis sessi-
libus, caulibus procumbentibus tetragonis, pedunculis
solitariis abbreviatis*.

Stellaria humifusa. Rottb. act. hafn. v. 10. p.

447. t. 4. f. 14. Swartz. act. holm. 1789.

p. 125. t. 6. f. 1. Vahl. fl. dan. t. 978.

α. In

α. In Lapponiâ Norvegicâ, Finmarkiâ legit D. Grændahl. Swartz.

187. ALSINE *foliis linearibus.*

Stellaria graminea. Sp. pl. 604.

α. *Alsine pratensis, gramineo folio angustiore.* Tournef. inst. 243.

Caryophyllus arvensis glaber, flore minore. Bauh. pin. 210.

Gramen floridum album. Frank. spec. 15.

Gramen leucanthemum. Rudb. cat. 19. hort. 47. Till. ab. 32.

β. *Alsine folio gramineo angustiore, palustris.* Dill. giff. 173. app. 69.

γ. *Alsine aquatica media.* Bauh. pin. 251.

Alsine fontana. Tabern. hist. 2.

Alsine aquatica, folio gratiolæ, stellato flore. Dill. giff. 58. app. 39.

δ. Crescit hæc (α) in locis siccis, (β) in humidis graminosis, (γ) in rivulis glareosis exsiccatis.

ε. In tribus hisce variationibus (α, β, γ) unicam video plantam solo loco parum differentem; Prima (α) enim ramosissima evadit, & vix erecta stare potest, nisi a fruticulo, ut communiter accidit, sustentetur.

Secunda (β) vero vix ramis manifestis gaudet, sed sine fulcimento erecta, flore majori instructa, persistit.

Tertia (γ) autem minor, fere procumbens & minus speciosa reperitur, cum foliis lanceolatis & latioribus.

187*. STELLARIA *foliis oblongis, pedunculis subbifloris.*

Stellaria cerasioides. Sp. pl. 604. Fl. suec. n. 394.

Smith plant. ic. fasc. 1. t. 15. Gunn. norv.

n. 951. t. 6. f. 2. Retz. obs. fasc. 1. n. 49.

α. In

156 DECANDRIA. PENTAGYNIA.

α. In Alpibus Lapponiæ Lulensis legit Linnæus. *Flo. suec.*

STELLARIA *biflora*. Vide § 158.

SAGINÆ *speciem* § 158. vide sub Octandria Tetragynia.

188. ARENARIA *foliis ovatis acutis carnosis*.

Arenaria peploides. Sp. pl. 605.

Alfne littoralis, foliis portulacæ. Bauh. pin. 251.

Alfne maritima, foliis portulacæ. Gottsch. pruss. 12. f. 2.

Telephium maritimum portulacæ folio. Buxb. Comm. Petrop. 3 (1728) 270.

α. Ad radices Alpium lapponicarum in mari septentrionali, ut in insulis Roerstad, Salleroen, &c. copiose.

189. ARENARIA *maritima*. Rupp. jen. 1. p. 100.

Arenaria rubra β (marina). Sp. pl. 606.

Spergula maritima, flore parvo cæruleo, semine vario. Dill. app. 30.

Alfne spergulæ facie media. Bauh. pin. 251. Tournef. inst. 244.

α. Cum antecedenti sæpius occurrit.

PENTAGYNIA.

190. SPERGULA *fructu pendulo*.

Spergula arvensis. Sp. pl. 630.

Spergula. Bauh. hist. 3. p. 719. 2. Dod. pempt. 537.

Rudb. hort. 107. Lind. wikf. 36.

Arenaria arvensis vulgatiore. Rupp. jen. 1. p. 100.

Alfine spergula dicta major. Bauh. pin. 251.

- α. In petris sæpe ad latera Alpium lapponicarum occidentali-um; nullibi tamen copiosiore[m] hujus proventum unquam vidimus, quam in agris Finmarkiæ.
- β. In Finmarkia Norvegica juxta Alpes non raro unica nocte, vento ex Alpibus spirante gelido, media licet æstate, destruitur læta seges, tum hæc planta mire luxuriat, colligitur itaque, & semina hujus cum pauca quantitate cerealium mixta pulverifantur sub lapide molari, & e farina conficitur panis nigricans quidem, sed gratus, ut ipsi nobis multoties retulerunt.
- γ. *Spergula* dicta fuit hæc species a veteribus fere sola; debet itaque hæc, si genere a reliquis distincta sit planta, ut omnino est, nomen suum retinere (F. B. 245, 246), *Spergulæ* vero a recentioribus dictæ nova nomina accipiant. *Spergulam* itaque *Ruppilii*, quæ *Alfinella Dillenii* est, dixi *Saginanam* (§ 157): *Spergulæ* autem *Dillenii* adsignavi *Arenariæ* *Ruppilii* nomen, a qua hæc distingui debet planta.

191. SPERGULA *caulibus simplicibus procumbentibus*.

Spergula nodosa. Sp. pl. 630.

Spergula minor, foliis Knarwel, flore majusculo albo.
Dill. giff. 156.

Alfine nodosa germanica. Bauh. pin. 251.

- α. Hanc quidem plantam intra ipsos Lapponiæ Norvegicæ terminos non observavi, sed in loco per quadrantem horæ inde distante, nec non in Finmarkia Norvegica.
- β. Hæc a veris *Spergulis* genere distingui non debet, ut examinanti florem facile patebit.

192. CERASTIUM *corolla calyce majori.* **Cerastium alpinum.* Sp. pl. 628.α. *Myosotis alpina latifolia.* Tournef. inst. 244.*Alfina myosotis facie, Lychnis alpina, flore amplo niveo, repens.* Raj. fyn. 349. t. 15. f. 2.*Caryophyllus holosteus alpinus latifolius.* Bauh. pin. 210. prod. 104.*Herba facie auricule muris.* Mart. spitzb. 47. tab. G. fig. d.β. *Cerastium foliis lanceolatis glabris.* F. L. 54.

γ. In Alpium nostrarum convallibus graminosis & nemorosis florum fuorum corollis latis & niveis gratam visu sese offert hæcce planta.

δ. Duas hic habemus variationes, quarum altera foliis omnino glabris & fere nitidis, altera villosis gaudet; quod autem non sint distinctæ species, docent omnes partes, etiam minimæ fructificationis, quæ sibi ut ovum ovo similes. Quænam autem sit causa glabritiei in altera planta, cum tamen ambæ mixtæ occurrant, quæro; item an hæc differat a *Cerastio hirsuto flore magno*, Dill. & in quibus?

ε. Species nostra sæpius unico modo gaudet flore, non raro etiam duos e summitate profert, plures vix observavi apud nostros Lappones, at in Hortis Belgii plures.

193. CERASTIUM *corolla calyci æquali.* **Cerastium viscosum.* Sp. pl. 627.*Cerastium hirsutum viscosum.* Dill. giff. 41.*Myosotis hirsuta altera viscosa.* Tournef. inst. 245.*Alfina hirsuta altera viscosa.* Bauh. pin. 251.*Alfina corniculata.* Rudb. vall. 2. hort. 5.

α. In sylvis graminosis sæpius prodit.

β. Florum fasciculus sæpe in globum plicatur monstrosus & sterilis, quod insectis eorumque nidis adscribendum est.

γ. Hic reperire non potui *Cerastium corolla calyce brevioræ*, * *Cerastium hirsutum minus parvo flore.* Dill. giff.

giff. 80. (*Ceraftium femidecandrium*. Sp. pl. 627.)
quod in Finmarkia aliquoties obvium erat, & ftami-
nibus quinque ab antecedentibus manifefte differe-
bat.

CUCUBALI *speciem* 181. vide fub Decandria
Trigynia.

SILENES *speciem* 185. vide fub Decandria Tri-
gynia.

ALSINES *speciem* 186. (ð) vide fub Decandria
Trigynia.

194. OXALIS *foliis ternatis, fcapo unifloro.*

Oxalis Acetofella. Sp. pl. 620.

Oxys flore albo. Tournef. inf. 88.

Oxys trifolia, flore albo. Rudb. cat. 31. hort. 83.

Oxys. Frank. fpec. 22.

Oxytriphillum. Till. ab. 51. ic. 57.

Oxytriphillum flore albo. Lind. wikf. 27.

Trifolium acetofum vulgare. Bauh. pin. 330.

α. Rariflima eft hæc planta in Lapponia, vifa præfer-
tim in Lapponia Umenfi.

195. SEDUM *parvum acre, flore luteo*. Bauh. hift.
3. p. 694.

Sedum acre. Sp. pl. 619.

Sedum minus flore luteo, feu Illecebra. Till. ab. 62.

Sedum minus feu Illecebra. Rudb. cat. 37. hort. 105.

Sedum minus. Till. ic. 149.

Sedum minimum. Frank. fpec. 27.

Semprevivum minus vermiculatum acre. Bauh. pin.
283.

α. Vifa hæc planta a nobis ad latera Alpium Lappo-
niæ Norvegicæ, quæ in Suecia obvia nobis non
fuit.

β. Hæc eft, quam tantis laudibus evehit *Below* noster
(Professor olim Lundensis) contra *Scorbutum* caftren-
fem.

196. SEDUM *minimum annuum, flore roseo tetra-*
petalo. Vaill. par. 182. t. 10. f. 2.

Tillæa aquatica. Sp. pl. 186.

α. Ad ripas fluvii Lulensis copiosissime crescit minima hæc planta.

β. Pistillis gaudet hæc quatuor, num stamina obtineat quatuor vel octo certo determinare nequeo; si stamina huic modo sint quatuor, diversum dicerem esse genus, nec repugnaret facies.

CLASSIS XI.

DODECANDRIA.

MONOGYNIA.

197. **LYTHRUM** *foliis oblongis acutis, floribus verticillatis.* *

Lythrum Salicaria. Sp. pl. 640.

Salicaria vulgaris purpurea, foliis oblongis. Tournef. inst. 253.

Lysimachia spicata purpurea. Bauh. pin. 246. Till. ab. 42. Rudb. cat. 26. vall. 22. hort. 69.

α. Ad latus Alpium occidentale parcius occurrit.

β. In gratiam eorum, qui varietatibus delectantur, notabilem proferam plantam, quam reperi cum itinere per Lapponiam fatis defatigatus peterem patriam, in loco isto, a quo tenebras cimmerias nomen suum accepisse putant, ad fluvium puta Kemi prope templum; hæc enim *foliis gaudebat alternis, floribus in alis solitariis.* Caulis erat pedalis, rectius, simplex; Folia alterna, cordato-lanceolata, sessilia; Flores ex singula ala foliorum superiorum

M

pro-

prodibant solitarii, sessiles. Unicam vidi talem plantam, vera autem variatio, & non distincta erat species.

D O D E C A G Y N I A .

THALICTRI *speciem* § 225. vide sub Polyandria Polygynia.

CLASSIS XII.

ICOSANDRIA.

MONOGYNIA.

198. **P**ADUS *foliis annuis.*

Prunus Padus. Sp. pl. 677.

Padus germanica, folio deciduo. Rupp. jen. i. p. 122.

Cerasus racemosa sylvestris, fructu non eduli. Bauh.
pin. 451.

Cerasus avium. Lind. wikt. 8.

Cerasus avium seu Pseudo-Ligustrum. Rudb. cat. 11.
hort. 25. Till. ab. 16.

Pseudo-Ligustrum. Frank. spec. 35.

Aughtia seu Autia. Lapponibus.

- α. In sylvis copiose crescit, præsertim in locis depressis.
- β. Pueri per Norlandiam maxime delectantur hisce baccis, quas cum parva quantitate salis ingerunt, adeoque edulis hic est Padus.
- γ. Licet in paucis omnino differant inter se *Cerasus* & *Padus*; dicitur tamen natura hæc genera distincta esse, hinc valet magis in his minima nota distinctionis, quam in aliis sæpe genetibus maxime sensibilis.

DIGYNIA.

199. *CRATÆGUS inermis foliis ellipticis serratis transversaliter sinuatis subtus villosis.*
Cratægus Aria β. Sp. pl. 681.
Cratægus folio subrotundo laciniato & serrato. Vaill. par. 42.
Cratægus scandica, foliis oblongis nonnihil laciniatis & serratis. Cels. upl. 17.
Sorbus domestica. Till. ab. 64.
Sorbus torminalis. Rudb. hort. 107. Brom. goth. 110.
Cratægus folio subrotundo serrato subtus incano. Tournef. inst. 633.
Mespilus alni folio subtus incano, Aira Theophrasti dicta. Raj. syn. 453.
Sorbus alpina. Bauh. hist. 1. p. 65.
Alni effigie lanato folio, major. Bauh. pin. 452.
Oxel. Succis.
- α. Hanc semel vidi ad domum Novacolæ in Lapponia, num vero de industria, an casu eo fuerit allata, fateor me ignorare; per Lapponiam alias nullibi reperitur, sed quidem hæte & supra Lapponiam in Finmarkia, & infra eam in Westrobothnia pronascitur.
- β. A pueris & rusticis avide expetuntur bæccæ, quæ justam maturitatem, antequam frigus & gelu autumnale incidat, vix adquirunt.

TRIGYNIA.

200. SORBUS *aucuparia*. Sp. pl. 683. Bauh. hist. 1. p. 62. Rudd. hort. 107. Till. ab. 64. Lind. wikf. 36.

Sorbus sylvestris aucuparia. Frank. spec. 37.

Sorbus sylvestris, foliis domesticæ similis. Bauh. pin. 415.

Aucuparia Rivini. Rupp. jen. 1. p. 126.

Raune. Lappis.

- α. In desertis Lapponiæ admodum frequens est & juxta tuguria Lapponum enata lucum e longinquo refert.
- β. *Folia* hujus arboris circa diem primam Septembris (stylo novo) spirante frigido aquilone, evadebant rubra, cum contra Populi, Salicum & Betulæ folia inde pallescabant; videtur itaque Sorbus majori quantitate acidi scaterc, quam reliquæ.
- γ. Solent opulenti plurimi, cum baccæ hujus arboris rubescere incipiunt, threnos canerc, futura fata, & adpropinquantes podagræ paroxysmos prævidentes. Lappo autem talem morbum in mundo nostro existere ne per somnium audivit, sed agilis & levis omni anni tempore vivit. An Podagra a solo vini potu? sic suadent Nationes podagricæ, quæ pro potu quotidiano utuntur vino. Sic rustici nostri podagra haud infestantur, qui nunquam vinum, sed cerevisiam suam hauriunt; sic Lappones; sic divites nostri podagrici, qui potu vini utuntur. Ex usu Spiritus frumenti & similium nunquam oriri podagram docent & Lappones & rustici nonnulli septentrionales, qui sæpius nimiam ejus copiam ingerunt, inficii dolorum podagricorum. Nullam vidimus gentem facilius incedentem ipsa lapponica,

incedunt enim Lappones sine calcaneis artificialibus, utentes tantum soleis tenuissimis simplicibus, e pellibus confectis, nec constringunt ullibi artus corrigiis, fibulis, cingulisve, accedit quod nunquam falsa vel vegetabilia edant, & pedibus incedant coniventibus, ductu naturæ, qui mos in Lapponia obtinet. Non sine admiratione consideravi Lappones duos comites meos in itinere ad Finmarkiam, quorum alter viæ dux, alter interpretus meus erat. Hi enim superatis Alpibus, dum ego juvenis fere viribus exhaustus, exanimis instar lassus in extremis jacui populisque locisque, illi senes ambo tanquam pueri ludentes currentesque de viæ incommodis nihil sentiebant, licet uterque meo supellectile fati onustus esset. Vidi ipse senes plus quam septuagenarios talum collo suo, puerorum instar, imposuisse, & quidem sine ulla molestia. O sancta simplicitas diætæ omnes superans laudes!

PENTAGYNIA.

201. FILIPENDULA *foliolo impari majore trifido.* *

Spiræa Ulmaria. Sp. pl. 702.

Ulmaria. Tournef. inst. 265. Tüll. ab. 69. ic. 152.

Lind. wikt. 41.

Barba capræ floribus compactis. Bauh. pin. 164.

α. Totam Lapponiam sylvestrem replet, nec parca in Alpibus prostat.

β. Maximam habet genus hujus plantæ adfinitatem cum *Spiræis*. Quod vero *Filipendula* Tournef. & *Ulmaria* ejusdem sint plantæ congeneres, nullo argumento destrui posse videtur.

γ. *Herba Johannis* dicitur hæc planta a Westrobothnien-

nienfibus, *Hypericum* a Suecis, *Leucanthemum* (vid. Kyberi Lexie.) ab Helvetis.

- δ. Odor hujus plantæ omnium fragrantissimus est, hinc apud rusticos per Sueciam receptum est diebus æstivis & in conviviiis folia ejus recenter collecta per pavementum spargere, ut odor repleat totam domum, qui sæpe tam densus, ut vix perferri possit. Per hyemem autem ramos tenellos *Abietis* confectos simili modo per pavementum spargunt. En Epistromata, quæ illis porrigit natura ipsa.
- ε. Miratus sum, quod hæc planta tam fragrans minus, quam virtus suaderet ab odore desumpta, revocata fuerit ad usus medicos, sed forte latet anguis sub herba. Cum in itinere Dalekarlieo (impensis Generosissimi Baronis NIC. REUTHERHOLMI, magni istius Gubernatoris provinciæ Dalekarliæ suscepto) Alpibus superatis in Norvegiam perveniremus alte dormientibus lassis foeiis, obambulans in tristi sylva advertēbam etiam *Equos* distinguere posse alimenta salubria a noxiis, ingerebant enim famelici omnes siue discrimine herbas, intactas tamen omnino relinquentes *Filipendulam* hanc, *Valerianam* (§ 15), *Convallariam* (§ 112), *Angelicam* (§ 101, 102), *Epilobium* (§ 146), *Comarum* (§ 214), *Geranium* (§ 266), *Helleborum* (§ 226), *Aconitum* (§ 221), & varios frutices. Dedit hoc anam, ut curioso rerum naturalium scrutatori commendemus observationes instituendas circa plantas, quæ scilicet ab animalibus phytivoris, ut Bove, Ove, Capra, Cervo, Equo, Sue, Simia, &c. eorumque speciebus non devorentur, quod rite observatum sua utilitate non careret. Tantum vero abest, quin dicam, quod, quæ animalibus noxiæ vel salubres sunt plantæ, itidem & nobis convenient vel noceant; nec sufficit cum Wepfero plantas animalibus, præsertim carnivoris, venenatas exhibere, ut inde constet earum effectus in nostrum corpus.

POLYGNIA.

202. ROSA *sylvestris alba cum rubore, folio glabrò.*
 Bauh. hist. 2. p. 43.
Rosa canina. Sp. pl. 704.
Rosa sylvestris vulgaris, flore odorato incarnato. Bauh.
 pin. 483.
Cynobatos pomifera major. Rudb. it. 11.
- α. Vix intra Lapponiæ fines hanc unquam legi, sed in adjacentibus regionibus quidem; cum autem ab Archiatro Rudbeckio inter plantas lapponicas recensetur, eandem & ego Floræ lapponicæ inferere volui.
203. ROSA *sylvestris pomifera minor.* Bauh. pin. 484.
Rosa spinosissima. Sp. pl. 705.
Rosa pumila spinosissima, foliis pimpinellæ glabris, flore albo. Bauh. hist. 2. p. 40.
- α. In desertis passim prope tuguria vel fluviorum ripas obvia fuit, licet nullibi copiose.
- β. Rhachis foliorum in hac spinosa est, in antecedenti non item.
204. RUBUS *caule erecto hispido, foliis ternatis.* *
- Rubus idæus.* Sp. pl. 706.
Rubus idæus spinosus. Bauh. pin. 479. Till. ab. 60.
Rubus idæus, fructu rubro. Lind. wikt. 33.
Rubus idæus hircinus cervinus. Frank. spec. 36.
Rubus idæus. Rudb. cat. 36. Scheff. lapp. 359.
Hindbeeren. Schel. botn. 30.
Gippermuric. Lapp. Umenfibus.
Gappermuric. Lapp. Lulenfibus.

- α. Copiosissime in sylvis, præsertim ad casas & tuguriola Lapponum.
 β. Gipper-murie, i. e. Bacca pilei forma, cum fructus e receptaculo delapsus concavus sit, instar pilei, & supra convexus, forma tegmenti Lapponum hymalis e pellibus.

205. RUBUS caule aculeato reflexo perenni, foliis ternatis.*

Rubus casius. Sp. pl. 706.

Rubus repens, fructu casio. Bauh. pin. 479.

- α. Semel tantum a me juxta fines Lapponiæ visus est, a Nobilissimo *Rudbeckio* etiam inter lapponicas recensetur plantas.

206. RUBUS caule repente annuo, foliis ternatis.*

Rubus saxatilis. Sp. pl. 708.

Rubus idæus, fructu rubi, fere absque ullis spinis.

Siml. alp. 132. a.

Rubus alpinus humilis. Bauh. hist. 2. p. 61.

Rubus humilis repens saxatilis. Frank. spec. 36.

Rubus repens saxatilis. Rudb. hort. 101.

Rubus saxatilis alpinus. Clus. pan. 116.

Chamerubus saxatilis. Bauh. pin. 479. Scheuch. alp. 34.

Labrusca major & minor. Till. ab. 37.

Labrusca. Lind. wikf. 20.

Vitis sylvestris repens. Frank. spec. 38.

Vitis sylvestris longe lateque repens, Labrusca. Rudb. it. 9.

Vitis, Ribes saxatilis, fructu umbellato. Rudb. it. 9. *Tairvimurie.* Lapponibus. *Togbber* Westrobothnicisibus.

- α. In sylvis copiose, nec raro in Alpibus nostris observatur.
 β. Notabilis est bacca hujus speciei, in qua acini distincti & separati decidunt, cum in congeneribus nascantur cohærentes & coaliti in unum corpus.

207. R U-

207. RUBUS caule unifloro, foliis ternatis. * Tab. V. fig. 2. B. B. 44.

Rubus arcticus. Sp. pl. 708.

Rubus humilis, fragariæ folio, fructu rubro. Rudb. it. 9. lap. 99.

Fragaria fruticans. Rudb. cat. 17.

Fragaria Suevorum fruticans. Rudb. hort. 43.

Fragaria septentrionalium fruticans, baccis nigris dulcibus & mellitis. Frank. spec. 14.

Ackermurie Lapponibus, *äckerbar* Norlandis.

- α. Planta hæc rarissima, Bötanicisque minus cognita, occurrit copiose per Lapponiam desertam, præsertim ad tuguria & casas Lapponum; in Alpibus autem nostris vel in Finmarkia eandem non observavimus, at in utraque Bothnia, Angermannia, Medelpadia & Helsingia copiosissime; in Gestricia & Finlandia rarius nobis obvia erat. In Dalekarlia ad urbem Fahlunam sponte hanc nascentem detexit Clariss. D. *Job. Browallius* (Philosoph. Doct. & naturalium rerum scrutator ingeniosissimus) non longe ab urbe. In itinere Dalekarlico ad templum Elfdahliæ eam reperimus.
- β. In hortis non facile colitur, & communiter sterilis evadit. Magnus iste Polyhistor S. S. Th. D. *Ol. Celsius*, Botanicus Doctissimus, per plures annos in horto suo eandem coluit, ubi quidem omni anno floruit, fructum autem ibidem maturefcere nunquam observavimus.
- γ. Rubi hujus specimina sicca habemus in America septentrionali lecta, in Europæ vero aliis locis observatum non recordor; *Dillenius*: idque, ni fallor, in terra Hudsonis.
- δ. *Dan. Kellander* (quondam Physicus Gothoburgensis) integram de eadem planta habuit dissertationem, qui etiam primus hanc plantam delineavit & depinxit, cujus ergo Helsingiam petiit, & Hudwikfvallis adumbravit; vide B. B. 44.
- ε. Ingratus essem erga benedicam hanc plantam, quæ
me

me toties fame & cursu fere prostratum vinoso bac-
carum suarum nectare refocillavit, si ejus integram
non exhiberem descriptionem.

Radix filiformis, repens, regerminans, perennis,
squamulis quibusdam fuscis hinc inde instructa.

Caulis spithamæus, filiformis, in quatuor vel quin-
que internodia divisus, erectus quidem, sed se-
cundum internodia alternatim leviter inflexus,
rufescens, obtusissime tetragonus, et vixime pu-
bescens. *Rami* communiter nulli, raro tamen
unicus imperfectus (ex eodem, quo floris pedun-
culus oritur, sinu) inter pedunculum & petiolum
egreditur, nunquam tamen eundem vidimus per-
fectum.

Folia ad genicula caulis solitaria, ternata, quorum
inferiora minima, media maxima, summa mediæ
magnitudinis existunt. *Squamulæ* foliaceæ duæ,
oppositæ, ovatæ, conniventes & erectæ, mini-
mæ, ad quodlibet geniculum caulis petiolo con-
nexa, ponuntur, e quibus *Petiolus* ad angulum
acutum exit pollicis transversæ longitudinis, fili-
formis, secundum longitudinem superne excava-
tus, cujus apici *Foliola* tria, fere sessilia (inter-
medium minutissimo instruitur petiolo proprio),
ovatæ, profunde & inæqualiter crenata crenis
obtusè acuminatis, ad quas singulas nervi, e
longitudinali venientes ramosi recta excurrunt;
superne saturate viridia sunt folia, inferne palli-
diora, secundum nervos rugosa, fere glabra, vix
manifeste pubescentia. Foliolum intermedium
regulare est & a nervo longitudinali in duas
partes exacte æquales divisum, lateralia vero mi-
nus expansa sunt versus marginem interiorem,
versus exteriorem autem magis prominula &
quasi lacinula dilatata.

Floris pedunculus longitudine petiolorum ex ala ul-
timi folii exit, erectus, quem flos unicus termi-
nat,

nat, cujus *Calyx* est Perianthium monophyllum, c-mpanulatum, laciniis quinque ad decem, oblongis, angustis, acutis, viridibus, patienti-reflexis, persistentibus, ultra medium divisum. *Corolla* plana, purpurea, constans tot petalis, quot calyx laciniis, verticaliter ovatis, calyce paulo longioribus, patientibus, integris, unguibus angustis calycis parieti insertis. *Stamina* numerosa, incurva & conniventia, brevissima, rubro-flavescentia, quæ pistilla tegunt. *Bacca* composita, magnitudine fere mori, nigro-purpurea.

- ξ. *Corolla* purpurea; *Caulis* simplex, inermis; flos unicus cum foliis ternatis, speciem a congeneribus manifeste distinguunt.
- η. Variationem *corolla laciniata* notabilem habui in Lapponia, ubi ignis ante annos aliquot mirum in modum devastaverat omnia, quæ petalis instruebatur laciniatis, ut in *figura 2. Tab. V.* videre est, cum in naturali integra semper sint petala; ideoque variantia potius delineanda curavi, quam integra naturalia, quæ facile, demptis ferraturis, intelliguntur.
- θ. Mensis Maii primis diebus e terræ sinu erumpens florem gerit fere perfectum & post aliquot dies cum expandit, altitudinem pollicis transversi non attingens, eamque florifcentiam continuat, usque dum justam & spithamæam adipiscatur staturam.
- ι. Crescit præsertim cum Polytricho, & ubi istud viget, læte etiam crescit hæc planta; hoc est in locis humidis, sabulosis & glareosis, superne terra fecunda tectis, per æstatem siccis.
- κ. Molestiam aliquam pariunt baccae hujus plantæ siticulosas, cum maturæ receptaculum suum, more congenerum, non dimittant, sed arcte retineant.
- λ. Conlici curant Magnates per Norlandiam e baccis Syrupum, Gelatinam, vinum Rubeatum, &c. quæ partim ab illis ipsis consumuntur, partim Holmiam ad amicos mittuntur, tanquam bellaria suavissima, rarissi-

rarissimaque; & sane inter omnes baccas Sueciæ sylvestres videntur hæ tenere primas.

μ. Primus inventor hujus plantæ est *Olaus Rudbeckius* pater, qui eandem per *Celsum* patrem habuit ex *Helsingia* & in catal. horti *Upsaliensis* 1658. primus nominavit.

208. RUBUS caule bifolio ♂ unifloro, foliis simplicibus. * Tab. V. fig. 1.

Rubus Chamæmorus. Sp. pl. 708.

Rubus humilis palustris, fructu e rubro flavescente.

Rudb. it. 9. lap. 99.

Rubus palustris, folio ribes. Frank. spec. 37.

Chamærubus foliis ribes. Bauh. pin. 480.

Chamæmorus. Raj. syn. 260.

Chamæmorus Suevorum. Rudb. hort. 27. Brom. goth. 18.

Chamæmorus norvagica. Lind. wikf. 8.

Chamæmora seu Morus norvagica. Scheff. lap. 359.

Morus norvagica. Till. ab. 46. ic. 159.

Hiortron Suecis. Schell. botn. 30.

Låtöck. Lapponibus.

Snotter Westrobothniensibus. *Moltebær* Norvegis.

α. In Lapponiæ sylvis in immensa copia proflat, nec non copiose in Alpium convallibus generatur.

β. Loca amat paludosa, cæsposa & nemorosa simul, & quæ nec læta fovent gramina, sed per æstatem siccissima persistunt. In talibus locis per totam Norlandiam, Smolandiam & omnes Sueciæ provincias sylvestres frequentissima est.

γ. Cum planta hæc mihi a teneris notissima fuerit, ejus descriptionem & figuram tradam, ut omne dubium de nostra specie evanescat. Quam enim *Clusius* in *pannonicis* 118. sub *Chamæmori* nomine describit, illa est vel distincta species a nostra, vel sane pessime adumbrata; ille enim suæ plantæ adscribit

1. *Caulem incurvatum secundum genicula,* qualem exhibet

exhibet præcedens; cum nostra caule erecto infistat.

2. *Florem purpureum*, ut in præcedenti nostra; in hac alba est corolla, nec unquam rubra.

3. *Folia plura & acutiora*, ut in illa (licet non ternata); cum nostra duobus obtusis instruat.

δ. *Radix* filiformis, repens, regerminans, perennis.

Caulis simplicissimus, erectus, spithamæus, squamula una alterave amplexicauli ovata inferne cinctus, foliis duobus, raro admodum tribus, ramo vero nullo, instructus.

Folium inferius e medio caule egreditur, auctum squamulis duabus, subrotundis, oppositis, geniculo caulis adfixis, erectis, ad basin petioli positus; *Petiolus* pollicis est transversæ longitudine, filiformis, superne longitudinaliter exaratus. *Discus* folii est circumscriptione (dempta una sexta parte circuli ad basin folii) rotundus, ad basin profunde emarginatus, femiquinquelobatus, lobis obtusis, inæqualiter crenatis, quorum inferiores duo paulo minores; superficies autem levissime pubescens est & secundum nervos plicata. *Folium vero superius* per spatium aliquod ab inferiori distans nullis gaudet ad basin petioli squamis, inferiori, dempta magnitudine, in omnibus simillimum est.

Flos unicus, respectu ipsius plantæ magnus, terminatrix, cujus *Calyx* monophyllus, quinquepartitus (raro quadripartitus), in lacinias ovato-acutas divisus. *Petala* quinque, verticaliter ovata, alba, fere erecta, stamina albo-flavescentia. *Bacca* magnitudine Mori, composita, primo rubra; dein, dum matura est, flava, mollis, minusque acida, quam congenerum.

Figura nostra Tab. V. fig. 1. plantam florentem exhibet; cum fructu eandem bene depinxit *Tiblandsius*, in icone 159.

ε. Pueris immo & aliis maxime placent baccae. Westro-

strobothnienses immensam copiam baccarum conditarum Holmiam omni autumnno transmittunt pro acetariis.

- ζ. Lappones baccas contritas lacte Rhenonum mixtas fummo cum delectamento comedunt, nec nobis displicebant hæc eorum confectionibus saccharatis innocentiora bellaria.
- η. Baccas integras, in nive Alpium sepultas, per integram hyemem conservant, & vere insequenti easdem tam gratas, ac cum defoderentur, inde extrahunt.
- θ. Dani maxime, ne dicam nimium, evehunt vires baccarum in Scorbuto, quarum tamen effectus minus innotuit inquilinis, quam exteris. *Sim. Panlli, Chamamoris ad satietatem comestis scorbutici in Norvegia pene deplorati, feliciter sanantur. Th. Bartholinus med. domest. 30. Norvegia Chamamorum suam habet antiscorbuticam, supraque medicorum spem & expectationem positam, quæ cruda, condita, in spiritum attenuata, palato pariter ac torpida scorbuticorum affectioni inservit, nostrisque pro panacea probatur, &c. vide eundem p. 106.*

209. FRAGARIA vulgaris. Bauh. pin. 326.

Fragaria vesca. Sp. pl. 708.

Fragaria. Till. ab. 29. ic. 113.

Fragaria minor. Rudb. vall. 14.

Fragaria baccis rubris. Frank. spec. 14.

Fragaria minor, fructu rubro. Rudb. cat. 17. hort.

43. Lind. wikf. 13.

α. *Fragaria minor, fructu dulci sabalbido.* Lind. wikf.

13.

Fragaria minor, dulci fructu. Rudb. cat. 17. hort.

43.

β. *Fragaria minime vesca.* Lind. wikf. 13.

Fragaria altera. Dod. pempt. 672. figura.

Trifolium nodosum repens. Rudb. lap. 100.

γ. Fra-

- γ. *Fragaria parvae pruni magnitudine.* Rudb. lap. 100. *Erdbeeren* Schell. botn. 30.
- δ. In sylvis frequentes, pauciores tamen quam in Suecia; in Alpibus rarius obveniunt.
- ε. *Varietas illa* (α) sæpius in locis umbrosis legitur; (β) autem inter lapides stolones reptantes exserit, & communiter sterilis est; (γ) vero in Lapponia rarissima, communiter minor parva pruno.
- ζ. *Baccas* miscent Lappones cum Kappatiälmas suo (§ 143. δ), & cum summo oblectamento Fraga cruda adfumunt.
- η. *Bacca* Fragaræ singularis est, ut & tota historia Baccæ apud Botanicos obscura, pauca itaque exempla proferam. *Bacca* naturalissima est, dum Pericarpium semina ambiens emollitum repletur pulpa fluida, ut baccæ *Physalidis*, *Rivine*, *Bromeliæ*, *Convallariæ*, *Phytolacæ*, &c. *Drupa*, dum intra ejusmodi pulpam ac corticem nux reconditur, loco feminum; ut in *Ceraso*, *Pruno*, &c. *Bacca* & *Drupa* potest etiam esse sicca, si modo caro tegat nucem vel semina; ut in *Amygdalo* vel *Galio*, cum inter siccum & fluidum nulli dentur alii limites, nisi ratione gradus. Sed sunt & aliæ baccæ singulares; Ex. gr. *Dilleniæ* (C. G. 455) & *Nymphææ* bacca pericarpio membranaceo tegitur. *Cucubali* T. & *Androsami* T. bacca caret pulpa. *Morus* & *Bliti species* (Chenopodio-Morus Boerh. seu *Morocarpus* Rupp.) baccam gerunt e Perianthio succoso reddito productam. *Taxus* baccam acquirit a receptaculo annulari tandem facto succoso & majori, quam ut tegere queat semen a lateribus, licet dehiscat in apice. In hoc ordine Polygyniæ longe aliter producuntur baccæ & sane levissimo gradu a non bacciferis distinguuntur: Ex. gr. Receptaculum *Tormentillæ* concavum est & siccum. Receptaculum *Potentillæ* leviter convexum est & siccum, cui undique adfiguntur semina nuda. Receptaculum *Comari* scrotiforme, carnosum & calyci ad-

adhærens. Receptaculum *Fragariæ* subovatum, pulposum, molle, deciduum, cum feminibus nudis. Receptaculum *Rosæ* concavum, cum calyce extensum, Ficus instar, ore suo connivens, femina plurima nuda continens, carnosum-pulposum. Receptaculum *Rubi* ovato-oblongum, carnosum, femina plura gerens sub tunica involuta, quæ pulpa repletur. Hinc videre est, quod neque fructus *Rosæ*, neque *Fragariæ* vera bacca dici possit; quod *Fragaria*, *Comarum*, *Potentilla*, *Tormentilla* fere nullas alias characteristicas notas pro distinctione admittant, præterquam quæ gradu differunt. Quod in hisce generibus magni facienda sit Receptaculi structura. (F. B. 175. 169.)

9. Ex dictis patet, quid respondendum ad Magni BOERHAAVII quæstionem (H. Lugdb. v. 2. p. 60), *an Rubos Fragariis jungere licet?* Certe videtur, si consideremus in quam paucis hæc duo genera inter se differant, scilicet in eo solum, quod membrænula modo tegat femina *Rubi*, quæ minus manifesta est in *Fragariis*. Pulpa succulenta, quæ in *Fragaria* Receptaculum commune feminum molle exhibet, hic femina intra tunicam istam membranaceam ambit, & baccam constituit, licet tam parva tamque fere sit nulla, in hoc ordine tamen constituit characterem, quem si non pro sufficienti adsumeremus, necessàrio ad idem genus referre deberemus *Rosam*, *Rubum*, *Fragariam*, *Potentillam*, *Tormentillam*, *Sibbaldiam*, *Comarum*, *Geum* & *Dryadem*, cum aliæ notæ discrepantes dentur nullæ constantes; quod autem maxime paradoxon foret (§ III. 2).

210. POTENTILLA *foliis pennatis, caule repente*, *
Potentilla Anserina. Sp. pl. 710.
Potentilla. Bauh. pin. 341. Till. ab. 55.
Potentilla seu Anserina. Rudb. cat. 34. hort. 93.
 N Pen-

Pentaphylloides argenteum alatum seu Potentilla.
Tournesf. inst. 298.

α. In sylvis rarius crescit.

β. Trado duo diversa Genera Authorum sub uno eodemque nomine, *Quinquefolium* puta & *Pentaphylloides* Tournesf. cum in re omnino nulla, examinatis omnibus fructificationis partibus, differant (F. B. 165), nec repugnat facies, nec usus medicus, nec ulla a priori vel posteriori desumpta ratio. Nullum sane est genus, quod non a sola fructificatione distinguui possit, licet nos sæpe lateat, quid essentialem constituat characterem; ignoscamus antecessoribus, qui ab una vel altera fructificationis parte genera distinguere tentârunt, si aliquando ad folia, simileque partes confugere ipsis placuit; nobis autem patent septem fructificationis partes distinctæ (F. B. 86), quarum consideratio genuina semper differentiam generis subministrat. Fructificationis istud summum inventum, Harveano æquiparandum, in omnibus valet classibus & generibus, quod tamen, crede mihi, persistet, quamdiu unquam Harveanum in physiologicis.

γ. Genus itaque nostrum, ex duobus Tournefortianis compositum (β), in posterum *Potentillam* vocamus (F. B. 213, 244, 242), cum *Quinquefolium* seu *Pentaphyllum* contraria evadant (F. B. 232) & *Pentaphylloides* indignum sit vocabulum (F. B. 226).

211. POTENTILLA *foliis ternatis incisiss, caule diffuso.*

Potentilla norvegica. Sp. pl. 715.

Pentaphylloides majus erectum, flore luteo, ternis foliis fragariae instar hirsutis. Moris. hist. 2. p. 193. f. 2. t. 20. f. 2. Scheuch. alp. 138.

Quinquefolium fragafolium, flore luteo. Lind. wikf. 31.

Trifolium norvegicum majus surrectum, foliis crenatis,

tis, flore luteo. Kylling. act. hafn. 1672, p. 346.
figura.

α. Intra fines Lapponiæ rara est planta, in adjacentibus undique provinciis vulgarissima, bis modo vel ter eandem in Alpibus Lapponum Norvegicorum legi.

211*. POTENTILLA *foliis ternatis incisiss subtus tomentosis, caule ascendente.*

Potentilla nivea. Sp. pl. 715. Fl. suec. 2. n. 458.

α. In Alpibus Lapponiæ Westrobothniensis. *Fl. suec.*

212. POTENTILLA *foliis quinatis incisiss, caule adsurgente.*

Potentilla verna. Sp. pl. 712. Sowerb. engl. bot. t. 37.

Quinquefolium minus repens lanuginosum luteum.
Bauh. pin. 325?

Pentaphyllum Tormentillæ facie. Rudb. cat. 32. hort. 85. vall. 28.

Pentaphyllum facie Tormentillæ. Till. ab. 52.

α. In desertis & Alpibus viget.

212*. POTENTILLA *foliis radicalibus quinatis serratis acuminatis; caulinis ternatis, caule declinato.*

Potentilla aurea. Sp. pl. 712. Oed. dan. t. 114.

α. In Alpibus Lapponiæ Norvegicæ. Am. acad. v. 7. 475.

213. TORMENTILLA *sylvestris.* Bauh. pin. 326.

Tormentilla erecta. Sp. pl. 716.

Tormentilla vulgaris. Lind. wikf. 37.

Tormentilla. Frank. spec. 29. Rudb. hort. 109. vall. 34. Till. ab. 66. ic. 30.

Förbön Lapponibus.

α. Planta hæc maxima in copia per totam Lapponiam prostat, hinc Lapponibus notissima.

- β. In Suecia communiter in ficcis aridis obvia fuit, in Lapponia vero semper in paludibus.
- γ. Pistillorum numerus in hac planta variat, utpote qui communiter stylos octo, sæpe sedecim, rarius quatuor exhibet.
- δ. Lapponibus summum usum præbet hæc planta, præcipue pro scopo tingendi, hac enim varia, e lana confecta (a vicinis empta) tingunt; præprimis autem rubrum colorem pellibus nudis seu coriis mollibus inducunt, masticando scilicet radicem, & inungendo, rubra inde facta saliva, pelles; brevi sane compendio! hinc videbis vestimentorum, quibus utuntur, partem illam rubram, quæ carpum collumque tegit, cingula rubra, ocreas rubras, &c. vide Alnum (§ 340. γ).
- ε. *Barthol. domest. 23. In insulis Ferröensibus tam copiose provenit ad subigenda coria & suum escam, ut famuli rusticorum singulis diebus effodere teneantur Tormentille tonnam mediam. Quod idem etiam in Lapponia usum habere possit, apud Novaccolas, nisi Pineum panem præferrent. Barthol. act. hafn. 1671. p. 83.*

214. COMARUM.

- Comarum palustre.* Sp. pl. 718.
- Quinquefolium palustre rubrum.* Bauh. pin. 326.
- Quinquefolium palustre rubeum.* Frank. spec. 25.
- Pentaphyllum aquaticum.* Rudb. cat. 32. hort. 85.
- Pentaphyllum aquaticum repens.* Till. ab. 52.
- Pentaphyllum palustre, flore rubello.* Lind. wikf. 28.
- Pentaphylloides palustre rubrum.* Tournef. inst. 298.
- α. *Pentaphylloides palustre rubrum, crassis & villosis foliis, Suecicum & Hybernicum.* Pluk. alm. 284. phyt. 212. f. 2.
- β. In humidis Lapponiæ desertæ.
- γ. *Varietas ista (α) rarius observatur & plane non differt a naturali planta, præterquam quod folia villosa sint, quæ tamen hirsuties anno demum insequenti*

quenti & foliis per hyemem destructis exsiccatisque præcipue observatur.

- δ. *Novi* hujus generis planta magis distincta est a Potentillis, quam Fragaria, ut patet inspicienti Corollam, Receptaculum & Filamenta; vide Characterem C. G. 417.

215. DRYAS. *

Dryas octopetala. Sp. pl. 717.

Dryadaa. S. N.

Caryophyllata alpina, Chamædryos folio. Moris. hist. 2. p. 432. Tournef. inst. 295. Scheuch. alp. 33. 332.

Chamædryas alpina, cisti flore. Clus. pan. 611. Bauh. pin. 248.

Chamædryas montana. Tabern. hist. 2. p. 98. fig.

Herba Cervi. Siml. alp. 129. b.

Hirtzwurtz. Siml. alp. 130. b.

- α. In Alpibus lapponicis frequentissima est, extra eas nulli obvia fuit.
- β. Genus hoc a sequenti, eum quo commixtum fuit a Botanicis, manifeste differt calycis & corollæ divisione in octo segmenta, petalorum forma, fructu & facie, cujus itaque characterem dedimus C. G. 419.
- γ. Speciosa est planta, *Folia* radicalia, ovata, ad marginem reflexa, perennantia, inferne alba. *Scapus* nudus, uniflorus. *Corolla* nivea, patens, plana, decidua. *Semina* oblonga, seta villosa longissima erecta notata.
- δ. Sæpe *corolla duplicata* variationem exhibet.
- ε. *Dryadem* a Dryadibus Deabus quercuum dixi hanc plantam, cum folia quodammodo formam foliorum Quercus exhibeant.

216. GEUM *rivale.* Sp. pl. 717. Gesn. hort. 260. b.
Caryophyllata septentrionalium rotundifolia, papposo flore. Lob. ic. 694.

Caryophyllata aquatica, nutante flore. Bauh. pin. 321.

Caryophyllata pratensis purpurea. Frank. spec. 8.

Caryophyllata pratensis, Benedic̄ta rubra. Till. ab. 15.

Caryophyllata montana rubra minor. Rudd. cat. 10.
hort. 23.

*Caryophyllata montana, flore purpureo pappoſo nu-
tante.* Lind. wikf. 7.

α. In nemoribus fatis frequens est planta.

β. *Geum* T. & *Saxifragam* T. genere convenire diximus (§ 173. δ), ergo excluditur ex Decandria Digynia *Geum* (F. B. 246); *Saxifragæ* autem nomen retinetur (F. B. 241), vacuum itaque *Gei* vocabulum, hujus plantæ olim synonymon (F. B. 244), loco nominis *Caryophyllatæ* (F. B. 227), huic generi imponimus.

CLASSIS XIII.

POLYANDRIA.

MONOGYNIA.

217. **ACTÆA** caule inermi.

Actæa spicata. Sp. pl. 722.

Christophoriana vulgaris nostras racemosa & ramosa.
Tournef. inst. 299.

Christophoriana. Till. ic. 148.

Aconitum racemosum. Bauh. pin. 183.

Aconitum racemosum bacciferum. Frank. spec. 2.

Aconitum bacciferum seu Christophoriana. Rudb. hort.
3. Till. ab. 2.

Betneka-mürie. Lapp. i. e. *Baccæ caninae.*

α. In desertis paræciæ Jokmock & alibi rarius.

β. Retinco in hocce genere nomen antiquissimum Plinii *Actæam* (F. B. 241. 237), cum nullus mihi sauctus in Botanicis sit Christophorus (F. B. 236). *Baccæ* enim hæ a devio peragrante loca commestæ, canum instar *Actæonis*, dominum suum, in bestiam transmutatum, tanquam feram pellunt, donec destruant & occidant adfumentem, hinc Poetæ fabula de *Actæone*.

γ. Unum vel alterum novimus triste exemplum eorum a quibus baccæ adsumptæ, ut in irum nobis non videatur, cur veteres eam ad Aconita demandaverint. Baccæ ipsæ atræ malignam suam indolem produnt (F. B. 365), secundum tritum illud: Hic Niger est, hunc tu Romane caveto.

217*. PAPAVER *capsulis hispidis, scapo unifloro nudo hispido, foliis simplicibus pinnato-sinuatis.*

Papaver nudicaule. Sp. pl. 725. Oed. dan. t. 41.

α. In Alpibus Lapponiæ Norvegicæ. *Am. acad. v. 7. 474.*

218. NYMPHÆA *calyce magno pentaphyllo.*

Nymphaea lutea. Sp. pl. 729.

Nymphaea lutea major. Bauh. pin. 193.

Nymphaea flore luteo major. Rudb. hort. 79.

Nymphaea citrina lutea. Frank. spec. 21.

Nymphaea flore luteo. Till. ab. 48. Lind. wikf. 26.

α. In fluviis rarius, præsertim in minoribus.

β. Calyx hujus floris pentaphyllus & coloratus, magnitudine corollam longe superans omnino non sufficientem præbet notam pro genere distinguendo, cum stamina & fructus ab aliis omnibus differant (F. B. 171. 173. 170. 175), confirmante idem facie (F. B. 168).

219. NYMPHÆA *calyce tetraphyllo, corolla multiplici.*

Nymphaea alba. Sp. pl. 729.

Nymphaea alba major. Bauh. pin. 193.

Nymphaea alba. Frank. spec. 21. Till. ab. 48.

Nymphaea flore albo. Lind. wikf. 26.

Nymphaea flore albo pleno. Rudb. hort. 79.

Leuconymphaea, Nymphaea alba major. Boerh. lugdb. 1. p. 281.

α. In fluviis inferioribus Umensibus & Pithoenfibus rarius.

β. Flos

β. Flos hujus plantæ plenus non est, ut nec Mesembryanthemi, licet petala plura numerentur, quam partes perianthii, cum stamina perfecta conspiciantur (F. B. 121), & femina foecunda perficiantur (F. B. 150).

220. EUPHORBIA *inermis, foliis subrotundis crenatis.*

Euphorbia helioscopia. Sp. pl. 658.

Tithymalus helioscopius. Bauh. pin. 291.

Tithymalus subrotundis foliis majoribus crenatis. Herm. lugdb. 600.

Esula solifera. Rupp. jen. 1. p. 260.

α. Unicam plantam nuper enatam vidi in agro Novaccolæ, nec alibi ullam; ideoque feminibus cerealium mixta in Lapponiam translata fuit, ubi vix unquam ad maturitatem perducere potest, hinc planta lapponica vera non est.

β. Qui vel fugitivis oculis unquam adspexit *Tithymalum* Tournefortii, *Tithymaloidem* ejusdem & *Euphorbium*, vix potest habere argumentum aliquod pro distinguendis generibus, cum in illis vix ulla pars fructificationis differat, præsertim cum succus ille famosissimus & vis deleteria, tam in *Tithymalo*, quam in *Euphorbio*, deprehendatur.

TRIGYNIA.

221. ACONITUM *foliis peltatis multifidis hispidis, petalo supremo cylindræo.*

Aconitum lycoctonum. Sp. pl. 750.

Aconitum lycoctonum luteum. Bauh. pin. 183.

Aconitum lycoctonum luteum majus. Dod. pempt.

Aconitum lycoctonum, flore luteo. Besl. eyft. æft. 1.
fol. 11.

Aconitum lycoctonum, flore purpureo, folio platani.
Rudb. hort. 1.

Aconitum lycoctonum. Frank. spec. 1.

Aconitum caruleum seu Napellus primus. Rudb. lap.
96.

Napellus. Rudb. cat. 29.

Calceolus Lapponum aut Brassica rangiferorum. Scheff.
lap. 360.

Lappschub. Schell. botn. 31. i. e. *calceus lapponicus*.

Acharas. Lapponibus,

Giske. Medelpadis.

α. Planta hæc in Suecia non obvia fuit, nisi postquam Medelpadiam & Angermanniam intrâssent, ubi ad radices montium majorum quibusdam in locis copiose pronascebatur; mox siluit, nec in conspectum prodiit nisi ad latera Alpium lapponicarum; ubi frequentia sua se veram esse plantam alpinam probavit.

β. Neque in Norlandia ab ullo animali tangitur, nec in Lapponia a rangiferis editur, licet Scheffero *Brassica rangiferorum* dicatur; *Calceus* autem *lapponicus* nominatur a figura corollæ referentis *calceum* Lapponis.

γ. Corollæ florum in nostra luteæ non sunt, ut exterorum volunt nomina, sed e cinereo cærulescentes ubique; quarum forma etiam galca cylindræa, optime a Tournefortio instituit. Tab. 240. fig. I. L. depicta, a congeneribus disert.

δ. *Radix* huic perennis.

Caulis erectus, simplex, teres, altitudine humana, cinereo-viridis, levissime pilosus.

Folia ad radicem plurima, conferta; singula peltata, a centro undique ultra spithamam extensa, ad duas tertias partes in quinque lobos divisa, quorum singuli palmato-lanceolati, tripartiti, ferrati, supina

supina superficie obscure viridia, prona vero viridia nitida & venosa. Petiolis gaudent hæc folia fere teretibus, hinc inde tamen planiusculis.

Flores ad duas tertias partes cauli superiori insident, alterni, pedunculis pollicis transversi longitudine, quibus singulis foliolum ejusdem longitudinis, lineari-lanceolatum supponitur.

- ε. *Aconitum* non minus, quam *Cicutam* (§ 103), ob venenum suum fuisse omni ævo famosissimas, plena docent patrum Botanices scripta; & credidere veteres, illum nunquam surgere, qui sub illa dormiret, & sagittas Aconiti succo inquinatas lethalia facere vulnera, hinc Poetæ eandem ex spuma rabidi istius canis infernalis, Cerberi, natam fabulati sunt. Fidem nobis faciant, si non alia, certe Matthioli experimenta in subjectis humanis ad mortem damnatis instituta, ubi decantatissimis suis antidotis e morte eripere eosdem non potuit. Similia in brutis capta experimenta videas apud Wepferum de *Cicuta*; at ego longe mitiorem Aconiti hujus effectum a me observatum tradam :

In itinere per Medelpadiam primo vere instituto, adverti feminam folia Aconiti hujus legentem, quæ, in quem usum illa legeret, interrogata, ad cibum inde parandum, respondebat. Ego melius ipsi consulturus (putabam enim eam insciam hujus, folia illa esse *Geranii* (§ 266) credere) per superos & inferos, ne ultimum sibi ferculum pararet, monui. Illa autem subridens nil periculi latere regerebat, & hanc plantam se optime nosse, atque toties, immo quotannis cum conterraneis eam se adsumpsisse dicebat, meque istam plantam non rite cognoscere putabat. Introeo domunculam ejus, femina conscindit folia, coquit illa cum parva quantitate piuguedinis, parat inde jusculum, adsumit idem cum marito, duobus liberis & quadam vetula; sic

Lurida terribiles miscent aconita Novercæ
& quod miratus sum absque ulla molestia, ullove in-
sequente

sequente symptomate; & sane quæ non invenit ratio, sæpe invenit temeritas. Quæro itaque:

An Aconiti vis in septentrione a frigore enervetur? negativam ipse defenderem responsum, cum etiam in Iemtia, quæ majorem poli agnoscit elevationem, quam Medelpadia, conscindatur radix lacteque miscetur & muscis offeratur, ut inde pereant ac abigantur.

An vis Aconiti deleteria in sola radice, non vero in foliis consistit? cum experimenta Matthioli & Wepferi cum radicibus instituta sint & radices in Iemtia exhibeantur muscis, quodammodo verisimile videretur, sed dubio omni non caret.

An planta adhuc, tempore vernali, tenella, particulis istis noxiis destituitur, quibus adultior imprægnatur? Sic urtica recens progerminans & plures plantæ apud nos coctæ tempore vernali eduntur, quæ per æstatem non possunt adsumi. Vel

An particule acres & venenatæ per diuturnam destruuntur coctionem? Sic sane videtur, dum pinguedo ista non erat sufficiens tali veneno ita obvelando, ut nullam pareret noxam.

HEXAGYNIA.

222. STRATIOTES.*

Stratiotes Aloides. Sp. pl. 754.

Stratiotes foliis aloës. Gund. apud Johren. præfat.

Aloides. Boerh. lugd. 2. p. 132.

Aizoon Suecorum. Till. ab. 3.

Militaris aizoides. Lob. ic. 375.

Fucca palustris septentrionalium. Till. ab. 70.

Aloë palustris. Bauh. pin. 286.

Aloë-

*Alcöfolia palustris anglicana spinifera, flore albo tri-
petalo, seminibus croceo colore.* Pluk. alm. 19.

Sedum aquaticum. Frank. spec. 27. Rudb. cat. 37.
hort. 105.

- α. Ad fluvium Kemenfern in fossia sub aqua nascentem semel legi.
- β. Characterem generis dedimus C. G. 458, ubi videre est, in quantum a Morfo Ranæ (*Hydrocharis* sub Diöcia Enneandria) differat.
- γ. *Stratiotes* nomen impositum fuit a Vaillantio ipsi Myriophyllo Rivini, quæ planta Hottonis memoriæ commendata est omnibus, qui rem herbariam, sapientiam & virtutem amant coluntque, absit itaque, ut heic loci deleteretur *Stratiotes* vel locum Hottoniæ occuparet.

P O L Y G Y N I A.

223. PULSATILLA *involucro piloso nitido.* †
Anemone vernalis. Sp. pl. 759.

α. *Pulsatilla, apii folio, vernalis, flore majore.* Bauh.
pin. 177. prod. 94. *carneo.* Rudb. lapp. 99.

β. *Pulsatilla, apii folio, vernalis, flore minore.* Bauh.
pin. 177. prod. 94.

γ. In Alpibus lapponicis raro obvia est, in Alpibus vero Dalekarlicis & proximis sylvis omnium copiosissime existit.

δ. Authores duas distinctas (α, β) tradunt species, quas eandem esse plantas docent descriptiones.

224. THALICTRUM *pratense.* Lind. wikf. 37.
Thalictrum flavum. Sp. pl. 770.

Thalictrum majus, siliqua angulosa aut striata. Bauh. pin. 336.

Thalictrum nigrius, caule & semine striato. Bauh. hist. 3. p. 486. figurâ.

Thalictrum vulgare. Rudd. hort. 109.

Ruta pratensis. Till. ab. 60. ic. 98.

α. In desertis graminosis frequentissima est hæc planta.

225. THALICTRUM caule fere nudo simplici, foliis obtusis. *

Thalictrum alpinum. Sp. pl. 767.

Thalictrum minimum montanum atrorubens, foliis splendentibus. Boerh. lugd. 1. p. 44. fig. Raj. syn. 204.

Thalictrum montanum minimum præcox, foliis splendentibus. Morif. hist. 3. p. 325. f. 9. t. 20. f. 14.

Thalictrum inodorum omnium minimum. Rudd. lap. 100.

α. Planta hæc pusilla & tenella natales suos debet folis Alpibus, licet sæpe in proxime adjacentibus aquis reperiatur disseminata.

β. Flores hujus speciei stamina & pistilla duodecim obtinent, reliquæ autem species staminibus octodecim vel pluribus instruuntur.

γ. Radix perennis, nigricans.

Folia Radicalia plurima, composita, petiolis erectis filiformibus, longitudine pollicis transversis, ad apicem trifidis, medio ramulo longiori insidentia; *Foliola* subrotunda, triloba, obtusa, rigida, margine reflexo, per unicum alteramve oppositionem adfixa, claudente semper impari. Caulina vix ulla.

Caulis erectus, filiformis, vix spithamæus, sustinens in summitate flores sex usque ad duodecim, alternos, propriis pedicellis insidentes, quos squamula ad basin subiecta firmat.

Florum corolla brunno-fusca, stamina vero lutea sunt.

226. HELLEBORUS caule simplici, flore pedunculato. *

Trollius europæus. Sp. pl. 782.

Helleborus niger, ranunculi folio, flore globofo majore.

Tournef. inst. 272. Scheuch. alp. 39.

Pseudo-Helleborus-Ranunculoides, flore globofo. Morif. hist. 3. p. 467. f. 12. t. 2. f. 2.

Helleboro-Ranunculus flore luteo globofo. Boerh. lugdb. 1. p. 297.

Ranunculus montanus, aconiti folio, flore globofo. Bauh. pin. 182.

Ranunculus flore luteo globofo. Rudd. hort. 97.

Ranunculus globosus. Rudd. vall. 30.

Trollius. Rupp. jen. 1. p. 149.

- α. In Alpibus nostris copiose viget hic flos speciosissimus & campos istarum convexos flavis florum globis, distincte natis, reddit gratissimos ad spectu. Non raro etiam in sylvis juxta ripas conspicitur.
- β. A Rhenonum & aliorum animalium devastatione, privilegio naturæ, ut venenatæ plantæ omnes, munita est.
- γ. Incertos nos reliquerunt Botanici recentiores circa genus Hellebori, dum alii plures plantas conjungunt, alii distinguunt ab eadem familia. Certe si petala & fructus tantum constituent, secundum data principia, characteres, diversa est hæc planta ab Helleboris; cum hæc gaudcat petalis numerosis (quindecim sæpius), conniventibus, deciduis; Capsulis numerosissimis, sine stylis. At in Helleboris reliquis petala quinque vel sex, patentia, persistentia; Capsulæ tres ad septem usque cum stylis longis, &c. Cum autem omnia genera sint naturalia, sollicite inquirentes observamus notam quandam huic generi propriam, nec ulli alii in tota rerum natura concessam (F. B. 171, 105), nempe Nectaria (F. B. 110), quæ sunt tubuli labiati, a petalo distincti, diversæ in his structuræ, quam in Nigellis, quæ in hocce

hocce genere characterem essentialem subministrabunt (F. B. 181). Conferamus itaque omnes flores diversarum specierum hujus generis, & videbimus nullam certam notam defumi posse a reliquis partibus, nectaria autem semper sibi similia sunt, ergo in hisce consistit essentia. Examinemus itaque flores hujus plantæ & videbimus mox nectaria hæc inter petala & stamina posita, licet labio unico manifesto, altero vix conspicuo notata, hinc dico hanc esse speciem Hellebori generis: Nec negat facies, nec odor, nec vires.

- δ. Si Rivino notum fuisset, in quam parte essentia floris consisteret (F. B. 88. S. N. veg. 6), nunquam retulisset Helleborum ad Flores compositos.

227. CALTHA. Till. ic. 64.

Caltha palustris. Sp. pl. 784. Frank. spec. 7. Rudb. cat. 8. hort. 21. Till. ab. 12. Lind. wikf. 6.

Caltha palustris, flore luteo. Rudb. vall. 7.

Caltha palustris, flore simplici. Bauh. pin. 276.

Populago flore majore. Tournef. inst. 273.

Pseudo-Helleborus-Ranunculoides pratensis rotundifolius simplex. Morif. hist. 3. p. 461.

- α. In Lapponiæ sylvis ad ripas minorum fluviorum frequens.
- β. Hæc est prima herba, quæ tempore verno apud Lappones floret, flores enim circa finem Maii sæpe explicare incipit.
- γ. *Calthæ* vocabulum in hoc genere receptissimum antiquissimumque cum *Populaginis* Tournefortii nomine commuto; in compositis, pro *Caltha* Tournefortii, *Calendulæ* nomine receptissimo utor.

227*. RANUNCULUS *foliis palmatis lacvibus incisis, caule erecto, bracteis linearibus*.

Ranunculus platanifolius. Mant. 79. Oed. dan. t.

α. In Alpibus Lapponicæ Norvegicæ. *Am. acad. v. 7.*
474.

228. RANUNCULUS *pratensis erectus acris.*
Bauh. pin. 178.

Ranunculus acris. Sp. pl. 779.

Ranunculus pratensis acris, flore luteo. Lind. wikf.

32.

Batrachium. Frank. spec. 6.

α. Ubique in sylvis graminosis occurrit.

β. Omni tempore incertum fuit, quæ plantæ essent veræ *Ranunculi* species, quæ vero non, cum tot diversæ in his reperiantur notæ. Aliæ enim gaudent petalis paucioribus; aliæ pluribus; aliæ feminibus in globum, aliæ in spicam collectis; aliæ seminâ subovata, aliæ echinata, aliæ compressa, &c. proferrunt; hinc Tournefortius *Ranunculis* admiscuit *Hepaticam, Alifman, Sagittariam, Myosurum, Adonidem, & Anemonem*, ex *Ranunculo*rum numero autem exclusit Vaillantius *Ranunculoidem*, alii *Ficariam* seu *Chelidonium minus*: Verbo nulli certi limites in hoc genere fuere positi ab ullo Botanico. Puto autem me veram notam essentialem in hoc genere invenisse, quam dudum in S. N. obs. veget. 20. exhibui, quæ in omni nobis nota specie obtinuit; ista consistit in puncto excavato mellifero intra unguem petalorum posito. Punctum hoc nectariferum in aliis nudum, in aliis margine cylindræo cinctum, in aliis autem squamula tectum; loco tamen & usu convenit in omnibus. Hinc dico, quod *Hepatica, Alisma, Sagittaria, Anemone & Myosurus* sint diversi generis, quod etiam confirmat calyx in *Ranunculo* semper deciduus. *Adonis* calyce gaudet pentaphyllo deciduo, ut *Ranunculi*, sed punctis nectariferis destituitur, ergo tantum differt a *Ranunculis*, quantum *Caltha* ab *Helleboris*, id est, solis nectariis. *Chelidonium minus* vero seu *Ficaria* punctis nectariferis instruitur,

○

ergo

ergo Ranunculi species genuina est & erit. Vide Tab. III. fig. 6.

- γ. Hæc planta jucundo spectaculo omnia prata Westrobothniæ, e longinquo visa, flavo tegmine obducit.
- δ. In Suecia ÆlTEGRÆ dicitur & a mulierculis interne exhibetur in febre stomachali & intermittenti, pro dosi capitula feminum tria; profecto medicamentum validum, quod crassissimæ cuti rustici alicujus extus applicatum effectum suum produceret.
- ε. Rustici non secant gramen antequam Ranunculus hic defloruit, nec prius maturum esse censent.

229. *RANUNCULUS bulbosus.* Sp. pl. 778.
Park. theatr. 329.

Ranunculus pratensis, radice verticilli modo rotunda
Bauh. pin. 179.

Ranunculus pratensis dulcis. Rudb. hort. 95.

α. Cum antecedenti sæpius in pratis conspicitur.

230. *RANUNCULUS pratensis repens hirsutus.*
Bauh. pin. 179.

Ranunculus repens. Sp. pl. 779.

Ranunculus hirsutus sylvestris. Rudb. hort. 95. Till.
ab. 57.

Ranunculus. Till. ic. 89.

α. Cum antecedenti frequens, præsertim ad margines agrorum apud Novaccolas.

231. *RANUNCULUS caule unifolio & unifloro, foliis tripartitis.* * Tab. III. fig. 4.

Ranunculus lapponicus. Sp. pl. 778.

Ranunculus caule nudo unifloro, foliis trifidis. F. L.
56.

α. In desertis Lapponiæ Umcensis juxta fluvium Juchtan bis vel ter lecta fuit Ranunculi hæc species, ni fallor, nova.

β. Radix filamentosa.

Folium Radicale unicum, petiolo longitudine digiti filiformi insidens, ad basin fere tripartitum, lobis versus basin angustioribus, versus apicem latioribus & obtusis, tribus vel quatuor crenis incisum. *Caulinum* etiam unicum, petiolo breviori insidens, minus, priori conforme, cauli adfixum, aliquando in medio, aliquando prope radicem.

Caulis filiformis, spithamæus, simplicissimus, rectus.

Flos unicus, terminatrix, luteus. *Calyx* flavus, communiter triphyllus, lævis, magnitudine petalorum, reflexus. *Petala* quinque, concava, utrinque acuta, parva. *Stamina* duodecim usque ad quindecim. *Pistilla* sex usque ad octodecim.

Semina acuminata, apice reflexa, in globum congesta.

γ. Figura nostra bene repræsentat plantam, & secundum vivum exemplar exsculpta est.

δ. Proxime accedit ad *Ranunculum secundum*. Mart. spitzb. 44. G. e. eundem tamen non dixerim.

232. RANUNCULUS caule unifloro, foliis radicalibus palmatis, caulinis multipartitis sessilibus.*

Tab. III. fig. 2.

Ranunculus nivalis. Sp. pl. 778.

Ranunculus quartus. Mart. spitzb. 44. tab. H. fig. b.

Ranunculus minimus alpinus luteus. F. L. 56.

α. Planta est mere alpina & in Alpibus nostris ad rivulos, e nive incumbente ortis, frequentissima.

β. *Radix* tuberosa, fusiformis, perennis.

Caulis simplex, erectus, glaber, vix longitudine digiti.

Folium Radicale unicum vel alterum petiolis minutissimis insidens, in quinque lobos semiovatatos ad medium usque divisum. *Caulinum* communiter unicum (rarius duo opposita) sessile, in tria vel quatuor foliola ovato-oblonga ad basim usque divisum, & mediæ caulis parti adnexum.

Flos unicus, terminatrix, cujus *Calyx* pentaphyllus,

foliolis ovatis, concavis, flavescens, villis
nigris adspersus. *Petala* quinque, verticaliter
ovata, patentia, vix emarginata, quorum tubi
melliferi margine elevato destituuntur.

γ. En Variationem singularem hujus speciei

RANUNCULUS (prædictus) *pygmaeus*. Tab.
III. fig. 3.

? *Ranunculus uniflorus*, *folio trifido*. Lind. wiks. 32.

? *Ranunculus montanus minimus uniflorus*. Brom.
goth. 94.

In Alpibus nostris frequentissimus est, eumque diu
pro distinctissima ab antecedenti specie habui, do-
nec tandem vidi eandem esse plantam cum priori,
quæ enata hoc eodem anno e semine, sequenti
experiebatur metamorphosin omnino singularem.

233. RANUNCULUS caule bifloro, calyce hir-
suto. * Tab. III. fig. 1.

Ranunculus glacialis. Sp. pl. 777.

Ranunculus montanus purpureus, *calyce villoso*, *Felici*
Platerii. Bauh. hist. 3. b. p. 846. Scheuch. alp.
339. & 139. t. 20. f. 1.

Ranunculus primus. Mart. spitzb. 43. Tab. I. fig. d.

Ranunculus alpinus roseus purpureus, *calyce hirsuto*.
Rudb. lap. 99.

α. *Ranunculus alpinus roseus albus*, *calyce hirsuto*. Rudb.
lap. 99.

β. Ubique floret in Alpibus nostris altissimis & nive
obductis speciosissimaque sua corolla valde placet.

γ. Quam primum erumpit flos purpurascit, deinde quo-
tidie pallescit magis magisque, hinc D. Rudbeckii
varietas (α).

δ. Figuram exhibuimus cum pessima sit Martens, nec
optima Scheuchzeri.

ε. Descriptionem bonam dedit laudatus Scheuchzerus,
hinc superfluum foret eandem iterum describere;
dicam modo folia esse parum succulenta, & caly-
cem purpurascens, sed crassis crinibus fuscis ex-

terne adpersum; communiter eidem cauli insident flores duo.

234. RANUNCULUS *foliis inferioribus capilla-*
ceis, superioribus peltatis. *

Ranunculus aquatilis. Sp. pl. 781.

Ranunculus aquaticus, folio rotundo ☉ *capillaceo.*
Bauh. pin. 180.

Ranunculus fluviatilis, folio parum scisso. Lind. wikt.
32.

Ranunculus aquaticus rotundifolius. Rudb. hort. 97.

Ranunculus fluviatilis. Frank. spec. 26.

Ranunculoides foliis variis. Vaill. act. 1719. p. 37.

α. Ubique reperitur in fluviis maximis Lapponiæ syl-
vestris, si modo aqua lente labatur, nec rapido agi-
tetur motu.

β. Crescit sæpe in aquis pedes viginti profundis per
Lapponiam, & tamen e fundo non emergit ante
medium Junii, attamen ante finem Julii per hanc
altitudinem excrevit, & folia natantia cum flore &
fructu absolvit, ut circa diem quartam Augusti se-
mina dejiciat & a frigore destructus cadat, adeoque
in hanc plantam optime quadrat tritum, *repente*
exorta, paulisper floruit, repente occidit.

γ. Ubi fluvii dilatantur in formam lacuum, sæpe totam
aquam ante finem Julii tegit hæc planta, & e lon-
ginquo perbelle in ipsa aqua repræsentat suavissimi-
mum pratum albis floribus pictum.

δ. Singulare est in plantis plurimis aquaticis, quod
folia ista sub aqua posita sint capillaria, supra aquam
autem lata & plana; contra vero in montibus &
ficcis locis folia inferiora latiora & magis integra,
at superiora magis divisa. (F. B. 314). Quæ
ratio?

ε. Planta hæc licet recta excreseat, tamen repens est,
ex singula enim foliorum multifidorum, & sub aqua
nascentium ala crumpunt nonnulla omnium longif-
sima sîla, quæ terram petunt & radices in illa agunt.

ζ. Vaillantius e Ranunculis aquaticis foliis capillaceis novum constituit genus, sed sine omni ratione sufficienti; Tubus enim mellifer in hac specie margine cylindraceo cingitur.

235. RANUNCULUS *foliis ovato-oblongis integerrimis, caule procumbente.* *

Ranunculus Flammula. Sp. pl. 772.

Ranunculus longifolius palustris minor. Bauh. pin. 180.

Ranunculus flammeus. Frank. spec. 25.

Ranunculus flammula. Rudb. cat. 35. hort. 95.

Till. ab. 57.

Ranunculus flammula palustris longifolius. Lind. wikf. 32.

α. In sylvis ad rivulos rarius.

β. Etiam hæc planta ab aliis *Æltegræs* dicitur & ut prior (228. δ) interne usurpatur.

236. RANUNCULUS *foliis linearibus, caule repente.* * Tab. III. fig. 5.

Ranunculus reptans. Sp. pl. 773.

Ranunculus foliis lanceolato-linearibus integris, caule repente. F. L. 56.

Ranunculus minimus. Till. ab. 57.

Ranunculus palustris, angustioribus foliis, minimus. Brom. goth. 95.

Ranunculus palustris, longifolius minimus reptans. Mart. burf. 505.

α. Ad ripas lacuum & fluviorum præfertim Lulensium Lapponiæ sylvestris in locis glareolis frequens est.

β. Rarioris hujus plantæ speciem figura Tab. III. 5. addita descriptione exhibeo, cum a nullo alio eam novam datam.

γ. *R. dix* perennis.

Caulis simplicissimus, filiformis, digitalis vel spithamæus, procumbens, arcteque terræ adpropinquans, in plura internodia divisus, singulo articulo

culo per distantiam pollicis transversi remoto. E
singulo articulo exferitur tenuis & fibrosa radix,
quæ mox terræ infigitur.

Flos communiter unus, raro duo, caulem terminat,
parvus, pentapetalus, flavus.

Folia ad singula genicula duo, tria vel quatuor,
quorum maxima longitudine pollicis transversi,
erecta, sessilia, lineæ forma & latitudine.

Non raro etiam ex singula ala solitarius oritur flos.

CLASSIS XIV.

D I D Y N A M I A,

G Y M N O S P E R M I A,

237. **G**ALEOPSIS *corolla rubra aut alba.* †
Galeopsis Tetrabit. Sp. pl. 810.
Ladanum verticillis crebrioribus, flore purpureo, caule fulcrato. Dill. giff. 135.
Tetrabit verticillis crebrioribus, flore purpureo, caule fulcrato. Dill. app. 103. Cels. upf. 41.
Galeopsis procerior, calyculis aculeatis, flore purpurascete. Tournef. inst. 185.
Lanium, cannabino folio, vulgare. Raj. syn. 240.
Cannabina flore purpurascete. Boerh. lugdb. 1. p. 159.
Cannabis spuria. Riv. mon.
Urtica aculeata, foliis serratis. Bauh. pin. 232.
Cannabinastrum, urticae folio, flore rubro. Heist. helmst. 1731. p. 31. & 1732. p. 5.
 α. In agris Novaccolarum & in stabulis rangiferorum ad casas Lapponum vulgaris est.

(Varie-

(Varietatem hujusce plantæ, a nemine adhuc descriptam, prope Matlock in comitatu Derbieni Angliæ, anno 1788, inveni, cui flos terminalis semper regularis, quadrifidus, hypocrateriformis, staminibus æqualibus, erat; reliquis floribus figurâ suâ naturali gaudentibus.) *J. E. Smith.*

- β. Tot imposita fuere huic generi a Botanicis nomina, quot systematici ferme fuere. Cum reliquæ species Galeopsidis Tournef. sine controversia ad Stachyos genus amandari debeant, quid vetat, quo minus hæc receptissimum nomen Galeopsidis retineat?

G A L E O P S I S *corolla flava, labio inferiori maculato.*

Galeopsis Tetrabit β. Sp. pl. 810.

Tetrabit verticillis crebrioribus, flore flavescente, caule fulcrato. Cels. upl. 42.

Lanium cannabinum aculeatum, flore specioso luteo, lobis purpureis. Pluk. phyt. 41. f. 4.

Cannabina flore magno luteo labiis purpureis. Boerh. lugd. 1. p. 159.

Cannabis spuria, flore majore. Riv. mon.

Cannabis spuria, flore specioso luteo, labro purpureo. Raj. hist. 561.

Cannabis spuria angustifolia, variegato flore, polonica. Barrel. ic. 1158.

- α. Cum præcedenti ubique mixta observatur & in Lapponia & in tota Suecia.

- β. A priori vix distingui potest, nisi sola corolla, quæ in hac duplo major est & flava, labio inferiore purpurascente. Hinc num specie ab antecedenti diversa sit, an vero minus, vix facile determinatur; ego pro varietate potius haberem plantam hanc nulla figura a priori diversam.

238. *PRUNELLA* *flore minore, vulgaris.* Bauh. hist. 3. p. 428.

Prunella vulgaris. Sp. pl. 837.

Brunella

Brunella major, folio non dissecto. Bauh. pin. 260.

Brunella. Riv. mon.

Prunella vulgaris, flore purpureo. Rudd. cat. 34. hort. 93.

Prunella flore purpureo. Lind. wikf. 30.

Prunella. Till. ab. 55. ic. 135.

Consolida minor. Frank. spec. 10.

- α. In desertis locisque depressis Lapponiæ passim legitur.
β. Rarius flore albo occurrit, dum etiam tota planta albidior solito evadit.

239. SCUTELLARIA *foliis cordato-lanceolatis crenatis.*

Scutellaria galericulata. Sp. pl. 835.

Scutellaria. Riv. mon.

Cassida palustris vulgatior, flore cæruleo. Tournef. inst. 182.

Lysimachia cærulea galericulata vel Gratiola cærulea. Bauh. pin. 246.

Lysimachia galericulata. Frank. spec. 19.

Lysimachia galericulata cærulea. Rudd. cat. 26. hort. 96. Till. ab. 41.

Lysimachia repens, flore cæruleo galericulato. Lind. wikf. 22.

- α. Cum antecedenti passim, præsertim ad ripas sabulosas fluviorum.
β. Planta hæc quasi media est inter Prunellam & Dracocephalon, ab omnibus vero distinctissima calyce, pericarpium instar, includente femina, figura singulari spectabili.

ANGIOSPERMIA,

240. MELAMPYRUM *foliis lanceolatis, florum paribus remotis.*

Melampyrum luteum latifolium. Bauh. pin. 234.

α . *Melampyrum minus, flore albo.* Rudb. cat. 27. hort. 73. Lind. wikf. 24.

Melampyrum pratense. Sp. pl. 843.

Melampyrum luteum latifolium. Celf. upf. 32.

Melampyrum latifolium, flore albo, labio inferiore duabus maculis luteis distincto. Raj. syn. * 286.

β . *Melampyrum latifolium, floribus parvis luteis.* Celf. upf. 32.

Melampyrum sylvaticum. Sp. pl. 843.

Korvall. Lykselenfibus.

γ . In sylvis omnium copiosissima, etiam in Alpibus vulgaris est.

δ . Ambæ istæ varietates (α , β) in Suecia vulgares omnino sunt, eas autem distinctas esse non dixerim, nec statuit Rajus in Synopsi; notabiles tamen sunt & plurimis differunt, licet minus evidentibus notis; quænam harum naturalis sit planta, difficile determinatur, crederem ego priorem (α), cum copiosior existat, atque oris labia, ut in congeneribus, clausa sint, licet hæc pro varietate, altera vero pro naturali habeatur in Raj. syn.

ϵ . Differentiæ, quæ variationes hæc (δ) distinguunt, sunt sequentes:

α . in pratis & ficcioribus nascitur,

β . vero in sylvis & dumetis.

α . caule magis erecto gaudet,

β . caule nutante magis.

α . folia magis erecta & conniventia,

β . folia omnino patentia gerit.

α . corolla

- α . corolla alba gaudet, versus labia flavescente,
 β . vero corolla fulva tota, & antecedenti longe breviori.
 α . rictu oris seu labiorum clauso,
 β . rictu oris aperto & dehiscente instruitur.
6. Varietatem (β) ex Helvetia per D. Gesnerum sub nomine: *Stachelina flore flavo* Halleri in Comm. reg. Succ. habuit Clarissimus GRONOVIVS.
7. Butyro colorem flavum inducere Caltham (§ 227), dum tempore vernali a vaccis adsumitur, statuerunt veteres, ut *Palmberg* in *Sertis floribus Suecanis* & alii, cujus flavi flores instar croci adsumpti, lac tingerent; hoc tamen falsum esse videmus, cum boves caltham non edant; nec crederem singulas plantas, sine discrimine, recentes simul hanc flavedinem producere, cum in aliis locis flavum magis, in aliis vero magis fulvum observemus butyrum; nec quod hæc unica sit causa, unquam statuerem. Ad templum Lykfelense in Lapponia Umensi butyrum, quantum novi, omnium præstantissimum acquiritur, nec aliud vidi unquam tam intense fulvo colore saturatum ac hoc; hinc expetitur a mercatoribus Umensibus præ alio omni, cum carius vendi possit & misceri cum alio, ut mixtum præstantius evadit. Inquirenti mihi in eodem loco constituto causam, respondebatur Kowall (α , β), quæ planta copiosius hic pronascebatur, hæc efficere, quod confirmabant mox pasqua boum a me visa, majori hujus plantæ copia tecta, quam unquam observavimus alibi.

241. PEDICULARIS caule ramoso, floribus solitariis remotis.

Pedicularis sylvatica. Sp. pl. 845.

Pedicularis pratensis purpurea. Bauh. pin. 163.

Pedicularis pratensis. Frank. spec. 23.

Pedicularis flore purpureo. Till. ab. 51.

Pedicularis. Till. ic. 131.

Crista galli seu Pedicularis pratensis, flore purpureo.

Lind. wiks. 10.

Crista

Crista galli aquatica, flore purpureo. Rudb. hort. 29.

- α. Non raro etiam *floribus albis* legitur, dum simul tota planta e viridi albicans apprehenditur.
- β. Huic adjungam quatuor alias species in Alpibus nostris frequentissimas. Non nego, quod in Alpibus Helveticis habeantur eadem, licet & descriptiones & figuræ *Pedicularium* omnium, præsertim alpinarum, imperfectæ omnino a Botanicis traditæ sint, ut nullus aliquid certi ex istorum libris, figuris vel descriptionibus, colligere queat. Vidi specimina varia plantarum exsiccatarum ex Alpibus Helveticis deprompta, sed nulla eorum nostris exacte respondentia. Forte etiam locus remotissimus multa in plantis his diversa procreat, hinc describo & depingo nostras species, ne ullum remaneat apud Botanicos dubium de iis, quas sub nostro nomine intelligimus.

242. PEDICULARIS *caule simplici, foliis lanceolatis semipinnatis serratis acutis.* * Tab. IV. fig. 1.

Pedicularis lapponica. Sp. pl. 847.

Pedicularis caule simplici, foliis lanceolatis serratopinnatis acutis. F. L. 57.

- α. Ubique in Alpibus nostris fabulosis & lapillofis frequens est.
- β. *Pedicularis* Tab. IV. fig. 1. videtur nova & nondum descripta. *Dillenius.*
- γ. *Radix perennis.*

Caulis spithamæus, erectus, fere rectus, teres, lævis.

Folia Radicalia vix ulla; *Caulina* septem vel octo, lanceolata, acuta, basi angustata in petiolum, alterna, pinnatim fere & ad medium divisa in quatuordecim ad viginti pinnas, *pinna* singula denticulis utrinque duobus ad quinque usque parvis crenata, glabra.

Spica laxa, tetragona caulem terminat, singulis floribus

ribus subjicitur unicum folium, inferiora folia floribus longiora, superiora vix calycis longitudinem adsequentia, flores a perpendiculo declinantes sex ad sedecim usque in eadem spica.

Floris singuli *Calyx* lævis, tubulatus, ore bifido obtuso. *Corolla* ringens, flava, labio superiori compresso, apice producto, deorsum reflexo, & prominente, rostri aquilini instar.

243. SCEPTRUM CAROLINUM *Rudbeckii*. it. dedic. vide nostram Tab. IV. fig. 4. & 5.

Pedicularis Sceptrum Carolinum. Sp. pl. 845.

Sceptrum Carolinum, flore aurco magno, rictu floris sanguineo. *Rudb.* lap. 100.

Antirrhinum aquaticum, flore luteo *Suevorum*. *Rudb.* hort. 9.

Antirrhinum nostrum aquaticum, flore luteo. *Rudb.* cat. 4.

Alectorolophus lapponica lutea, digitalis flore. *Petiv.* hort. n. 52 (in *Raii* hist. 3. app. p. 241).

Pedicularis alpina, folio *Ceterach*. *Helw.* flora. 39.

α. In Alpium lapponicarum nemoribus est locus hujus plantæ natalis, licet non raro in sylvis, præsertim ad ripas, observetur per totam Lapponiam sylvestrem, præcipue *Lulensem*; non raro etiam in locis ab Alpibus nostris remotissimis legitur, ut inter *Kemi* & *Io*, ubi totam viam regiam adeo implevit, ut fere equo, qui relaxatis habenis cursum suum accelerat, obniti possit.

β. Historia hujus plantæ data est in *Disp. de sceptro Carolino* per *Nobiliss. Rudbeckium* nepotem, vide *B. B.* 45.

γ. Plantam hanc speciosam in *Suecia* primus nominavit *Rudbeckius pater* nomine *Antirrhini*; *Rudbeckius filius* autem in itinere per *Lapponiam*, eandem reperit juxta fluvium *Luleosum* prope *Haresby*, ubi etiam ejus & *Illustrium Comitum* nomina arbori incisa

incisa legi. Placuit ipsi præ reliquis speciosissima hæc planta, caule superbiens *recto firmoque*, floribus fere *verticillatis*, *sceptri* instar, exornata, quorum singuli lucent saturato flavo *colore aureo* & limbo instruuntur personato *Leonis ori* simili, at *labiis* parum *sanguinea rubedine* tinctis. Hinc in dedicatione itineris lapponici tomi primi (qui prodiit) hanc plantam *Sceptrum Carolinum* dixit a Rege nostro p. m. potentissimo Carolo XII, tum armis bellique fortunæ imperante.

- δ. *Figuram* hujus plantæ optimam splendidissimamque dedit magnus noster *Rudbeckius filius* in itin. lap. sed ad specimen tenue confectam exhibuit laudatus *Helwing* in Flora sua quasi modo genita: *Nos* tertiam exhibuimus Tab. IV. fig. 4. 5. sed tantum quoad summam partem caulis *b.* & unicum folium radicale *a.* cum flore *c.* pericarpio *d.* & seminibus *e.*
- ε. Differt hæc species a reliquis nobis notis congeneribus: 1. *Corolla* rictu clauso. 2. *Pericarpio* subrotundo, acuminato, sed regulari, reliquæ enim notæ species acumine obliquo inflexum gerunt pericarpium. 3. *Magnitudine*; ascendit enim ad altitudinem dimidiam humanam. 4. *Flores* deinde quasi verticillatos, quatuor, quinque, tres, ad genicula positos, remotos, profert, 5. *Labii inferioris* apice purpurascens, toto petalo alias flavo.
- ζ. Eandem observavimus in Westrobothnia, Ostrobothnia, Dalekarlia prope Alpes Dalekarlicas ut Scrnæ, Transtrandix, &c. at Cl. *Celsius* in Uplandia eandem anno 1729, sponte nascentem nobis demonstravit.
- η. Usus hujus plantæ nullum novi, sed sane eam vidisse sufficit, præterquam quod Transtrandix vulgus femina ejus contrita dentibus adponat, ad dolores dentium sopiendos.
- θ. Descriptio hæc est.

Radix ejus est semipedalis in fibras desinens, crassitie
minimi

minimi digiti, sensim angustior, ramulos tenues hinc illincque emittens, ad cuius caput vel summum, ubi marginem terræ attingit, barbam emittit villosam, intra quam folia emergunt.

Folia e radice exsurgunt, quatuor ad octo, petiolis brevibus, medio sinuatis, e latiusculo principio sensim sensimque in nervum attenuatis, qui intra basin ipsius folii vicem nervi supplent. Costa seu nervus longitudinem folii pertransit, qui respectu ipsius folii satis magnus & crassus est, a latere superiori cum ipso folio parallelus, ab inferiori vero valde prominens. Ramos partiales continuos ad lacinias folii emittit, qui interdum opposite, interdum alterne ab eodem egrediuntur. Folia vero corpus longitudine pedem Parisiensem dimidium, latitudine uncias duas æquat. Dividitur porro ipsum folium in plurimas lacinias ad costam fere sectas inter se æquales, prope apicem tamen minores; lacinie hæ, ut ipsum folium, obtusæ, serratæ & iterum, quemadmodum folium, in lacinias minores, subdivisæ, non vero tam profunde quam ipsum folium. Totus foliorum margo, sub quo etiam intelligimus & comprehendimus lacinias majores & minores, undique obtuse serratus est. Color foliorum viridis, veluti ac omnium fere plantarum, saturatior autem ac in aliis, magisque ad nigredinem vergens.

Caulis vero rotundus, leviter striatus, leviter etiam scaber, foliis communiter destitutus, exceptis illis, quæ ad exortum floris emergunt. Longitudo ejus ad minimum superat pedem unicum, duos communiter æquat, raro vel tres. Raro etiam ramosus evadit caulis, interdum tamen unicum vel alterum emittit ramulum. Ab una eademque radice communiter singularis exit caulis, sæpe tamen duo ad quinque circumcirca ad majoris exortum collocantur.

Flores in caule sæpe oppositi terni, quaternive vel quini, veluti ad unum internodium egrediuntur, communiter tamen leviter sparsi reperiuntur. Petiolis omnibus

omnibus destituuntur, quos flores Botanici vocant *Sessiles*. Ad exortum florum foliola nonnulla subjiciuntur, quasi vicem calycis communis supplerent. Foliola hæc, reliquis satis similia, sed veluti ac ipsi flores sessilia, h. e. sine caule, parum laciniata, magis autem acuminata & serrata, longitudine semiuncia exporriguntur. Foliolis hisce remotis, alia adhuc minora in conspectum prodeunt, quorum singula singulis calycibus florum subjiciuntur, quibus etiam satis similia sunt, ut facile ab incautis pro parte quadam calycis haberentur; a parte inferiore calycem ambiunt, longitudine superant eundem.

Calyx monophyllus, ventricoso-tubulatus, minus tamen ac in speciebus Fistulariæ, sub quarum sectione, ut antea dictum est, Sceptrum Carolinum refertur, rectus, in caule decussatim fere positus, ore obtuso, quadrifido, obtuse serrato, usque ad maturescentiam fructus superstes.

Corollæ Petalum unicum, tubulatum, personatum, marcescens, calyce duplo longius, ore, in duo labia clausa, diviso, quorum superius concavum, galeatum, emarginatum, ad margines a latere interiore leviter pubescens: inferius autem longitudine superiori par, in tres lacinias obtusas & æquales, sectum. Totum petalum, colore insignitur luteo, exceptis laciniis labii inferioris: hinc cecinit Rudbeck fil.

Hwars blomma lik en hielm so gul som gullet lyser
Med blek och blodig mun samt blod-bestænkte blad.

Stamina quatuor secundum galeam, sub qua etiam reconduntur, incurva, & apicibus oblongis instructa sunt.

Pistillum germine ovato, stylo simplici intra labium superius corollæ, corolla fere longins, stigmate obtuso gaudet.

Fructus intra calycem positus per maturitatem in capsulam membranaceam, globosam cum acumine, transformatur, & septo intermedio in duo dividitur locu-

P

lamenta,

lamenta, ab apice per maturitatem ad basin usque debiscit in valvulas.

Semina plurima, membrana rugosa, magnitudinem seminum longe superante inclusa, ita ut unumquodque triangulari propria sua membrana, trigona rugosa a ceteris soluta placentaque adfixa circumdetur.

Qui plura desiderat, adeat prædictam dissertationem de Sceptro Carolino.

244. **PEDICULARIS** *caule simplici, foliis semipinnatis obtusis, laciniis imbricatis crenatis.* Tab. IV. fig. 2.

Pedicularis flammea. Sp. pl. 846.

Pedicularis caule simplici, foliis oblongis obtusis, laciniis pennatis, imbricatis. F. L. 57.

α. In Alpium lapponicarum fummis jugis frequens est.

β. *Pedicularis* Tab. IV. fig. 2. est *Pedicularis alpina folio ceterach.* Bauh. pin. 163. Tournef. inst. 173. a Gesnero (*Herba foliis Asplenio persimilibus Gesn. fract.*) breviter sine icone descripta. Dillenius.

γ. Hæc quoad faciem primo intuitu antecedenti valde similis est, licet vigesies minor; differt deinde a reliquis nostris,

1. quod folia Filipendulæ sint simillima, & laciniæ imbricatæ;

2. quod radix tuberosa sit & fusiformis;

3. quod florum corollæ fulvæ sint & labii superioris apex purpurascens;

4. quod labium inferius sit superiore dimidio brevius.

δ. *Radix* tuberosa, fusiformis (ut Sisari off.) basi squamis nonnullis coronata.

Caulis simplex, sine ramis, vix digiti longitudine, teres, nigro-purpurascens, erectus.

Folia Radicalia plurima, patentia, singula petiolis filiformibus infidentia, obtuse lanceolata, ad nervum longitudinalem fere pinnatim divisa, *Pinnis*

fere

fere ovatis, proximis, ita ut margo alterius pinnæ incumbat proximæ, per margines crenatis, singula crena minoribus crenulis notata. Caulina rariora, nonnulla spicæ subjecta, radicalibus similia.

Spica caulem terminat, ejusque tertiam partem tegit, erecta, compressa, oblonga. *Calyx* striatus, tenuis, quadridentatus, oblongus. *Corolla* angusta, labio inferiori minimo, superiori angusto, fere erecto, obtuso; tota est fulva, excepto apice labii superioris nigro-purpurascente. *Pericarpium* acuminatum, apice incurvo.

245. **PEDICULARIS** caule simplici, calycibus villosis, foliis linearibus dentatis crenatis. * Tab. IV. fig. 3.

Pedicularis hirsuta. Sp. pl. 847.

Pedicularis caule simplici, foliis oblongis dentato-pinnatis, calycibus villosis. F. L. 57.

α. In iisdem locis cum antecedenti provenit, nec extra Alpes hanc vel illam unquam observavimus.

β. *Radix* perennis, ramosa, fere carnosæ, & fibrosæ.

Caulis simplex & sine ramis, longitudine dimidii digiti, respectu magnitudinis crassus, ad basin squamis oblongis, confertis, cinctus.

Folia Radicalia fere squamæ lineares sunt, Caulina squamis paulo longiora & ad apicem crenata, superiora circumscriptione sua lineari-lanceolata, ultra mediam partem pinnatim in denticulos divisa, parte intermedia & integra remanente plana, lata, & orta e petiolo lato, amplexicauli. *Denticuli* autem angustissimi sunt & minutissime crenati.

Spica florum caulem terminans brevissima est, sed crassa & quadrangularis, constans floribus sex usque ad duodecim, sessilibus, *Calycibus* magnis, ovatis, ultra medium quadrifidis, acutis, hirsutis, cinereis, *Petalo* vero pallide incarnato toto, la-

bio inferiori breviori, superiori erecto obtuso.
Macula cordata saturate carnea in labio inferiori
conspicitur.

- γ. Differt & a *Pediculari vulgari minori* & ab omnibus
aliis, foliorum petiolis latis amplexicaulibus, Caly-
cibus villosis, Corollæ colore & crenis foliorum.

246. EUPHRASIA caule simplici, foliis cordatis
sessilibus obtuse serratis. *

Bartsia alpina. Sp. pl. 839.

Pedicularis alpina, teucris folio, atro-rubente coma.
Tournef. inst. 172.

Chamedri vulgari falsæ aliquatenus affinis alpina &
Clinopodium alpinum Ponæ. Bauh. hist. 3. p. 289.

Clinopodium alpinum. Pon. bald. 343.

Clinopodium alpinum hirsutum. Bauh. pin. 225.
Pluk. phyt. 163. f. 5.

- α. Locus hujus natalis in Alpibus, ubique tamen ad
majorum fluviorum ex Alpibus prodeuntium ripas
fatam videre licet eandem in sylvis Lapponiæ.

- β. Radix perennis, fibrosa.

Caulis simplex, erectus, spithamæus.

Folia opposita, cordata, sessilia, obtuse serrata; in-
feriora gradatim minora, superiora propiora, co-
lore atro-purpurascente picta.

Flores ex alis foliorum supremorum & coloratorum
prodeunt solitarii, ad idem latus inflexi.

247. EUPHRASIA caule ramoso, foliis ovatis
acute dentatis. *

Euphrasia officinalis. Sp. pl. 841.

Euphrasia officinarum. Bauh. pin. 233.

Euphrasia vera. Rudb. cat. 16. hort. 41.

Euphrasia. Dod. pempt. 54. Frank. spec. 13.

Till. ab. 27. ic. 25. Rudb. vall. 13. Riv. mon.

- α. *Euphrasia minor*. Dill. app. 53.

Euphra-

Euphrasia quædam alpina parva, duas uncias vix exsuperans. Scheuch. alp. 334.

β. In Alpibus & desertis vulgaris est.

γ. Varietas ista (α) differt a naturali planta,

1. quod flores in naturali triplo sint majores, quam in hac;
2. quod calyx in hac quadrifidus sit, in naturali vero quinquefidus;
3. quod hæc minor sit naturali;
4. quod hæc sæpius ramis careat. Qui tamen considerat faciem, & texturam, easdem esse species facile agnoscit.

248. RHINANTHUS *corolla labio superiore brevior.* *

Rhinanthus Crista galli. Sp. pl. 840.

α. *Crista galli femina.* Bauh. hist. 3. p. 436.

Crista galli flore luteo. Rudb. hort. 29.

Crista galli. Frank. spec. 11. Rudb. cat. 12.

Crista galli seu Pedicularis pratensis, flore luteo. Lind. wikt. 10.

Pedicularis pratensis lutea vel Crista galli. Bauh. pin. 163. Tournef. inst. 172.

β. *Crista galli mas.* Bauh. hist. 3. p. 436.

Crista galli. Till. ic. 130.

Crista galli major & elatior, calyce floris hirsuto, rictus limbo violaceo. Rupp. jen. 1. p. 234.

Pedicularis pratensis lutea erectior, calyce floris hirsuto. Tournef. inst. 172.

γ. In sylvis & Alpibus utraque variatio copiose provenit.

δ. Ambas has varietates (α, β) conjunxerunt veteres, proinde male excepti a recentioribus, qui tamen, qua in re differant, non dixerunt; quid obstaret, si hoc etiam tempore aliquis has conjungere tentaret? Plantam utramque optime novi; possunt etiam facile Synonyma variationum proprio suo individuo adsignari & sane primo intuitu a Botanices tyronce

optime distingui, nam *illa* (α) crescit in pratis ficioribus, floribus ad unum latus magis vergentibus, colore totius plantæ obscuriore & magnitudine inferiore; *Hæc* (β) vero in agris vel subhumidis occurrit, pallidior, major, & floribus magis distantibus. Cum autem describerem omnes partes, etiam minimas fructificationis, nec ullam observare poteram differentiam in parte quacunque plantæ quoad numerum, figuram, situm, vel proportionem (F. B. 282), & ne quidem in ipsa macula ad rictum corollæ posita: unde has plantas varietates esse intellexi; qui itaque posthac has ad diversas refert species, tenetur indicare differentiam aliquam e numero, figura, proportione vel situ partium depromptam, nisi ex professo varietates recenscat, tum enim gaudet privilegiis iisdem, quæ concessa sunt Tulipamaniacis, &c.

- ε. Genus hoc nil commune habet cum *Pediculari*, ad quam relatum fuit a Tournefortio; sed omnino ad *Rhinanthum* (*Elephantem T.*) pertinet, licet superius corollæ labium in hac brevius sit inferiore: Confirmant hæc facies, fructus, diversæ species.

249. LIMOSELLA. * Lind. alfat. 156. t. 5. f.

Limosella aquatica. Sp. pl. 881.

Menyanthoides vulgaris. Vaill. parif. 126.

Plantaginella palustris. Bauh. pin. 190. Dill. app. 113.

Plantaginella. Buxb. Comm. Petrop. 3 (1728), 271.

Spergula perpusilla lanceatis foliis. Gottsch. pruff. 261. f. 81.

Alsine palustris repens, foliis lanceolatis, floribus albis perexiguis. Pluk. phyt. 74. f. 4.

- α. Ad ripas majorum fluviorum inferioris Lapponiæ sylvestris interdum occurrit.

250. PLANTA *nostra Tabula XII. figura 4.*

Linnea borealis. Sp. pl. 380.

Campanula serpillifolia. Bauh. pin. 93. prod. 35.
Scheuch. alp. 131. Tournef. inst. 112. Rudd.
lap. 96. f. 1.

Nummularia norvegica, flore purpureo. Kyll. A. D.
2. p. 346. fig. C.

*Nummularia norvegica repens, folio dentato, floribus
geminis.* Petiv. cent. 787.

*Nummularia major, rigidioribus & rarius crenatis
foliis, flore purpureo gemello.* Pluk. alm. 264.

Windgras. Angermannis.

α. Primarius hujus locus natalis in nostro septentrione
est, ubi in sylvis vix ulla planta hacce vulgatio est.
In Suecia inferiore, ut in Uplandia, Dalekarlia,
Nericia, Ostrogothia, Smolandia & Scania sylves-
tri, eadem licet rarius a nobis lecta fuit. In Fin-
markia integra fere montium juga tegit.

β. Characterem hujus generis dedit *Clariff.* Botanicus
D. D. *Gronovius* in Characteribus nostris Genericis
§ 523. ab omni parte perfectum (qui eandem ex
Alpibus Italicis habuit), cum ista *Buxbaumii* de-
scriptio minus quadret.

γ. Cum *Rubeolis* nihil habet commune, nec præter-
quam foliis orbiculatis in ulla re cum *Nummulariis*
convenit, quæ quantum a *serpylli* foliis differant,
patet inspicienti.

δ. *Radix* fibrosa, perennis.

Caulis radicati, plures, pedales, teretes, filiformes,
simplicissimi, procumbentes, radices rarius ex ge-
niculis emittentes, debiles, rubri, gemmiferi,
pilis albis.

Rami alterni, breves.

Folia opposita, ovato-orbiculata, unica alterave crena
utrinque notata, dilute viridia, petiolis vix mani-
festis insidentia, per primam hyemem persisten-
tia.

Scapus hinc inde ex alis foliorum, digiti longitu-
dine, crectus, semibifidus, duos flores in apice
gerens.

Flos nutat, extus albus, intus leviter villosus, incarnatus, noctu imprimis fragrantissimus.

Bacca ficca, trilocularis; *semina* bina, ovata.

Floret circa solstitium. *Æstivatio* omnino Loniceræ, cui ordine naturali, convenit.

5. *Rarius* apud nos ad maturitatem perveniunt omnia ista in capsula contenta semina, quæ tamen in germine per transversum dissecto manifeste conspiciuntur, communiter tamen duo lateralia vigent.
6. Vidi in Lapponia Umeni caules hujus plantæ, qui pedum octodecim longitudinem attingere.
7. Notabile in hac planta est, quod germen ac pericarpium spatio quodam removeatur a flore pedicello cohærente, id quod in nullo alio genere contingere novi.
8. Vulgus Angermanniæ plantam coctam, fomenti & cataplasmatis instar, doloribus rheumaticis, præsentanea medela, imponere solet. *Arledi*.

CLASSIS XV.

TETRADYNAMIA.

SILICULOSA.

251. **THLASPI** *filiquis orbiculatis, foliis oblongis glabris.*

Thlaspi arvense. Sp. pl. 901.

Thlaspi arvense, filiquis latis. Bauh. pin. 105.

Thlaspi vulgare segetum. Rudb. hort. 109. Lind. wikf. 37.

Thlaspi latius. Dod. pempt. 712.

α. In agris Novaccolarum passim & rarius occurrit.

252. **THLASPI** *filiquis verticaliter cordatis.*

Thlaspi Bursa pastoris. Sp. pl. 903.

Bursa pastoris. Frank. spec. 7. Rudb. cat. 8. hort. 19.

Bursa pastoris major vulgaris. Rudb. vall. 7.

Bursa pastoris minor vulgaris. Rudb. vall. 7.

Bursa pastoris major. Till. ab. 11. Lind. wikf. 6.

α. *Bursa pastoris major, folio non sinuato.* Bauh. pin. 108.

Bursa pastoris major, folio sinuato. Bauh. pin. 108.
Bursa

Bursa pastoris minor, foliis integris. Cels. upf. 13.

- ¶. In desertis passim obvia est hæc una eademque planta.
- γ. Dum e speciebus conficiuntur genera, erunt varietates species: omnes enim istæ sub (α) comprehensæ, nil nisi meræ varietates existunt, quæ limites non servant.
- δ. *Bursam pastoris* sub *Thlaspeos* genere comprehendimus, sic dictitate flore, & semine. *Siliqua* enim membranacco margine caret in *Bursa pastoris*, in *Thlaspi* T. non item; considera itaque omnes species *Thlaspeos*, & videbis prædictæ (§ 251) *siliculam* membrana cinctam maxima, reliquas species minori; in aliis scilicet speciebus ad apicem magis patent, in aliis ad pericarpium basin; visa sic inconstantia marginis membranacei, sequitur nullam ab eo desumi debere notam in genere, ergo nec *Bursam pastoris* distinguendam esse a *Thlaspi*, præsertim cum cetera paria sint & margo omnis *Thlaspeos* demptus, in plurimis speciebus, siliquam exacte *Bursæ pastoris* repræsentet.

253. SUBULARIA.

Subularia aquatica. Sp. pl. 896.

Subularia erecta, junci foliis acutis mollibus. Raj. syn. 3. p. 307.

Subularia lacustris seu *Calamistrum herba aquatico-alpina.* Raj. syn. (edit. 1690) p. 210. fig. (Est *Isoetes lacustris.* J. E. Smith.)

Juncifolia sub aquis nascens, cochlearia capsulis. Raj. syn. (edit. altera) 281.

Graminifolia aquatica, thlaspeos capitulis rotundis, septo medio siliculam dirimente. Pluk. phyt. 188. f. 5.

- α. Ad ripas lacuum Lapponiæ sylvestris sub aqua & viget & floret minima hæc planta, nec ut reliquæ species ex aquis, instante florescentia, emergere potest.

β. Reki

β. Reliquæ species ab Anglis ad hoc genus relatæ diversa gaudent fructificatione, & novam constituunt familiam Calamistri nomine distinguendam. *Dillenius*.

γ. *Buxbaumius* hanc ad *Drabas* retulit, quod facies & modus nascendi confirmat, licet siliqua magis ventricosa sit, & petala ferme integra.

254. DRABA caule ramoso folioso, foliis dentatis.

Draba incana. Sp. pl. 897.

Draba alpina hirsuta. Cels. upf. 19.

Bursa pastoris alpina hirsuta. Bauh. pin. 108. prod.

51.

Alyssum alpinum, polygoni folio incano. Tournef. inst.

217.

α. In Alpibus lapponicis copiose & ubique conspicitur.

β. Petala floris emarginata sunt, non vero bipartita, genere tamen convenire hanc cum *Draba caule nudo, foliis crenatis*, docent facies & reliqua attributa fructificationis.

255. DRABA scapo nudo simplici, foliis lanceolatis integerrimis.

Draba alpina. Sp. pl. 896. Oed. dan. t. 56.

α. In Alpibus nostris planta est vulgatissima, extra quas nunquam sponte pronata a nobis observata.

β. In hortis faciem adeo mutat, ut vix eandem dignosceres plantam; longe enim hirsutior evadit & tenerior, ut in Horto Academico Lugduno-Batavo visum fuit.

(Hic de *Drabâ ciliari*, ni fallor, loquitur *Linnaeus*.
J. E. Smith.)

γ. In Alpibus nostris lapponicis est hujus

Radix fibrosa, perennis.

Folia radicalia circiter viginti, lanceolata, in orbem patentia, plana, longitudine minimi transversi digiti, setis parvis albicantibus supra & infra

infra adspersa, quæ in marginibus maxime conspicuæ.

Scapus nudus, simplex, digitalis, erectus, ad apicem gerens *flores* numerosos, sparsos, singulos petiolo brevissimo insidentes.

Florum Calyx brevissimus, tetraphyllus. *Petala* quatuor, flava, emarginata. *Stamina* sex, quorum duo breviora. *Germen* ovatum. *Stylus* vix ullus. *Stigma* obtusum.

255*. DRABA *scapo unifolio, foliis subbirsutis, siliculis obliquis pedicellatis.*

Draba hirta. Sp. pl. 897.

α. In Alpibus lapponicis invenit Solander. *Faun. suec.* p. 557.

256. COCHLEARIA *foliis radicalibus subrotundis, caulinis oblongis sinuatis.*

Cochlearia officinalis. Sp. pl. 903.

Cochlearia folio subrotundo. Bauh. pin. 110.

Cochlearia major batavica, subrotundo folio. Morif. hist. 2. p. 308. f. 3. t. 20. f. 1.

Cochlearia. Dod. pempt. 593. Paull. dan. 206. fig.

α. Ad littora Oceani septentrionalis, juxta radices Alpium lapponicarum, aliquoties hanc plantam observavimus. Ad littora maris Baltici & Bothnici a Nob. Rudbeckio cum vivam refert Lind. Scorb. 35, ubi tamen nobis non obvia fuit.

β. Cochleariam acetosa mixtam, cum carne rangiferina elixatam, edere Groenlandos in Scorbuto Borrich. A. D. 1671. p. 35. refert. Certe si de Groenlandis verum, nunquam tamen Lapponibus innotuit hic usus ipsis omnino non necessarius.

SILIQUOSA.

257. ARABIS caule simplici, foliis ovatis utrimque denticulatis.

Arabis alpina. Sp. pl. 928.

Leucosium vernum perenne album majus. Tournef. inst. 221.

Draba alba filiquosa. Bauh. pin. 109.

Draba altera. Clus. pan. 462.

α. In Alpibus nostris communis est planta, in fylvis non obvia.

β. In Lapponiæ Alpibus nunquam nobis visa fuit hæc planta altitudinem digiti superasse, in hortis autem pedalis evadit & ramosa.

258. CARDAMINE foliis pinnatis, caule erecto.

Cardamine pratensis. Sp. pl. 915.

Cardamine pratensis, magno flore purpurascente (vel albo). Tournef. inst. 224.

Nasturtium pratense, magno flore. Bauh. pin. 104.

Nasturtium pratense, flore simplici. Rudd. vall. 26.

Nasturtium pratense. Rudd. cat. 29. hort. 79. Lind. wikt. 26.

α. In fylvis & Alpibus passim obvia est.

259. CARDAMINE foliis ternatis crenatis, caule simplici.*

Cardamine trifolia. Sp. pl. 913.

Cardamine alpina I. trifolia. Clus. pan. 456. Rudd. lap. 96.

Nasturtium alpinum trifolium. Bauh. pin. 104.

α. Est planta mere alpina, in Lapponia rarius obvia.

Vix in tota Lapponiâ, quantum scio, post tempora Rudbeckii inventa est, & vereor ne et ille etiam aliam intellexerit speciem. *Afzelius.*

260. *CARDAMINE* foliis simplicibus ovatis, petiolis longissimis. * Tab. IX. fig. 2.

Cardamine bellidifolia. Sp. pl. 913.

Nasturtium alpinum, bellidis folio, minus. Bauh. pin. 105. Scheuch. alp. 44.

α. Est etiam hæc planta solum alpina & in Alpibus lapponicis copiosissima.

β. Folia radicalia plurima, exacte ovata, integerrima, minima, petiolis triplo longioribus quam folia, qui ad basin & radicem fere terni cohærent, si accurate distinguantur. Caulis brevissimus, vix foliis altior, filiquas gerens, respectu ipsius plantæ, longissimas.

γ. Synonyma Clusiana, in priori editione citata, prout erronea omisi. Cel. Jacquin pro *Plantula Cardamines æmula* Clusii speciem *Arabis* ad Linnæum misit a *Card. bellidifoliâ* distinctissimam. *J. E. Smith.*

261. *SISYMBRIUM* corolla calyce minore, foliis multifidis linearibus.

Sisymbrium Sophia. Sp. pl. 920.

Sophia chirurgorum. Till. ic. 51. Rudb. hort. 107. Lind. wikf. 36.

Herba Sophia. Frank. spec. 16.

Erysimum Sophia dictum. Raj. syn. 298.

Sisymbrium annuum, absinthii minoris folio. Tournef. inst. 226.

Accipitrina. Rupp. jen. 1. p. 74.

Nasturtium sylvestre tenuissime divisum. Bauh. pin. 105.

α. In desertis aliquando, ad domunculas *Novaccolarum* copiose conspicitur.

262. *SISYMBRIUM* aquaticum, foliis in profundas lacinias divisis. Tournef. int. 226.

Sisym-

Sisymbrium amphibium α. Sp. pl. 917.

Radicula aquatica, foliis in profundas laciniis divisis.

Dill. app. 9.

Raphanus aquaticus, foliis in profundas laciniis divis. Bauh. pin. 97.

Rapistrum aquaticum. Rudb. hort. 97.

Eruca palustris aquatica. Frank. spec. 13.

α. In sylvis Lapponiæ paludosis interdum provenit.

263. *ERYSIMUM foliis integris, lanceolatis.* *

Erysimum cheiranthoides. Sp. pl. 923.

Courringia leucoji folio, flore luteo. Heist. helmst. 1730. p. 10.

Eruca sylvestris latifolia, folio integro, flore luteo minore. Morif. hist. 2. p. 229.

Myagrurn siliqua longa. Bauh. pin. 109.

Myagro affinis planta, siliquis longis. Bauh. hist. 2. p. 894.

Turritis leucoji folio. Tournef. inst. 224.

α. In agris Finnonum seu Novaccolarum parcius crescit.

264. *ERYSIMUM foliis basi pinnato-dentatis, apice subrotundis.*

Erysimum Barbarea. Sp. pl. 922.

Sisymbrium erucae folio glabro, minus & præcocius. Tournef. inst. 226.

Eruca palustris, Nasturtii folio, siliqua oblonga. Rudb. lap. 97.

Barbarea foliis minoribus & frequentius sinuatis. Raj. syn. 297.

α. *Sisymbrium erucae folio glabro, flore luteo.* Tournef. inst. 226.

Eruca lutea latifolia sive Barbarea. Bauh. pin. 98.

Barbarea. Dod. pempt. 712.

β. Ad ripas fluviorum, præsertim magni istius fluvii Lulensis, in superioribus Lapponiæ sylvis, obvia fuit.

γ. A Barbaræa proprie sic dicta (α) ut varietas, at non ut distincta species, separari debet; Caulis nostræ plantæ est simplex & pedalis, foliaque tenuiora.

264*. CHEIRANTHUS *foliis linearibus integris subtomentosis.*

Cheiranthus alpinus. Mant. 93.

α. In Herbario Linnæano e Lapponiâ.

β. *Caulis simplex, nec ramosus.*

Folia radicalia ovalia, petiolata.

Flores sulphurei, majusculi.

Non confundendus cum Ch. alpino Jacquini. γ.

E. Smith.

265. BRASSICA *campestris perfoliata, flore luteo.*

Gottsch. pruss. 29.

Brassica campestris. Sp. pl. 931.

? *Brassica campestris perfoliata flore albo (luteo nobis).*

Bauh. pin. 112.

Brassica sylvestris perfoliata. Dod. pempt. 626.

α. Semper integros Novaccolarum agros cum segete, dum floret, luteo obducit colore planta hæc ipsis admodum molesta.

β. Communiter pedalis & bipedalis est planta ac ramosa, non raro tamen in locis sterilibus altitudinem pollicis transversi vix excedit, sine ramis, tenella; foliis minutissimis, uniflora, floris magnitudine tamen ad naturalem plantam accedente, unde facile diversam diceret quis esse plantam.

CLASSIS XVI.

MONADELPHIA.

DECANDRIA.

266. **GERANIUM** *petiolis bifloris, foliis peltatis multifidis, caule erecto.*

Geranium sylvaticum. Sp. pl. 954.

Geranium batrachioides, folio aconiti. Bauh. pin. 317.
Tournef. inst. 266.

Geranium II. batrachioides alterum. Clus. pan. 417.

Geranium montanum nostras. Raj. hist. 1062. syn.
361.

Geranium. Till. ic. 33.

Gruinalis pratensis, folio ranunculi aconitive. Rupp.
jen. 1. p. 116.

α. Nulla nec in sylvis densissimis est frequentior, nec in Alpibus speciosior planta.

β. Floris color communiter cæruleus est, variat tamen sæpius; 1. dum *corolla alba* evadit & *stamina cærulea* persistunt, 2. dum *corolla* & *stamina alba* fiunt simul, 3. dum *corolla* ex *cæruleo* & *albo variegata* explicatur.

C L A S S I S XVII.

D I A D E L P H I A.

D E C A N D R I A.

267. **A**STRAGALUS *alpinus minimus*. † F. L.
58. vide Tab. IX. fig. 1.

Astragalus alpinus. Sp. pl. 1070.

Astragalus quidam montanus, vel Onobrychis aliis:
Bauh. hist. 2. p. 339. Tournef. infl. 416.

Astragalus alpinus, foliis viciæ ramosus & procum-
bens, flore glomerato albo-caruleo. Scheuch. alp.
509. f. 7.

Onobrychis IV. Clus. hist. 2. 240.

Onobrychis floribus viciæ majoribus caruleo-purpuraf-
centibus, vel foliis tragacanthæ. Bauh. pin. 351.

α. In Alpibus crescit hæc planta copiose, non raro
etiam in remotissimis Lapponiæ sylvis juxta ripas
fluviorum observatur, in Suecia alias ignota est
planta.

β. Variat sæpe corolla alba in Alpibus.

γ. Maxime differt hæc planta facie; secundum locum
& ætatem. Singula enim foliola seu pinnæ in te-
nella planta fere orbiculata sunt, in proveciori ve-
ro oblonga seu lanceolata. Nostra figura, licet se-
cun-

cundum siccum exemplar a sculptore confecta sit, repræsentat tamen & majorem & minorem plantam.

267*. PHACA *caulescens erecta glabra, leguminibus oblongis inflatis subpilosis.*

· Phaca frigida. Syst. nat. ed. 10. 1173.

Phaca alpina. Fl. suec. no. 657. Fl. dan. t. 856.

α. In Alpibus Tornoensibus. Fl. suec.

β. Hæc planta, mere Lapponica, non confundenda cum Phaca frigida Jacquini. J. E. Smith.

268. CICER *foliis linearibus, pedunculis multifloris.*

Ervum hirsutum. Sp. pl. 1039.

Cracca minor. Riv. tetr.

Vicia segetum, cum siliquis plurimis hirsutis. Bauh. pin. 345.

α. In agris Novaccolarum segeti immixta copiose crescit.

β. Est vera Ciceris species, uti patet consideranti fructificationes plantarum congenerum.

269. VICIA *pedunculis multifloris, fulcris foliorum acutis integris.*

Vicia Cracca. Sp. pl. 1035.

Arachus hirsutus, flore caruleo. Till. ab. 5.

Arachus perennis hirsutus. Rudd. cat. 5. hort. 11.

Lind. wikf. 4.

Vicia multiflora. Bauh. pin. 345.

Cracca major. Frank. spec. 11.

Cracca. Riv. tetr.

α. *Cracca flore albo.* Cels. upf. 17.

β. *Cracca segetum purpuro-violacea.* Cels. upf. 17.

γ. *Cracca segetum purpuro-violacea, cum alis albicantibus.* Cels. upf. 17.

δ. In desertis passim; in Finmarkia adjacente copiosissime.

ε. Variat admodum colore corollæ, præsertim in Finmarkia.

270. *VICIA pedunculis multifloris, fulcris foliorum crenatis.*

Vicia sylvatica. Sp. pl. 1035.

Cracca sylvatica rotundifolia, floribus ex albo variis.
Rupp. jen. 2. p. 212.

Arachus longissimus, flore pallido. Rudb. cat. 5.
hort. 11. Till. ab. 5.

Vicia multiflora maxima perennis, tetro odore, floribus albescentibus lineis caeruleis notatis. Pluk. phyt. 71.
f. 1.

α. Ad terminos Lapponiæ & Finmarkiæ rarius conspicitur.

271. *LATHYRUS foliis pinnatis, pedunculis multifloris.*

Lathyrus palustris. Sp. pl. 1034.

Lathyrus perennis latifolius, flore purpurascente, alatus. Lind. wiks. 21.

Lathyrus palustris, flore orobi nemorensis verni. Rupp. jen. 2. p. 210. fig.

Vicia lathyroides nostras, seu Lathyrus viciaformis Raii. Pluk. phyt. 71. f. 2.

Clymenum parisiense, flore caeruleo. Tournef. inst. 396.

Pisum lapponicum littoreum, &c. Petiv. hort. n. 49.
(in Raii hist. 3. app. p. 247.)

α. In sylvis Lapponiæ ubique occurrit, præsertim in subhumidis.

272. *PISUM marinum.* Raj. hist. 892.

Pisum maritimum. Sp. pl. 1027. Smith spicil. fasc. 1. t. 9.

Pisum spontaneum perenne repens humile. Morif. hist. 2. p. 47. Munt. phyt. t. 230. figura.

α. Plantam hanc intra fines ipsius Lapponiæ me non observasse fateor, ad summum vero apicem sinus Bothnici, inter Kemi & Uloam, copiose conspiciebatur.

β. Sa-

- β. Saporem aliquem amarum in feminibus non percepi, & si quidam adest, levi elixatione, infusione vel coctione facile posset tolli, ut in aliis leguminosis idem obtinetur.
- γ. Licet planta hæc dicatur maritima, vidi tamen eandem in siccissima arena per aliquod spatium a mari remotam, ubi ne minima humiditas a mari adfluere poterat. Si itaque hæc terræ committeretur, commode quoque cresceret in sterilissimis Lapponiæ sylvestris campis arenosis, quæ procul dubio maximum usum præberet Novaccolis & aliis Lapponiæ incolis; dum facies, magnitudo feminum & sapor iisdem videbatur qualitatibus gaudere ac Pisum sativum; accedit quod hæc perennis sit, nec a frigore lædatur (quod locus natalis spontaneus confirmat), quæ proprietas in fativis non obtinetur. Si etiam in loco natali sola in arena viget, cur non & in cultura eandem læta exciperet nutricem. Operæ pretium foret hæc experimento instituto decidere.
- δ. Accolæ littoris Orfordiensis in magna annonæ charitate anno 1555, hisce Pisis se suosque sustentarunt. *Gesn. aqu. 4. p. 256. Caii opusc. lib. 2. 29. 2.*

273. TRIFOLIUM *pratense, flore monopetalo.*
Tournes. inst. 404.

Trifolium pratense. Sp. pl. 1082.

Trifolium pratense purpureum minus, folio maculoso.
Lind. wikf. 38.

Trifolium pratense purpureum. Bauh. pin. 327.
Rudb. hort. 111.

Trifolium pratense, flore purpureo. Frank. spec. 30.

Trifolium flore purpureo. Till. ab. 67.

Triphylloides pratense, flore monopetalo. Pont. anth. 240.

α. *Triphylloides alpinum, flore albo.* Pont. anth. 240.

β. In sylvis sæpe, in agris Novaccolarum copiose, in Alpibus rarius, in Finmarkia copiosissime observatur.

γ. In Alpibus raro admodum flore albo obvia fuit (α).
 δ. Hiberni suo Chambroch, quod est Trifolium pratense purpureum, aluntur, celeres & promptissimi roboris. *Mund. diet.* 125. conficiunt enim panem e floribus hujus plantæ melleum odorem spirantibus, qui magis placet, quam qui ex Spergula (190) recensita paratur.

274. TRIFOLIUM *repens*. Riv. tetr. Sp. pl. 1080.

Trifolium pratense. Till. ic. 103.

Trifolium pratense album. Bauh. pin. 327. Rudb. hort. III. Till. ab. 66.

Trifolium pratense album, folio non maculoso. Lind. wikt. 38.

α. In desertis passim.

β. Solet vulgus tanquam e Barometro ex inspectione hujus plantæ prædicere ingruentem tempestatem; folia enim calido existente aere relaxat, humido autem ingruente cadem erigit, quod non tantum de Trifolio valet, sed ferme de omnibus plantis, quarum stamina declinata sunt. Flores itidem fere omnes connivent instante pluvia, quasi scientes aquam actum generationis turbare, coagulando vel diluendo farinam genitalem, cum actu generationis celebrato nulla conniventiae signa ostendant. Sic Mimosæ, Cassiæ, Bauhiniae, Parkinsoniæ, Guilandinæ & affines omni vespera connivent foliis, licet in hybernaculis nullus sit frigoris major accessus, quam interdiu. Undenam hæc sensatio? quænam mutatio tempore nocturno in aere, præter caloris & lucis absentiam?

γ. Synonymon Bauhini potius ad Trif. montanum referendum censet Cl. Afzelius. *Conf. act. soc. linn.*

τ. 1. 232.

CLASSIS XVIII.

POLYADELPHIA.

POLYANDRIA.

275. **H**YPERICUM *vulgare*. Bauh. pin. 279.

Hypericum perforatum. Sp. pl. 1105.

Hypericum vulgare seu Perforata caulē rotundo, foliis glabris. Bauh. hist. 3. p. 381.

Hypericon. Dod. pempt. 76.

α. Ad terminos Lapponiam a Finmarkia distinguentes rarius.

β. Si staminum filamenta accurate inspiciantur, patebit ea in tres vel quinque phalangas esse digesta & ad basin coalita, licet hoc in nostris Europæis admodum obscure, in *Lasantbo* autem evidentissime conspici potest.

CLASSIS XIX.

SYNGENESIA.

MONOGAMIA.

276. **V**IOLA foliis cordato-obtusis, pedunculis caulinis.

Viola biflora. Sp. pl. 1326.

Viola alpina rotundifolia lutea. Bauh. pin. 199.

Morif. hist. 2. p. 475. Scheuch. alp. 342.

Viola montana, flore luteo. Clus. pan. 356.

Viola rotundifolia montana major; vel Ptoxa valdensium facie, floribus luteis. Pluk. phyt. 234. f. 1.

Viola flore luteo. Riv. pent.

α. *Viola alpina rotundifolia minor.* Pluk. phyt. 233. f. 7. fig. optima.

β. Locus hujus natalis in sōlis Alpibus, licet non raro extra eas, aere vel aqua delata, conspiciatur in sylvis.

γ. Major & minor planta, apud Botanicos distincta, ejusdem est speciei; nostra ad minorem (α) propius accedit.

δ. Dividunt violas communiter Botanici in tricolores & martias: *Violas martias* dicunt perennes, foliis

cor-

cordatis, verno tempore florentes; *Violas tricolores* autem foliis ovato-oblongis gaudentes & annuus, (quæ omnes unius sunt speciei); planta vero præfens inter has quasi media est. Stamina antheræ in violis omnes margine membranaceo cinctæ sunt, & coalitæ in unum corpus in *Violis tricoloribus*; in *Violis martiis* vero minus evidenter.

1. Singularis in genere *Violarum* est stigmatis pistilli flexura, sub qua foramen latet. Generationem plantarum absolvi, dum genitura (farina antherarum) cadit in vulvam (Stigma) in omni flore, oculis patet (F. B. 145), ibi glutine quasi adfixa tenetur genitura, quod autem introeat tubam (Stylum) perveniatque ad ovarium (Germen) & in ova se insinuet, ego perspicere nunquam potui. In *Violis* vero, & præsertim *tricoloribus* jucundo spectaculo licet videre, flore nuper explicato, virgineam vulvam lascive hiantem, globi instar concavi & aperti ad latus, albam & nitidam, simulac autem genituram suam projecerunt quinque ejus adfines mariti totam vulvam farina genitale repletam coloreque fusco despurcatam observabis, tuba tamen existente clara & pellucida. Ante hanc fœcundationem si comprimis vulvam, exstillabit liquor quidam lactinarum melleus, qui farinam istam genitalem retinet, attrahit & forte extrahit.
2. *Radix* plantæ nostræ perennis, articulata & fibrosa. *Folia* omnia cordato-reniformia, levissime serrata, quorum plura radicalia; tria quatuorve caulina, alterna, petiolata.
- Caulis* simplex, altitudine petiolorum foliorum radicalium, vel paulo altior, e singula foliorum ala singulum florem emittens, pedunculo simplici insidentem.
- Flores* corolla lutea est & petala versus unguis struis nigris conspicua.

276*. VIOLA *caulibus erectis, foliis cordatis oblongis.*

Viola montana. Sp. pl. 1325. Fl. suec. 2. n. 787.
 α. In Alpibus.

277. VIOLA *foliis cordatis oblongis, pedunculis fere radicatis.*

Viola canina. Sp. pl. 1324. Till. ic. 110.

Viola cærulea martia inodora sylvatica, in cacumine semen ferens. Bauh. hist. 3. p. 543.

Viola martia inodora sylvestris. Bauh. pin. 199.

Viola sylvestris inodora, flore cæruleo. Rudb. vall. 35.

Viola canina martia inodora. Lind. wikf. 40.

α. *Viola martia alba.* Bauh. pin. 199.

β. In sylvis lapponicis non ita frequens nascitur.

γ. Totum campum tectum viola hac, corolla alba ludente, in Lapponia Umeni prope Granceam vidimus.

δ. Difficillime dignoscuntur species violarum martiarum, cum folia, absoluta florescentia, majora evadant, & in humidis glabra fiant.

ε. Singulo pedunculo adfiguntur duæ squamulæ oppositæ & acutæ, in hac specie prope calycem, in frequenti autem mediæ pedunculi parti insident.

278. VIOLA *foliis subrotundis cordatis, pedunculis radicatis.*

Viola palustris. Sp. pl. 1324.

Viola palustris rotundifolia glabra. Morif. hist. 2. p. 475. f. 5. t. 35. Plot. ox. 147. t. 9. f. 2.

α. In aquosis Lapponiæ sylvestris & alpinæ vulgarissima est.

β. *Radix* geniculata, squamis nigro-fuscis vestita, perennis.

Folia radicalia duo vel tria, orbiculata fere, sed cordata, glabra, margine vix conspicue ferrato; *Petioli* simplices.

Scapus

Scapus seu pedunculus radicans, simplex, petiolis simillimus, sed iis duplo longior.

Floris corolla incana cum levissima rubedinis mixtura perfusa. *Petalum nectariferum* reliquis non longius est, sed concavum, emarginatum, interne lineis quinque vel septem nigris, rectis, bifurcatis, petalo dimidio brevioribus notatum.

7. Species hæc reliquis longe minor est, & occurrit etiam hic alia variatio, major corolla pallide alba, quæ quasi inter hanc & antecedentem est media.

279. LOBELIA *foliis bilocularibus subulatis*. *

Lobelia Dortmanna. Sp. pl. 1318.

Dortmanna lacustris, floribus sparsis pendulis. Rudb. lap. 97. f. 2. egregia.

Gladiolus lacustris Dortmanni. Raj. syn. 287*. Raj. hist. 1325.

Gladiolus stagnalis aut lacustris. Rudb. elyf. 2. p. 17. f. 7.

Leucium palustre, flore subcæruleo. Bauh. pin. 202.

Campanula aquatica. Blair. obs. 103. t. 2.

Notgræs. Smolandis.

- æ. In fluviis Lapponiæ sylvestris semel modo & quidem sine flore eam observavi, in Suecia autem plurimis in locis, ut Stenbrohult in Smolandia, Kiellsketten in Dalekarlia, &c.

- z. *Dortmanna* hæc Rudb. ejusdem generis est cum *Rapuntio T. Cardinali* Riv. *Lobelia* Pl. (F. B. 216); retinemus itaque nomen *Lobeliæ* (F. B. 238), cum *Rapuntium, Rapunculus, Rapistrum* a *Rapa*, cum qua nullam habent adfinitatem, conficta sint vocabula (F. B. 228. 227), *Cardinalis* autem nomen minus quadrat, nisi caput monachi placeat vocare proprie *Monachum* & *Papas* (Solani speciem) *Papam*; uno verbo nomina ejusmodi conveniunt potius Tulipamaniacis & Hyacinthophilis, quam Botanicis. *Dortmannæ* nomen dein ferius est impostum (F. B. 242).

7. Fructus bilocularis est, & folia ipsa fistulosa bilocularia. Crescit semper sub aquis, sed caulem floriferum extra aquas exferit, qui, ubi aqua profunda, altus evadit; ubi minus alta, brevior; quod curiosum est.

POLYGAMIA ÆQUALIS.

280. LEONTODON *calyce inferne reflexo.*
Leontodon Taraxacum. Sp. pl. 1122.
Dens leonis, qui Taraxacum officinarum. Vaill. act. 1721. p. 177.
Dens leonis, latiore folio. Bauh. pin. 126.
Dens leonis, folio ampliore. Lind. wikf. 11.
Dens leonis. Frank. spec. 11. Till. ab. 23. ic. 40.
- α. In Alpibus & sylvis vulgatissima est.
 β. Nunquam adsumitur loco cibi hujus radix a Lapponibus, vix quoque ab aliis per Sueciam.
281. HIERACIUM *vulgare.* Till. ab. 34.
Leontodon autumnale. Sp. pl. 1123.
Hieracium chondrilla folio glabro, radice succisa majus. Bauh. pin. 127.
Hieracium minus præmorsa radice sive Fuchsi. Bauh. hist. 2. p. 1031.
Hieracium. Till. ic. 84.
Accipitrina minor. Frank. spec. 1.
- α. Ubique in sylvis graminosis frequens est.
282. HIERACIUM *foliis integerrimis lanceolatis, scapo multifloro.*
Hieracium Auricula. Sp. pl. 1126.

Pilosella major erecta altera. Bauh. pin. 262.

Hieracium pilosella folio, erectum minus. Tournef. inst. 471.

Anricula muris angustifolia minor. Lind. wikf. 5.

Anricula muris minor. Frank. spec. 5.

α. In desertis graminosis sæpius provenit.

283. **HIERACIUM** caule unifolio & unifloro, calyce villosa.

Hieracium alpinum. Sp. pl. 1124.

Hieracium alpinum pamilum folio lanuginoso. Bauh. pin. 129.

Hieracium alpinum latiore folio pilosum flore majore. Pluk. phyt. 194. f. 2.

Hieracium villosum alpinum, flore magno singulari. Raj. syn. 169. t. 6. f. 2.

Pilosella monoclonos non repens alpina minor lanuginosa, amplo flore. Morif. 3. p. 78. f. 7. t. 7.

Dens leonis alpinus minimus pilosella folio. Tournef. inst. 469.

α. Figura in Raj. syn. bona est, sed calyx magis rotundus magisque ventricosus conspicitur ob prominentes undique villos.

β. Est planta pure alpina & in hyperboreis nostris locis vulgarissima.

γ. Radix fibrosa, perennis.

Folia radicalia plurima, ovata, per margines obtuse denticulata, in petiolos sensim desinentia, hirta & incana.

Caulis simplicissimus, vix spithameus, villosus, unico communiter foliolo minimo, incertæ sedis, notatus.

Flos terminatrix, unicus, cujus calyx est ante explicationem globosus, ventricosus, hirsutie nigricante expansus. Corolla flava.

383*. **HIERACIUM** foliis lanceolatis dentatis glabris, scapo subnudo unifloro, calyce hirsuto.

Hiera-

Hieracium Taraxici. Sp. pl. 1125.

Picris Taraxici. Allion. fl. ped. n. 769. t. 31. f. 1.

α. In Alpibus Pithœcensi-Lapponicis legit Solander anno 1753.

β. Plantam hybridam ex Hieracio alpino matre et Leontod. Taraxaco patre putat Linnæus. Conf. Disquis. de sexu plantarum, p. 27.

284. **HIERACIUM** caule ramoso, foliis ovatis dentatis.

Hieracium murorum. Sp. pl. 1128.

Hieracium murorum, folio pilosissimo. Bauh. pin. 129.

Hieracium montanum hirsutum. Rudb. cat. 20. hort. 51. Till. ab. 34. Lind. wikf. 18.

α. In Alpium nostrarum convallibus graminosis, præfertim ubi tuguria Lapponum posita fuere, non infrequens est.

β. Singulares sunt gallæ istæ, in alis foliorum quandoque obviæ, oblongæ & villosæ, quas muribus adsimilavit Heucherus in *Supplem. Horti Wittemb.* unde *Hieracium myzophorum* dicta fuit planta.

285. **HIERACIUM** caule supra folia ramoso, foliis amplexicaulibus dentatis glabris.

Hieracium paludosum. Sp. pl. 1129.

Hieracium montanum, cickorei folio. Raj. syn. 166.

Hieracium montanum latifolium glabrum minus. Bauh. pin. 129?

α. In uliginosis locis non raro provenit.

286. **HIERACIUM** foliis radicalibus pinnatis-dentatis, caulinis lanceolatis vix denticulatis.

Crepis tectorum. Sp. pl. 1135.

Hieracium majus erectum angustifolium, caule levi. Bauh. pin. 127.

Hieracium vulgare tectorum minus. Lind. wikf. 18.

α. In montibus siccis & tectis Novaccolarum quandoque viget.

287. *HIERACIUM foliis lanceolato-linearibus, obscure denticulatis sparsis.*

Hieracium umbellatum. Sp. pl. 1131.

Hieracium angustifolium, caule folioso. Rudb. cat. 20. hort. 51. Till. ab. 34. Lind. wikf. 18.

Hieracium fruticosum angustifolium majus. Bauh. pin. 129.

Accipitrina. Frank. spec. 1.

α. In sylvis passim.

β. Flores omnes ad apicem caulis positi sunt, quorum unus alterve explicatur, reliquorum rudimentis parvis ad latera persistentibus. Sic in Suecia communiter. In Lapponia autem contrario modo incedit natura, dum flos intermedius terminatrix intra calycem parvum coercetur, nec dehiscere potest; laterales autem sex usque ad decem, in totidem pedunculis ejusdem longitudinis ejusdemque insertionis, eodem tempore florent & umbellæ formam repræsentant.

288. *HYPOCHÆRIS hirsuta, endiviæ folio, magno flore.* Vaill. act. 1721. p. 214.

Hypochæris maculata. Sp. pl. 1140.

Hieracium alpinum latifolium hirsutie incanum, flore magno. Bauh. pin. 128.

Hieracium pannonicum latifolium I. Clusio. Bauh. hist. 2. p. 1026.

Hieracium primum latifolium. Clus. hist. cxxxix.

α. In Alpibus & sylvis Lapponiæ hinc inde sese offert.

β. In plurimis pharmacopœis per Sueciam dividitur hæc species pro *Arnica* (§ 304), cum faciem eandem gerant folia & flores, nisi flosculi observentur, quæ est fraus quid pro quo dicta & inexcusabilis error.

289. *SONCHUS ramosus annuus, foliis laciniatis.*

Sonchus oleraceus. Sp. pl. 1116.

Sonchus laevis laciniatus latifolius. Bauh. pin. 124.
Sonchus laevis minor, paucioribus laciniis. Bauh. pin.

124.

Sonchus laevis latifolius. Lind. wikf. 36.

Sonchus laevis. Rudb. vall. 33. hort. 107.

- α. In agris Novacollarum rarius, sine dubio cum fetete in Lapponiam translatus.

290. SONCHUS *Lapponum altissimus, floribus caeruleis.* †

Sonchus alpinus. Sp. pl. 1117. Sm. pl. ic. t. 21.

Sonchus sylvestris purpureo-caeruleus angustifolius.
 Rudb. lap. 100.

Sonchus caeruleus latifolius. Scheuch. alp. 50.

Sonchus laevis, flore caeruleo. Clus. pan. 651.

Sonchus laevis laciniatus caeruleus, seu alpinus caeruleus.
 Bauh. pin. 124.

Ierja Lapponibus. *Tota* Dalekarlis.

- α. Ad latera Alpium lapponicarum & in convallibus admodum vulgaris est hæc planta mere alpina.
- β. Planta est omnium speciosissima caule suo recto rigidoque altitudinis humanæ & majoris, foliis nitidissimis, thyrso recto, caeruleo & longissimo instructa.
- γ. Planta etiam hæc est Lapponibus notissima & tertia (§ 101. 130) earum, quæ Lapponum palatis placet; editur enim caulis crudus, antequam flores explicantur, more angelicæ (§ 101), dissecatur nimirum caulis, folia decerpuntur, cortex fibrosus & tenax a basi sua separatus detrahitur cultello, unguibus vel dentibus, editur deinde pars carnosâ & ipsa gratissima est, mihi autem non aridebant hæc ferula, sine sale & oleo nimis amara.
- δ. Synonyma dubia sunt. Anne duæ species Lapponicæ indigenæ sub hoc numero confusæ? *J. E. Smith.*

291. *SERRATULA* foliis ovato-lanceolatis, radicalibus ferratis, caule thyrsifloro.
Serratula alpina. Sp. pl. 1145.
Cirsium minus angustifolium, floribus compactis. Rudb. lap. 97.
Cirsium humile montanum, cynoglossi folio, polyanthemum. Raj. fyn. 193. Dill. elth. 82. t. 70.
Cirsium montanum polyanthemum, salicis folio angustodenticulato. Raj. fyn. 193.
Cirsium montanum cambro-britannicum, capitulis compactis, hieracii fruticosi angustis foliis. Moris. hist. 3. p. 149.
Cirsium alpinum boni Henrici facie. Tournef. inst. 448.
Carduus mollis, lapathi foliis. Bauh. pin. 377.
Carduus mollis II. Clus. pan. 664. fig. descr.
- a. Est planta vere alpina, in nemoribus Alpium frequentissima, non raro etiam ad ripas fluviorum ex Alpibus delabentium.
- β. Conjunximus studio nomina duplicis apud Botanicos putatæ plantæ, quæ tamen eadem ipsa est, nec quidem varietas. Folia enim in aptioribus locis, quæ radicalia sunt, lata basi extenduntur, mali vel boni Henrici instar; in aliis vero fere lanceolata sunt.
- γ. *Radix* perennis.
Folia Radicalia ovato-lanceolata, ferrata, ferraturis in fetas non desinentibus, sed patentibus, superne fere glabra, inferne villosa albida: *Caulina* vero lanceolata, integerrima, fere sessilia, septem vel decem.
Caulis spithamæus, simplicissimus.
Flores in thyrsum fastigiatum octo ad duodecim caulem terminant, quorum calyx oblongus, fere cylindræus, Corolla cærulea.
292. *CARDUUS* calyce inermi, foliis lanceolatis margine ciliatis.

Carduus heterophyllus. Sp. pl. 1154.

Cirsium pratense, singulari capitulo magno uno gemino tergeminoque, foliis aliis integris, aliis dissectis. Cels. upf. 16.

Cirsium singulari capitulo squamato, vel incanum alterum. Bauh. pin. 377.

Cirsium. Rudb. cat. 12. hort. 29.

Cirsium Britannicum Clusii repens. Bauh. hist. 3. p. 46.

Cirsium Helenii folio, capite magno. Vaill. act. 1718. p. 157.

α. In sylvis Lapponiæ est planta vulgatissima.

β. *Folia Radicalia* ovali-lanceolata, integerrima, terræ incumbentia, forma cynoglossæ, margine fetulis non pungentibus ciliato, superne viridia nitida, subtus leviter villosa, pulchre nivea: *Caulina* longitudinaliter divisa, rara, ex alis eorum sæpe ramulus uniflorus. Caulis pedalis & sesquipedalis. Flos magnus, corolla belle purpurea.

293. **CARDUUS** radice repente, foliis lanceolatis dentatis, margine aculeato.

Serratula arvensis. Sp. pl. 1149.

Carduus vinearum repens, folio sonchi. Bauh. pin. 377.

Carduus in avena proveniens. Bauh. pin. 377.

α. In agris Novaccolarum inter fegetem luxuriat.

294. **BIDENS** foliis tripartito divisis. Tournef. inst. 462.

Bidens tripartita. Sp. pl. 1165.

Verbesina foliis tripartito divisis. Rupp. jen. 1. p. 156.

Cannabina aquatica, folio tripartito diviso. Bauh. pin. 321.

Cannabina aquatica femina. Frank. spec. 8.

Ceratocephalus vulgaris, tripteris & pentapteris folio, caule rubente. Vaill. act. 1720. p. 327.

α. In humidis rarius.

295. *TANACETUM foliis pinnatis planis, pinnis ferratis.*

Tanacetum vulgare. Sp. pl. 1184. Frank. spec. 29.

Rudb. hort. 107. vall. 33. Till. ab. 64. Lind. wikf. 37.

Tanacetum vulgare luteum. Bauh. pin. 132.

Tanacetum. Till. ic. 95.

α. In pratis Novaccolarum occurrit.

β. Vidi uxores Novaccolarum per Lapponiam & Ruficorum in Westrobothnia follicite colligere hanc plantam & exficcare, nec, in quem finem, facile scire licuit; tandem edoctus fui, feminas in iisdem locis inde conficere balnea vaporis pro emolliendis adpropriatis membris instante partu, atque pro eodem facilius excludendo.

POLYGAMIA SUPERFLUA.

296. *SENECIO minor vulgaris.* Bauh. pin. 131.

Senecio vulgaris. Sp. pl. 1216.

Erigeron majus seu Senecio. Rudb. cat. 15. hort. 39.

Erigerum majus & minus. Till. ab. 26.

Erigerum minus. Rudb. cat. 15. hort. 39.

Erigerum. Frank. spec. 13. Lind. wikf. 12.

α. In fylvis rarius enascitur.

297. *ARTEMISIA vulgaris major.* Bauh. pin. 137.

Artemisia vulgaris. Sp. pl. 1188. Rudb. cat. 5.

hort. 11. vall. 4. Lind. wikf. 4. Till. ab. 5.

Artemisia officinarum, flore purpurascente. Vaill. act.

1719. p. 285.

Artemisia caule purpurascente. Rudb. cat. 5. hort. 11. vall. 4. Lind. wikt. 4.

Arthemisia alba & rubra. Frank. spec. 4.

Buris. Dalekarlis.

α. In fylvis & agris Novaccolarum.

β. Flos compositus (F. B. 117.) radiatus, qui hermaphroditos & femininos flosculos includit, triplex modo existit respectu corollæ propriæ, 1. ubi feminæ gaudent corollula tubulosa; ex. gr. Xeranthemum, 2. ubi feminarum corollula ligulata est; ut in Radiatis plurimis Tournefortii seu Doronico § 304. Solidagine § 306. Erigero § 308. Astere § 307. Achillæa § 311, &c. 3. ubi feminæ carent corollulæ limbo; ut in Artemisia § 297. Gnaphalio § 302.

298. GNAPHALIUM *floribus, per caulem simplicissimum, sparsis.*

Gnaphalium sylvaticum. Sp. pl. 1200.

Gnaphalium rectum. Bauh. hist. 3. p. 160.

Gnaphalium majus, angusto oblongo folio. Bauh. pin. 263.

Gnaphalium majus. Frank. spec. 15. Rudb. cat. 18. hort. 47.

Filago floribus per caulem sparsis. Dill. giff. 149.

Elichrysum spicatum. Tournef. inst. 453.

α. In Alpibus lapponicis frequentissima, nec raro in fylvis.

β. Differentiæ characteristicæ, quæ distinguunt genus *Elichrysi* T. & *Filaginis* T. necdum indicatæ sunt, nec dantur certi limites, nec separationem urget facies.

γ. *Gnaphalii* nomen retinemus in conjuncto genere *Filaginis* & *Elichrysi*, more antiquorum, cum *Gnaphalii* T. genus forte eandem agnoscat familiam.

299. GNAPHALIUM *caule dichotomo erecto, floribus in alis sessilibus.*

Filago

Filago germanica. Sp. pl. 1311.

Gnaphalium vulgare majus. Bauh. pin. 263.

Gnaphalium montanum incanum. Rudb. cat. 18.
hort. 47.

Gnaphalium montanum incanum erectum. Till. ab.
31.

Gnaphalium germanicum. Bauh. hist. 3. p. 158.

Filago elatior, capitulis dense conglobatis. Dill. giff.
140.

α. In montibus glareosis fabulosis & ficcis copiose.

300. GNAPHALIUM caule ramoso diffuso, floribus confertis terminatricibus.

Gnaphalium uliginosum. Sp. pl. 1200.

Gnaphalium longifolium humile ramosum, capitulis nigris. Raj. fyn. 181.

Gnaphalium medium. Lind. wikf. 16.

Gnaphalium repens. Rudb. cat. 19. hort. 47.

Gnaphalium incanum repens. Till. ab. 31.

Filago palustris, capitulis nigricantibus, supina. Rupp.
jen. 1. p. 185.

Filago incana, capitulis in summis caulibus & ramulis dispositis. Dill. app. 2.

α. In Alpibus & sylvis subhumidis & fabulosis simul.

β. Capitula florum in Lapponia pallida sunt, in Suecia autem nigricantia.

301. GNAPHALIUM caule simplicissimo, capitulo terminato floribus oblongis. †

Gnaphalium alpinum. Sp. pl. 1199.

α. In Alpibus nostris frequentissima est.

β. Dum floret, caulis vix duorum transversorum digitorum altitudinem obtinet; antequam vero semen ad maturitatem pervenit, spithamæam acquirit.

γ. Curiosum erat videre in caule hujus plantæ fructificantis semina aliarum plantarum hujus foliis & cauli adhærere, quasi visco oblinita fuisset, cum tamen sola hirsuties eadem detineat.

δ. Synonyma omnia, quia mihi dubia faltem, ne falsa dicam, videntur, delevi. Fl. dan. t. 332. est Gn. supinum Linnæi. J. E. Smith.

302. GNAPHALIUM *caule simplicissimo, floribus coloratis terminato.* †

Gnaphalium dioicum. Sp. pl. 1199.

Gnaphalium montanum. Frank. spec. 15.

Gnaphalium montanum, flore albo (vel rubro). Rudb. cat. 18. hort. 47.

Gnaphalium montanum, flore variegato. Lind. wikf. 16.

Gnaphalium, flore purpureo, minus. Lind. wikf. 16.

Gnaphalium. Till. ic. 71. *variorum colorum.* Till. ab. 31.

Helichrysum montanum. Vaill. act. 1719. p. 293.

Hermaphroditum.

Gnaphalium montanum, longiore & folio & flore. Bauh. pin. 263.

Elichrysum montanum, longiore & folio & flore, Tournef. inst. 453.

Mas.

Gnaphalium montanum, flore rotundiore. Bauh. pin. 263.

Elichrysum montanum, flore rotundiore. Tournef. inst. 453.

Kattfætter. Suecis, id est, Pes felis.

α. In Alpibus passim.

β. Planta hæc, licet sexu differat, genere tamen distinguui non debet a reliquis Elichrysis, floris color in aliis albus est, in aliis purpurascens, in aliis ex utroque mixtus.

303. TUSSILAGO *scapo thyrsifloro fastigiato, floribus radiatis.* *

Tussilago frigida. Sp. pl. 1214.

Cacalia foliis cutaneis acutioribus & glabris. Rudb. lap. 96.

? *Petasites minor alpinus*, folio anguloso crassiori.
Tournef. inst. 451.

? *Petasites minor, tussilaginis folio*. Morif. hist. 3.
p. 95. f. 7. t. 10. f. 4.

a. In Alpium lapponicarum proximis & depressis locis
vulgatissima, nec non in vicinis ipsarum Alpium
nemoribus deprehenditur. Floret circa finem Maii,
& semina dejicit circa finem Junii.

β. Veteres a sola facie, a solis foliis Petasitidem vo-
carunt Tussilaginem majorem, nec solliciti de flo-
rum differentiis, nisi postquam systematici exorti
fuere, tum visum fuit Petasitidem & Tussilaginem
diversissimas esse plantas, diversissima genera, nec
fuit qui hac de re inde dubitavit. Sed redeunt fe-
cula. Consideremus quæso flores & videbimus
monstra. Ex. gr.

1. *Petasites vulgaris* gaudet flosculis omnibus herma-
phroditis, corollulâ tubulata vestitis omnibus.

Facies: Flores in thyrsus collecti.

2. *Tussilago* instruitur flosculis, quorum illi, qui dis-
cum occupant, hermaphroditi sunt, corollulâ tubu-
lata vestiti. Radium vero constituunt feminini flos-
culi, corollula ligulata induti.

Facies: Flos unicus scapum terminans.

3. *Petasites minor*. C. B. gaudet flosculis pluribus
hermaphroditis, corollula tubulata vestitis, quos
circumstant alii plures flosculi feminini, corol-
lula omni carentes (nisi tunicam angustissimam
basin styli vestientem absque omni limbi signo,
corollulam dicas).

Facies: Flores in thyrsus collecti.

4. *Petasites* cujus synonyma dedimus, gerit flores com-
positos ex flosculis hermaphroditis, corollula tu-
bulata vestitis in disco, in radio autem flores fe-
mininos corollula ligulata indutos.

Facies: Flores in thyrsus congesti.

Hinc secundum Faciem retulere species thyrsife-
ras (3, 4) ad Petasitidem, cum tamen eas secun-

dum fructificationes ad Tussilaginis genus amandare debuissent; dicam uno verbo: Radius in hoc genere nihil valet. Calyx, receptaculum, femina, facies, vires conveniunt, ergo genus naturale, ergo non dilacerandum. Nos fumus miniftri, non magiftri naturæ.

- γ. Plantam non ubique vulgarem verbis paucis describam.

Radix perennis, repens.

Folia omnia radicalia, circumscriptione triangularia, basi sua (petiolo adnexa) in profundum sinum, cordati instar folii, excavata, apice obtuse acuta, per margines laterales undulato-acuta, septem scilicet vel octo prominentiis utrinque notata, superne glabra, inferne villis minimis tecta, nivea. Petioli tenues vix spithamæi.

Scapus spithamæus, teres, una alterave ala membranacea amplexicauli lata instructus, quæ apice suo terminatur in rudimentum quoddam folioli.

Flores plures, sex ad duodecim, scapum terminant, fastigiati; constantes *Calyce* oblongo; *Corolla* alba radiata; *Staminibus* in flosculis disci, nullis vero in flosculis radii; *Stylo* cum stigmate bifido in disco, simplici in radio; *Seminibus* pappo, calyce triplo vel quadruplo longiore, coronatis.

- δ. Hinc nostra gerit folia simillima *Petasitidi minori alteri tussilaginis folio*. *Fag. parif.* flores radiatos exacte *Petasitidis majoris, radice repente, folio crasso non anguloso Till. Pis.* sed fastigiatos, ut *Petasites Tussilaginis folio minimus Gesn.* qui minus radiati sunt.

304. DORONICUM *foliis oblongo-ovalibus.* *

Arnica montana. Sp. pl. 1245.

Arnica Schroederi. Rupp. jen. 1. p. 163.

Alisma. Matth. comp. 604.

Alisma Matthioli seu Doronicum vulgare germanicum.

Rudb. hort. 3.

Doro-

Doronicum plantaginis folio alterum. Bauh. pin. 185.

Tournef. inst. 487. Scheuch. alp. 36. Rudb. lap. 97.

Chrysanthemum latifolium. Lind. wikt. 8.

Caltha alpina. Frank. spec. 7.

Hæstfibla. Smolandis.

- α. In Suecia inferiore, uti in Smolandix & Scaniae pratis vulgaris est hæc planta, cum illa a Clarissimo Rudbeckio inter plantas Lapponicas recenseatur, eandem quoque enumeravimus, licet in Lapponia nobis obvia non fuerit, forte nec obvia erit, dum in superioribus Sueciæ provinciis non reperitur, nec dubito, quin sequentem sub hoc nomine intellectam voluerit Nobilissimus author, cum ista in Lapponia frequentissima sit, alias per Sueciam nulli obvia, nec in catalogo ejus nominata.
- β. Odor foliorum & radicis, viscositas ista villosiuscula foliorum Nicotianæ adfinis, plantam admodum suspectam reddunt. Non repugnat tamen, quo minus fumme resolvens sit hæc amasia Stahlianorum.
- γ. Rusticos Smolandix vidi folia hujus plantæ, loco Nicotianæ, in defectu Tabaci, eligere & haurire.
- δ. Cum calyx sit radio corollæ longæ brevior, fecus ac in aliis nobis notis Doronici speciebus, eandem retulit *Ruppium* ad peculiare genus, quod tamen, reliquis partibus fructificationis, facie & viribus examinatis, naturæ repugnare judicamus.

305. DORONICUM *foliis lanceolatis.* *

Arnica montana β. Sp. pl. 1245.

Alisma Matthioli seu *Plantago montana.* Bauh. hist.

3. p. 20.

Doronicum VI. pannonicum Clusii. Raj. hist. 276.

Doronicum IV. Clus. pan. 522.

Mutterwurtz. Siml. alp. 131. b.

- α. In Alpium campis convexis passim provenit, quæ alias per Sueciam obvia non est.
- β. Cum antecedenti specie a plurimis confunditur hæc planta,

planta, a qua tamen differt foliorum figura manifeste, & flore in caule unico, cum præcedens etiam duobus lateralibus instruatur.

- γ. Miror Lappones, qui sæpius tam intensa pica Tabaci laborant, non hujus plantæ folia substituere, sed potius præ defectu adfuetarum deliciarum tabescere.

306. SOLIDAGO floribus per caulem simplicem undique sparsis, foliis lanceolatis.

Solidago Virgaurea. Sp. pl. 1235.

Virgaurea seu Doria. Rupp. jen. 1. p. 169.

Virga aurea latifolia serrata. Bauh. pin. 268.

Virga aurea foliis serratis. Frank. spec. 31.

Virga aurea folio serrato. Lind. wikf. 40.

Virga aurea. Till. ab. 68.

- α. In sylvis passim, in Alpibus vero copiose.
 β. Folia radicalia serrata sunt, caulina interdum serrata, sæpius tamen integerrima occurrunt, nec tamen distincta est species.
 γ. Nomen *Virgæ aureæ* est genericum duobus vocabulis integris constans (F. B. 221), *Doria* autem ex lingua gallica derivatur (F. B. 229), *Virgauream* non facile admittunt critici; *Solidago* vero est Synonymon antiquum (F. B. 242), & inculpatum.

307. ASTER caule unifloro, foliis integerrimis calyce villoso subrotundo. Tab. IX. fig. 3.

Erigeron uniflorum. Sp. pl. 1211.

Asteri montano purpureo similis vel globulariæ. Bauh. hist. 2. p. 1047. Scheuch. alp. 329.

Conyza cærulea non acris, levi folio. Rudb. lap. 97.

- α. In omnibus Alpibus nostris vulgatissima est, nec extra eas in Suecia obviam fuit.
 β. Obscura satis est hæc planta in foro Botanico, figuram itaque ejus dedimus. Job. Bauhinus eandem satis bene & descripsit & depinxit, longe tamen perfectior est descriptio Scheuchzeri.

7. Faciem gerit exacte Bellidis adeo, ut pro eadem planta eam Botanices ignarus facile fumeret, nisi calyx præsertim ante explicationem floris globum hispidum repræsentaret; folia duo, tria, quatuorve, sæpius modo unicum gerit caulis, qui absoluta florescentia, in duplam triplamve altitudinem extenditur.

308. ERIGERUM *vulgare*. †

Erigeron acre. Sp. pl. 1211.

Aster arvensis cæruleus acris. Tournef. inst. 481.

Aster conyzoides. Rudb. cat. 5. Till. ab. 6. Lind. wikf. 4.

Gonyza cærulea acris. Bauh. pin. 265.

Gonyza cærulea. Frank. Spec. 10.

α. In sylvis & Alpibus frequens est.

β. In Alpibus sæpius corolla alba obvia est & acrimonia fere omni orbata.

309. ANTHEMIS *vulgaris*. †

Matricaria Chamomilla. Sp. pl. 1256.

Chamæmelum vulgare. Bauh. pin. 135.

Matricaria leucanthemos annua, Chamæmeli folio, ovarii nigricantibus. Vaill. act. 1720. p. 287.

Chamomilla. Till. ab. 17.

α. In sylvis rarius, præsertim juxta domos Novaccolarum, eorumque agros.

310. CHRYSANTHEMUM *foliis oblongis serratis*.

Chrysanthemum Leucanthemum. Sp. pl. 1251.

Leucanthemum vulgare. Tournef. inst. 492.

Bellis sylvestris, caule folioso, major. Bauh. pin. 261.

Bellis major campestris. Rudb. cat. 6. hort. 15. Till. ab. 8.

Bellis sylvestris. Lind. wikf. 5.

Bellis. Till. ic. 119.

Bellidioides vulgaris. Vaill. act. 1720. p. 281.

α. In

α. In latere Alpium a parte Finmarkiæ rarius, istuc casu e Finmarkia, ubi frequens est, delata.

311. ACHILLÆA foliis pinnato-pinnatis.

Achillæa Millefolium. Sp. pl. 1267.

Achillæa vulgaris, flore albo. Vaill. act. 1720. p. 320.

Millefolium vulgare. Bauh. pin. 140.,

Millefolium vulgare majus. Frank. spec. 20.

Millefolium. Till. ic. 74.

Millefolium purpureum. Rudb. cat. 28. hort. 75.

Millefolium flore purpureo. Lind. wikf. 24.

Millefolium albo, carneo, rubro flore, majus & minus. Till. ab. 45.

α. *Millefolium flore albo*. Lind. wikf. 24.

Millefolium album. Rudb. cat. 28. hort. 75.

β. *Millefolium vulgare minus*. Frank. spec. 20.

γ. *Galentära*. Dalekarlis.

δ. In sylvis Lapponiæ vulgaris est herba.

ε. Quod *Millefolium* T. & *Ptarmica* T. sint unius ejusdemque generis plantæ, non eget demonstratione, cum nulla argumenta, nisi nuda quædam autoritas, obtent. Conjunctis hisce generibus, nomen *Millefolii* retineri nequit, cum folia sint simplicia in *Ptarmica* T. (F. B. 232). *Ptarmica* T. autem est terminus artis medicæ (F. B. 231), hinc cum Vaillantio nomen *Achillææ* adsumimus (F. B. 237. 242. 244).

ζ. A Transtrandensibus Dalekarlis interdum loco Humuli in conficienda cerevisia adhibetur, unde citissime inebriantur convivæ, hinc illis nomen Guttæ infantiæ. Ex itin. Reuterholmiano.

CLASSIS XX.

GYNANDRIA.

DIANDRIA.

312. **ORCHIS** *palmata pratensis maculata*. Bauh.
pin. 85.

Orchis maculata. Sp. pl. 1335.

Orchis palmata maculosa, flore purpureo. Rudb. hort.
81.

Palma Christi maculosa pratensis. Frank. spec. 22.

Palmata speciosiore thyrso, folio maculato. Bauh. hist.
2. p. 774.

α. In pratis Novaccolarum rara est planta.

β. Habent & Lappones sua in patria aphrodisiaca nascentia, quamvis eis nunquam utantur. Steriles licet quidem præ omnibus reliquis Europæis sint Lappones (forte ob contemptum muricæ), apud cos tamen sine Cerere & Baccho non frigere Venerem vix adfererent ipsi.

313. **SATYRIUM** *foliis oblongis caulinis*.

Satyrium viride. Sp. pl. 1337.

Orchis

Orchis palmata, flore galericulato dilute viridi. Gottsch.
pruff. 182. f. 59.

Orchis palmata, flore viridi. Bauh. pin. 86. Rudb.
elyf. 2. p. 216. f. 17. opt.

Orchis flore virescente. Rudb. hort. 81.

a. In pratis Novaccolarum rarius.

β. Non distinguimus *Satyria* ab *Orchidibus*. respectu
radicis subrotundæ & palmatæ, more Riviniano-
rum; sed a nectarii figura, quæ in *Orchide* tubu-
lata seu corniculata est, in *Satyrio* nostro vero scro-
tiformis.

314. SATYRIUM *foliis ovatis radicalibus.*

Satyrium repens. Sp. pl. 1339.

Helleborine sylvatica, radice repente. Rupp. jen. 1.
p. 278.

*Helleborine radice repente, foliis maculis nigris tessu-
latis.* Morif. hist. 3. p. 487. f. 12. t. 11. f. 10.

Orchoides flosculis pallidis inodoris. Trew. in Comm.
Lit. Norimb. a. 1731. p. 61.

Orchis radice repente. Cam. hort. t. 35.

Pseudo-orchis. Rudb. elyf. 2. p. 209. f. 8.

Pyrola acutifolia polyanthos, radice geniculata. Gottsch.
pruff. 210. f. 68.

a. In nemoribus Lapponiæ sylvestris passim observa-
tur.

β. Foliorum maculæ tessulatim incumbentes in aliis
fere nigrae sunt, in aliis fere purpurascens, in aliis
albidae, in aliis vix ullæ conspiciuntur.

γ. Licet in hac radix sit fibrosa & repens, in præce-
denti vero palmata, genere tamen eas distingui non
debere jubet essentialis character (F. B. 171. § 313.
β), utrisque perfecte simillimus, confirmat facies
eadem, flores versus alterum latus inflexi & folio-
rum maculæ (etiam in antecedenti, quamvis obscu-
ræ & parti inferiori foliorum adpictæ) utrisque
communes.

315. NEOTTIA radice reticulata.

Ophrys corallorbiza. Sp. pl. 1339.

Corallorbiza. Kram. tent. 44.

Orobanchè spuria seu Corallorbiza. Rupp. jen. 1. p. 284. t. 2.

Orobanchè radice coralloide. Bauh. pin. 88. Rudb. elyf. 2. p. 231. f. 9.

Orobanchè radice corallinæ. Rudb. hort. 83.

Orobanchè Sueonum, radice coralloides, flore albo. Rudb. elyf. 2. p. 234. f. 16.

Orobanchè coralloides fundboënsis. Rudb. elyf. 2. p. 234.

Orobanchè radice corallinæ minore albo. Morif. hist. 3. p. 504. f. 12. t. 16. f. 21.

Dentaria coralloide radice. Clus. pan. 450.

α. In Lapponiæ sylvis, ubi solum campestre, licet arboribus confitum, frequens omnino est. Nullibi tamen in majori copia hanc legimus, quam in Westrobothnia, ut ad Luloam antiquam & in insula marina Pithoënsi, Longoen dicta.

β. *Corolla* lutea; sed *Labium* niveum, obtusissimum, emarginato-retusum, basi purpureo-maculatum. *Petalata* tria exteriora angustiora, canaliculata, patulo-incurva; duo lateralia latiora, breviora, erectiora.

γ. *Nidus avis* T. & *Corallorbiza* Rup. considerata facie externa, genere convenire videntur.

316. OPHRIS foliis cordatis.

Ophrys cordata. Sp. pl. 1340.

Ophris minima. Bauh. pin. 87. Rudb. elyf. 2. p. 227. f. 4.

Bifolium minimum. Bauh. hist. 3. p. 534. Morif. hist. 3. p. 489.

Pseudo-orchis minima bifolia. Morif. hist. 3. f. 12. t. 11. f. 4.

α. Rara hæc planta in Lapponiæ sylvis vulgaris est & eodem delectatur loco cum Rubo (§ 208).

- 316*. OPHRYS *bulbis ovatis, scapo nudo, foliis subulatis, nectarii labio indiviso obtuso utrinque unidentato.*
Ophrys alpina. Sp. pl. 1342. Fl. suec. 2. n. 817.
 α. In Alpibus Lapponiæ Lulensis. J. Hollsten. *Fl. suec.*
317. HERMINIUM *radice globose.*
Ophrys Monorchis. Sp. pl. 1342.
Orchis odorata moschata, sive Monorchis. Rupp. jen. 1. p. 282. t. 2.
Monorchis montana minima, flore obsoleto vix conspicuo. Mich. gen. 30. t. 26.
Monorchis bifolia floribus pallide virentibus Prussiae. Morif. hist. 3. p. 497. f. 12. t. 15. f. 8.
Orchis coleo unico seu Monorchis fosculis pallide viridibus. Gottsch. pruss. 184. f. 61.
Orchis unico bulbo. Frank. spec. 22.
Orchis odorata moschata, sive Monorchis. Bauh. pin. 84. Rudb. elyf. 2. p. 207. f. 1.
 α. In Lapponia Umeni semel a nobis observata fuit. Eandem per Sueciam aliquoties antea legimus, Wiksbergæ scilicet & in Græscœa, ubi copiosissime crescit.
 β. Folia communiter duo ad radicem posita sunt, rarius etiam folia alterna disperguntur, ut in figura Cl. Michellii videre est.
318. CYPRIPIEDIUM *foliis ovato-lanceolatis.*
Cypripedium Calceolus. Sp. pl. 1346. Sowerby engl. bot. t. 1.
Calceolus. Rupp. jen. 1. p. 277.
Calceolus marianus. Tournef. inst. 437.
Calceolus marie. Rudb. hort. 19.
Calceoli mariani altera icon. Dod. pempt. 180.
Helleborine flore rotundo, sive Calceolus. Bauh. pin. 187.
Ankenbullen. Siml. alp. 130. b.
 α. In Lapponia Torncenti rarius. Nullibi copiosiore hujus

hujus proventum observavimus, quam in Ostrobothnia, inter Uloam & Kemi.

β. *Cypripedium*, quasi calceum Veneris, diximus a floris figura & viribus. Calceus est nomen æquivocum (F. B. 231).

319. *CYPRIPEDIUM folio subrotundo.* * Tab. XII. fig. 5.

Cypripedium bulbosum. Sp. pl. 1347. Smith Spicil. fasc. I. t. II.

Calceolus marie Lapponum pusillus, flore ex flavo-rubro-variegato. Rudb. lap. 96.

Orchis lapponensis monofolia. Rudb. elyf. 2. p. 209. f. 10.

Orchis Lapponum. Rudb. hort. 81.

*. Hæc planta rarissima debetur folis Rudbeckiis, nec scio alium, qui eandem observaverit, nec ipse eam reperire potui, licet de ea admodum fuerim sollicitus.

β. Figuram itaque a Clar. Rudbeckii filio vivis coloribus nitidissime depictam & nobiscum communicatam heic æri incisam sistimus, cum paucis licitum sit adire Rudbeckiorum Campos Elyfios. Descriptionem etiam secundum eandem figuram confecimus.

Radix bulbosa, solida, globosa, alba.

Folium unicum radicale subrotundum, vix acuminatum, superne viride tessulatum, inferne rufescens.

Caulis vix spithamæus, simplicissimus, vaginis nonnullis involutus, quem terminat unicus flos.

Floris petala lanceolata fere & purpurea sunt. Nectarium autem dependens maximum e luteo-viride albedine mixtum, interne purpurascens.

γ. Nota fuit hæc planta Rudbeckiis anno 1685. antequam iter lapponicum fuit institutum, ut patet ex horto Upsaliensi tum edito!

POLYANDRIA.

320. CALLA *foliis cordatis.**Calla palustris.* Sp. pl. 1373.*Provenzalia palustris.* Pet. gen. 45.*Anguina aquatica.* Trew. in Comm. Lit. Norimb.
a. 1731. p. 62.*Dracontium aquaticum.* Rudb. cat. 15. hort. 37.*Dracunculus aquatilis.* Besl. eyst. ver. 2. fol. 17.*Dracunculus aquaticus.* Frank. spec. 12.*Dracunculus palustris sive radice arundinacea.* Bauh.
pin. 195.*Dracunculus palustris polonicus.* Barr. ic. 574.*Arum aquaticum.* Johr. hodeg. 32.? *Gribegne polonorum.* Barr. ic. 1171.*Webka.* Finnonibus.*Missne.* Westrobothnienfibus.

α. Omnes fere paludes tegit hæc planta in certis Lapponiæ sylvestris tractibus.

β. Hæc prima est herba, cujus folia pallefcunt adflante eas gelido autumno, hyemis præcoue, in septentrione nostro.

γ. Genus ab Aro est diverfum, licet adñne, differentia primaria confistit in Receptaculo genitalibus undique tecto & staminibus cum pistillis mixtis; in Aro autem non item.

δ. Radix saporis est adurentis & caustici, ignis ferme instar, attamen, mirum dictu, ex ea panem conficere docuit homines dura necessitas. Ex hac enim planta conficitur Panis iste apud nos decantatissimus Missebrœd dictus; & hæc planta est vera ista Misse, licet sæpius confundatur cum Menyanthe

(§ 80. d), & sequenti modo præparatur: Radices primo vere & antequam folia explicantur, vel & autumnno, aliquot jugera e paludibus limosis facillimo negotio extrahuntur, cum supra terram inque limo fere fluido crescant, eradicatæ lavantur, a fibris capillaribus liberantur, in sole vel clibano exsiccantur, exsiccatæ conscinduntur in frustula magnitudinis pisi, lapide molari in farinam conteruntur. Farina hæc suaveolens & alba cum aqua pura coquitur per horam in consistentiam pultis seu jusculi; deponitur dein olla cum contento hocce per diem unum vel quatuor (quo diutius, eo melius), aqua supernatans decantatur, residuum exsiccatum acrimonia omni castratum. Hæc farina miscetur cum farina Cerealium vel Pini (§ 346. v), & exinde conficitur panis secundum artem. Panis hic albus est, dulcis & gratissimus, præsertim recens. Usus hujus panis primarius & receptissimus apud Westrobothnienses, Ostrobothnienses & Novaccolas Lapponiæ. Lappones autem nullo pane utuntur, nec piscibus siccatis, ut fama fert, nec ullum aliud succedaneum loco panis adhibent. Panis hic longe præfertur pineo (§ 346. v), qui nec usurpatur, quamdiu hujus sufficiens prostat copia.

CLASSIS XXI.

MONOECIA.

MONANDRIA.

321. ZANNICHELLIA.

Zannichellia palustris. Sp. pl. 1375.

Zannichellia palustris major, foliis gramineis acutis, flore cum apice quadricapsulari, embryonis clypeolis integris, & vasculo non barbato, capsulis seminum ad costam dentatis. Mich. gen. 71. t. 34. f. 1.

Aponogeton aquaticum graminifolium, staminibus singularibus. Pont. anth. 117.

Algoides vulgaris. Vaill. act. 1719. p. 12. t. 1. f. 1.

Potamogeton affinis graminifolia aquatica. Raj. hist. 1. p. 190.

Potamogeton omnium minimum, graminis facie capillaceum, filiculis curvulis binis ternis, dorso dentato.

Raj. hist. 3. p. 122.

Potamogeton capillaceum, capitulis ad alas trifidis.

Bauh. pin. 193. prod. 101.

α. In fluviis minoribus Lapponiæ sylvestris aliquoties a me visa fuit.

TRIANDRIA.

322. CAREX *spicis ternis sessilibus confertis androgynis.*

Carex leporina. Sp. pl. 1381. Synonyma erronea.
J. E. Smith.

α. In sylvis passim obvia est.

β. Nomen *cyperoidis* nobis exosum est (F. B. 226),
Caricis autem nomen antiquissimum (F. B. 241)
 retineri debet. Recentiores genus hoc bifariam dis-
 tinguere voluerunt, dicentes species illas, quarum
 spicæ mares aut feminæ sunt, Cyperoidea; quæ
 vero spicas androgynas proferunt, Carices Rupp.
 vel Scirpoidea Juslieu, & Monti: Nos sub Caricis
 nomine intelligimus utramque speciem.

323. CAREX *spicis distiche positis androgynis.*

Schoenus compressus. Sp. pl. 65. ex auctoritate Cl.
Afzelii.

Carex montanus spica compressa disticha. Rupp. jen.
 1. p. 306.

Gramen cyperoides spica simplici compressa disticha.
 Pluk. phyt. 34. f. 9. Raj. fyn. 3. p. 425.

α. Ubique in sylvis observatur.

324. CAREX *spicis ad apicem culmi pendulis androgynis.*

Carex atrata. Sp. pl. 1386.

Cyperoides alpinum pulchrum, foliis caryophyllais,
spicis atris & tumentibus. Scheuch. hist. 481.

Gramen cyperoides alpinum majus, spicis atris plurimis
simul junctis. Rudb. elyf. 1. p. 55. f. 23.

- α. In folis Alpibus per Lapponiam legitur.
 β. Antequam floret planta, in culmo vix digitali spicas gerit erectas, triquetras & atras; antequam vero femina matura sunt, altitudinem pedalem longe superat & spicis pendulis, capsulisque florescentibus ac variegatis oneratur.

325. CAREX spicis versus apicem pendulis masculina & femininis.

Carex limosa. Sp. pl. 1386.

Cyperoides, spica pendula brevior, minus. Celf. upf. 18.

Cyperoides spica pendula brevior, squamis e spadicea vel fusco rutilante viridibus. Scheuch. hist. 443.

- α. In omnibus paludibus frequens est, præsertim si musco obsitæ sint & profundæ.
 β. Spicæ communiter quatuor sunt, quarum tres femininæ ovatæ triquetræ & atræ.
 Descriptio hæc melius ad precedentem quadrat; cum *C. limosâ* nequaquam convenit. *J. E. Smith.*

326. CAREX spicis, ex apice pendulis, masculina & femininis albis.

Carex capillaris. Sp. pl. 1386.

Gramen cyperoides pusillum, spica flavescente. Rudb. elyf. 1. p. 58. f. 40.

- α. Ad littora maris Atlantici seu septentrionalis juxta radices Alpium copiose.
 β. Quam primum erumpit minimum hocce gramen, gerit spicas omnes ex apice prodeuntes; postquam autem maturuit, pedalis est & spicam infimam paulo remotam a reliquis exhibet.

327. CAREX spicis tribus petiolatis erectis remotis, mascula & femininis.

Carex pallescens. Sp. pl. 1386.

Gramen cyperoides polystachion flavicans, spicis brevibus, prope summitatem caulis. Pluk. phyt. t. 34. f. 5.

f. 5. Rudd. elyf. 1. p. 57. f. 33. Sm. Rel
Rudd. 2.

? *Gramen cyperoides, spicis albicantibus plurimis, in
unam spicam longe dense compactis.* Rudd. elyf. 1.
p. 54. f. 20.

α. In desertis Lapponiæ frequenter tempore verno
conspicitur.

β. *Culmus spithamæus, triqueter.*

*Folia Radicalia tria, quorum secundum extimo du-
plo longius est, ut tertium secundo, quod etiam
altitudinem culmi attingit; hæc tria simul unicum
tertiam partem culmi a parte inferiore obvestiunt.
Quartum vero folium culmum ad duas partes ter-
tias involvit; deinde apice extenditur ad eandem
altitudinem cum culmo.*

*Spica unica ex ala folii quarti exit oblonga, pedun-
culo longo & recto sustentata; altera superius
locata in ala minutissimi folioli, & tertia quæ mas-
cula est, caulem terminat; omnes albæ sunt.*

328. *CAREX culmo longissimo, spicis tenuibus re-
motis.* †

Carex sylvatica. Hudf. Fl. an. 411. Fl. dan. t. 404.
(malè)

Carex vesicaria β. Fl. suec. Sp. pl. 1389.

Gramen cyperoides sylvarum tenuius spicatum. Morif.
hist. 3. p. 243. f. 8. t. 12. f. 9. Raj. hist. 1295.
Scheuch. hist. 418.

*Gramen cyperoides polystachyon majusculum latifolium,
spicis multis longis strigosis.* Raj. syn. 419. (est
Carex strigosa Hudf. *J. E. Smith.*)

Gramen tertium. Scheff. lap. 362.

Kapmock-soimi. Lapponibus.

Lappskogres. Novaecolis, id est, *gramen calceorum
Lapponicorum.*

α. In paludibus limo plenis, quæ per æstatem exsic-
cantur, crescit, nec non in desertis copiose, segetis
instar, & raro culmum profert.

β. Miraberis forte, curiose Lector, qua ratione homines, sæviente brumali frigore per Laponiam intensissimo, vitam conservare possint, a quibus locis aves fere omnes imo & feræ instante hyeme discedunt. Lappones incolæ non modo per dies, sed & per noctes hyemales integras, continuo cum grege sua rangiferina in sylvis oberrare tenentur; rangiferi enim non subeunt tecta, nec edunt aliud pabulum, quam Lichenem; hinc tenentur pastores continuo versari in syivis, ne gregem deserant, ne feris exponantur pecora eorum, eorumque salus œconomica; tenebras facile ferunt, cum ipsa nix reflectat radios a sideribus demissos, cum chasmata omni nocte mille figuris aerem illuminent. Frigus est summum quod nos peregrinos a beatissimis eorum sylvis arcet & terret. Nullæ partes corporis nostri facilius a frigore destruantur, quam extrema artuum a sole microcosmi, a corde, maxime remota; indicant hoc perniones manuum pedumque in septentrionali nostra Suecia fatis frequentes. In Lappone nullo observabis perniones, licet iste, respectu regionis, huic morbo maxime subjectus facile judicaretur, præsertim cum tibialibus destituatur, quæ nos non modo non simplicia, sed duplicata, imo triplicata induimus.

Lappo sequenti modo contra vim frigoris præservatur: Femoralia ad talos usque extenduntur confecta e pellibus hirsutis rangiferinis, extremos pedes defendunt calcei hirsuti itidem e pellibus rangiferinis confecti, extrorsum verso vellere. Calceis induunt gramen hocce, tempore æstivo dissectum, exsiccatum, brevi ante pectine ferreo vel corneo divisum, conquassatum inter manus, ita ut non modo tibias, sed & plantas pedum undique superius & inferius tegat, quo gramine velati liberi omnino sunt ab omni frigoris sævitia: Hocce etiam gramine chirothecas suas hirsutas replent, ne manus lædantur, sicque perdurat gens hæc gelu indurata. Uti
gramen

gramen hoc hyeme frigus abigit, sic etiam æstate sudorem pedum arcet, simulque ne pedes lædantur allisi ad lapides, &c. (caleci enim tenuissimi, non e corio, sed pellibus conficiuntur:) in itinere vetat.

γ. Inquirenti difficile est pereipere, quodnam sit gramen hoc a Lapponibus adeo receptum, cum non omnibus idem sit, colligunt enim varia, semper tamen Carices, & inter has hanc speciem præ reliquis feligi intellexi.

δ. Si Lappones aliquando perniones in suis observant membris, sacra eorum est anchora oleum e cafeo rangiferino ante focum affato exstillans, quo inunctum membrum mox a læsione, certo certius restitunt.

329. CAREX maxima, spicis plurimis remotis longis. †
Carex acuta. β. Sp. pl. 1388. α. Fl. suec. 857.

Cyperoides latifolium, spica rufa, seu caule triangulo.
Tournef. inst. 529.

Gramen cyperoides, spica rufa, seu caule triangulo.
Bauh. pin. 6.

α. In paludibus sæpius obvia est.

330. CAREX nigra verna vulgaris. †

Carex acuta. α. Sp. pl. 1388. β. Fl. suec. 857.

Cyperoides nigro-luteum vernum minus. Tournef.
inst. 529.

Gramen cyperoides, foliis caryophylleis, vulgatissimum.
Raj. hist. 1293.

α. Est gramen vulgatissimum in pratis præsertim subhumidis nascens.

β. Agricolis Novaceolis minus arrident prata gramine hoece referta, dum fœnu vilioris notæ suppeditant, nec pinguefeat bos carice pastus acuta.

331. CAREX spicis plurimis, florescentibus tenuibus, fructiferis crassis. †

Carex vesicaria. Sp. pl. 1388.

Gramen

Gramen cyperoides medium præcox, spicis teretibus flavescens. Morif. hist. 3. f. 8. t. 12. f. 6.
 α. Cum antecedentibus passim.

332. CAREX spicis plurimis remotis sessilibus subrotundis turgidis.

Carex canescens. Fl. suec. 842. synonymis erroneis.

333. CAREX spicis remotis sessilibus, capsulis subglobosis.
Carex panicea. Sp. pl. 1387.

Gramen cyperoides, foliis caryophyllais, spica granis rarioribus & tumidioribus conflata. Rudb. elyf. 1. p. 57. f. 31.

Cyperoides foliis caryophyllais, spicis è rarioribus & tumidioribus vesicis compositis. Tournef. inst. 530.

α. Inter omnes Carices est hæc species vulgatissima.

β. In capsulis, loco feminum, communiter latebat bulbus farinaceus globosus niger, qui morbus etiam in aliis fere omnibus hujus generis speciebus observabatur, licet in illis rarus, in hac communis.

334. CAREX spicis ad apicem tribus sessilibus, femininis subrotundis, capsulis acutis recurvis.

Carex flava. Sp. pl. 1384.

Cyperoides palustre aculeatum, capitulo brevior. Tournef. inst. 529.

Gramen palustre aculeatum germanicum vel minus, Bauh. pin. 7.

α. In sylvis rarius.

335. CAREX spicis remotis, femininis sessilibus, capsulis hirsutis.

Carex hirta. Sp. pl. 1389.

Cyperoides polystachyon lanuginosum. Tournef. inst. 529.

Gramen cyperoides polystachyon lanuginosum. Pluk. phyt. 34. f. 6. Rudb. elyf. 1. p. 55. f. 24.

α. In Alpibus & desertis communis, copiosius occurrit in Norvegia & Finmarkia.

336. CA-

336. CAREX *spica masculina a feminina, in ala folioli, remota.*

Carex globulayis. Sp. pl. 1385.

α. Abunde in sylvis omnibus invenitur.

β. Culmus vix pedalis, tenuissimus, crassitie setæ porcinæ, nudus. *Folia tenuia, longitudine fere culmi. Spica masculina, fusca scapum terminat. Spica feminina sessilis in ala folioli, ipso folio breviori.*

336*. CAREX *spica mascula oblonga, femineis sessilibus oblongis, inferiore foliolo proprio brevior.*

Carex filiformis. Sp. pl. 1385.

α. In Lapponiâ legit Solander. *Herb. linn.*

337. CAREX *spicis tribus ad apicem sessilibus, femininis ovatis atris.*

Carex saxatilis. Sp. pl. 1385.

α. In folis Alpibus nobis visa fuit.

β. Facies eadem & statura est, quam § 324; differt tamen ab ea & aliis, quod spica oblonga fusca masculina caulem terminat, tum quod duæ femininæ alternæ juxta apicem culmi collocentur ovatæ, magnæ, & quoad calycem & germina atræ.

338. CAREX *spica masculina terminatrici, spica feminina suprema brevior, capsulis distantibus,**

Carex digitata. Sp. pl. 1384.

Gramen caryophyllatum montanum, spica varia. Bauh. pin. 4. prod. 23.

Gramen caryophyllatum polycarpon, fructu triangulo. Gottsch. pruss. 112, t. 27.

Cyperoides montanum nemorosum, caule triquetro compresso, spicis ferrugineis tenuioribus, inter se distantibus, capsulis variis dispositis oblongis turbinatis trilateris. Mich. gen. 65. tab. 32. fig. 9.

α. In desertis rarius.

338*. CAREX *spicis femineis sessilibus oblongis; inferiore axillari, foliis subfiliformibus.*

Carex

- Carex pedata*. Sp. pl. 1384.
 α. In Lapponiâ. *Sp. pl.*
 β. In Herbario Linnæano desideratur, nec ipse vidi
 obscuram hanc plantam. *J. E. Smith.*

339. CAREX *spica unica*. *
Carex pulicgris. Sp. pl. 1380.
Cyperoides minimum seminibus reflexis puliciformibus,
 Dill. giff. 78. Morif. hist. 3. p. 244. f. 8. t. 12. f. 21.
Gramen cyperoides minimum, seminibus deorsum re-
flexis puliciformibus. Raj. syn. 3. p. 424.
Carex minima, caulibus & foliis capillaceis, capitulo
singulari tenuiori, capsulis oblongis, utrimque acu-
minuatis & deorsum reflexis. Mich. gen. 66. t.
 33. f. 1.

- α. In omnibus paludibus musco obfita vulgarissima est.
 β. Eo quo floret tempore, spicam oblongam gerit, re-
 fertam flosculis masculinis superiorem partem spicæ,
 ut femininis inferiorem, occupantibus; at peracta
 florifcentia, decidunt & evanescent masculini flores,
 feminaque oblonga deorsum nutantia prodeunt &
 diversum reddunt gramen.

- 339*. CAREX *spicâ simplici androgynâ ovatâ: su-*
perne masculâ, capsulis imbricato-patulis.

- Carex capitata*. Sp. pl. 1379. Oed. dan. t. 372.
 α. In Lapponiâ. *Sp. pl.*
 β. Capsulis margine integerrimis, nec ferratis, a C,
 dioicâ certè ni fallor, differt. *J. E. Smith.*

TETRANDRIA.

340. ALNUS.

- Betula Alnus*. Sp. pl. 1394.
Betula incana. Suppl. 417.
Alnus folio incano. Bauh. pin. 428.

Alnus

Alnus incana & *hirsuta*. Bauh. hist. 1. p. 154.

Alnus alba. Frank. spec. 32. Till. ab. 3.

Leipe Lapponibus. *Utra* Westrobothniensibus.

- α. Arbor ubique juxta fluvios & paludes obvia.
- β. Hæc specie non differt ab *Alno rotundifolia viridi* C. B. notabilis tamen est variatio. *Alnus* ista glutinosa viridis non obvia fuit per Lapponiam, nec vidimus eandem, nisi postquam ad urbem Ostrobothniæ *Gambla Carlby* in reditu pervenimus; in Suecia inferiore contra est glutinosa ista vulgaris, hæc autem fatis rara.
- γ. Cortice interiore rubro masticato, ut saliva inde rubedine tineta sit, est pigmentum Lapponum, quo illico coriis suis & nudis pellibus rubrum colorem inducunt, illinendo scilicet salivam hanc recentem. Hinc calceos, femoralia, cingula, collaria, &c. immo omnia e pellibus nudis confecta rubra vides. Confer § 213. δ, idem radice Tormentillæ ab aliis obtinetur.
- δ. Vascula e ligno hujus arboris, pro lacte conservando præferuntur reliquis a Norlandis, cum majorem copiam cremoris deponat lac in illis adservatum.

341. BETULA *foliis cordatis serratis*. *

Betula alba. Sp. pl. 1393.

Betula. Bauh. pin. 427. Frank. spec. 32. Rudb. cat. 7. hort. 17. vall. 6. Till. ab. 9.

Birken. Schel. botn. 29.

Säke. Lapponibus.

- α. *Betula folio rotundiore, ramis pendentibus*. Lind. wikt. 5.
- β. *Betula folio candido latiore acuminato*. Lind. wikt. 5.
- γ. *Betula fragilis, folio subnigro lanuginoso*. Lind. wikt. 5.
- δ. *Betula saxatilis torminalis, folio oblongo*. Lind. wikt. 5.
- ε. Vix ulla hac arbore in sylvis est copiosior, ubi certat de principatu cum Pinu (§ 346.) & Abiete (§ 347).

- (§ 347). In Alpium convallibus non adeo frequens, ad latera Alpium sola regnat, in jugis raro observatur.
- §. *Linderus* noster ex hac unica plures constituit species, quæ nomine varietatum vix dignæ sunt (α , β , γ , δ), evidentiores in Alpibus nostris nobis sese obtulere.
- n. In summis montibus Alpibusque proximis locis humanam fere habuit altitudinem, & ratione magnitudinis aliquatenus crassa. Rami, supremi præsertim, nigricantes quasi adusti, brevissimi, hyemis furore mutilati. Folia magna & splendida.
- §. In Alpium jugis rarius occurrit & tum singularem admodum præ se fert faciem. Caulis est nodosus, crassus, vix spithamæus, undique ramos exferens repentes & ad terram quasi depressos, nigricantes, qui nec ad altitudinem spithamæam ascendant, sed foveas in ipsa terra deprimunt. Cur omnes arbores in Alpibus procumbentes, nec erectæ conspiciuntur, ut extra eas? Patet ex physicis.
- i. Ligna harum arborum (n , 9) vulgaribus duriora sunt, & si transversim dissecantur annulos intra annulos numerosissimos, sed sibi invicem valde propinquos exhibent, signo, quod plurimum sint annorum & quod admodum parvum augmentum quovis anno accipiant.
- x. Nullos novi homines, qui Lappone facilius perterrentur, si enim quid inopinati in sensus ejus incidit, debilis instar matronæ sæpius patitur animi deliquium. Frequentia tonitrua pavidum Laponem mire concutiunt & sylvas sæpe accendunt, quæ diuturno incendio consumuntur, cum homines non sufficiant illis extinguendis, nec non remoti a se invicem habitent, adeo ut sæpe ab unius Laponis domuncula ad proximi casam incedendo integrum impedire diem oporteat; nescio deinde num incendium hoc sylvarum magis noceat vel profit Laponi, nocet enim saquearia ejus Tetraonibus capiendis

endis exposita comburendo; prodest autem dum arboribus remotis nudos campos exhibet, ut post annos aliquot tanto copiosorem pro grege suo possideat Lichenem seu Muscum. Timidus noster Lappo, tonitruante Jove, cum grege per devia obambulans, quærit communiter securum asylum sub Betula, uti Imperator Tiberius olim sub Lauri corona, quasi illa tonantis Jovis iræ resistere posset; quæsi rationem, obtinui nullam, crederem inde ortum, dum semper Betulas enasci, destructis sylvis pineis & abietinis in Lapponiæ desertis, observavimus.

λ. *Plicas Betulinas* (marquastar Suecis) in Lapponiæ sylvis rariores, in Angermannia omnium vulgarissimas consideravimus.

μ. *Cortex exterior*, membranaceus, liber seu epidermis Betulæ, ad varios usus infervit Lapponi.

Calceos, dum piscatum eunt, gerunt ex ramentis corticis betulini, retis instar, inter se implicatis confectos.

Funes etiam ex eo contorquent, in usus piscaturæ.

Vasculum tetragonum, ex eo confectum semper in scapha servant, quo aquam per rimas intrantem ejiciunt.

Corbes itidem e cortice hocce in filamenta discerpto irretiant, quibus pisces domum portant.

Orbiculus Lapponum, si quis adsidet mensæ, est communiter cortex duplicatus Betulæ, in quo carnes vel pisces coctos pranfuris offerunt.

Pallii loco eis infervit magnus crassus exsiccatu & planus cortex, cum cavitate orbiculari & centrali latitudine colli, quem collo circumponunt & sic per copiosissimam pluviam siccis vestimentis incedere queunt, claudentes scilicet antè clavo ligneo aperturam.

ν. *Cortex interior* crassus, carnosus, fibrosus, fragilis, non minoris est usus per Lapponiam.

Retia sua ejus ope rubra tingunt, ne a piscibus evitentur

tentur alba, quod fit coquendo cineres, ut extrahatur sal alcali, decantata aqua; minutim consciffos cortices addendo, coquendo, eximendo coctos cortices & immergendo (cum manus calorem aquæ ferre queat) retia.

Coria hoc cortice præparant omnes Lappones, fequenti modo: Cutis bubula empta in Norvegia vel Suecia demergitur in aqua tepida, sepelitur dein in extimo casæ seu tugurii angulo, quod iteratur omni die, usque dum crines decidere incipiant, qui ferro incurvo postea abraduntur. Alii per compendium solo cultello ruditer abradunt crines, denudata cute coquitur cortex interior, recens & minutim consciffus, in aqua simplici per dimidiam hōram, reponitur ut tepescat, tum cutis immergitur, quod secundo & tertio die in eadem calefacta aqua iteratur, siccatur dein in loco umbroso & aere aperto. Præferunt coria hæcce reliquis; cum aquæ magis resistent, quam alia. Cortex nunquam editur a Lapponibus, nec in annonæ caritate unquam inde conficitur Panis, ut Raius hist. 3. p. 12. refert.

- o. *Tubera, tophi, tubercula* seu prominentiæ sæpe exeruntur in antiquis Betulis ex medio caudice, quæ tenaciora sunt reliquo ligno, cum fibris consentintortis & implicatis (Masurlupne). Ex hisce conficiunt vascula sua pro ferculis & potu, communiter in formam subglobosam excavata, dempta unica quarta parte superius, cum adfixo manubrio; quæ licet solo, quod mireris, cultello claborentur, nitidissima tamen & quasi tornata sunt. Tale cochlear minoris capacitatis semper secum gerunt absconditum intra pallium & corporis nudi superficiem, ut potum suum, aquam suam egregiam, urgente siti, semper haurire queant, quod *Koxa* vocant.
- π. *Lignum* Betulæ est materia pro clitellis (Swaga Lapp.), farcinis (*Kisa*), & trahis (*Achia*), conficiendis.

g. MOXA LAPPONUM (*Toule Lapp.*) summa Laponum medicina, summum polychrestum, e Betula conficitur.

In Betulis antiquis, communiter intra fissuras & rimas ligni reperiuntur ramenta flavescentia, hyperfarcofis seu fomes (ut communiter in Fagis nostris), tenax, referens consistentia Agarici carnem, quo etiam utuntur Lappones pro excipiendo e silice igne. Non debet, ut a Scheffero factum, confundi cum Agarico, dum fungus non est.

Ex hac materia cultello formant globulum vel conum magnitudine pisi vel ultimi articuli pollicis, quem siccant; eum in usus vocaturi imponunt parti dolenti, tum apex accenditur ramulo betulino ignito; concepto semel igne sensim sensimque consumitur versus radicem, tum cutim & nervos lædit, crispat; initio satis dolet locus igni expositus, mox modo levis titillatio, ut retulerunt, percipitur; moxa hæc non dejicitur, nisi tota consumpta sponte sua deliquescat, vel a cute ejiciatur invito ægro. Hæc operatio iteratur secunda & tertia vice pro ratione doloris vehementioris. Sæpe sub ipsa unctione, quasi flatu e vesica exploso dejicitur moxa, quod signum ipsis est faustissimum, nec opus est tum renovare operationem.

Ulcus hoc modo productum arte nulla debet consolidari, sed soli imperio naturæ committi, hinc nonnunquam per annum durat, sæpe etiam mox coalescit, quod genio morbi ejusque malignitati adscribunt: hæc est summa Laponum medicina & ultima anchora in omni dolore absque inflammatione externa notabili, ut in cæphalalgia, odontalgia, pleuritide, colica, dolore dorsi, & sane raro fallit.

Hinc vides faciem, frontem & maxillas Laponum sæpius duris defœdatis cicatricibus iisque copiosis.

Mirum, undenam Lappones hanc medicinam addidicerint, cum per totam Sueciam nullibi in usu sit.

σ. EMPLASTRUM LAPPONICUM (*Kattie Lapp.*) unicum novi in tota Lapponia, quod sequenti modo conficitur: Cutis Betulina (μ) seu cortex membranaeus Betulae nitidus, laevis & tenuis cultello vel unguibus in varia foliola seu lamellas finditur, quarum externa & interna abjicitur, mediae servantur, in parva frustula separantur, igne accenduntur, comburuntur, antequam vero integre consumptae sint igne, in aqua extinguuntur, eximuntur mox sub forma corii tosti nigrae, masticantur cum resina abietis (§ 347.) molli & quae recens, nec exsiccata, nec indurata, dein inter manus movetur massa in consistentiam debitam emplastri.

Hæc est unica eorum medicina in omni inflammatione, quæ ductu naturæ non resolvitur, sed ad suppurationem vergit, in ulceribus, &c. Hoc emplastrum cito emollit & intra breve tempus maturum pus exhibet.

342. BETULA *foliis orbiculatis crenatis.* * Tab. VI. fig. 4.

Betula nana. Sp. pl. 1394. Lind. wikf. 5.

Betula palustris pumila, foliis parvis rotundis. Cels. upf. 11.

Betula humilis, rotundifolia. Mart. burf. 535.

Betula palustris nana. Rudb. lap. 96.

Betula nana pumila. Frank. spec. 32.

Betula nana seu pumila. Till. ab. 9.

Betula nana suevorum. Rudb. hort. 17.

Betula nana suecorum. Brom. goth. 11.

Skirre Lapponibus Lulensibus. Skerre Lapp. Umenfibus.

Ryprys. Novaecolis Lapponiæ, id est, frutex lagopodum.

Klingrys. Westrobothmienstibus.

Piellrapa. Dalekarlis Sernensibus & Limensibus.

Freddagsbioerk. Smolandis.

α. En historiam & adumbrationem novam fruticis antiqui,

tiqui, Botanicis Suecis ante seculum notissimi, nec non ab omni Sueco Botanico nominati, licet descriptionem & figuram exhibendam nobis in hoc usque tempus reliquerint.

6. Nascitur primario in Alpibus lapponicis per omnia juga, exinde dispersus fuit per proximas provincias, ex. gr. per Ostrobothniam, Westrobothniam, Angermanniam, Iemtiam, Helsingiam, Dalekariam, Norvegiam, immo in nulla Sueciæ unquam fuit provincia, ubi hunc non vidcrim.
7. Exteri omnes, qui Botanicorum Suecorum scripta evolverunt, cum ad hujus fruticuli nomen pervenerint, illum pro varietate & non distincta specie ab antecedenti Betula, habuere. Ego autem bona fide adfero & contestor distinctissimam ab antecedente esse speciem arbusculam nostram, nec ulla ratione eam conjungi debere cum priori.

8. Descriptio hæc est :

Radix lignosa, ramosa.

Caules fruticis plurimi, lignosi, virgati, procumbentes, glabri, nigricantes : *Ramis* alternis, longis, angustis, diffusis.

Folia orbiculata, diametro transversali sæpius superante longitudinalem, superius glabra viridia nitida, inferius pallide viridia, per marginem undique, excepta basi, crenis notata. Crenæ hæc sunt decem usque ad quatuordecim, vix æquales, mediæ seu ad apicem folii profundiores, omnes obtusæ. Petiolis propriis vix manifestis insident folia, & e singula gemma tria communiter prodcunt, sæpe itidem duo, quatuor vel quinque.

Flores amentacei, erecti, sessiles, femunciales, eodem tempore, quo folia crumpere incipiunt, vident. *Masculini* compositi sunt, crassitie pennæ anserinæ, *feminini* longe tenuiores, pistillis purpureis notabiles.

Figuram plantæ respondentem vide Tab. VI. f. 4:

- ε. Variat admodum hæc planta.
- a. In *Alpibus* lapponicis vix duarum spithamarum altitudinem attingit, sed undique serpit & foliis minutissimis gaudet, qualia scilicet in figura exhibentur, eaque magnitudine, qua Tab. VI. a. videre est.
 - b. In sylvis Lapponiæ, Norlandiæ, Smolandiæ, ubi in paludibus crescit, folia majora gerit & caules humanæ longitudinis exferit decumbentes; foliorum figuram magnitudine naturali exhibemus Tab. VI. fig. b.
 - c. In hortum suum eandem retulit Cel. S. Th. D. Celsus, ubi, licet in loco secco, læte viguit, & folia ea magnitudine & figura protulit, qua depicta sunt Tab. VI. fig. c.
- ζ. Solent plantæ in loco natali feliciter germinare, quam in alio ullo. Nullus negabit, quod locus hujus natalis verus & primarius sit in *Alpibus* nostris, adeo ut vix ulla arbor, vix ulla herba hac frequentior, quæ sæpe integra *Alpium* juga per spatium decem miliarium obvestit, & tamen hæc in *Alpibus* minoribus gaudet foliis, quam extra eandem!
- η. Tempore isto æstivo, quo Lappones in *Alpibus* beatissimam suam vitam agunt, iisdem infervit hic fruticulus cum radice extractus ad focum alendum, si a convallibus sint remoti, nec *Salicem* (§ 366) obtinere queant. Necessè enim ipsis est, ut assiduo luceat ignis locus diesque noctesque tempore æstivo, ne consumantur malo suo endemio, *Culicibus* puta. Dum autem focus cingitur quatuor tantum lapidibus in media casa seu tuguriolo excitatus, ventique vix sileant in *Alpibus*, difficilius exit fumus per apicem conicæ seu pyramidatæ & truncatæ domus, hinc replet casam, abigit culices, sed inhabitatores lippos reddit: hinc omnes Lappi lippi sunt.
- θ. *Lagopodes* dictæ Aves (*Tetraonum* species) tempore æstivo flavescentes, hyemali albæ, pedibus lana

involutis, leporis instar, per omnes Alpes, ut alibi passeres, discurrent; hæ victitant fere folis seminibus hujus arbusculæ, & per integram hyemem in Alpibus nostris (cum nulla aliâ in iisdem perduret avis) sub nive ea colligunt. Ante finem Decembris Lapponum nonnulli, avium harum capiendarum gratia, in Alpibus degunt, sed deinde ob frigus intensum descendere coguntur, cum natura pedes eorum, ut Lagopodum, obvelare noluerit. Nec possunt alia hic per hyemem vivere animalia, quam Lagopodes, Mures alpini & Vulpes albæ, quæ a Lagopodibus & Muribus (Lemures, Mures Norvegici Wormii) captis vitam suam sustentant.

1. Casa seu Tuguriolum & Domus Lapponis gaudet forma pyramidali hexagona apice truncato, altitudinis humanæ, latitudinis triplo longioris. In Alpibus est tentorium, constans trabibus seu baculis octodecim & expanso tegmine linteo cempto, in sylvis e lignis & similibus; in Alpibus constat solo tecto terræ imposito, in sylvis gaudet parietibus ulnam altis. In centro ejus est focus, in fronte locus pro culina vacuus, ad latera thalamus communis vel area pellibus rangiferinis tecta, in hisce pellibus sedent per diem, dormiunt per noctem. Pelles hæ non immediate terræ incumbere debent, hinc uxoris vel matris familias est officium sternere subtus ramos hujus betulæ crassos, ut defendantur stragula, utque molliter ossa cubent; quod si non fecerit uxor, negligentia a conterraneis accusatur. Mira œconomia, fere magis succincta ac ipsius Diogenis! O felix Lappo, qui in ultimo angulo mundi sic bene lates contentus & innocens. Tu nec times annonæ caritatem, nec Martis prælia, quæ ad tuas oras pervenire nequeunt, sed florentissimas Europæ provincias & urbes, unico momento, sæpe dejiciunt, delent. Tu dormis hic sub tua pelle ab omnibus curis, contentionibus, rixis liber, ignorans quid sit invidia. Tu nulla nosti,

nifi tonantis Jovis fulmina. Tu ducis innocentissimos tuos annos ultra centenarium numerum cum facili senectute & summa fanitate. Te latent myriades morborum nobis Europæis communes. Tu vivis in sylvis, avis instar, nec sementem facis, nec metis, tamen alit te Deus optimus optime. Tua ornamenta sunt tremula arborum folia, graminosique luci. Tuus potus aqua crystallinæ pelluciditatis, quæ nec cerebrum insania adficit, nec strumas in Alpibus tuis producit. Cibus tuus est vel verno tempore piscis recens, vel ætivo serum lactis, vel autumnali Terrao, vel hyemali caro recens rangiferina absque sale & pane, singula vice unico constans ferculo, edis dum securus e lecto surgis, dumque eum pctis, nec nosti venena nostra, quæ latent sub dulci melle. Te non obruit scorbutus, nec febris intermittens, nec obesitas, nec podagra, fibroso gaudes corpore & alacri, animoque libero. O sancta innocentia, estne hic tuus thronus inter Faunos in summo septentrione, inque vilissima habitata terra? numne sic præfers stragula hæc betulina mollibus serico tectis plumis? Sic etiam credidere veteres, nec male.

2. In Smolandia dicitur Betula hæc *Betula diei Veneris*, nec sine risu audire potui derivationis rationem credit enim credulum vulgus Betulam istam, cujus virgis cæsus fuit Salvator die Veneris condemnatam fuisse, ne excrescere queat ejus profapies ad istam altitudinem, ad quam reliquæ surgunt. Mira sanc foret varietas speciei!

URTICÆ *speciem* § 374. vide in Dioecia Tetrandria,

P O L Y A N D R I A.

343. MYRIOPHYLLUM.

Myriophyllum spicatum. Sp. pl. 1409.

Myriophyllum vulgare majus. Vaill. act. 1719. p. 23.

Myriophyllum aquaticum pennatum & *spicatum*. Pont.
anth. 198.

Potamogeton foliis pennatis. Tournef. inst. 233.

Millefolium aquaticum pennatum spicatum. Bauh. pin.
141.

Fœniculum aquaticum. Frank. spec. 14. Till. ab.
29.

- α. In fluviis & lacubus Lapponiæ sylvestris rarius,
præsertim in fluvio isto Calatz-elfwen, seu mar-
garitifero dicto, a copia margaritarum olim in eo
inventarum.

344. SAGITTARIA *foliis sagittatis*.

Sagittaria sagittifolia. Sp. pl. 1410.

Sagittaria minor. Vaill. act. 1719. p. 25.

Sagittaria. Rudb. hort. 101. Till. ab. 60.

Sagittaria aquatica. Lind. wikf. 34.

Sagitta aquatica minor latifolia. Bauh. pin. 194.

Ranunculus palustris, folio sagittato minori. Tournef.
inst. 292.

- α. In rivulis Lapponiæ Pithoensis observata fuit.

- β. *Varietates*, at non distinctæ species sunt :

Sagitta aquatica major latifolia. C. B.

Sagitta aquatica major angustifolia. C. B.

Sagitta aquatica minor angustifolia. C. B.

Sagitta aquatica minima. Raj. fyn.
Eas itaque seorsim tradere superfedeo.

345. SPARGANIUM *foliis adfurgentibus triangularibus.*

Sparganium erectum. Sp. pl. 1378.

Sparganium ramosum. Bauh. pin. 15. Rudb. clyf.
1. p. 120. f. 1. Lind. wikf. 36.

Sparganium minimum. Bauh. pin. 15.

- α. In aquosis & carice obfitis desertis rarius prostat.
β. Stamina in singulo flosculo, si perspicacissimo oculo separentur partes, tria tantummodo occurrunt, hinc si quis ad ordinem triandriæ hujus classis genus hoc amandare vellet, recte faceret, licet dubitem omnes staminum numerum in hoc genere observare posse.

345*. SPARGANIUM *foliis natantibus planoconvexis.*

Sparganium natans. Sp. pl. 1378.

Flotagræs. Smolandis, quasi gramen natans.

- α. In fluviis Lapponiæ sylvestris, præsertim in magno isto Calicensi copiose occurrit, & floret medio Augusto.
β. Planta, quam intellectam volo, dubia mihi movit multa, nec eandem bene examinatum ab ullo novi. Memini, me puerum, hanc sæpius cum summa admiratione considerasse in amœnissimo isto natali loco & Floræ ipsius sede, tot raris (apud exteros) plantis ornato; ibi ad ripam lacus Mœcklen excipiebant se plantæ sequenti ordine: Fagetum, Vaccinium (§ 144), Vaccinium (§ 143), Trientalis (§ 139), Cornus (§ 65), Vaccinium (§ 142), Myrica (§ 373), Andromeda (§ 163), Vaccinium (§ 145), Hydrocotyle, Ranunculus (§ 236), Subularia (§ 253), Scirpus (§ 21), Lobelia (§ 279), Arundo (§ 41), Scirpus (§ 18), Potamogeton (§ 68), Myriophyllum (§ 343), Sparganium (hoc), Spongia, &c. Hæc planta

planta crescit extra reliquas omnes in aquis quietis humanam altitudinem longe superantibus, nec facile in minus profundis sese obtulit, nec antecedens species in littore a nobis observata, adeo ut pro distincta specie eandem exhibere haud dubitem.

γ. *Radix* perennis est.

Caulis simplex, teres, communiter humanam superans altitudinem, crassitie pennæ minoris.

Folia alterna, per spithamam ab invicem remota, caule sesqui longiora, tanquam striæ vel fibræ parallelæ natantia, linearia, fere obtusa, viridia, nitida, superne parum convexa, latitudine duarum linearum.

Caulem terminat *pedunculus* spithamæus extra aquam prominens, ad apicem gerens florum capitula decem vel duodecim masculina, inferius tria vel quatuor feminina magis a se invicem remota, quorum infimum petiolo brevi insidet & sæpe ex ala folii emergit. Reliquæ partes fructificationis conveniunt cum antecedenti.

δ. Antecedentem plantam vidi per totam Sueciam, hanc vero in sola Lapponia, Norlandia & Smolandia, adeoque non crederem easdem esse plantas. Piscatoribus placent aquæ tectæ hisce foliis, quippe quæ plures alunt pisces. Folia per æstatem jucundo spectaculo aquas quasi linteo viridi tegunt & difficiliter elevantur fluctus levi vento agitati, ubi hæc aquam tegunt. Boves & equi hujus folia omnibus aliis graminibus præferunt, hinc proverbium Suecicum: (Han lefver som kø in flota græs) *vivit tanquam vacca in sparganio foliis natantibus*, id est, inter delicias summas beatam agit vitam.

ε. Pauca sunt gramina, paucæque plantæ aquaticæ in Lapponia, ut mirum sit, cur tot myriades avium aquaticarum omni æstate sylvas Lapponiæ petant, ut Anferes, Cygni, Anates, Mergi, Colymbi, &c, quot enim omni vere videmus aera findere, septentrionemque petere, ut scilicet ibi in quiete per vastissima

tissima deferta ova sua ponere, pullos excludere & alere queant. Obstupui, dum circa autumnum una cum avibus e Lapponia migravi, videns tot myriades avium, quas e solo fluvio Calicensi descendere per dies noctesque animadverti; licet & Novaccolæ & Lappones ovis earum fere pinguefiant.

MONADELPHIA.

349. PINUS *sylvestris*. Sp. pl. 1418. Bauh. pin. 491. Rudb. cat. 33. hort. 89.

Pinus sylvestris vulgaris genevensis. Tournef. inst. 586.

Pinus sylvestris major. Frank. spec. 35.

Pinus vel Pinaster sylvestris minor. Frank. spec. 35.

Pinus humilis. Frank. spec. 35.

Pinus pumila incubacea, obscuro cortice. Lind. wikf. 28.

Pinus humilis, ramo & folio densiore, cortice subfusca. Lind. wikf. 28.

Pinus candidior, ramis rarioribus. Lind. wikf. 28.

Pinus procerior rubro cortice. Lind. wikf. 28.

Abies rubra. Till. ab. 1.

Fichten. Schell. botn. 29.

Tall. Suecis.

Betze Lapponibus. *Bietze* aliis.

α. Sylvas, quibus tota Lapponia *sylvestris* consistit, constituit hæc arbor in locis siccioribus & arenosis.

β. *Lindestolpe* noster, ut & *Frankenius* plures recenset, in Suecia tamen unica hujus species modo occurrit, nec unquam altera, nisi e variationibus secundum loca pinguiora, paludosa, &c. conficere velimus no-

vas species absque ratione sufficienti, quas species agnoicam veras cum aliquis Lapponem parvum nigrumve Æthiopem & album Europæum specie inter se differre demonstraverit.

- γ. Curiosum est per Sueciam, quod multi & Theologi & Philosophi Pinum hanc vocent abietem, Abietem (§ 347) autem pinum, quod a Botanicis nullo tempore fuit receptum, nec scio utrum *Tillandsius* noster eos seduxerit, vel illi *Tillandsium*.
- δ. Varietas quædam ramos fere omnes primarios ex eodem puncto eque summitate brevis caudicis reectos & fastigiatos attollens rarius in Lapponiæ sylvis obvenit, quam in itinere copiose in Uplandia inter Oekstad & Læby creseentem mirati sumus.
- ε. Cum Arbores hæ in Lapponia satis altæ excrescant, sed remotæ, nec confertæ, minus inserviunt foço metallurgico, quam densæ sylvæ.
- ζ. In Lapponia vidimus majores arbores, quam per totam Sueciam, easque in maxima copia crescentes, quæ nubibus insertantes eaput succumbunt aquilioni & putrescunt, dignæ quæ Indias petant, vel augustale constituent; superfluæ enim sunt Lapponi, qui ramos modo earum foco suo imponit, nec domos plures desiderat præter suam casam. Hinc incedenti peregrinatori difficile est iter, cum ubique ad prostratos offendat caudices eum valde defatigantes.
- η. Si de cælo tanguntur arbores, mox everfam vides fere integram sylvam per plura milliaria, accedente ventorum furore. Sic in parœcia Jockmockseuli dum iter fecimus & intravimus sylvam, aliquot dierum spatio, haud ita pridem igne devastatam, hora fere elapsa suboriebatur levis aura, quæ arborcs ab igne semiconsumptas prosternebat, unde fragore vehementissimo orto vix quo nos verteremus constabat.
- θ. Rami in majoribus arboribus fere nulli vel pauci a parte septentrionali frigidissima excrescunt, at ab

australi plures. Hinc Lappones tanquam e pyxide magnetica in vastissimis sylvis constituti cœli cardines dignoscere norunt.

- i. Notabile est, quod in Lapponia omnes isti maximi caudices fibris gaudeant obliquis, nec recta fissilibus, iisque fibris oblique contra motum naturalem solis decurrentibus; ut in Phaseolis vel Convolvulis, non vero in Humuli observatur caule.
- ii. Sollicite quæerunt Lappones arborem hanc caudice nutantem, quæ ad ripas & in paludibus sæpe reperitur, cum ligni pars terram spectans durior sit, Buxi instar, quod lignum *Tjoern*, seu *Kjoern* vocant; ex hocce conficiunt soleas suas longissimas felicissimi Solini Himantopodes, qui hyeme repunt magis, quam incedunt, qui saliant communiter uno pede & cadendo currunt.
- iii. Arcus suos, quibus ad Sciuros vulgares ac volitantes (qui rariores) occidendos utuntur e ligno *Kjoern* (ii) conficiunt, conjuncto hocce cum ligno Betulino, conglutinatis mediante glutine ex cute Percarum confecto, quo arcus semet ipsum extendat chorda relaxata.
- iiii. Picem ex hac arbore destillant Lappones nunquam, Novacollæ rarius, Sueci sæpius: alii e radicibus, alii e trunco decorticato, alii e lamellis ex latere caudicis excisis resinaque saturatis picem extrahunt.
- v. Panes etiam e duris sylvis depromere docuit dura rerum magistra necessitas, quod aliis nationibus paradoxon videtur. Lappo æcenomiam suam ita instituit, ut Cereris auxilio opus non habeat, contra vero hospes ejus Novacolla sine pane & Cerere vivere nequit, cujus agricultura toties eludit magistrum, ut, nisi sylva persisteret, refugium ipsi esset nullum. Hinc ortus est Panis Pincus, seu *Barkbroed*, qui sequenti modo conficitur. Pini eliguntur proceres minusque ramosæ (humiles enim & ramosæ majori resinæ copia fequent), cortex exterior aridus & squamosus studiose abraditur, & interior iste

iste mollis fibrosus & albus ac succulentus cortex detrahitur & exsiccat in umbra in usus futuros. Cortex hic ab arbore separatur eo tempore, quo alburnum molle est & sua sponte ex ligno levi tractione discedit, alias nimis laboriose acquiritur. Dum in usum trahi debet, leviter affatur supra prunas, ut porosior evadat crassiorque, comminuitur deinde, lapidi molari committitur, inque farinam redigitur; e farina cum aqua subacta conficitur, diuturna agitatione, panis tenuissimus, vix lineam crassus, siccat in forno, editurque non raro per integrum annum.

- Sues etiam, si quas aliquando possideant Novaccolæ, pinguefaciunt pane pineo æque facile ac Sueci solo frumento, quod etiam alii, quibus res angusta domi, in Suecia imitari possent, sine dispendio frumenti.

347. ABIES *foliis apice acuminatis.*

Pinus Abies. Sp. pl. 1421.

Abies tenuiore folio, fructu deorsum inflexo. Tournef. inst. 585.

Abies. Rudb. vall. 1. hort. 1.

Abies procera, ramis a radice caudicem prosequentibus, folio crassiore, cortice subrubro. Lind. wikt. p. 1.

Abies procera viminalis, ramis caudicem prosequentibus reflexis, folio tenero, cortice subrubro. Lind. wikt. 1.

Abies candida elatior, ramis rarioribus, folio tenui, cortice subcinereo. Lind. wikt. 1.

Abies pyramidalis, ramis ad radicem crebris, frutescens. Lind. wikt. 1.

Picea major prima sive Abies rubra. Bauh. pin. 493.

Picca. Frank. spec. 35.

Pinus sylvestris major & minor. Till. ab. 53.

Tanne. Schell. botn. 30.

Gran. Suetice.

Giësa. Lapponice.

- Pinus & Abies simul sylvas Lapponice constituunt

& de primatu inter se certant. *Pinus* in siccis, at *Abies* in humidis copiosior, inter quas *Betula* sine lege mixta occurrit.

- β. *Funes* e radicibus conficiunt Lappones: Radices enim longæ & tenues seliguntur, quas adhuc recentes inter femur & dorsum cultelli trahunt, ut cortex decidat, dividuntur deinde cultello in quatuor vel quinque partes secundum longitudinem, colliguntur in orbem, in ahenis cum cinerum magna copia coquuntur per unam alteramve horam, extractæ & adhuc calentes raduntur ter quaterve cultelli dorso ad femur alliso, torquentur in funes. Idem etiam cum radicibus *Betulæ*, sed raro admodum, peragitur.
- γ. *Corbes* istæ Lapporum famosissimæ & elegantissimæ, quæ omni anno in Sueciam transportantur a Lappibus confectæ eodem modo, ex eisdem radicibus, præparatis, at non fissis, componuntur.
- δ. *Cymbas* seu naviculas suas, quibus furentissimos torrentes, rapidissimasque cataractas trajiciunt Lappones, conficiunt ex assibus *Abietis* tenuissimis, radicibus confutis, ne ferrum augeat pondus; requiritur enim tam levis scapha, ut ab uno viro, capite imposita possit portari per unam alteramve horam, cum iter adverso flumine sit institucendum; & simul tam magna, ut quatuor homines simul capiat.
- ε. Ad apices ramulorum arboris interdum excrescunt corpuscula monstrosa ovata, magnitudine & figura *Fragorum*, farinam continentia, quæ non flores masculini sunt, sed insectorum producta. Hæc, inter obambulandum, Lappones baccarum instar edunt.
- ζ. Resina *Abietis* recens & fere liquida vel pellucida colligitur, masticatur usque dum particule amaræ fatis extractæ sint, deinde conservatur & *Tuggkoda* vocatur. Hæc sæpius manducatur a Novaccolis in ipsis templis dum eos congregatos cernis, sed magis adhuc a reliquis Norlandis, quæ immensam copiam salivæ

salivæ extrahit, quam exspuunt, licet ciborum digestioni maxime sit necessaria; sed forte fœda hæc eorum Scheuasia scorbuticis hisce utilis magis, quam noxia.

7. Lappones, licet ipsi spiritum e frumento non conficiant vel conficere possint, eo tamen maxime delectantur, & si aliquando iis propinetur spiritus frumenti, hauriunt cum summo oblectamento tantam copiam sæpe, quam vires humani corporis preferre haud queunt, unde miserrima, deflagrato furore, vexantur cæphalalgia, sed & medicinam sciunt; alii enim ramulos novellos Abietis conscissos & contritos capiti circumponunt, sed plurimi breviori compendio curam absolvunt admovendo frontem foco, ut calor fere adurat cutim, hocque continuant, donec fere exanimis decidant: Heroicum profecto medicamentum.
8. In Finmarkia summitates ramulorum conscissas, avenaque mixtas equis exhibent per hyemem in defectu fœni, experimento laudabili.

C L A S S I S XXII.

D I O E C I A.

D I A N D R I A.

HUNC locum sibi postulat *SALICUM* familia, quæ si ulla in Botanicis obscura, hæc sane maxime; descriptiones enim haud sufficientes sunt, figuræ malæ, differentiæ exiguæ, varietates plures, ut omnes hæctenus editi in *Re herbaria* libri non satisficiant nostro scopo.

Dum recentiores plurimos evolvo, video synonyma studiose allegata, sed observationes raras, nec percipio, qua revelatione illuminati tam obscura intellexerint nomina alii, me sane illa latent.

Possẽm forte & ego cum aliis nomina recensere, synonyma plura compilare, ne verbum aliud addere, & lectorem æque incertum dimittere; alia tamen via incedere animus est.

Nova nomina cum differentiis imponam speciebus, quibus inter se distingui possunt, breves descriptiones (prolixiores enim confundunt lectorem) exhibebo, & unicum folium in singula specie depingam.

Syno-

Synonyma plura lubens prætereo, ne Lectori, quod mihi ipsi accidit, contingat, ut cum de uno authoris nomine ex ejus adumbratione certus sit, alterius denominatio ipsi dubia moveat inextricabilia.

Cumque ex sola Lapponia plures habeam species, quam facile ullus alius ex alia regione, novam hinc ponam fundamentum, novamque superstruam domum.

Cur tot reperiuntur salicum species & individua in sola Lapponia frigidissima, ut earum familia numero superet alia genera in Lapponia deprehensa, viginti enim tres species in sola Lapponia legimus? an quia primo vere florent, brevique perficiunt femina, ne frigus autumnale eas lædat? vel an quoniam citius crescunt, quam aliæ arbores? vel an quod frigori magis resistunt, quam aliæ?

Divido Salices lapponicas omnes in 4 sectiones, quarum

1. flores exhibet staminibus quatuor vel quinque (cum reliquæ modo duobus instruantur). Z. § 370.
2. folia ferrata glabra gerit. A - H. § 348-355.
3. folia integra glabra. J - M. § 356-360.
4. folia integra subtus villosa. N - R. § 361-364.
5. folia integra utrimque villosa. S - Y. § 365-369.

348. SALIX *foliis ferratis glabrâ ovatis utrimque acutis.* Tab. VIII. fig. a.

Salix amygdalina. Sp. pl. 1443? *Afzelius.*

Mas.

Femina.

Salix folio latiore ad imum & summum acuminato.

Rudb. lap. 99.

α. A me visa non fuit, sed e figuris Rudbeckianis mutuata, inque Lapponia ab eo collecta.

β. Arbor fat procera.

Folia fere sessilia, versus apicem superiorem latiora,

U

nitida,

nitida, glabra, margine acute & distincte ferrato, leviter undulato.

- γ. Omnes reliquas Salices Rudbeckianas lapponicas, hac excepta, habeo, ut ex collatis figuris determinare licuit, synonyma autem adponere difficile erit, cum ipse propria nomina sua non adscripserit, nec in senectute summa singulæ tabulæ pictæ datum nomen attribuere sustinuerit.

349. S A L I X *foliis ferratis glabris ovato-lanceolatis acuminatis.* Tab. VIII. fig. b.
Salix fragilis. Sp. pl. 1443.

'Mas. Femina.

Salix, folio longo latoque splendente, fragilis. Raj. syn. 448.

Salix spontanea fragilis, amygdalino folio, auriculata & non auriculata. Bauh. hist. 1. p. 214. b?

- α. Frutex altus est, viminibus angustis rufescentibus erectis constans.

Folia oblonga, basi sua obtusa, apice producta, acuminata, per margines distincte ferrata, idque profundius & distinctius, quam in figura, ferratura alterna-communiter paulo minore; superne viridia, glabra, nitida, inferne pallidius viridia, venis prominentibus, inque medio communiter evidentius bifurcatis, instructa.

- β. Accedit ad Salicem octavam Raj. syn. 448. sed folia non satis ferrata sunt; *Dillenius.*

- γ. Differt quidem nostra sequentibus notis ab arbore, quæ in Suecia crescit, dicta

Salix foliis ferratis glabris lanceolatis acuminatis appendiculatis. Nobis.

Salix amygdalina. Sp. pl. 1443.

Salix folio lato splendente, fragilis. Raj. hist. 1420:

Salix spontanea fragilis, amygdalino folio auriculata & non auriculata. Bauh. hist.

a. quod nostræ folia appendiculis destituantur ubique.

b. quod

b. quod nostra frutex, altera arbor.

c. quod caulis nostræ ruber, alterius albus :
sed an hæc pro specie determinanda sufficiant,
valde dubito.

350. SALIX *foliis serratis glabris oblongo-ovatis.*
Tab. VIII. fig. c.

Salix phylicifolia β. Sp. pl. 1442.

Mas. Femina.

α. Crescit admodum frequens in sylvis.

β. *Frutex* altus vel leviter arborefcens.

Caulis glaber, carneus, ramis novellis fuscis, hic illic punctis parvis adspersis.

Folia oblongo ovata, acutiuscula, ferraturis distinctis oblongis sed depressis notata, superius viridia, glabra, nitida, subtus pallidiora. Folia novella superne infra mediam partem macula magna purpurascente tineta sunt.

Petiole oblongi, ad basin appendiculis seu foliolis duobus minutissimis ovatis integris aucti. Ex ala petioli sæpius lanugo emergit, sed admodum brevis.

351. SALIX *foliis serratis glabris lanceolatis, crenis undulatis.* Tab. VIII. fig. d.

Salix phylicifolia. Sp. pl. 1442.

Mas. Femina.

Salix phylica humilioris folio. Rudb. lap. 99.

α. Crescit & hæc in sylvis, licet rarius ; at in Westrobothnia copiosissime in pratis.

β. Arborefcit, sed tenui admodum gaudet caule, ut ne puer eam adscendere possët.

Caulis scaber est, *Rami* glabri, testacei coloris, ramuli recentes purpurascetes.

Folia lanceolata, glabra, distincte serrata ; ferraturis apice & basi obtusis, media parte inflexis, ut totidem

tidem sint leves per marginem undulationes, quot crenæ (hæc minus bene expressit sculptor), superne saturate viridia, nitida, inferne pallida & leviter ad albedinem inclinantia.

Flores lutei erant.

γ. Qui novit *Alaternoidem africanam lauri serrata folio* Commel. præl. (*Ceanothum africanum*, Sp. pl. 284.) ille habet figuram foliorum tam exactam, ut facile eas inter se confunderet.

δ. A *Salice Babylonica* dicta, differt ferraturis magis distinctis & foliis latoribus, nec non ramis erectioribus. Vide Hortum Cliffortianum.

352. SALIX *foliis ferratis glabris verticaliter ovatis*.
Tab. VIII. fig. e.

Salix tenuifolia. Fl. suec. Mff. Afzel.

Mas. Femina.

α. Crescit in campis arciosis parum subhumidis Lapponiæ desertæ.

β. *Frutex* facie arborem referens; sed vix pedalis.

Caulis griseus, summis ramulis purpurascens.

Flores alternatim ramulis summis insident flavi, quorum amenta vix quatuor lineas longitudine æquant.

Foliola tria, lanceolata, integra, apice parum villosa, minima, magnitudine & figura ista qua ad basin depinguntur (lit. e), ex eadem gemma cum amento egrediuntur.

Folia ordinaria majora, ex apice ramuli anni præcedentis cum ramulo excresecunt & vigent eodem tempore, quo flores superius positi; Hæc sunt verticaliter ovata, patentia, utrimque glabra, tenuissima, fere pellucida, apice obtuse prominula, petiolo oblongo insidentia; in medio, vix versus extremitates, obtuse crenata, quinque vel sex utrimque crenis.

γ. Respondere videtur Salici latifoliæ non hirsutæ cum gallis J. B. hist. 1. 216. b. quam Salicem arbuti folio

voco,

voco, quæ diversa est a Salice folio laureo Raj. syn. 449. n. 12. *Dillenius*.

353. S A L I X *foliis serratis glabris ovatis*. Tab. VIII. fig. f. & Tab. VII. fig. 6.
Salix myrsinites. Sp. pl. 1445. Villars fl. delph. v. 3. 769. t. 50. f. 12.

Mas. . Femina.

Salix pumila alpina myrsinites. Pont. comp. 149.

Salix alpina humilis, *Vitis idææ folio utrinque viridi*.
 Rudb. lap. 99.

Salix alpina, foliis angustioribus splendentibus serratis. Scheuch. alp. 340.

α. Frutex est pedalis vel bipedalis, in Alpium nostrarum convallibus frequens.

β. *Caulis ramosissimus, purpurascens, tenax.*

Folia alterna quidem, sed conferta, exacte ovata, nec acuta nec obtusa, petiolis brevissimis & fere nullis insidentia, per marginem crenaturis acutis plurimis parvis notata, ut & versus apicem, minus tamen manifeste, utrimque glabra, venosa, rigida.

Florum amenta ex apice singuli ramuli singula erecta cærulescentia, filamentis cæsiis in mare, geminibus villis albis vestitis in femina.

Capitulæ maturescentes villos abjiciunt. *J. E. Smith.*

γ. Foliorum figura *Vaccinio* (§ 143.) simillima, floribus cærulescentibus autem a reliquis facile distinguitur.

354. S A L I X *foliis serratis glabris subovatis sessilibus appendiculatis*. Tab. VIII. fig. g.

Salix hastata. Sp. pl. 1443.

Mas. . Femina.

Salix folio ex rotunditate acuminato. Bauh. pin. 474.
 Raj. syn. 449.

Salix latifolia inferne hirsuta. Bauh. hist. 1. p. 215.
b.

α. Crescit in fylvis & Alpibus.

β. Arborefcit hæc salix, nec tamen procera evadit arbor.

Rami teretes, rectissimi, cinerei.

Folia alterna, pollicis transversi spatia a se invicem remota, subovata, acuta, dura, ferraturis minutissimis & vix conspicuis crenata, superne viridia, inferne cinerea, utrimque glabra, fere sessilia, rigida, foliolis duobus ovatis & integris appendiculata.

Flores non vidimus.

355. SALIX *foliis ferratis glabris orbiculatis.* Tab. VIII. fig. h. & VII. fig. 3, 4.

Salix herbacea. Sp. pl. 1445.

Mas. Tab. VII. fig. 3. Femina. Tab. VII. f. 4.

Salix alpina, Betule nanae folio glabro, repens. Rudb. lap. 100.

Salix alpina lucida repens, alni rotundi folio. Bocc. mus. 19. t. 1.

Salix saxatilis minima. Bauh. pin. 474. Prod. 159.
f. E. Smith.

Pyrola mariana, subrotundo ulmi folio glabro. Pluk. phyt. 436. f. 7. (Synonymon dubium, forte ad *Betulam pumilam* Linn. referendum. f. E. Smith.)

Herba facie pyrolæ. Mart. Spitzb. 47. tab. G. fig. b.

α. Per omnes Alpes ubique vulgatissima.

β. *Caulis vix pollicis transversi est altitudinis.*

Folia in caule tria quatuor vel quinque fere orbiculata, margine tenuissime & vix manifeste & acute ferrata.

γ. Minima inter omnes arbores est hæc salix, maximam hujus speciei, quam unquam in Lapponia videre licuit, depinxi Tab. VII. fig. 3. & ad litteram
b, utrim-

b, utrimque in naturali magnitudine. Crassa satis est radix & fruticulus quasi subterraneus, qui apicibus ramulorum modo e terra emergit, frigoris veluti impatiens.

♂. *Folia* maris & feminae manifeste differunt.

Maris folia orbiculata fere sunt, sed latiora, apice parum emarginata. Tab. VII. fig. 3. Flores ipsi lutei sunt.

Feminae folia magis cordata nec emarginata, Tab. VII. fig. 4. fructus capsulae rubrae sunt.

356. SALIX *foliis integris glabris ovatis confertis pellucidis.*

Salix foliolosa. Fl. suec. Mff. Afzel.

Mas. Femina.

Salix alpina myrti folio. Rudb. lap. 99.

α. Crescit in campis arenosis Lapponiae sylvestris & rarius obvenit.

β. Formam & faciem gerit exacte eandem, quam § 352, vix pedalis, sed *folia* integerrima sunt, superne viridia glabra, inferne glauca seu caerulefcencia, tenuissima & fere pellucida, confertim nata, ovato-oblonga.

Flores infra folia, flavescentes, germinibus villosis albis.

357. SALIX *foliis integris glabris ovatis alternis.*
Tab. VIII. fig. i. k.

Salix myrtilloides. Sp. pl. 1446.

Salix caesia. Villars fl. delph. v. 3. 768. t. 50. f. 11.

Mas. Femina.

Salix alpina pumila rotundifolia repens inferne subcinerea. Bauh. pin. 474.

α. Pumila est, vixque pedalis in paludibus spongiosis obvia.

U 4

β. For-

- β. Formam gerit arboris, rami superiores purpurascens, summi autem incarnati sunt.
Folia exacte ovata sunt, utrimque glabra, superne viridia, inferne subcinerea, margine in antiquis foliis leviter reflexo.
- γ. Folia in aliis magis rotundata Tab. VIII. fig. i. in aliis magis elongata Tab. VIII. fig. k: sed tantummodo variationes sunt.
- δ. Fructus purpurascens fere, ad basin fuscus est.

358. SALIX *foliis integris glabris, lanceolato-ovatis.*
Salix cinerea. Sp. pl. 1449.
Salix ulmifolia. Villars flo. delph. v. 3. 776. t. 51. f. 20.

Mas. Femina.

Salix caprea retuso folio, non auriculata. Sherard. phytopin. Mss.

- α. Crescit in sylvis & attingit non raro altitudinem duplam hominis, licet caulis vix pollicis crassitiem adæquet.
- β. Folia alterna oblonga, inter ovatam figuram & lanceolatam media, superne viridia fere scabra rugosa, subtus pallide viridia, petiolis laxis duarum linearum insidentia.
- γ. Figura foliorum inter i. & k. Tab. VIII. quasi intermedia est.

359. SALIX *foliis integris glabris ovatis subtus reticulatis.* Tab. VIII. fig. l. & Tab. VII. fig. 1, 2.
Salix reticulata. Sp. pl. 1446.

Mas. VII. fig. 1. Femina. VII. 2.

Salix pumila, folio rotundo. Bauh. hist. 1. p. 217. b.

- α. Est salix mere alpina & in Lapponiæ Alpibus vulgarissima.
- β. *Caulis* vix digiti altitudinis, terræ submersus fere, purpurascens.

Folia

Folia ovata, obtusa, glabra, crassa, respectu totius arboris magna, superius venis excavatis quasi rugosa, glabra & nitida, subtus pallida venis purpurascentibus eleganter reticulata.

γ. *Mas* Tab. VII. fig. 1. vix distinguitur a femina sua, nisi quod folia ejus magis reticulata sint & minus oblonga. Spica cærulea est.

Femina Tab. VII. fig. 2. etiam spicam cærulescentem, sed capsulas villis tenuissimis albidis adspersas gerit.

360. SALIX *foliis sub-ferratis glabris lanceolatis utrimque acutis.* Tab. VIII. fig. m.

Salix arbuscula. Sp. pl. 1445. nec quidem varietas, ut in Sp. pl. traditur, sed ipsissima species (α) est. J. E. Smith.

Mas.

Femina.

α. In desertis arenosis crescit in formam arbusculæ vix pedalis.

β. *Caules* tenues, filiformes, ramosi, rubescentes.

Folia lanceolata, utrimque acuminata, petiolis tenuissimis laxis insidentia, utrimque ferrata crenaturis octo vel quinque parvis vix conspicuis, superius viridia, inferius pallida, alterna.

γ. Videtur esse *Salix alpina pyrenaica.* Bauh. prod. 159. ferrata autem non est, ut figura habet, sed per margines potius pilosa, ut specimen transmissum indicat. Velim id corrigi, ne alii errent. *Dillenius.* In nuper explicatis foliis ferraturæ vix apparent, in reliquis omnibus ne ulla excepta adsunt crenæ, ut etiam specimina omnia confirmant.

361. SALIX *foliis integris subtus villosis ovato-lanceolatis utrimque acutis.* Tab. VIII. fig. n.

Salix depressa. Fl. suec. n. 899.

Salix lanata β. Sp. pl. 1446.

Mas.

Mas. Femina.

Salix elæagni seu Oleæ bohemicæ folio. Rudb. lap. 99.
 α. In Alpibus & desertis occurrit.

β. *Arbor est parva.*

Caulis griseus, ramulis summis pubescentibus.

Folia ovata, utrimque acuta, superius viridia glabra, subtus tomento brevissimo cinereo vestita, nervis tamen prominentibus notata. Petioli laxi; hinc sparsa pendent folia.

γ. Tab VIII. fig. n. *Salix latifolia minor* C. B? a Te inferibitur, ego vero Bauhinianam, quantum ex synonymo & descriptione brevi Thalii percipio, refero ad *Salicem folio rotundo minore* Cat. Giff. app. 37. a qua nunc diversam existimo *Salicem rotundo argenteo folio* C. B. puto autem figura tua designari *Salicem folio ex rotunditate acuminato* C. B. quæ Salicis capræ species est, quam a *Salice latifolia rotunda* C. B. specie differre statuo, quamvis contrarium sentiant J. Bauhinus & Rajus. *Dillenius.*

362. S A L I X *foliis integris, subtus villosis ovatis acutis.* Tab. VIII. fig. o. & q.

Salix arenaria. Sp. pl. 1447.

Salix helvetica. Villars flo. delph. v. 3. 783.

Mas. Femina.

α. In sylvis passim.

β. *Frutex* est altitudinis humanæ.

Caulis erecti, minus ramosi, cinerei vel rubri.

Folia alterna, erecta, ovata, acuta, crassa, superius viridia, secundum venas rugosa, villis tenuissimis raris & vix manifestis adspersa, subtus nivea, crassa hirsutis tecta, nervosa.

γ. Duæ nobis adsunt varietates, altera Tab. VIII. fig. q. est superne glabra & ad basin petioli duabus appendiculis instructa. Altera vero Tab. VIII. fig. o. superius leviter villosa est & appendiculis istis ad basin petiolorum destituta.

363. SALIX *foliis integris subtus tenuissime villosis ovatis.* Tab. VIII. fig. p. & Tab. VII. fig. 5.

Salix glauca. Sp. pl. 1446.

Salix fericea. Villars flo. delph. v. 3. 782. t. 51. f. 27.

Mas. Femina.

Salix alpina humilis, vitis idææ folio subtus incano.
Rudb. lap. 99.

α. In Alpium convallibus rarius obvia.

β. *Frutex* est bipedalis.

Caulis rubescens, glaber.

Folia ovata, inferiora magis obtusa (ut in Tab. VIII. fig. p), superiora acutiora, & magis oblonga (ut in Tab. VII. fig. 5), mollia, integerrima, superius glabra fere, non vero nitida, subtus pallidiora villis oblongis raris hirsuta.

Flores ex apicibus ramulorum emergunt ovati, crassa hirsutic alba involuti, seu squamis amentaceis instructi adeo villosis, ut distingui vix queant. *Stamina* ultra hirsutiem prominent cæsia, ad fulvum accedentia, antheris testacei coloris instructa.

364. SALIX *foliis integris subtus villosis nitidis ovatis.* Tab. VIII. fig. r.

Salix fusca. Sp. pl. 1447.

Mas. Femina.

Salix humilis alpina, myrti tarentini folio. Rudb. lap. 100.

Salix 3. Raii syn. 447. t. 19. f. 3. falsò ad *S. arenariam* Linnæi a botanicis anglicis relata. *J. E. Smith.*

α. Ubique in sylvis vulgaris est, inque locis subhumidis nascitur.

β. *Fruticulus* est humillimus, procumbens fere, & repens.

Folia ovata, fere sessilia & obtusa, alterna, superius glabra

glabra viridia, subtus glauca villis tenuissimis nitida.

Flores pedunculo insident, ad apices ramulorum anni præcedentis, plurimi, squamis fuscis constructi, filamentis & antheris flavescentibus.

γ. Videtur *Salix pumila*, folio utrimque glabro. Bauh. hist. 1. p. 217. b. Dillenius.

365. SALIX foliis obscure crenatis, utrimque villosis, ovato-oblongis. Tab. VIII. fig. f.

Salix caprea. Sp. pl. 1448.

Mas. Femina.

Salix latifolia rotunda. Bauh. pin. 474. Raj. syn. 449.

? *Salix latifolia inferne hirsuta*. Raj. hist. 1422. Serg. Lapponibus.

α. In fylvis & desertis frequens est.

β. Non raro in magnam excrefcit arborem, cujus Rami novelli pallefcunt pubescunt.

Folia ex ovato utrimque leviter acuminata, superius viridia, vixque notabiliter pubescunt, subtus lanugine tenuissima villosa, pallide viridia. Margo foliorum, nisi summa adhibeatur attentio, vix manifestis crenis quibusdam notatus conspicitur, sed clare a parte media inferiore undulatus.

γ. Novacolæ ex cortice hujus arboris præparant coria sua pro calceis, quemadmodum rustici in Suecia inferiore ex cortice Quercino eisdem conficere consueverunt.

366. SALIX foliis integris utrimque hirsutis lanceolatis. Tab. VIII. fig. t.

Salix lapponum. Sp. pl. 1447.

Mas. Femina.

? *Salix oblongo incano acuto folio*. Bauh. pin. 474.

? *Salix angustis & longissimis foliis crispis, subtus albicantibus*. Raj. hist. 1423.

Salix

Salix alpina humilis, surculis & petiolis cum folii parte averfa candidis. Rudb. lap. 100.

Salix lusitanica, falvia foliis auritis. Tournef. inst. 592.

α. In fylvis frequens, in omnibus Alpium convallibus nulla hac frequentior est.

β. *Frutex* est humanæ altitudinis.

Caulis glaber, pallidus, carneus vel rufescens, *Rami* novelli alba hirsutie obteguntur.

Folia alterna, lanceolata, secundum venas rugosa, utrimque hirsuta, superius e cinereo viridia seu viridia villis albis confertis adspersa, subtus crassissimo vellere albo tecta. Margo integer est, at non raro undulatus conspicitur. Nervus longitudinalis foliorum sæpe distinguit folium æqualiter, sed sæpius alterum latus angustius constituit.

Capsula alba crassissimaque hirsutie tectæ sunt.

γ. Hac Salice per æstatem degentes in Alpibus ipsi Lappones ad focum excitandum alendumque perpetuo utuntur.

367. SALIX *foliis oblongis subtus villosis, inferioribus crenatis, superioribus integris.* Tab. VIII. fig. u.

Salix caprea β. Sp. pl. 1448, sed species est a capreâ proculdubio diversa, cujus definitionem vctat fructificationis in herbario Linnæano defectus. *J. E. Smith.*

Mas. Femina.

Salix, oleæ sylvestris folio, alpina. Rudb. lap. 99.

α. In fylvis & Alpibus frequens etiam est hæc Salicis species.

β. *Frutex* angustus, non raro arborefcens.

Rami novelli alba hirsutie velati conspiciuntur.

Folia alterna, superne levissime vel vix pubescentia nitida viridia, subtus pallidius viridia villis raris oblongis adspersa.

Folia inferiora omnia obtusa, figura (Tab. VIII. u.) depicta gaudent, at levissime sunt ferrata; *superiora* vero integerrima sunt, magis villosa, & ad figuram Tab. VIII. fig. n. proxime accedunt, sed angustiora.

- γ. Figura u. designari existimo *Salicem humiliorem, foliis angustis subcæruleis ex adverso binis*. Raj: fyn 448. n. 11. quod si ita sit, minus bene pili versus inferiora figuræ picti sunt. *Dillenius*. Pili subtus adspersi, longi extra marginem basi ipsius folii proximum inferius prominent, ut vix nisi solis luci objectis foliis conspici queant ferraturæ.

368. S A L I X *foliis integris utrimque lanatis subrotundis acutis*. Tab. VIII. fig. x. & Tab. VII. fig. 7. *Salix lanata*. Sp. pl. 1446.

Mas. Femina.

- α. Occurrit in Alpibus lapponicis copiose, in sylvis rarius & fere arborefcit.

- β. *Rami* undique hirsutiae alba tecti sunt.

Folia subovata seu subrotunda, apice obtuse acuta; integerrima, alba longa ac laxa lana undique tecta, ut nullæ venæ conspici possint; hinc tota arbor alba & villosa apparet.

Amentacei flores duo communiter ad apices ramulorum anni præcedentis exeunt, & capsulæ glabræ sunt.

- γ. Hæc designatur, puto, a Pluk. *Salix pumila groenlandica, folio magno Styracis aut potius Xylostei Dondonæi* mant. 165. quam refero ad *Salicem latifoliam rotundam* C. B. vel & ad *Salicem folio ex rotunditate acuminato*. C. B. existimo enim esse folia juniora, quæ magis incana & lanuginosa sunt, quam postea apparent, & istiusmodi folia, qualia transmisisti, sæpe observasse me meminisse verno tempore tam in hac, quam in illa. *Dillenius*. Meam tamen plantam non esse varietatem speciei alicujus alius Sali-

cis lapponicæ, nec ullo modo convenire cum § 361. fig. n. pro certo statuo.

369. S A L I X *foliis integris utrimque villosis verticaliter ovatis appendiculatis.* Tab. VIII. fig. γ.
Salix aurita. Sp. pl. 1446.

Mas. Femina.

Salix folio rotundo minore. Dill. gifl. 38. app. 37.
 Raj. fyn. 450.

α. In desertis Lapponiæ frequens est.

β. Sæpius adolescit in arborem tenuem flexilem.

Folia ovata sunt, sed verticaliter posita, seu adfixa parte acuminata, alterna, conferta, petiolis brevissimis appendiculatis infidentia, secundum venas rugosa, utrimque villosa & viridia, inferne tamen pallidiora.

Flores flavescentes erumpunt e gemmis inferioribus, Rami autem e superioribus.

γ. Recte nominata est, quamvis ego eam foliis rotundioribus plerumque observaverim. *Dillenius.*

370. S A L I X *pentandra.* * Tab. VIII. fig. z. Sp. pl. 1442.

Mas. Femina.

Salix minima, flore elegante luteo. Boerh. lugdb. 2. p. 211.

Salix folio laureo seu lato glabro odorato. Raj. fyn. 449. *Pibl. Suecis.*

α. Ubique in sylvis Lapponiæ frequentissima est.

β. *Frutex* est altus, longitudine sæpe bis superat altitudinem humanam, non raro arboris formam adsumit.

Caulis glaber, epidermide alba pellucida vestitus, Ramuli summi rufescunt, inferiores pallefcunt.

Folia infima verticaliter ovata sunt, quæ hæc excipiunt exacte ovata, suprema ovato-lanceolata, omnia

omnia utrimque glabra & nitida ex flavo viridia,
per marginem subtilissime & obtuse ferrata.

Florum spica solitaria e singula gemma rami præcedentis anni inferiore enascitur.

- γ. Ab omnibus nobis notis *Salicis* speciebus differt numero staminum, quæ in illis duo sunt, in hac communiter quinque, non raro quatuor vel sex interponuntur.
- δ. Nondum mihi visa erat, quam vocari posse existimo *Salicem lapponicam lapotabitæ folio*. Japotabitam habet Marcgr. & Plumier. *Dillenius*.

370*. *SALIX foliis ferratis glabris, floribus hermaphroditis diandris.*

Salix hermaphroditica. Sp. pl. 1442.

- α. In Lapponia habitat; conf. Am. acad. v. 5. 217.
β. Affinis valde præcedenti. *J. E. Smith*.

371. *VALLISNERIA.*

Vallisneria spiralis. Sp. pl. 1441.

Mas.

Vallisneroides palustre, algæ folio, Italicum, foliis in summitate tenuissime denticulatis, floribus albis vix conspicuis. Mich. gen. 13. t. 10.

Femina.

Vallisneria palustris, algæ folio, Italica, foliis in summitate denticulatis, flore purpurascente. Mich. gen. 12. t. 10.

- α. In Finmarkiæ rivulis frequens est, florentem tamen nec ibi, nec Upsaliæ hæctenus observavimus.

TRIANDRIA.

- ARICIS speciem § 328. vide sub Monœcia Triandria.

TETRANDRIA.

372. HIPPOPHAE.

Hippophae Rhamnoides. Sp. pl. 1452.

Mas.

Rhamnoides florifera, salicis foliis. Tournef. cor. 53.

Femina.

Rhamnoides fructifera, foliis salicis, baccis aureis.
Tournef. cor. 53.

Rhamnus salicis folio angusto, fructu flavescente.
Bauh. pin. 477.

Rhamnus vel Oleaster germanicus. Bauh. hist. 1. p.
33. b.

Finber. Alandis, id est, Baccæ Finnonum.

- α. Intra limites Lapponiæ fruticem hunc non vidimus, sed in toto itinere per littora sinus Bothnici copiose.
β. A plerisque pinguntur spinæ foliis subjectæ, quod in frutice non obtinet, spinæ enim distincte per se occurrunt, tamquam ramuli.
γ. Baccæ sapore austero-vinoso gaudent, hinc conficiunt Piscatores sinum Bothnicum incolentes ex eis

X

Rob,

Rob, quod piscibus recentibus additum, iis gratissimum conciliat saporem. Cumque piscatores hi communiter Finnonnes sint, nomen huic plantæ ab eis imposuere Alandi, apud quos præ reliquis copiose viget hæc planta.

- ð. Rarioribus gaudet frutex hic spinis in Alandia, quam in Belgio.

373. MYRICA *foliis lanceolatis, fructu sicco.*
Myrica Gale. Sp. pl. 1453.

Mas.

Gale florifera. Vaill. par. 77.

Femina.

Gale fructifera. Vaill. par. 77.

Gale, frutex odoratus, septentrionalium. Bauh. hist.

1. p. 275. b. Dill. app. 154.

Chamaeagnus. Dod. pempt. 780. fig.

Rhus myrtifolia belgica. Bauh. pin. 414.

Myrica septentrionalium pumila palustris. Frank.
spcc. 34. Till. ab. 46.

Myrtus palustris seu Gagel. Rudb. cat. 29. hort. 77.

Lupulus salictarius. Lind. wikt. 22.

Thee Europæum aut nostras. Sim. Paull. monograph.
Pors. Succis.

- a. In paludibus Norlandiæ nulla hac vulgatio, in desertis lapponicis frequens est.

- β. Floret primo vere & quidem dum folia erumpere incipiunt. Fructus est spica oblonga ex quinque feminum ordinibus composita & in singulo ordine quinque femina exhibens. *Semina* crassiuscula, subrotunda, angulata, acuminata, semitrifida, denticulo scilicet utrimque adfixo, coriacea, nucleum parvum includentia; femina deinde adpersa sunt punctis aureis resinosis.

- γ. Quæro, numne ex hac camphora destillari possit? Odorem fere eundem & nescio quam similitudinem

cum

cum camphora arbore habent omnes hujus generis species.

- δ. Olim hujus plantæ foliis Cerevisiæ condiebantur per Sueciam, nunc autem post largiorem plantationem Humuli, ob cæphalalgias quas potantibus creat, præfertim minus cocta planta, exolevit, nec hodie nisi a pauperibus, in provinciis remotioribus, adhibetur. Lappones nostri nec Cereviliam nec alios potus coctos curant, præferentes pellucidam & frigidissimam suam aquam, quæ ubique gratis prostat & fanitati magis conducit.
- ε. *Sim. Paulli* omnino persuasus fuit hanc plantam ipsissimam fuisse *Theam*, & proinde derisit Europæos, qui eam ex Indiis petiere; foliorum enim figuram coincidere, utramque plantam esse fruticem, sapore postquam semel infusa & exsiccata erat folia quodammodo congruere, & vires non differre dicebat. Attamen valde hallucinatus est.
- ζ. *Myrica foliis lanceolatis fructu baccato.* * *Ambulon arbor* I. B. *Gale quæ myrto brabantica similis carolinensis baccifera, fructu racemoso sessili monopyreno* Pluk. est omnino ejusdem generis cum nostra planta, licet hæc baccifera sit, & nostra non. Unde Ceram e baccis exprimere possunt Americani e sua, nos non item e nostra. Reliquæ partes fructificationis adeo conveniunt, imo totius plantæ, ut e foliis vix differentias cruere queam. Allata est hæc Americana in hortos Belgii, ut singulares ejus considerare possent baccas cæra distentas, sed mares sunt omnes, quas hæc vidi, hinc frustra expectatur bacca.
- η. *Myricæ* nomen antiquum (F. B. 241, 242.) longe præfero *Gale*, vocabulo belgico vel germanico (F. B. 229).
- θ. Fructus est crusta coriacea tectus, ergo re vera bacca, baccæ dici debent pericarpia omnia coriacea, quæ non dehiscunt; ut Juglandis, Amygdali, Kiggelariæ, Rhois & Coriotragematodendrorum (hujus forte generis) fructus.

374. URTICA *foliis cordatis, amentis cylindraceis, sexu distincta.*

Urtica dioica. Sp. pl. 1396.

Mas.

Urtica urens maxima sterilis. Pont. anth. 210.

Femina.

Urtica urens maxima fertilis. Pont. anth. 210.

Urtica urens maxima. Bauh. pin. 232.

Urtica sylvestris major urens. Frank. spec. 31.

Urtica vulgaris major urens. Lind. wikf. 40.

Urtica major urens. Till. ab. 65.

Beledecksgrafe. Lapponibus.

α. Ad casas Lapponum frequens est.

375. URTICA *foliis ovatis amentis cylindraceis.*

Urtica urens. Sp. pl. 1396.

Androgyna.

Urticoides urens. Pont. anth. 210.

Urtica urens minor. Bauh. pin. 232. Frank. spec. 30.

Lind. wikf. 41.

Urtica minor urens. Till. ab. 69.

α. *Urtica minor urens, foliis eleganter variegatis, caule intorto rubente.* Rudb. lap. 100.

β. In desertis Lapponiæ rarius.

γ. Cl. *Pontedera* ab *urticis* sexu distinctis separat Androgynas, quæ ipsi dicuntur *Urticoides*; Cl. *Heisterus* adhuc ab iis separat non urentes, sub nomine *Urticæstri*: Ego & has & *Ceratosperrum*. T. ad idem refero genus.

δ. Varietas non distincta species est illa Rudbeckiana (α).

PENTANDRIA.

SALICIS speciem § 370. vide in Dioecia Dian-
dria.

OCTANDRIA.

375*. POPULUS foliis orbiculatis obtuse denticu-
latis.

Populus tremula. Sp. pl. 1464.

Mas. Femina.

Populus tremula. Bauh. pin. 429.

Populus tremula nigra. Till. ab. 55.

Populus lybica tremula. Rudb. hort. 91.

Populus lybica. Frank. spec. 35.

*Populus nigra tremula, folio rotundiore serrato, pedun-
culo longiore.* Lind. wikf. 30.

*Populus nigra, folio lato acuminato, pedunculo brevior
crassiore.* Lind. wikf. 30.

Sūpo f. Suepp. Lapponibus.

α. In sylvis Lapponiæ sat frequens.

β. Folia circa finem Augusti pallefcunt flavescuntque,
spirante hyemis primo Borea.

γ. Cortex exsiccatuſ conſciſſuſ minutim bobuſ a No-
vaccoliſ, tempore vernali deficienti fœno, exhibe-
tur, quod longe præfero ſtercori equino, quod a
Kemensibuſ sæpe Fornœ emitur, aqua calida irro-
ratur

ratur & pecoribus datur pabuli locò ; unde lac acquirit saporem nauscosum, confimilem illi qui a Boletis (518) autumnali tempore comestis oritur ; nam qualis cibus talis chylus & humores inde secreti.

2. Castores sat magna in copia profert Lapponia sylvestris, quorum cibus nequaquam pisces sunt, sed ex relatione incolarum & anatomica propria dissectione constitit esse corticem Pini sylvestris (346), Betulæ albæ (341), Sorbi Aucupariæ (200), & præcipuè hujusce Populi ; quæ si in magna copia proflet, ipsis majora nascuntur castorea & præstantiora. Cortex enim Populi odore proxime accedit ad Castoreum, & ejus extractum succedanei locò inservire possit deficiente Castoreo.
3. Viliori longe pretio divenderetur Castoreum, ni ab ipsis Lapponibus & Finnis tanta in copia consumeretur. Hinc dicitur vulgo Femmons tria medicamenta heroica agnoscere, Castoreum, Fcl Ursi, Spiritum frumenti, quod æque valet de Lapponibus, ac unquam Finnis.
4. Ceterum etiam apud innocentissimos Lappos innotuit pessimus mos pulvere Nicotianæ nares saturandi, ut nec vir nec femina nec puer nec anus sit, cui non in bursa adsit pyxis pro pulvere olfactorio tabaci, pro tabaco conscisso ad suffumigium, pro comminuto ad morsulas. Sed notes velim condimenta, non enim simplex pulvis Nicotianæ sternutatorius sufficit naso ditiorum, sed pulvere Castorei saturatus erit, quo vehementius, gratius, salubrius spiret, licet nullam in Lapponiâ hysteri-
cam viderim ; hinc in loco natali venditur communiter integer folliculus Castorei tribus florenis, vel quod idem, unico rhenone. Hæc ex mis. Linn.
J. E. Smith.

MONADELPHIA.

376. JUNIPERUS *foliolis undique prominentibus pungentibus.*

Juniperus communis. Sp. pl. 1470.

Mas.

Juniperus. Tabern. hist. 3. p. 41.

Juniperus femina. Volk. norb. 234.

Juniperus palustris sterilis. Lind. wikf. 20.

Femina.

Juniperus baccifera. Tabern. hist. 3. p. 40.

Juniperus vulgaris fruticosa. Bauh. pin. 488.

Juniperus fructu nigro rotundo. Lind. wikf. 19.

Juniperus celsior arborescens, fructu subfusco oblongo.
Lind. wikf. 19.

Juniperus. Frank. spec. 33. Rudb. cat. 22. hort.
59. Till. ab. 37.

Wachholder. Schell. botn. 30.

Gaske. Lapponibus.

- α. Tam in Alpibus, quam in sylvis occurrit, licet in Lapponia admodum parce.
- β. Per Succiam crescit communiter in montibus, in Lapponia semper in paludibus.
- γ. Statura Juniperi singularis est: In Lapponia ramos plures, e radice absque caudice arboreo, exserit sparsos, graciles, accumbentes & fere repentes. In Succie plurimis locis autem crescit in magnam arborem. In quibusdam locis, curiosam acquirit figuram, alta evadit, angusta, ramis superne confertioribus, inferne exarescentibus, instar Cupressi

meta in fastigium convoluta ; ut Fettix in Uplandia, item ad furnum martis Esbo in Roslagia & in locis, in quibus mineræ reperiuntur, præsertim martiales, ut Norbergæ in Westmannia, &c.

δ. *Juniperus alpina, folio crassiore latioreque.* Ruddb. lap. 98. *Juniperus alpinus.* Clus. pan. 26. Bauh. hist. 3. p. 301. Scheuch. alp. 425. In Alpibus nostris sæpe obvia fuit, sed bacex exacte globosæ fuere, nec oblongæ, ut ab authoribus describuntur. Hæc est sola varietas præcedentis.

ε. *Regionibus frigidis, in quibus nulla alia arbor valet subflare, Juniperus familiaris est.* Mundius in Dixet. p. m. 354. dicit, id magis convenire Betulæ (§ 342.), Empetro (§ 379.), & Saliei (§ 366.), quam Junipero (α), docet Lapponia.

ζ. Author idem (ε) egregius, loco citato, sequentia etiam profert effata: *Lappæ, quibus natura pauca præter egestatem & patientiam concessit, potionem habent e baccis Juniperinis, quam ut Caffè aut Theam calidam sumunt, &c.* quæ omnia etiam omnino erronea sunt. Sueci enim in variis provinciis, præsertim rustici Cerevisiam e baccis Juniperi præstantissimam, sive spectes saporem, sive vires diureticas & antiscorbuticas, parare solent, quam, præsertim recentem, pro potu ordinario, non medicina, frigidam hauriunt, nec unquam calidam, uti Thea vel Coffea hauritur; hoc quidem potu magis grati saporis, quam egestatis causa, imo & divites sæpius delectantur; Lappones autem nec potum hunc artificialem curant, nec ob parcam copiam Juniperi habere possunt. Fateor deinde Lappones sylvaticos non raro summa cum egestate luctare, contra vero alpinos, qui sæpe mille rangiferos possident (quorum singuli vix minori, quam trium florenorum pretio divenduntur), eum ditissimis per Europam viris certaturos eosque superaturos crederem; invenies tum apud cos in summa copia caseos, carnes, pelles, deinde colligere possunt pelles ursi, mustelæ, gulonis,

gulonis, sciuri, castoris, &c. hæcque omnia finitimis divendere, nec opus habent, ut quidquam emant ab iisdem, nisi forte haultum spiritus frumenti, tabacum, vel tentorium. Hi vivere possunt absque sudore, absque cura, & facile acquirere omnia, quæ necessaria sunt, cum summa mentis tranquillitate. *Non qui multa possidet, sed qui paucis indiget, dives est.* Hinc si vel Cræsi thesauros ipsis offerres, cum splendidissimis aulis, nivosos suos montes commutare recusarent, & quidem nec hoc sine sufficienti ratione, bene enim qui latuit, bene vixit Lappo.

CLASSIS XXIII.

POLYGAMIA.

MONOECIA.

377. **A**TRIPLEX *foliis sagittato-lanceolatis.*
Atriplex patula. Sp. pl. 1494.
Atriplex sylvestris. Frank. spec. 5.
Atriplex angusto oblongo folio. Bauh. pin. 119.
Atriplex repens. Rudb. hort. 13. Brom. goth. 10.
 α. *Atriplex sylvestris, folio hastato seu deltoide.* Mor.
 blæf. 26. Cels. upf. 11.
Atriplex hastata. Sp. pl. 1494.
 β. In agris Novaccolarum feminibus allata rarius.
 γ. Singulare est plantarum genus, in una eademque
 planta alii flores hermaphroditi, alii feminini, & hi
 figura inter se diversi, & feminibus ambo fœcundi
 diversæ figuræ, at ab utrisque eadem pronascitur
 planta! Singulare est, quod si flores femininos
 auferas, planta posthac non erit Atriplex, sed exacte
 Chenopodium.

D I O E C I A.

378. RHODIOLA.

Hermaphrodita masculina.

Femina.

Rhodiola Rosea. Sp. pl. 1465.

Rhodia radix. Bauh. pin. 286. Dod. pempt. 347.

Rudb. hort. 97.

Rosea. Rupp. jen. 1. p. 80.

Anacampteros, radice rosam spirante, major. Tournef. inst. 264. Scheuch. alp. 329. 424.

Telephium luteum minus, radice rosam redolente.

Morif. hist. 3. p. 468. f. 12. t. 10. f. 8.

α. Ubique in Alpium summis jugis, immensa in copia, prostat gratis, exacte tantis viribus referta, ac Italica.

β. Curiosa est hic sexus consideratio. Matrimonia in altera planta constant appropriatis maritis & uxoribus, thalamo impositis splendido, aulæo luteo & quinquepartito, sed steriles sunt hæ baræ. In altera autem planta matrimonia thalamos nudos, aulæis destitutos exhibent, atque in iisdem feminas quinque maritis orbatas deprehendis. Hæ Hagares concipiunt e maritis legitimarum & sterilium uxorum, familiamque propagant.

γ. Feminam secum duxit Nob. Rudbeck in hortum Upsaliensem, quæ omni anno obtulit suas flammæ, cum autem nullus maritus adesset, in cassum furiit, ova interdum parva deposuit, sed subventanea.

δ. Radicis aqua destillata odore saporeque aquam rosarum refert. *Barth. æt. dan. 1. p. 83.*

GNAPHALII speciem § 302. vide in Syngenesia polygamie superflue.

TRI-

TRIOECIA.

379. EMPETRUM.

Mas. Femina. Androgynum. Hermaphroditum.

Empetrum nigrum. Sp. pl. 1450.

Empetrum montanum, fructu nigro. Tournef. inst.
579.

Cammarinna septentrionalis supina. Petiv. musf. 72.

Chamataxus. Scheff. lap. 359.

Erica baccifera procumbens nigra. Bauh. pin. 486.
Scheuch. alp. 334.

Erica baccifera tenuifolia. Frank. spec. 33. Rudb. it.
11.

Erica baccifera latifolia. Rudb. it. 11.

Erica baccifera. Clus. pan. 29. Till. ab. 26. Lind.
wikf. 12.

- α. In desertis arenosis siccissimis, nec non in paludibus humidis muscosis sæpius occurrit, in Alpibus omnium frequentissimum est.
- β. Alpes Dalecarlicas tegunt fere quatuor plantæ; hæc scilicet, *Betula* (342) & duæ *Lichenis* species, quæ in Lapponiæ Alpibus in minori copia profant.
- γ. Ad fodinam cupri Fahlunensem, vix ulla planta per aliquod ab ea remotum spatium vivere potest, ob fumi sulphurei devastationem, hinc terra nuda jacet, hæc autem planta fere sola perferre videtur & fumum sulphuris & frigus.
- δ. Planta hæc omnes leges sexus cludit, numerum maritorum & feminarum tamen sancte servat, ita ut aliam videas plantam marem, aliam androgynam, aliam hermaphroditam.

ε. Baccæ

6. Baccæ hujus atræ, licet venenatæ dicantur & re ipsa cæphalalgias creent, copiosius adsumptæ, expertus loquor, Kappatiälmas (§ 143. δ) tamen ingrediuntur apud Lappos, apud quos uvæ Corinthiacæ in usu non sunt.

CORISPERMI *speciem* § 2. vide in Monandria Digynia.

C L A S S I S XXIV.

C R Y P T O G A M I A.

F I L I C E S.

380. **A**CROSTICUM *folio lineari laciniato.*
Acrosticum septentrionale. Sp. pl. 1524.
Acrosticon parvum septentrionale. Petiv. cent. 742.
Filicula saxatilis corniculata. Tournef. inst. 542.
Filix saxatilis corniculata. Bauh. pin. 358.
 α. In Finmarkiæ parte, in iunioribus lateribus Alpium
 Lapponiæ Norvegiæ, rarius visa est.
381. **P**OLYPODIUM *pinnatum, pinnis lanceola-*
tis integris.
Polypodium vulgare. Sp. pl. 1544. Bauh. pin. 359.
 Lind. wikf. 30.
Polypodium. Rudb. hort. 91. Till. ab. 54. ic. 79.
 α. In monte prærupto Lapponiæ Julensis Kiurivari
 & aliis parcius.
- 381*. **P**OLYPODIUM *pinnatum; pinnis lani-*
latis ciliato-ferratis declinatis, stipitibus stragosis.
 Poly-

Polypodium Louchitis. Sp. pl. 1548. Oed. dan. t. 497.

α. Passim legitur in subalpinis Finmarkiæ. Oeder.

382. POLYPODIUM *pinnatum, pinnis lanceolatis pinnatifidis integris, inferioribus nutantibus.*

Polypodium Phegopteris. Sp. pl. 1550.

Filix minor britannica, pediculo pallidiore, alis inferioribus deorsum spectantibus. Morif. hist. 3. p. 575. f. 14. t. 4. f. 17. bona.

α. Cum antecedenti, (381.) rarius licet, obvia fuit.

383. POLYPODIUM *duplicato-pinnatum pinnulis obtusis remotis, subtus villosum.*

Acrostichum Ilvense. Sp. pl. 1528.

Filicula alpina tenerior, alis latiusculis brevioribus integris profunde dentatis. Morif. hist. 3. p. 576. f. 14. t. 3. f. 23.

Filix arborea. Pluk. phyt. 179. f. 4.

α. In Alpibus rarius inter rupes.

384. POLYPODIUM *duplicato-pinnatum, pinnis remotis, pinnulis subrotundis incis.*

Polypodium fragile. Sp. pl. 1553.

Filix saxatilis, caule tenui fragili. Pluk. phyt. 180. f. 5.

Filix saxatilis non ramosa, nigris maculis punctata.

Bauh. pin. 358.

α. In Lapponia sylvestri & ad latera Alpium frequens.

385. POLYPODIUM *duplicato-pinnatum, pinnulis obtusis crenulatis.*

Polypodium Filix mas. Sp. pl. 1551.

Filix non ramosa dentata. Bauh. pin. 358.

Filix mas. Rudb. hort. 43. Till. ab. 28.

Filix palustris maxima dentata. Lind. wikf. 13.

α. Ad rivulos in desertis lapponicis & ad latera Alpium copiose.

386. POLY-

386. POLYPODIUM *duplicato-pinnatum; pinnulis lanceolatis acutis pinnatifidis.*
Polypodium Filix fœmina. Sp. pl. 1551.
Filix mollis seu glabra vulgari mari non ramosæ accedens. Bauh. hist. 3. p. 730.
Filix mas non ramosa, pinnulis angustis raris profunde dentatis. Raj. fyn. 121.
Filix palustris subfusco pulvere hirsuta. Lind. wikf. 13.
 α. Cum antecedenti sæpius.
387. POLYPODIUM *trifidum; ramis pinnatis: pinnis pinnatifidis.*
Polypodium Dryopteris. Sp. pl. 1555.
Dryopteris. Dill. giff. 103.
Filix ramosa minor, pinnulis dentatis. Bauh. pin. 358.
Filix pumila saxatilis I. Clus. pan. 704.
 α. In monte Kiurivari prope venam plumbiferam & alibi.
388. ASPLENIUM *pinnatum; pinnis subrotundis crenatis.*
Asplenium Trichomanes. Sp. pl. 1540.
Trichomanes sive polytrichum officinarum. Bauh. pin. 356.
Trichomanes. Till. ab. 66. ic. 77.
 α. In monte Kiurivari Lapponiæ Lulensis in parœcia Quickjock, & alibi.
389. OSMUNDA *folio pinnatifido; pinnis lunulatis.*
Osmunda Lunaria. Sp. pl. 1519.
Osmunda foliis lunatis. Tournef. inst. 547. Scheuch. alp. 46.
Lunaria racemosa minor vel vulgaris. Bauh. pin. 354.
 α. In Lapponiæ Lulensis sylvis præ reliquis occurrit.

389*. OSMUNDA frondibus pinuatis: pinnis pinatifidis, scapo fructificante disticho.

Osmunda Struthiopteris. Sp. pl. 1522. Gunn norv.
i. t. i. f. i.

Cheek. Finnis.

α. In Lapponia Norvegica. Gummer.

389**. OSMUNDA frondibus supradecompositis, pinuis alternis subrotundis incis.

Osmunda crispa. Sp. pl. 1522.

α. In Lapponia Tornocensi invenit D. Liljeblad A. M. anno 1788. Swartz. act. botu. 1789. p. 128.

β. Pteridis species procul dubio est, omnino quamvis diversa a Pt. heterophylla. J. E. Smith.

390. EQUISETUM arvense. † Sp. pl. 1516.

Equisetum arvense, longioribus setis. Bauh. pin. 16.

Rudb. elyf. i. p. 127. f. 9.

Equisetum arvense minus repens. Brom. goth. 26.

Equisetum arvense, setis longioribus. Lind. wikf. 12.

Equisetum repens. Lind. wikf. 12.

α. Ubique in campis & in convallibus lepide sylvam abietinam in parvo compendio representat.

β. In hac caulis floris, peracta fructificatione, marcescit, nec ramulos exferit ullos, in aliis vero caules ramosi, sed floribus destituti, excresecunt emarcidia prioribus.

391. EQUISETUM sylvaticum. † Sp. pl. 1516.

Equisetum sylvaticum, tenuissimis setis. Bauh. pin. 16.

Rudb. elyf. i. p. 124. f. 9.

Equisetum sylvestre, foliis tenuibus. Lind. wikf. 12.

α. In sylvis copiose.

392. EQUISETUM palustre. † Sp. pl. 1516.

Equisetum palustre, brevioribus setis. Bauh. pin. 15.

Rudb. elyf. i. p. 122. f. 3.

Equisetum palustre minus. Lind. wikf. 11.
 α. In subhumidis sæpe.

393. **EQUISETUM** *fluviale.* † Sp. pl. 1517.
Equisetum palustre, longioribus setis. Bauh. pin. 15.
 Rudb. elyf. 1. p. 122. f. 2.

Equisetum majus aquaticum. Lind. wikf. 11.

Equisetum nudum. Lind. wiki. 11.

Aske Lappis. Frahen Succis.

α. Ad ripas lacuum & fluviorum passim copiosissime.
 β. Rangiferi, Lapporum pecora, fœnum per hyemem non adsumunt facile, hinc Lappo noctes diesque eos per sylvas ducere tenetur. Obtuli circa autumnum redeuntibus ex longo itinere Rangiferis fasciculum fœni, & observavi eos hanc plantam feligere & adsumere, reliqua fere intacta relinquere. Annon itaque hocce Equisetum majorem œconomix lapponicæ usum adferre possit, incolis judicandum relinquo.

394. **EQUISETUM** *hyemale.* † Sp. pl. 1517.
Equisetum foliis nudum, non ramosum sive junceum.
 Bauh. pin. 16. Rudb. elyf. 1. p. 124. f. 10.

Equisetum sylvestre nudum. Lind. wikf. 12.

α. Juxta ripas fluvii Juktan in Lapponia Lulensi & alibi.
 β. Tota planta perennis est, caulis sine ramis ad radicem utrimque stolonem exferit.

M U S C I.

395. **POLYTRICHUM** *caule simplici.* *
Polytrichum commune. Sp. pl. 1573.

Mas.

Mas. (Fem. potius. *J. E. Smith.*)

Polytrichum vulgare ♂ *majus*, capsula quadrangulari.
Dill. giff. 221.

Polytrichum aureum majus. Bauh. pin. 356.

Polytrichum aureum medium. Bauh. pin. 356.

Muscus juniperi foliis, capitulo quadrangulari. Vaill.
par. 131.

Muscus capillaceus major, pediculo ♂ capitulo crassioribus. Buxb. cent. 1. p. 41. t. 62. f. 4.

Adiantum aureum majus. Rudd. hort. 3. Brom. goth. 2. Lind. wikf. 1.

Adiantum aureum minus. Lind. wikf. 2.

Adiantum aureum. Till. ab. 2.

Femina. (Mas potius. *J. E. Smith.*)

Muscus capillaceus stellaris prolifer. Tournef. inst. 551.

Muscus, juniperi folio, roseus prolifer. Vaill. par. 131. t. 23. f. 7.

Muscus capillaceus major stellatus. Tournef. inst. 551.

Romfi. Lapponibus.

Biærn mosså Suecis. Muscus Urfinus.

- α. Frequentissimus est Muscus per totam Lapponiam.
β. Variat immense, quoad magnitudinem, utpote quod in arenosis & siccis vix pollicis transversæ altitudinem attingit, in succosis umbrosis ac sylvosis sæpe pedale evadit; ex hisce vero diversas constituit species Botanicorum vulgus.
γ. Hic in diversa planta absque ullo remanente dubio spectare licet sexum separatum, cum aliæ plantæ ex apice pedunculos longos proferant capitula sustinentes, aliæ vero terminentur in stellulas imbricatas purpureas; has feminas diximus, illas vero mares, secuti Cl. Dillenium, qui pulverem in capitulis istarum contentum pro farina genitali habuit, non omne tamen nobis exemit dubium, ob prægnantes rationes a priori petitas. Alteram esse ma-

rem, alteram vero plantam feminam, certum videtur. Flores masculinos & femininos, eodem tempore, in eadem specie florere, in omni vegetabili obtinet; quod si non fieret, neque fœcundatio succederet, neque proles produceretur. Fructus (ut proles) est effectus floris (ut copulæ); hinc cum capitula ista longe serius eijciant suam farinam genitalem putatam, quam flores isti stellati durant, videtur pulvis iste effectus esse, non causa; ergo fructus, non flos. Sed hæc solum a priori dicimus.

- ð. *Lectus* noster apud Novaccolas in Lapponia constabat pellibus leporinis absque ullis pulvinaribus, apud Lappones vero ipsos solis pellibus rangiferinis, in desertis autem e ramis frondosis Betulæ (§ 342). In itinere per fluvios extrahebatur circa vesperam scapha, qua vehebar, in terram continentem, quæ obvertebatur, ut sub ea, instar Diogenis, quiete dormire defensus a pulicibus & pluviis, nescius naturæ placuisse stragula ibi, in alio quam in volatilium dorso, quærere, quæ tandem & e terra crescere in densissimo deserto a Lapponibus didici. Muscum enim hunc, quem feminam dixi, quærunt Lappones, formam quadratam trium ulnarum in latitudine & totidem in longitudine acie cultri circumscribunt, quo factò levi manu alterum angulum a terra separant elevantque, mox tunicæ instar tenacis extrahunt totum hocce circumscriptum spatium, solutum quatunt, ut si quæ folia aciformia adsint, vel terra adhæreat, expellantur; quo factò mox alterum exacte priori respondens, eadem methodo, sibi comparant; deinde expanditur altera hæc muscosa tunica sursum verso musco supra terram, cui incumbit lassum corpus, alteram verso deorsum musco sibimet imponunt, ut ramuli omnes corpus respiciant. Mollissimus est hic lectus cujus stragula undique ambiunt corpus & ad illud sese ubique applicant; calidissimus deinde est, & virentis vegetabilis grati odoris, nec pediculos, pulices, cimices,

cimices, scabiem, lucem, aliudque contagium innocenti corpori adfert, nec plumulis undique obvolitantibus irresolubilibusque, cum inspiratione, pulmones infarcit phthiisive generat, sed lassum corpus molli grataque requie reficit. Hunc lectum itaque si non delicatulis aulicis audeam præscribere, certe duris Martis filiis, quos sæpe oportet in sylvis castra sua ponere, hic meus lectus conveniet optime. Evitant Lappones muscum marem, ne capitulis suis pedunculatis titillationem ipsis creet molestam, dum linteis carent, somnumque eorum turbet. Quæsi mihi sæpius quisnam Lappones hunc musci usum docuerit primus, cum paucis, imo paucissimis Botanicis constet Muscum hunc caule simplicem, radicibus adeo intertextum & implicatum esse, ut vix separari queat, nec alium excogitare potui, quam Lapponum conterraneum Urfum, qui dum longissimam suam hybernæ noctem cimieriis tenebris involutam dormire debet more Erinacei, Melis & Vespertilionis, hunc muscum in vasta copia colligit, inque eo securus sine epulis & poculis per dimidium & ultra, annum quiescit, unde aliquando, ut opinor, aliquis Lappo, qui casam noctu frigida attingere non potuit, ursi consilium capturus percepit radices cohærere.

- e. Polytrichum hocce, ut gratum lasso per desertæ Lapponiæ peregrinatori, ita rustico septentrionis nostri insensissimum & abominabile, utpote quod pascua ejus lætissima integra destruit. Prata fertilissima apud nos sunt, quæ terram, ex humo vegetabili, mixtam cum arena & pauca quantitate argillæ pro matre agnoscunt, sita in loco declivi & in convallibus. In his facillime luxuriat hic muscus in tophos & turfæ cumulatæ, sterilis, reliqua vegetabilia opprimens, ut ad Nerpis præsertim, in Ostrobothnia videre licuit tristissimo exemplo. Difsecui talem turfam seu terræ verrucam perpendiculariter in duas partes & vidi eandem ad centrum

radicis semper cavam, hinc auguror terram hyemali tempore a gelu constrictam in rimas frangi, unde elevantur radices plantarum (ut etiam in hortis non raro tempore vernali videre est) quæ quasi supra terram positæ, gelu hyemali, tandem sicco aeri vernali, demum calido æstivo expositæ, destruuntur, relicto commodo loco huic musco, ut læte crescat. Si quis huic malo medicinam minus laboriosam vel sua operatione non pretiosam admodum detegeret, summopere sibi gratos incolarum devinciret animos.

396. BRYUM caule erecto, ramis lateralibus brevibus fertilibus.

Bryum hypnoides. Sp. pl. 1584.

Bryum hypnoides, capitulis plurimis erectis, lanuginosum. Raj. syn. 97.

Muscus terrestris vulgari similis lanuginosus. Morif. hist. 3. p. 625. f. 15. t. 5. f. 7.

Muscus alpinus ramosior erectus, flagellis brevioribus lanuginosus. Pluk. alm. 255. phyt. 47. f. 5.

α. Occurrit communiter in Alpibus nostris, altis rupibus innatum.

397. BRYUM caule erecto, foliis reflexis seta terminatis, capitulis falcatis.

Bryum rurale. Sp. pl. 1581.

Bryum erectis falcatis capitulis, trichodes, foliis latiusculis extantibus, in pilum canescentem desinentibus. Dill. giss. 224. Raj. syn. 94.

Muscus capillaris tectorum, densis cespitibus nascens, capitulis oblongis, foliis in pilum longum desinentibus. Raj. hist. 3. p. 34. Vaill. par. 133. t. 25. f. 3.

Muscus erectus hirsutus, capitulis oblongis acutis, unguiculis avicularum similibus, vulgatissimus. Morif. hist. 3. p. 628. f. 15. t. 6. f. 1.

α. In sylvis rarius conspicitur hic Muscus.

398. BRYUM caule inclinato, foliis arrectis subulatis, capitulis erectiusculis.

Bryum scoparium. Sp. pl. 1582.

Bryum, erectis capitulis, angustifolium, caule reclinato.

Dill. giff. 222. Raj. fyn. 95.

Muscus coronatus medius, foliis tenuissimis pallidis longioribus, capitulis erectis acutis. Morif. hist. 3. p. 630. f. 15. t. 7. f. 11.

Muscus coronatus humilis, corniculis longissimis & acutissimis. Morif. hist. 3. p. 631. f. 15. t. 7. f. 13.

Muscus capillaceus, foliis pallidis, pediculis pluribus e communi theca egressis. Buxb. cent. 2. p. 8. t. 4. f. 1.

Muscus capillaceus major, pediculo & capitulo tenuioribus. Tournef. inst. 551. Vaill. par. 132. t. 28. f. 12.

α. In desertis sæpius crescit in tophos crassos & per æstatem flavos.

β. Hujus speciei singulare admodum specimen habui in itinere Reuterholmiano per Dalekariam ad pagum Heden, ubi admodum cauliculis multiplicatum & longum compactissimumque excrevit in magnitudinem nidi Sciuri, & exacte representabat figura ac magnitudine cranium humanum musco obductum.

398*. BRYUM capsulis erectis ovalibus, pediculis brevissimis lateralibus, foliis setaceis subsecundis.

Bryum laterale. Hudf. angl. 483. Swartz. nov. act. upf. v. 4. 241.

α. In subhumidis alpinis Lapponiæ legit Swartz.

399. BRYUM caule adscendente, foliis ovato-oblongis patulis pellucidis.

Mnium serpyllifolium δ (undulatum). Sp. pl. 1578.

Bryum nitidum, foliis oblongis undatis, capitulis cernuis,

nus, arbusculam referens. Dill. giff. 227. Raj. syn. 103.

Muscus polygoui folio. Tournef. inst. t. 326. f. E. Vaill. par. t. 24. f. 3.

α. Crescit in pratis Novaccolarum subhumidis inter lapides.

400. BRYUM caule erecto, foliis setaceis, capitulis globosis.

Bryum pomiforme. Sp. pl. 1580.

Bryum trichoides virescens, erectis majusculis capitulis maliformibus. Dill. giff. 224. Raj. syn. 97.

Muscus trichoides minimus sericeus capillaceus, capitulis sphaericis. Morif. hist. 3. p. 628. f. 15. t. 6. f. 6. Vaill. par. 129. t. 24. f. 9. & 12.

α. Crevit copiose plurimis in locis Alpium nostrarum, nullibi tamen per totum iter in copia hoc observavimus, quam ad cataractam fluvii Dalekarlici Elfcarleby.

β. Color foliorum hujus musci, praesertim post exsiccationem, viride aëris refert.

401. BRYUM foliis setaceis, pedunculo reflexo, capitulis subrotundis.

Bryum pulvinatum. Sp. pl. 1586.

Bryum trichoides hirsutiae canescens, capitulis subrotundis reflexis, in perbrevis pediculis. Dill. giff. 226. Raj. syn. 100.

Muscus trichoides hirsutus, capitulis oblongis reflexis pediculis brevibus insidentibus. D. Doody. Morif. hist. 3. p. 629. f. 15. t. 6. f. 21. Raj. hist. 3. p. 38.

Muscus capillaceus lanuginosus minimus. Tournef. inst. 552. Vaill. par. 133. t. 29. f. 2.

α. Hinc inde in sylvis obvium est.

401*. BRYUM capsulis pendulis oblongis obliquis incurvis, foliis lanceolatis acutis carinatis.

Bryum

Bryum sericium. Hudf. angl. 487.

Bryum virens. Swartz. nov. act. upf. v. 4. 241.

α. In sylvis Lapponiæ legit Swartz.

402. BRYUM *foliis subulatis, pedunculo longissimo, capitulo reflexo.*

Bryum caespitium. Sp. pl. 1586.

Bryum trichoides, capitulis reflexis, pediculis ima medietate rubris, summa luteo virentibus. Dill. giff. 226. Raj. fyn. 100.

Muscus trichoides, capitulo parvo reflexo, pediculo ima medietate rubro, summa luteo viridi. Morif. hist. 3. p. 629. f. 15. t. 6. f. 15.

Muscus capillaceus minimus, capitulo nutante, pediculo purpureo. Vaill. par. 134. t. 29. f. 7.

α. Ubique in sylvis commune est.

β. Datur & hujus varietas caule & foliis omnino fanguineo colore tinctis, & hæc communiter sterilis est.

γ. Nobiliff. Carolus De Geer observavit, quod si pedunculus exaridus vel exsiccatu aquâ inferne irroretur, tum retorquetur, sin superne, contorquetur potius, quod singulare admodum.

403. BRYUM *caule erecto ramoso, foliis ovatis undique imbricatis.*

Hypnum illecebrum. Sp. pl. 1594.

Muscus americanus aureus, foliis cupressi. Petiv. musf. 273. p. 27.

α. Crevit in sylvis variis in locis.

β. Capitula non vidi, hinc fere incertus hæreo, utrum ad Brya an vero ad Hypna amandari debeat.

γ. Est muscus pollicis transversæ altitudinis, fere erectus, interdum vero ad basin decumbens, qui versus summitatem utrimque ramulum communiter exferit ipso caule interjecto breviorẽ. *Folia ovata sunt, obtusa, fere pellucida, densissime imbricata* (hinc

(hinc rami & caulis densus & crassus conspicitur),
colore pallide flavescentia.

- δ. Eundem cum Petiveriano esse muscum hunc in
phytophylacio Sherardiano Oxoniis colligere licuit.
κ. Videtur, quantum ex figura percipio, proxime ac-
cedere ad Hypnum istud, quod Vaill. par. tab.
xxv. fig. 7. exhibet, at nostrum majus est, crassius,
foliis confertis magis & versus summitatem ramo-
sum, simulque ramis & foliis obtusioribus conspi-
cium.

404. BRYUM caule procumbente, foliis alternis ova-
tis pellucidis.

Mnium serpyllifolium α (punctatum). Sp. pl. 1577.

Bryum nitidum, foliis serpilli pellucidis subrotundis,
elatus. Dill. giff. 228.

Bryum nitidum, serpilli rotundis & minoribus pellu-
cidis foliis, majus. Raj. syn. 102.

Bryum nitidum, serpilli rotundis & minoribus pellu-
cidis foliis, minus. Raj. syn. 103.

Muscus polytrichoides palustris major, serpilli latioris
folio pellucido. Morif. hist. 3. p. 627. f. 15. t. 6.
f. 39.

Muscus trichomanis facie, foliis utrimque splendenti-
bus rotundis. Morif. hist. 3. p. 627. f. 15. t. 6.
f. 41.

Muscus polytrichoides humilior, alternis foliis pelluci-
dis subrotundis. Morif. hist. 3. p. 627. f. 15. t. 6.
f. 40.

Muscus polytrichoides humilior, foliis latis subrotundis.
Pluk. alm. 247. phyt. 45. f. 7.

- α. Crescit in spongiosis, subhumidis vel umbrosis locis
inter graminum radices.
β. Varietates istas, limites cum non habeant, con-
jungo.

405. HYPNUM ramis proliferis, plano-pinnatis.

Hypnum proliferum. Sp. pl. 1590.

Hypnum

Hypnum repens filicinum veluti spicatum. Dill. giff. 217. Raj. fyn. 86.

Muscus filicinus major. Bauh. pin. 360. Vaill. par. 140. t. 25. f. 1. Buxb. cent. 2. p. 2. t. 1. f. 2.

α. Vulgatissimum est in sylvis Lapponiæ, & in inferiore Suecia, ubi prata sicciora tota devastat & occupat.

405*. HYPNUM *furculis subproliferis plano-pinnatis cuspidatis, pedunculis aggregatis.*

Hypnum delicatulum. Sp. pl. 1590.

α. In Lapponia frequens. *Fl. suec.* 1019.

406. HYPNUM *ramis plano-pinnatis continuatæ serie extensis.*

Hypnum parietinum. Sp. pl. 1590.

Hypnum repens filicifolium ramosum, ramulis appressis & magis complanatis. Dill. giff. 218. Raj. fyn. 87.

Muscus filicinus major flavescens ramosus. Vaill. par. 140. t. 28. f. 1?

Muscus vulgaris pennatus major. Bauh. pin. 360.

α. Crescit copiose in sylvis mixtum antecedenti.

407. HYPNUM *ramulis plano-pinnatis, pinnis contiguis, apicibus deflexis.*

Hypnum Crista castrensis. Sp. pl. 1591.

Hypnum repens veluti compressum plumam luteo argenteam representans. Cels. upf. 26.

Muscus penuatus major, cauliculis ramosis, in summitate veluti spicatus. Gottsch. prussl. 167. f. 42.

Muscus terrestris repens subflavus, foliis crispis minoribus, ramulisque densius confertis. Vaill. par.

141. t. 27. f. 14.

α. Crescit juxta lapides in desertis nemorosis egregius hic muscus, pennæ instar sericæ nitens.

408. HYPNUM *ramulis pinnatis teretiufculis remotis inequalibus.*

Hypnum abietinum. Sp. pl. 1591.

Muscus pennatus minor, cauliculis ramosis, in summitate veluti spicatus. Gottsch. pruss. 167. fig. 43.

Muscus palustris abietinus. Vaill. par. t. 23. f. 12.

Muscus palustris, foliis & flagellis rigidiusculis, seminibus in foliorum alis. Vaill. par. 141. t. 29. f. 12.

α. In desertis subhumidis ad radices arborum.

β. Hunc a priori musco omnino distinguo, nec ullo modo cum eo conjungi potest.

409. HYPNUM ramis inaequalibus, foliis laxè imbricatis triangularibus acutis.

Hypnum triquetrum. Sp. pl. 1589.

Hypnum repens, triangularibus majoribus & pallidioribus foliis. Dill. giff. 219. Raj. syn. 80.

α. *Hypnum repens, triangularibus angustioribus (potius minoribus) foliis.* Raj. syn. 80.

Musco denticulato similis. Bauh. pin. 360.

β *Hypnum repens, triangularibus minoribus foliis, pediculis & capitulis brevioribus & tumidioribus, minus.* Raj. syn. 80.

γ. *Hypnum ramosum fluitans pennatum.* Raj. syn. 81.

Muscus denticulatus lucens fluviatilis maximus, ad ramulorum apices adianti capitulis ornatus. Moris. hist. 3. p. 626. f. 15. t. 6. f. 33.

δ. Hi musci ubique in sylvis prostant, eosque non specie, sed solo loco, indeque producta varietate differre puto. Ultimus (γ) in fossis, in magnam saepe molem excrescit, & sub aquis fere submergitur.

409*. HYPNUM ramulis approximatis brevibus, foliis planis recurvatis.

Hypnum Halleri. Swartz. nov. act. upf. v. 4. 242.

α. In alpebus Lapponiae invenit Swartz.

410. HYPNUM ramis inaequalibus sparsis, foliis ovatis imbricatis, capitulis obliquis.

Hypnum

Hypnum purum. Sp. pl. 1594.

Hypnum terrestre erectum, ramulis teretibus, foliis inter rotunda & acuta medio modo se habentibus. Dill. giff. 220. Raj. syn. 81.

Muscus squamosus cupressiformis. Tournef. inst. 554. Vaill. par. 138. t. 28. f. 3.

α In sylvis & pratis Novacollarum passim legitur.

411. HYPNUM caule erecto, superne undique ramoso.

Hypnum dendroides. Sp. pl. 1593.

Hypnum palustre erectum arbusculam referens, ramulis subrotundis. Dill. giff. 220. Raj. syn. 81.

Muscus dendroides sylvarum erectus, ramulis Kali amulis, radice repente. Morif. hist. 3. p. 626. f. 15. t. 5. f. 30.

α. *Hypnum erectum arbusculam referens, ramulis subrotundis confertim nascentibus.* Raj. syn. 81.

Muscus squamosus ramosus erectus alopecuroides. Tournef. inst. t. 326. f. B. Vaill. par. t. 26. f. 6.

Muscus dendroides clatior, ramulis crebris, minus furculosis, capitulis pediculis brevibus insidentibus. Morif. hist. 3. p. 626. f. 15. t. 5. f. 31.

β. In subhumidis rarior est muscus.

412. HYPNUM caule repente, ramis confertis erectis, foliis subulatis, capitulis erectis.

Hypnum sericeum. Sp. pl. 1595.

Hypnum repens trichoides terrestre luteo-virens vulgare majus, capitulis erectis. Dill. giff. 215. Raj. syn. 84.

Muscus arboreus splendens sericeus. Vaill. par. t. 27. f. 3.

α. Truncis arborum semiputridis arcte adnatus, ut vix integer excerpi queat, in sylvis frequenter reperitur.

412*. MNIMUM foliis capillaceis, capsulis erectiusculis oblongis, operculo conico.

Mnium

Mnium capillaceum. Swartz. nov. act. upf. v. 4. 241.
 α. In Lapponiæ aridis. Swartz.

413. MNIUM caule dichotomo, foliis subulatis.
Mnium palustre. Sp. pl. 1574.

Mas.

Femina.

Mnium majus, ramulis longioribus bifurcatis. Raj.
 fyn. 78.

Muscus palustris erectus flavescens, capillaceo folio.
 Vaill. par. 135. t. 24. f. 1.

Muscus palustris, flagellis erectis luteolis raro divisis,
 capitulis oblongis adianthi. Morif. hist. 3. p. 629.
 f. 15. t. 6. f. 9.

α. Crescit ubique in paludibus limo repletis.

414. MNIUM caule simplici, geniculis inflexo.
Mnium fontanum. Sp. pl. 1574.

Mas. (Fem. J. E. Smith.)

Muscus palustris, adianto aureo affinis, scapis tenuibus,
 foliolis brevibus. Raj. fyn. 98.

Muscus trichoides palustris erectus coronatus, capitulis
 sphericis amplioribus. Morif. hist. 3. p. 628. f.
 15. t. 6. f. 8.

Muscus capillaceus tenuissimus, pedunculo longissimo
 purpurascens, capitulo rotundiore. Vaill. par. t.
 24. f. 10.

Muscus stellaris ramosus palustris, pediculo aureo
 erecto, capitulo magno spherico. Buxb. cent. 1.
 p. 45. t. 65. f. 3.

Femina. (Mas. J. E. Smith.)

Muscus stellaris ramosus palustris. Buxb. cent. 1.
 p. 45. t. 65. f. 2.

α. Ubique in deserto ad scaturigines fontium frigidorum
 crescit pulcherrimus hic muscus.

β. Quoniam in hac calyptram non vidimus, at alteram
 plan-

plantam marem, alteram feminam ubique observavimus, quæ florem, polytrichi instar, stellula purpurea exhibet, hunc locum ei concessimus, usque dum certiora innotescant.

- γ. Fontes calidos seu thermas frustra in Lapponia frigidissima quærivimus, aquæ autem salientes frigidissimæ, media licet & calidissima æstate, ubique sese obtulere, copiosiores quam in ulla alia a nobis perlustrata regione. Fontes Lapponiæ sunt vel aquæ ex superjacente nive exstillantes, ut in Alpibus; vel juxta radices montium, quales frequentes in sylvis; vel & in mediis paludibus, quos fontes frigidos vocant Lappones. Hi fontes frigidi, licet aqua paludosa undique eos ambiat tepida, in foveola quasi exhibent lympham istam gelidam, quæ licet stagnans videatur, celeri tamen agitur cursu sub altera aqua paludosa & calida. Hos fontes sedulo indagare norunt Lappones & quidem ex hoc Musco præsertim eos dignoscunt, qui quasi arte & cultura læte excretus fontem cingit, coloreque suo albo e longinquo facile cognoscitur.

414*. SPLACHNUM *umbraculo orbiculari hemisphærico.*

Splachnum rubrum. Sp. pl. 1572.

α. In turfosis Lapponiæ lulensis legit Cl. Swartz. *Am. acad. v. 10. 113.*

414**. SPLACHNUM *umbraculo orbiculari plano.*

Splachnum luteum. Sp. pl. 1572.

α. In monte *Snirack* Lapponiæ invenit vir celeberrimus Laur. Montin. *Am. acad. v. 2. 278.*

414***. SPLACHNUM *receptaculo globoso.*

Splachnum sphaericum. *Am. acad. v. 10. 113. t. 4.*

f. 1. Nov. act. upl. v. 4. 240.

α. In turfosis Lapponiæ lulensis legit Swartz.

414****.

414****. SPLACHNUM *caulescens, foliis piliferis, pedunculo brevissimo.*

Splachnum angustatum. Am. acad. v. 10. 113. Nov. act. upf. v. 4. 241.

α. In Lapponiæ humidis. Swartz.

414****. SPLACHNUM *subacaule, receptaculo oblongo.*

Splachnum mnioides. Swartz. nov. act. upf. v. 4. 241.

Phascum pedunculatum. Syst. veg. 13. 794. Oed. dan. t. 192.

α. In alpebus Lapponiæ. Swartz.

415. SPHAGNUM *ramis reflexis.*

Sphagnum palustre. Sp. pl. 1569.

Sphagnum cauliferum & *ramosum palustre molle candidans, reflexis ramulis, foliolis latioribus (& angustioribus).* Dill. giff. 229. Raj. fyn. 104.

Muscus palustris, terrestri similis. Scheuch. alp. p. 43. t. 5. f. 4.

Muscus palustris in ericetis nascens floridus noster.

Pluk. phyt. 101. f. 1. Vaill. par. t. 23. f. 3.

Muscus palustris. Dod. pempt. 472.

Muscus palustris candidus baccifer. Lind. wikf. 25.

Muscus palustris mollis candidus rangiferorum, quo rangiferi avidè vescuntur. Brom. goth. 69.

Muscus palustris mollis & *delicatulus.* Scheff. lap. 303.

Muscus IV. Scheff. lap. 361.

Muscus albus. Till. ab. 46.

Rypster-derphe. Lapponibus, id est, *Muscus ruber.*

Manna-derphe. Lapp. aliis, id est, *Muscus infantum.*

α. Ubique in humidis copia tanta occurrit, ut integras paludes, tam in fylvis, quam in Alpebus, eodem musco tectas, albasque videas.

β. Variat foliis scilicet ovatis, ubi major est *Muscus*; & linea-

& linearibus acutis, ubi minor. Variat etiam colore, dum alius exacte niveus, alius, licet rarior, incarnato colore suffusus est.

γ. Errant, qui muscum hunc pro pabulo rangiferorum hyemali exhibent.

δ. Feminis lapponicis maxime notus est hic muscus; hunc enim, linteis cum destituantur, infantibus, dum cunis suis continentur, undique circumponunt, qui & pulviuaris & tegmenti vices servat, urinam acrem absorbet, calorem conservat, sericisque stragulis gratior est tenellis; mutatur deinde vesperi & mane, dum purus & recens substituitur in prioris locum. Mollis quidem satis per se est, nihilominus, infante recenter nato, deciduos sponte molliusculosque crines rangiferinos musco superimponunt, corporique infantis proxime admovent, ut adhuc magis delicata sint stragula hæcce.

ε. Hoc etiam musco catamenia excipere abstergereque feminas lapponicas mihi relatum fuit. Naturam æque hic ac alibi sibi similem esse feminasque in Lapponia ac alibi legibus menstrualibus obedire, dubium nullum est, licet hæ cruoris minorem fundant copiam innocentissimæ. Fuere & feminæ plures hic, quas vidi, per totam suæ vitæ periodum ab hac lege exceptæ, licet hæ maritatæ steriles persistant. Novi & juvenculas, quæ non hyeme, sed sola modo æstate has observabant crises; imo & alias, quæ semel in anno purgabantur, & hæ, quotquot vidi, pedes œdematosos habebant.

416. LYCOPODIUM caule repente, ramis triquetris planis.

Lycopodium complanatum. Sp. pl. 1567.

Lycopodium sabinae facie. Rupp. jen. 1. p. 328.

Muscus terrestris ramosus pulcher. Bauh. hist. 3. p. 759.

Muscus squamosus montanus repens, sabinae folio. Tournef. inst. 553.

Muscus clavatus, foliis cupressi. Bauh. pin. 360.
Fænna. Succis.

- α. Crescit passim in fylvis ficcioribus.
β. Ruricolæ Westrobothnienses muscum hunc & folia
Betulæ (§ 341) circa finem mensis Junii collecta
coquunt simul, eisque varia e lana confecta flavo
imbuunt colore.

417. LYCOPODIUM caule repente, ramis tetra-
gonis. Tab. XI. fig. 6.

Lycopodium alpinum. Sp. pl. 1567.

Muscus clavatus, foliis cupressi. Raj. hist. 120. de-
script.

Muscus terrestris cupressinus nanus styriensis. Boce.
mus. 161. t. 108. fig. pessima.

- α. Crescit in Lapponia nostra tantum in Alpibus &
in montibus fummis, nec unquam eundem muscum
in fylvis vidimus, uti antecedentem, qui per Sue-
ciam vulgatissimus est.

- β. *Caulis* depressus repit per terram spithamæus vel
pedalis.

Rami alternatim per spatia pollicaria e caule egre-
diuntur erecti, dichotomi, singuli rami primarii
terminantur sæpe dichotomia in viginti vel tri-
ginta ramulos, quasi fastigiatos, longitudine di-
giti humani.

Foliola imbricata sunt, crassiuscula, in formam te-
tragonam obtusam undique vestientia ramos.

Pedunculus hinc inde ramum aliquem terminat vix
duarum vel trium linearum altitudinis, bifurca-
tus, foliolis minoribus tectus, totidem spicas ge-
rens.

Spicæ ovatæ, nec manifeste oblongæ sunt, fere gla-
bræ.

- γ. Hæc planta a maxima parte Botanicorum confun-
ditur cum antecedenti, necesse itaque nobis visum
est tanto accuratius eas distinguere, suisque limiti-
bus easdem circumscribere.

Antecedentis descriptionem qualemcunque dedit
J. Bauhinus, hujus autem *Rajus* licet non suf-
 ficientem.

Rami in hac perpendiculares breves & quasi in fas-
 ticulum collecti sunt. In illa vero magis sparsi
 & procumbentes.

Ramuli foliis vestiti in hac exacte tetragoni sunt,
 angulis licet obtusis; in illa vero plani sunt, parte
 supina parum convexi, lateribus acutissimi.

Pedunculus in hac vix manifeste a ramis distinguitur;
 in illa vero plus quam uncialis est.

Spicæ in hac ovatæ sunt, in illa oblongæ.

Hæc in folis Alpibus, illa in folis sylvis habitat.

418. LYCOPODIUM caule repente, foliis patu-
 lis, pedunculis spica gemina terminatis.

Lycopodium clavatum. Sp. pl. 1564.

Lycopodium clavatum, pediculis foliosis. Dill. giff.

230.

Muscus terrestris clavatus. Bauh. pin. 360.

Muscus clavatus. Till. ic. 143.

α. In sylvis sæpius obvium est.

β. Vidi aliquando, grato spectaculo, pueros Lappa-
 num ex hoc musco ferta confecisse capitique suo
 eadem imposuisse, horrentibus undique spicis dis-
 tichis, hirsutis Faunis & Satyris similes.

419. LYCOPODIUM caule erecto, spica glabra
 terminato.

Lycopodium annotinum. Sp. pl. 1566.

Lycopodium elatius, foliis juniperinis, clavis singulari-
 bus sine pediculis. Cels. upf. 32.

Lycopodium alterum, foliis juniperinis reflexis, clavis
 singularibus, sive pediculis nudis. Rupp. jen. 1.
 p. 328.

Muscus squamosus, foliis juniperinis reflexis. Tour-
 nef. inst. 553.

α. In sylvis rarius occurrebat.

420. LYCOPODIUM caule erecto dichotomo.

Lycopodium Selago. Sp. pl. 1565.• *Selago foliis & facie abietis.* Rupp. jen. 1. p. 330.*Muscus erectus ramosus saturate viridis.* Bauh. pin. 360.*Muscus terrestris, species altera.* Scheuch. alp. 44. t. 6. f. 2.

α. In desertis rarius crescit.

β. Solent rustici, boves vel sues phthiriasi laborantes decocto hujus musci lavare, quo facto intra aliquot dies a molestis hisce infectis liberantur.

γ. Reperitur etiam, rarius licet, in officinis quibusdam pharmaceuticis Sueciæ sub nomine Musci cathartici & sub forma decocti ad vomitum excitandum præscribitur in robustis corporibus, ut vocant, debet tamen refracta admodum dosi exhiberi, alias convulsiones excitat, observante Rothmanno.

421. LYCOPODIUM caule repente, ramis spica foliis patula instructis.

Lycopodium Selaginoides. Sp. pl. 1565.*Selaginoides foliis spinosis.* Raj. fyn. 106.*Muscus terrestris repens, clavis singularibus foliosis erectis.* Scheuch. alp. 43. t. 6. f. 1.*Muscus terrestris repens humilior, tenuissimis foliis, clavis foliosis erectis.* Moris. hist. 3. p. 624. f. 15. t. 5. f. 11. (pessima.)

α. Juxta ripas fluviorum hocce musco nullus alius est frequentior in Lapponia.

β. Singulares sunt spinæ istæ ad marginem foliorum & optimam subministrant differentiam, sed tam parvæ, ut visum fere fugiant.

A L G Æ.

422. MARCHANTIA *calyce communi decempartito, laciniis linearibus.*

Marchantia polymorpha. Sp. pl. 1603.

Marchantia capitulo stellato, radiis teretibus. Mich. gen. 2. t. 1. f. 2.

Marchantia stellata. Marchant in act. parif. 1713. p. 307. t. 5.

Lichen petalodes polymorphos. Dill. giff. 210.

Lichen petræus stellatus. Bauh. pin. 362.

Hepatica officinarum. Vaill. par. 97.

α. Hinc inde in sylvis locisque sterilibus, attamen subhumidis vel umbrosis observatur.

423. MARCHANTIA *calyce communi octopartito, laciniis plano-convexis.*

Marchantia polymorpha γ. Sp. pl. 1603.

Marchantia capitulo non dissecto. Mich. gen. 2. t. 1. f. 5.

Lichen petræus umbellatus. Bauh. pin. 362.

α. Crescit mixta semper cum antecedenti, ut cam judicarem omnino eandem esse plantam, nisi contrariam sententiam strenue defenderet Clariss. Michellius, præsertim cum eadem obtineat facies in reliquis partibus, uti in antecedenti; nec me in hac ullos flosculos sub calyce manifestos observasse memini.

424. MARCHANTIA *calyce communi quinquefido hemisphærico.*

Marchantia hemispherica. Sp. pl. 1604.

Hepatica media, capitulo hemispherico. Mich. gen.
3. t. 2. f. 2.

Lichen pileatus parvus, foliis crenatis. Raj. syn. 114.

α. Passim in sylvis, locis umbrosis, subhumidis.

425. JUNGERMANNIA *foliis imbricatis serie duplici, superioribus subrotundis convexis obtusis quadruplo majoribus.*

Jungermannia tamariscifolia. Sp. pl. 1600.

Muscoides squamosum saxatile nigro purpureum surculis angustioribus, foliis circinatis minoribus. Mich.
gen. 10. t. 6. f. 5.

Hepaticoides surculus & *foliis thuyæ instar compressis minor.* Vaill. par. t. 19. f. 10.

Lichenastrum imbricatum minus. Raj. syn. 111.

υ. In sylvis lapidibus & arboribus innascitur.

426. JUNGERMANNIA *caule ramoso, surculis compressis, foliis imbricatis serie duplici, ovato-acutis, ciliatis.*

Jungermannia ciliaris. Sp. pl. 1601.

α. Antecedenti, cui mixta, admodum similis, sed paulo major.

426*. JUNGERMANNIA *surculis teretibus, foliolis undique imbricatis, floribus pedunculatis.*

Jungermannia julacea. Sp. pl. 1601.

α. In Lapponia Suecica legit Swartz. *Act. holm.*
1789. p. 50.

426**. JUNGERMANNIA *surculis teretibus, foliolis subulatis secundis.*

Jungermannia rupestris. Sp. pl. 1601.

α. In Lapponia Suecica legit Swartz. *Act. holm.*
1789. p. 50.

427. JUNGERMANNIA caule simplici, foliis ovatis, margine reflexis undique laxè imbricatis.

Jungermannia concatenata. Fl. suec. mss. Afzel.

α. Flores hujus videre non licuit, semper tamen flava persistit, & caules numerosos simplices, digiti longitudinis in cespitem conjunctos producit.

β. Crescit rarius in sylvis.

427*. JUNGERMANNIA furculis teretibus, foliolis ovatis patentibus, calycibus imbricatis.

Jungermannia alpina. Sp. pl. 1601.

α. In Lapponia Suecica observavit Swartz. Act. holm. 1789. p. 50.

428. LICHEN caule simplici, calyce turbinato, margine tenui.

Lichen pyxidatus. Sp. pl. 1619.

Lichenoides tubulosum pyxidatum cinereum. Dill. giff. 204. Raj. fyn. 68.

Lichen pyxidatus major. Tournef. inst. 549. t. 325. f. D. Vaill. par. 115. t. 21. f. 8.

Muscus pyxidatus. Bauh. hist. 3. p. 759.

Muscus pyxoides terrestris. Bauh. pin. 361.

α. *Lichen pyxidatus major rugosus*. Vaill. par. 115. t. 21. f. 7.

β. Tegit hic muscus integros convexos campos & effuccos, nec non petris planiusculis integris album inducit colorem.

429. LICHEN caule simplici, calyce turbinato, margine carnosò colorato prolifero.

Lichen cocciferus. Sp. pl. 1618.

Lichenoides tubulosum pyxidatum, tuberculis amœne coccineis, proliferum. Dill. giff. 205. Raj. fyn. 69, 70.

Lichen pyxidatus oris coccineis & tumentibus. Vaill. par. 115. t. 21. f. 4.

Musco-fungus pyxidatus, calyce altero alteri innato,
Z 4 apici-

apicibus nonnunquam coccineis. Morif. hist. 3. p. 632. f. 15. t. 7. f. 4.

Muscus pyxidatus, labellis saturate croceis. Bocc. musf. 2. p. 142. t. 104.

α. Cum antecedenti per Lapponicæ deserta frequentissimus.

430. LICHEN caule simplici, calyce turbinato, margine acuto prolifero.

Lichen simbrriatus. Sp. pl. 1619.

Lichen pyxidatus, margine prolifero scabro. Vaill. par. t. 21. f. 9.

α. Etiam hic ubique in lapidibus, pauca terra obductis, crescit.

431. LICHEN caule simplici, calyce turbinato, centro simpliciter prolifero.

Lichen pyxidatus β. Sp. pl. 1619.

Lichenoides pyxidatum cinereum elatius, ramulis pyxidatim desinentibus. Raj. fyn. 69.

Lichen pyxidatus prolifer. Vaill. par. 115. t. 21. f. 5.

Musco-fungus pyxidatus norvegicus, tubo longiore. Morif. hist. 3. p. 632.

α. Cum antecedentibus, rarius occurrit.

432. LICHEN caule simplici, calyce turbinato, centro multipliciter prolifero.

Lichen cornucopioides. Sp. pl. 1619.

Muscus pyxoides. Barr. ic. t. 1278. f. 2.

α. Etiam hic cum antecedentibus reperitur, sed rarius.

433. LICHEN caule simplici apice acuto aut calyce turbinato terminato. Tab. XI. f. 5.

Lichen deformis. Sp. pl. 1620.

Lichenoides tubulosum minus ramosum, cauliculis crassioribus difformibus. Raj. fyn. 68.

α. Et hic in sylvis admodum vulgaris est.

434. LICHEN caule simplici subulato, rarius bifido.

Lichen cornutus. Sp. pl. 1620.

Lichen cinereus proboscideus & *corniculatus*, ut plurimum non ramosus. Mich. gen. 81.

Lichenoides tubulosum cinereum non ramosum. Dill. giff. 204. Raj. syn. 68.

Musco-fungus petraeus corniculatus, cornibus indivisis & incurvatis. Morif. hist. 3. p. 633. f. 15. t. 7. f. 4.

Muscus fistulosus corniculatus. Barr. obs. 1286. t. 1277. f. 1.

α. Cum antecedentibus ubique vulgaris est.

β. Variat caule tenui recto simplici & crassiori rugoso nutante, sæpius bifido.

434*. LICHEN fruticulosus, levis subramosus, ramis diffusis, tuberculis sparsis.

Lichen vermicularis. Am. acad. v. 10. p. 119. Swartz. act. nov. upf. v. 4. p. 248. Dickf. crypt. fasc. 2. 23. t. 6. f. 10.

α. In alpibus Lapponiæ inter gramina & muscos primus innotuit Swartz.

435. LICHEN caule erecto dichotomo, ramis subulatis.

Lichen subulatus. Sp. pl. 1621.

Lichenoides tubulosum cinereum minus crustaceum, minusque ramosum. Dill. giff. 203. Raj. syn. 67.

Muscus corniculatus. Bauh. hist. 3. p. 759.

α. Est frequentissimus per deserta Lapponiæ.

β. Synonymon Bauhini ad Acrostichum septentrionale pertinere mihi videtur. J. E. Smith.

436. LICHEN caule inordinate ramoso, ramis in calyces turbinatos margine carnosos desinentibus.

Lichen digitatus. Sp. pl. 1620.

Lichenoides coralliforme, apicibus coccineis. Raj. syn. 68.

α. Et

- α. Et hic in sylvis vulgatissimus est.
- β. Specierum hujus generis enumeratarum tot tamque infinitæ dantur varietates, quot fere individua, quorum numerus redactus est ad longe majorem, quam qui fuerat primitus; studii, quod parciore adfert fructus, limites potius coercendos, quam amplificandos hic monetur summo cum jure, usque dum quis vel minimam inde deducat utilitatem.
- γ. Si vero quis curiositatis luxuriantis gratia magnum numerum varietatum prædictarum colligere vellet, illi Lapponiam, præ omni alia regione, commendarem.

437. LICHEN caule erecto tereti ramosissimo, alis perforatis filiformibus.

Lichen rangiferinus. Sp. pl. 1620.

Lichen coralloides tubulosus major candidus ramosissimus, receptaculis florum rufescentibus perexiguus.

Mich. gen. 79. t. 40. f. 1.

Lichenoides tubulosum ramosissimum fruticuli specie candidans. Dill. giss. 202. Raj. syn. 66. *corniculis rufescentibus*, ibidem.

Coralloides corniculis candidissimis. Tournef. inst. 565.

Musco-fungus montanus corniculatus. Moris. hist. 3. p. 632. f. 15. t. 7. f. 9.

Muscus coralloides sive cornutus montanus. Bauh. pin. 361.

Muscus coralloides cornutus montanus. Lind. wikt. 25.

Muscus montanus candidus. Ol. Magn. 341.

Muscus candidus. Scheff. lap. 333.

Muscus secundus. Scheff. lap. 361.

Weisse-Mooss. Schell. botn. 31.

Viste. Lapponibus.

Reen-mossa. Succis, id est, *Muscus rangiferinus.*

- α. Lichen hic est primarium vegetabile, quod in tota Lapponia prostat, hinc ejus historiam & usum apud Lappos nostros paucis commemorare tenemur.

- β. Nullum vegetabile in tota Lapponia tanta in copia reperitur ac hæc Lichenis species, & quidem primario in fylvis, ubi campi steriles arenosi vel glareosi, paucis Pinis confiti; ibi enim non modo videbis campos per spatium unius horæ, sed sæpe duorum triumve milliarium, nivis instar albos, solo fere hocce Lichene obductos. Sic natura septentrionis quasi inclinatur in albedinem, frigoris amasiam.
- γ. Dum sylvæ fulminantis Jovis ira accenduntur, integræque comburuntur, remanet sicca & nuda terra, mox ubi aliud vegetabile crescere recusat, ubi alia planta nutrimentum non reperit, luxuriat hic Lichen rangiferinus, elapsis aliquot annis integros hos occupat campos & post sex vel plurium annorum decursum justam acquirit altitudinem.
- δ. Hi Lichene obsiti campi, quos terram damnatam diceret peregrinus, hi sunt Lapponum agri, hæc prata eorum fertilissima, adeo ut felicem se prædicet possessor provinciæ talis sterilissimæ, atque lichene obsitæ. Lapponum non est difficile regere aratrum; aut certa semina Cerealia incertæ & infidæ sæpe terræ committere, multo minus hic locorum, cum nulla nocte a frigoris sævitia securus fatigatus vel media in æstate dormiat; ille itaque selegit sibi beatissimam istam, a veteribus adeo laudatam vitam pastoriam, quam suæ œconomix maximam adferre utilitatem agnoscit. Rangiferi seu Rhinoceroses sunt ejus pccora, ejus grex, qui si bene valet & ille valet. Rangiferi hi caloris sunt impatientissimi, at frigoris amantissimi, dum pili eorum admodum dense confiti sunt, ut fere erecti circa æstatem adfurgant, quos si digito a se invicem removeas, vix ullibi punctum nudatæ cutis reperire potes; concessit itaque iis Conditor summus septentrionales has ut inhabitent provincias, Lapponiam puta, Islandiam, Groenlandiam, &c. quibus & in his locis convenienti nutrimento prospexit. Vicitant itaque Rangiferi hi per æstatem communiter e graminibus,

minibus, deseruntque tum libenter calidas sylvarum convalles, vento expositas ac nive æterna obductas Alpes petunt, ut ibi medium & calidissimum diem in montibus nivosis transigant, utque pecoribus suis prospiciant Heri, Lappones, eorum causa Alpes per æstatem quoque inhabitant; at ingruente bruma ex hisce frigoris sedibus descendere coguntur & Lappones & Rangiferi, illi ob sævitiam frigoris, hi ob defectum alimenti. Pabulum primum per longam istam hyemem Rangiferis est hic Lichen, quem pecora hæc proprio Marte norunt sibi comparare, nunquam enim tegit hyems terram tam alta nive, quin Rangifer, suis iustar, sciat eum investigare, ut non modo ex exsucco hocce Lichene alimentum habeat sufficiens, sed & per hyemem sæpe pinguescat. Cutis rangiferi, quæ frontem, nares & pedes ejus obvestit, tam dura, tam arcte adfixa hæret corpori, ut vix eam mactato animali detrahere queant, quo sulcos imprimens minori exponatur lacerationi, minusque curet minima, acutaque stramina vel pruinae ac glaciei fragmenta. Hinc nec opus habet pastor, ut domos exstruat pro grege suo, in quibus per noctes incarcerabitur calidus; non opus habet per æstatem, ut plantas omnes dissecet, exsiccet, colligat, domum reportet, conservet, cum Rangiferi vix ac ne vix fœnum gustent; sed necesse est, ut noctes diesque sub dio, cuicumque tempestati omnique frigori expositus, versetur inter gregem suum, ne Ursi, Lupi, Gulones, similesque ejus hostes, bona sua auferant vel devastent, aut ne pars gregis discedat, desertaque petat, ubi sero vel nunquam eam reperiet; nullis enim cingitur sepibus, nullis fossis, sed ubique patet aditus, nec quidquam discessum prohibet. Tum

Pellibus & fatis arcent mala frigora braccis

Oraque de toto corpore sola patent.—Ovid. Trist.

Ex regionis natura œconomiam Lapponum esse optime institutam judico: Pecora enim eorum bene per-

perferunt clima istud; habent sufficiens alimentum; reddunt pastori & vestimenta & alimenta. Ubinam hic haberes sufficiens pabulum pro equis & bobus per tam longam & perpetuam hyemem? Ubinam hic velles ferere in terra omni frigori exposita? Novaccolæ possunt quidem hic habere alimentum, sed si a Lapponibus per commercia, ex aqua per piscaturam, ex venatu in sylvis, non solidiora lucrari possent bona, quam ex propria agricultura, miserimam eorum pronunciarem vitam.

6. Norunt & Novaccolæ (quibus vita est omnino rustica) in usum suum vertere hunc Lichenem; tempore enim pluvioso corradunt furca multiplici & inflexa hocce vegetabile, quod tum tenax est, facile a terra secedit (contra vero tempestate sicca fragile est & in pulverem vertitur), in acervos colligunt & hyemali tempore irrigatum pauca quantitate aquæ bobus inde pabulum parant optimum.
7. In sylvis igne devastatis, si terra admodum sterilis est, facile crescit Lichen; sin quodammodo fecunda, facile multiplicatur Betula vulgaris, sub qua minus læte propagatur Lichen, at sub Pinu optime.
7. Lichen noster in Botanicorum scriptis delineatus quodammodo convenit cum eo, qui in campis arenosis & siccioribus crescit; sed datur & varietas quædam major, quam a nullo depictam observavi, nisi a solo *Wormio* in suo musæo, qui figuram optime repræsentat in campo seu tabula nigra, eumque Lichenem se ex Norvegia, ex fodina quadam habuisse, me quondam legisse memini. Dum campum aliquem in Lapponia sylvestri vides Lichene nostro vulgari obsitum, hinc & inde prominentes quasi tophos observabis, qui constant Musco reliquis altiori. Hæc varietas major, *Lichen rangiferinus major* vulgo dictus, crescit ad altitudinem digiti, spithamæ, immo & pedis, & a vulgari Lichene prædicto differt: 1. Determinata magnitudine, cum naturalis raro digito altior sit. 2. Rami hujus, quo

quo apici ipsius vegetabilis propiores, eo confertiores, densiores, ac si fasciculum præcedentis Lichenis referrent, cum contra vulgatiore magis ad cornu cervini figuram accedat. 3. Maxime manifesta nota differt, quod scilicet rami coalescant hinc inde cum proximis, ut nullum habere quis queat separatam ramulum, quin simul fragmentum alterius secedat & laceretur. 4. Quod caulis vix a ramis, paulo supra basin distingui possit.

- §. Ut Lichen rangiferinus vulgatissimus est per Laponiam sylvestrem, ita non adeo frequens per Alpes lapponicas; Alpes vero Dalekarlicæ fere teguntur hocce Lichene, Lichene (§ 446). Empetro, Betula foliis orbiculatis & Arbuto foliis crenatis; sed Lichen iste in Alpibus Dalekarlicis est varietas ista major (η), quæ in minori copia occurrit in Laponia. Notabile dein est in majori ista varietate (η), quod sudum cælum per diem Lichenem hunc exficcans eum adeo fragilem reddat, ut vix ac ne vix eum attingere queas, quin in frustula & pulverem fatiscat, inferior tamen ejus pars semper madida & humida persistit, quod in vulgari non adeo manifeste observatur.
4. Plures Lichenis nostri varietates dantur, alia enim individua apicibus albis, alia rubris, alia fuscis; alia reperies caule nudo simplici, alia ramosissimo; alia colore niveo, alia rufescente, alia fusco, immo & cinereo-atra collegi & servavi.

438. LICHEN caule ramoso, alis perforatis, ramis brevissimis acutis.

Lichen uncialis. Sp. pl. 1621.

Lichen coralloides tubulosus albidus minor & mollior, caulibus crassioribus minus ramosis, receptaculis florum perexiguis rufescentibus. Mich. gen. 79.

Lichenoides tubulosum, cauliculis mollioribus & crassioribus, minus. Raj. syn. 67.

α. Cres-

α. Crescit in sylvis & Alpibus passim, ad antecedentem quamproxime, dempta magnitudine, accedit.

439. LICHEN caule ramoso solido, foliolis crustaceis tecto.

Lichen paschalis. Sp. pl. 1621.

Lichen cinereus fruticosus saxatilis, racemulis seminum undique obductus, receptaculis florum nigricantibus. Mich. gen. 78. t. 53. f. 5.

Lichen alpinus glaucus ramosus botryoides. Scheuch. alp. 137. t. 19. f. 4.

Lichenoides non tubulosum cinereum ramosum totum crustaceum. Raj. syn. 66.

Corallina alpina valde crispa. Petiv. gaz. t. 65. f. 7.

Musco-fungus coralloides fruticosior & lignosior. Morif. hist. 3. p. 633. f. 15. t. 7. f. 12.

Musco-fungus coralloides terrestris dense ramificatus cinereus & veluti incrustatus norvegicus. Morif. hist. 3. p. 633.

Muscus cupressiformis ramosus. Gottsch. pruss. 168. f. 48.

α. Nullus hocce, excepto rangiferino isto (§ 437), est vulgatiore in Lapponiæ campis arenosis & eundem usum ac effectum œconomicum præstat, ac verus iste Lichen rangiferinus.

440. LICHEN erectus ramosissimus, ramis teretibus nudis filiformibus obtusis. Tab. XI. fig. 4.

Lichen fragilis. Sp. pl. 1621.

Lichenoides non tubulosum ramosissimum fruticuli specie cinereo fuscum. Raj. syn. 65.

α. Crescit satis frequens in lapidibus depressis petrisque latis.

441. LICHEN foliis planis subrotundis lobatis obtusis, calyce plano, lacinula propria adnato.

Lichen caninus. Sp. pl. 1616.

Lichen

Lichen pulmonarius saxatilis digitatus. Vaill. par. 116. t. 21. f. 16.

Lichen pulmonarius maximus e cinereo rufescens inferne subrufus, receptaculis florum rubris plano-orbiculatis. Mich. gen. 84.

Lichenoides peltatum terrestre cinereum majus, foliis divisis. Dill. gisl. 208. Raj. syn. 76.

Musco-fungus terrestris latifolius cinereus, hepatica facie. Morif. hist. 3. p. 632. f. 15. t. 7. f. 1.

- α. Lectus fuit in Lapponia Norvegica juxta Finmarkiæ limites semel, qui per Sueciam vulgatissimus est.

442. LICHEN *foliis planis subrotundis lobatis obtusis, calyce plano ovali, lacinula propria adnato, niveus.*

Lichen arcticus. Sp. pl. 1616.

- α. Crescit ubique in sylvis Lapponiæ, frequentius adhuc per totam Norlandiam, Angermanniam puta, Westrobothniam & Ostrobothniam ubique in sylvis obvius, at in Suecia infra Norlandiam a me non observatus.

- β. Quod sit una eademque species cum antecedenti nec affirmare, nec negare sustineo; figura enim est fere eadem, magnitudo, locus nascendi, facies quodammodo conveniunt, differunt autem in eo, quod hic totus superne & inferne niveo saturatissimo superbiat colore, exceptis radiculis capillaribus (velleris instar subtus exsertis per totum discum, si regionem margini proximam excludas) atris; differt etiam, quod hic magis planus sit, tenuior, nec adeo densus ac coriaceus, ut ille; pelta eodem modo enascitur in hocce ac in illo & carnei coloris est. Forte locus hunc album reddit, uti Lagopodes, Mustelas, Lepores, Vulpes alpinas, quæ animalia semper per hyemem apud nos adeo alba sunt, ut ne unicum eo, quo per æstatem nitet colore, tum temporis obtinere queas. Vix ulla est planta flore

cæru-

cæruleo vel purpureo, quæ hic non aliquando album induat colorem; vix ulla avis, quæ non aliquando in sua specie, licet solitaria, alba observata fuerit, uti **Corvus**, **Cornix**, **Pica**, **Hirundo**, **Parus**, **Motacilla**, &c. Antecedens enim species juxta mare, & ubi regio temperatissima erat, a me, semel ut dixi, observata fuit.

443. **LICHEN** *foliis subrotundis planis, levissime incis, calycibus orbiculatis disco folii adnatis planis.*
Tab. XI. fig. 3.

Lichen croceus. Sp. pl. 1616.

α. Crescit & hic ubique in sylvis, inque campis maxime sterilibus.

β. Cuni novam, quantum constat, tradam speciem & brevem ejus descriptionem exhibere conabor.

Folia plana fere sunt, terræ incumbentia, subrotunda, versus basin paulo angustiora, latitudine & longitudine diametri ultimi articuli pollicis humani, per marginem aliquot incisuris hinc inde notata, remanentibus lobis obtusis, margine alias fere integro, interdum & parum crenato. Folia ejusmodi tria, quatuorve, plura vel pauciora, quasi in orbem, absque ullo tamen regulari ordine posita sunt, quorum quæ iis intermedia ex senio corrupta communiter observantur. In parte prona unicum alterumve orbiculatum calycem planum fuscum adnatum gerunt, margine vix manifesto cinctum, latitudine fere lineæ unius ad summum duarum in diametro. Foliorum color in parte supina c viridi cinereus, seu obsolete viridis est, at in prona seu terram respiciente saturatissime croceus, ibique parum secundum longitudinem sulcata videntur.

γ. Solo colore subtus croceo ab affinibus suis primo intuitu dignoscitur.

443*. **LICHEN** *foliaceus repens subrotundus, peltis depressis subtus saccatis.*

- Lichen sacculus.* Sp. pl. 1616.
 α. In alpihus Lapponicis versus Norvegiam invenit
 Tychi. Holm. Sp. pl. 419.
444. LICHEN foliis oblongis divisis, superficie reticulata & punctata.
Lichen pulmonarius. Sp. pl. 1612.
Lichen arboreus sive Pulmonaria arborea. Bauh. hist.
 3. p. 751.
Lichenoides peltatum arboreum maximum. Raj. fyn.
 76. *platyphyllum.* Dill. giff. 208.
Muscus pulmonarius. Bauh. pin. 361.
Pulmonaria. Fuchf. hist. 637.
 α. Raro admodum in Lapponia obvius fuit, uti ad
 Kengis & paucis aliis in locis.
445. LICHEN foliis oblongis laciniatis, marginibus conniventibus ciliatis.
Lichen islandicus. Sp. pl. 1611.
Lichen terrestris, foliis eryngii. Buxb. cent. 2. p. 11.
 t. 6. f. 1.
Lichen arboreus, Jacobæ cinerarea folio similis. Pont.
 comp. 22.
Lichen pulmonarius minor angustifolius, spinis tenuis-
simis ad margines ornatus, receptaculis florum trans-
verse oblongis rubris vel ex rubro-ferrugineis. Mich.
 gen. 85. t. 44. f. 4.
Lichenoides rigidum, Eryngii folia referens. Raj.
 fyn. 77.
Muscus catharticus. Borrich. act. hafn. 1671. p.
 126.
Muscus pulmonarius terrestris, sanguineus Breynii.
 Valent. mus. 2. p. 94. t. 15. f. 2. & 3.
 α. *Lichen terrestris, foliis eryngii, minor.* Buxb. cent.
 2. p. 11. t. 6. f. 2.
 β. Et hic Lichen est inter tritissimos in Lapponiæ fyl-
 vis ficcioribus.

7. Variat magnitudine, unde ambæ istæ differentiæ Buxbaumii.

8. In Islandia ex eo jusculum confici & medicamento vel alimenti titulo adsumi refertur, & sane si aliquod nutrimentum laudabile ab eo obtineri posset, maxime necessarius esset Lapponum sylvaticorum latranti sæpe stomacho, cum absque ulla difficultate, ullo sudore in copia ubique haberi posset. Mihi autem dubium quoddam movet effectus hujus Lichenis purgans, non enim bene percipio, quomodo unum idemque simul & chylum auferat & nutriat, nisi præparatione effectus iste laxans obtunderetur; dein omnia purgantia diuturno nimis usu suspecti quid foveant, nisi per consuetudinem, ut alteram naturam, iste effectus cessaret. Quidquid demum sit, videmus in Suecia plures phthificos jusculo ex hoc musco parato, se per longum tempus sustentare absque incommodo & fere absque manifesto laxandi effectû; & si aqua, durante coctione Lichenis hujus, aliquoties adfunderetur nova, adhuc magis etiam effectus iste purgans enervaretur, & si in Islandia corpora incolarum aleret, idem sane & in Lapponia præstaret. Boves vernali tempore in pascuis gramine recenti avidè adsumpto purgantur & tamen pinguescunt. *Boerhaave.*

446. LICHEN *niveus*, *snibus dædalis laciniatus*, *ramis erectis, calyce orbiculato.* Tab. XI. fig. 1.

Lichen nivalis. Sp. pl. 1612.

α. Lichen hic per omnes Alpes nostras, earumque juga, dispersus jacet, tanta in copia, ut remote constitutus fere albas a solo co musco Alpes videas, licet singula hujus fragmenta tam parva sint, ut quis vix diceret esse Lichenis speciem.

β. Lichenem hunc prima vice legimus Upsaliæ in monte, qui ab Arce nomen habet, ubi in ipso fabulo, radicibus vix terræ infixis, sed liber egregie crescit, mox eundem Lichenem vidimus in adjacentibus

montibus, ut in tumulis sepulchralibus Upsaliæ antiquæ, Waksaliis monticulis & circumjacentibus, dein vix per totum iter in conspectum prodiit, nisi donec Alpes Lapponiæ conscendebamus.

- γ. Licet Lichenem hunc in tanta ubique obtinuerimus copia, nullibi tamen peltas ejus in Lapponia reperire potuimus. Anno autem 1732. in itinere Dalekarlico, impensis magni *Gubernatoris* prov. Dalekarlicæ Generosiss. BARONIS NIC. REUTERHOLM, suscepto, Dalekarlicas Alpes nobis conscendentibus occurrebat hic tanta in copia, ut nullum vegetabile hocce esset vulgatius, & longe majus quam antea ullibi idem observabamus; hic etiam, raro licet, desiderati isti flores & peltæ prodire, quæ Lichenem nostrum valde ad finem reddebant alteri speciei vulgatissimæ, ubique arboribus, præsertim Fraxinis infidenti, quæ dicitur *Lickenoïdes arboreum ramosum majus*. Raj. fyn. 75.
- δ. Lichen hic constat folio terræ incumbentē fere plano, nivēo, divisus est inæqualiter vel fere pinnatim in plures partes, singulis laciniis in minores dissectis, ultimis tandem acuminatis inæqualibus, margines parum superiora versus flectuntur, laciniæ vero recta fere ascendunt & compressæ quasi, unde crispus evadit totus hic Lichen; discus folii variis excavationibus in parte supina videtur inæqualis, apicem folii terminat pelta plana elliptica, latitudine pisi majoris transversim dissecti, pallide incarnati coloris, margine fere integro plano.
- ε. Ex hoc Lichene æque bonum, si non præstantiorem pulverem cyprium ac ab alio ullo præparari posse omnino persuasus sum, cum vix alia species albidior detur, si modo necessarius foret ejus usus in nostra Lapponia, cum Lappo per æstatem vix sufficiat excutiendis e facie undique sibilantibus culicibus; & per hyemem absque ullo adhibito artificio, quamprimum exit e casa sua, consperguntur
crines

crines ejus pruina, quæ ipso pulvere cyprio longe candidior, &

Sæpe sonant moti glacie pendente capilli,

Et nitet induto candida barba gelu.

§. In Scotiâ primus invenit D. Robertus Townson, anno 1790. *J. E. Smith.*

447. LICHEN *foliis planis acute laciniatis ærugino-so-albidis.*

Lichen omphalodes. Sp. pl. 1609.

Lichen nigricans omphalodes. Vaill. par. 116. t. 20. f. 10. optima.

Lichen pulmonarius tinctorius, foliis eleganter & tenuiter divisis, inferne nigricantibus & cirrosis, superne purpureis & lacunatis, receptaculis florum concoloribus. Mich. gen. 90. t. 49. f. 2.

Lichenoides saxatile tinctorium, foliis pilosis purpureis. Raj. syn. 74.

Muscus tinctorius crustæ modo petris adnascens. Raj. hist. 116.

α. Ad littora maris Norvegici aliquoties visus fuit, nullibi autem in majori per totum iter copia scse obtulit, quam in Alandia.

β. Tota fere Alandia Insula pro fundamento agnoscit petram e spato opaco rufo compositam, paucis admodum heterogeneis particulis immixtis, quam *Saxum spatosum rubrum* in S. N. diximus. Super hanc petram, ubi nuda est & mari proxima, immensa in copia luxuriat hic Lichen.

γ. Mulierculæ Alandicæ hocce Lichene pannos suos tingunt flavescente colore, coquendo scilicet Lichenem absque salibus, & immergendo pannos; aliæ fæculas fructuum Mitellæ Americanæ maximæ tinctoriæ Tournef. (*Bixæ Orellanæ* Linn.) in parva copia addunt prædicto Licheni, ut color fatu-ratus magis conspiciatur.

448. LICHEN *foliis planis multifidis obtusis, laciniis linearibus, calycibus concavis.* Tab. XI. fig. 2.

Lichen centrifugus. Sp. pl. 1609.

- α. Nullus est Lichen in faxis frequentior hocce, qui & in sylvis & in Alpibus fere ubique prostat, cum alii Lichenes lapidibus innascentes longe rariores sint in hac, quam in ulla alia a nobis visa regione.
- β. Est Lichen, qui e centro undique, adhærens crustæ instar lapidi, excrefcit & quasi densos suos dispergit radios, qui folia sunt; in medio seu versus centrum gerit flores suos depressos, concavos, hemisphæricos, interne fuscos, externe albos. Folia ejus nivea sunt, & divisa multifariam juxta longitudinem, lacinia singula lineari, obtusa, marginibus parum deflexis; folia in parte averfa seu prona, æque ac in supina, nivea sunt. In Lichene hoc adolescente, pereunt antiqua folia & flores centro proximi relinquentes lapidem, cui infedebant, fere nudum vel fursure obductum, ut videas quam latum circumlum ruditer a pictore in lapide depictum.

449. LICHEN *foliis planis multifidis obtusis, laciniis versus apices latioribus.*

Lichen olivaceus. Sp. pl. 1610.

Lichen crustæ modo arboribus adnascens olivaceus.
Vaill. par. t. 20. f. 8.

- α. Crescit rarius in lapidibus, sæpius in arboribus.

450. LICHEN *foliis planis laxis flaccidis inæqualiter laciniatis, superne albidis, subtus atris.*

Lichen fursuraceus. Sp. pl. 1612.

? *Lichenoides arboreum foliosum cinereum & sinuatum, inferne scabrum.* Raj. syn. 75.

- α. Crescit ubique in corticibus Betulæ vulgaris.

451. LICHEN *fulvus, sinibus dædalis laciniatus.*

Lichen juniperinus. Sp. pl. 1614.

Lichenoides, crusta foliosa scutellata, flavescens. Dill. gill. 206. Raj. syn. 72. (ad L. parietinum potius spectant hæc synonyma. J. E. Smith.)

- α. Crescit sat copiose, præsertim in Junipero.

452. LICHEN folio orbiculato peltato, margine fere integro, undique glaber.

Lichen deustus. Sp. pl. 1618.

Lichen pulmonarius saxatilis e cinereo fuscus minimus.
Vaill. par. t. 21. f. 14.

Lichenoides saxatile, foliis minus divisis cinereo fuscis.

Raj. syn. 73. (vix eadem species. J. E. Smith.)

α. Ubique in petris conspicitur.

453. LICHEN folio orbiculato peltato, margine fere integro, superficie subtus lacunata.

Lichen pustulatus. Sp. pl. 1617.

Lichen crustæ modo saxis adnascens verrucosus cinereus
& *veluti deustus.* Vaill. par. t. 20. f. 9.

α. Crescit cum antecedenti, a quo an specie, re ipsa, differat, vix pronunciare audeo.

453*. LICHEN foliaceus umbilicatus, peltis turbinate truncatis perforatis.

Lichen proboscideus. Sp. pl. 1617. Hudf. angl. 551.

Lichen crinitus. Lightf. scot. 860.

α. In rupibus Lapponiæ. Sp. pl.

β. Synonymon Dillenii in Sp. pl. excludendum, atque hoc inferendum est. *Lichenoides corneum, marginibus eleganter fimbriatis.* Dill. musc. 218. t. 29. f. 116.

454. LICHEN folio subrotundo peltato, margine fere integro, subtus maxime hirsutus.

Lichen velleus. Sp. pl. 1617.

α. Crescit rarius in petris atque præcipitiis, præsertim ubi sylva densissima & umbrosissima.

β. Cum duobus antecedentibus maximam habet affinitatem, a quibus tamen distinctissimus est.

γ. Folium spithaman in latitudine æquat, planum, versus margines vero parum fimbriatum seu undulatum, superficies supina cinereo-albicans parum glutinosa, plana & lævis; prona vero seu saxum

spectans superficies pilis instructa nigris, duas lineas longis, tam dense confertis, ut recti extendantur, velleris instar densissimi. Radices hos crines non facile esse dicerem, cum nullibi adhæreant; differt deinde hæc species ab antecedentibus, crassitie ipsius folii triplo densioris, corii instar.

- ð. Prima vice hanc speciem in monte Brewikbergel prope Pithoam antiquam, juxta nidum maximi cuiusdam Bubonis inveni, dein in Lapponiæ fylvis, aliquibus tantum in locis, eandem legi.

455. LICHEN *foliolis crustaceis, calyce convexo foliis majori.*

Lichen ericetorum. Sp. pl. 1608.

Lichen terrestris ericetorum basi muscosa, capitulis fungoidibus carnei coloris. Rupp. jen. p. 350.

Lichen crustaceus terrestris, crusta granulosa ex albo subcinerea, receptaculis florum rotundis carneis pediculo insidentibus. Mich. gen. 100. t. 59. f. ult.

Funguli incarnati coloris, minuti, musco innati. Mentz. pug. t. 6.

- α. Ubique in paludibus Sphagno (§ 415) supernasceitur, ac si leprosus esset muscus. Nonnunquam etiam nudæ terræ insidet in sylvarum deviis.

455*. LICHEN *crustaceus albicans suffruticulosus; ramulis brevissimis confertis, peltis marginatis testaceis.*

Lichen frigidus. Am. acad. v. 10. p. 117. t. 5. f. 4.

Swartz. nov. act. upl. v. 4. p. 247. & act. holm.

1789. p. 50. Dickson's dried plants, fasc. 2. no. 49.

- α. In albis Lapponiæ prope culmina nivium primus omnium detexit Swartz.

456. LICHEN *ramis filiformibus ramosis pendulis alis compressis.*

Lichen jubatus. Sp. pl. 1622.

Lichen

Lichen capillaceus longissimus, ex fago & abiete pendens. Tournef. cor. 40.

Conferva arborea fusco-virens, jubæ ad instar e ramis arborum dense dependens, mollis. Dill. giff. 200.

Muscus arboreus barbatus. Bauh. hist. 3. p. 756.

- α. Est per totam Lapponiam sylvestrem vulgatissimus e Betula, Pinu & Abiete dependens.
- β. Colore variat; alius enim niveus, alius ater, alius, licet rarius, incanus est.
- γ. Est sylva vasta, quæ undique distinguit Lapponiam sylvestrem ab adjaacentibus provinciis, in qua raro vel rarius habitant aliqui homines, & hæc sylva constat terra sterilissima, tecta niveo isto Lichene rangiferino & obsita densis arboribus, e quibus dependet hic barbatus nigerque Lichen; cum prima vice intrarem Lapponum regionem, & pervenirem ad sylvas hæcæ atras, atras ob densitatem arborum, magis atras vero ob barbas istas nigras, quibus quasi tegebantur, & adhuc magis speciosas ob terram substratam Lichene albo nivis instar tectam, fere obstupui facile intelligens me longe aliam, quam cui adsuetus eram, intraturum terram. Cum in itinere Dalekarlico Elfdaliam relinqueremus, Sernam tendentes per longum & vastum desertum, iterum prodiit exacte ejusmodi sylva, quam non dubito esse continuationem prædictæ, licet per centum milliaria remota sit hæc versus austrum; sylva ejusmodi atra undique ambit Alpes nostras & Lapmarkiam ab altera parte, & Alpes ab altera includit; dicerem itaque facile Sernam Dalekarliæ esse partem Lapponiæ, secundum limites naturæ.

Quodsi hiyems aecedat cum pluvia & gelu, terramque dura erusta glaciali, antequam nix deciderit, obducat, eheu quanta tum imminet miseria genti, agitur enim tunc de eorum salute, divitiis & bonis omnibus. Rangiferi Lapponum pecora sunt, simulque omnes eorum divitiæ, est ideo receptum in Lapponia, cum de alicujus bonis agatur, interrogare quanta sit
hujus

hujus vel illius *potestas rangiferorum*; si tum responsum habetur, quod ad millenarium adscendat numerum, ditissimus judicatur, si infra centenarium persistat, dives vix reputatur. Divitiæ licet hic nullum faciant vel nobiliorem vel honestiorem, vel sapientiorem, nec alterum altero inferiorem, immo ne quidem pilcum alterius moveant, tamen & hæc interdum considerandæ veniunt, pauperi enim sponso vix datur dives puella, nec dives sponsus pauperem quærit puellam; naturæ enim, ut & educationis dona minus hic considerantur, quam fortunæ. Hic quærit procius tantum, an valeat rangiferis virgo, & quanta rangiferorum gaudeat copia. Hic non datur sponsa marito, nisi numerata prius pecunia, vel æquivalente pretio dato pro opulentia parentum. Uno verbo rangiferi Lapponum sunt primaria merces, primaria bona; conglaciata, ut diximus, terra, superstrata deinde nive, rangiferi Lichenem suum alimentum hybernum eruere nequeunt, hinc vel fame perire debent ad maximam partem, vel etiam necessarium omnino est, ut herus sylvam petat instructus securi, arboreque veteres Lichene hocce obsitas cædat; hic quidem Lichen rangiferorum palatis æque bene arridet, ac ullus alius; sed si grex Lapponis vastus sit, parum sufficit hæc species tot gulis.

456*. LICHEN *filamentosus subramosus decumbens implicato-flexuosus.*

Lichen chalybeiformis. Sp. pl. 1623. Oed. dan. t. 262.

α. In alpebus Lapponiæ Norvegicæ vulgaris. Oeder.

457. LICHEN *ramis filiformibus ramosis pendulis confertis.*

Lichen plicatus. Sp. pl. 1622.

Muscus arboreus, Usnea officinarum. Bauh. pin. 361.

Raj. syn. 64.

Muscus

Muscus arboreus villosus. Bauh. hist. 3. p. 755.

- α. Cum penultimo (§ 456) in arboribus frequens, a quo utrum specie, an vero varietate tantum differat, in medio relinquo.
β. Excoriatis per longum iter pedestre partibus imponunt hunc Lichenem Lappones.

457*. LICHEN *filamentosus ramosissimus decumbens implexus nitidus.*

Lichen pubescens. Sp. pl. 1623. Fl. succ. n. 1126.

- α. In alpiibus Lapponicis. *Fl. succ.*

458. ULVA *tubulosa simplex.*

Ulva intestinalis. Sp. pl. 1632.

Ulva marina tubulosa intestinorum figuram referens.

Raj. syn. 62.

Fucus cavus. Bauh. pin. 364. Bauh. hist. 3. p. 791.

- α. Ad radices Alpium lapponicarum in mare septentrionale desinentes, in littore frequenter rejecta conspicitur.

459. FUCUS *filiformis simplex.*

Fucus Filum. Sp. pl. 1631.

Fucus chordam referens teres praelongus. Raj. syn. 40.

Fucus setaceus niger longissimus non ramosus. Moris. hist. 3. p. 649.

Fucus sive Filum maritimum germanicum. Bocc. mus. 1. p. 271. t. 7. f. 9.

Filum maritimum germanicum. Bauh. prod. 155.

Alga nigro capillaceo folio. Bauh. pin. 364.

Linum marinum. Act. haff. 1671. p. 118. f. 8.

- α. Copiosissime ad littora Alpes lapponicas ambientia rejicitur e mari.

459*. FUCUS *ramosissimus lineari-filiformis compressus: marginibus lateralibus denticulis alternis erectis.*

- *Fucus*

Fucus aculeatus. Sp. pl. 1632. Oed. dan. t. 355.
 α. In Oceano Norvegiæ borealis. *Oeder. Gunner.*

460. FUCUS *caule tereti brevissimo, folio maximo ensiformi, sæpius simplici.*

Fucus saccharinus. Sp. pl. 1630.

? *Alga latifolia coriacea.* Bauh. pin. 364.

α. Vulgatissimus est ad littora Alpium lapponicarum, seu Finmarkiæ, ubi per undas huc illuc motitatur lapidibus arcte adhærens, ejectus omnia littora fere replet.

β. Caulis pennam anserinam communiter æquat sua crassitie, vixque digito longior, mox dilatatus in folium, sex ad duodecim pedum longitudinis, duorum vel trium latitudinis, planum, lubricum, crassum, coriaceum, nigricans, communiter integrum; non raro duo vel tria folia parallela ex eodem caule prodeunt.

γ. *Wrack Nortmannorum* seu septentrionalium vel Norvegicorum *Labelio* dictus fucus, incertus nobis est. Wrak enim in Finmarkia & Succia vocatur omne e mari rejectaneum & quod nullius valoris.

δ. Relatum nobis fuit pauperes Norvegiæ interdum ex hoc fuco sibi parare panem & cibum, cujus nulla tamen exempla vidimus.

ε. Deficiente pabulo bovis exhibetur in Finmarkia.

460*. FUCUS *caule brevi, folio simplici plano bifurco.*

Fucus bifurcatus. Am. acad. v. 7. 477. Gunn. norv.

312.

α. In sinu maris *Ofoten* alluentis Norlandiæ. *Gunner.*

461. FUCUS *folio plano-ensiformi, caule pinnato.*

Fucus esulentus. Mant. 135.

Fucus pinnatus. Gunn. norv. 61.

Fucus membranaceus purpureus latifolius pinnatus.

Raj. syn. 47. (vix. J. E. Smith.)

α. Cur

α. Cum antecedenti vulgatissimus est.

β. Differt ab antecedenti, folio longe breviori & caule foliis obtusis pinnato.

461*. FUCUS caule tereti, fronde palmata : foliolis ensiformibus.

Fucus digitatus. Mant. 134.

Fucus hyperboreus. Gunn. norv. 61. t. 3.

α. In mari Norlandiam & Finmarkiam alluente. *Gunner.*

462. FUCUS folio plano dichotomo serrato laciniato.

Fucus ferratus. Sp. pl. 1626.

Fucus sive alga latifolia major dentata. Morif. hist. 3. p. 648. f. 15. t. 9. f. 1.

α. Crescit cum antecedentibus fat vulgaris.

463. FUCUS caule tereti ramosissimo, pedunculis alternis, vesiculis oblongis acuminatis.

Fucus siliquosus. Sp. pl. 1629.

Fucus angustifolius, vesiculis longis siliquarum æmulis. Raj. syn. 48.

Fucus maritimus alter, tuberculis paucissimis. Bauh. pin. 365.

Fucus marinus quartus. Dod. pempt. 480.

α. Cum antecedentibus in eodem loco frequens.

463*. FUCUS fronde dichotoma teretiuscula filiformi fastigiata.

Fucus caprinus. Am. acad. v. 7. 477. Gunn. norv. 311.

Gjete-Tang. Norlandis.

α. In Oceano Norlandico. *Gunner.*

β. Capris gratus est, hinc nomen apud Norlandos. *Gunner.*

464. FUCUS caule tereti compresso dichotomo, foliis oppositis minimis, vesicula in media parte singulæ rami.

Fucus nodosus. Sp. pl. 1628.

Fucus maritimus nodosus. Bauh. pin. 365.

Fucus marinus, vesiculis majoribus singularibus per intervalla dispositis. Morif. hist. 3. p. 647. f. 15. t. 8. f. 2.

Fucus marinus tertius. Dod. pempt. 480.

α. Est & hic cum congeneribus admodum frequens, qui eadem cum congeneribus amat loca.

464*. FUCUS dichotomus linearis : axillis divaricatis.

Fucus excisus. Sp. pl. 1627. Gunn. norv. 314.

α. In rupibus marinis Norvegiæ borealis. Gunner.

465. FUCUS foliis planis dichotomis integris, apicibus bifidis vesiculosis.

Fucus ceranoides. Sp. pl. 1626.

α. Eodem loco cum antecedentibus gaudet.

β. Synonymon Morisoni, prout erroneum, proprio ausu delevi. J. E. Smith.

466. FUCUS folio dichotomo integro, caule per medium folium transcurrente, vesiculis verrucosis terminato.

Fucus vesiculosus. Sp. pl. 1626.

Fucus sive alga marina latifolia vulgatissima. Raj. syn. 40.

Fucus maritimus vel quercus maritima vesiculas habens. Bauh. pin. 365.

α. Crescit & hic cum antecedentibus satis copiose.

467. FUCUS folio dichotomo integro, caule per medium folium transcurrente inferne nudo, vesiculis verrucosis terminato.

Fucus spiralis. Sp. pl. 1627.

Fucus spiralis maritimus major. Tournef. inst. 568.

Raj. syn. 41.

- α. Cum antecedentibus vulgatissimus.
- β. *Spiralis* dicitur, quod contorqueat se in spiram, nec facile, si exsiccat, in planum extendi possit.

468. FUCUS *folio bifido, laciniis ovato-lanceolatis inflatis, ad apicem divisis.*

Fucus inflatus. Sp. pl. 1627. Sm. plant. ic. t. 75.

- α. Cum antecedentibus reliquis frequentissimus.
- β. Fucus hic est spithamæus, constans *folio* ultra dimidiam partem bifido, infra divisionem angustiore & lineari, singula lacinia ovato-oblonga, compressa, aere tumida & cava, margine integro, apice in duas, tres vel quatuor lacinias obtusas terminato, obtuso. *Caulis* instar nervi crassioris per partem mediam folii, ejusque laciniarum excurrit. Contrahitur & hic Fucus in spiram oblique ascendentem.
- γ. In Cornubiæ littoribus hanc speciem anno 1790 invenit Franciscus Boronc. *J. E. Smith.*

468*. FUCUS *purpureus, caule brevissimo, foliis inaequalibus profunde fissis, laciniis inferne angustatis, apice hinc fissis illinc dentatis.*

Fucus ovinus. Am. acad. v. 7. 477. Gunn. norv. 310.

Sou-föll, Norlandis, quia ovibus gratissimus. *Gunner.*

- α. In oceano Norlandico. *Gunner.*

469. CHARA *vulgaris.* † Sp. pl. 1624.

Chara vulgaris fœtida. Vaill. act. 1719. p. 17. t. 3. f. 1. Raj. syn. 132.

Hippuris fœtida. Dill. giff. 105.

Hippuris aquatica fœtida polysperma. Pont. anth. 116.

Hippuris vel Hippuroides. Vaill. par. 104.

Equisetum fœtidum sub aqua repens. Bauh. pin. 16. prod. 25. Bauh. hist. 3. p. 724.

α. Intra

α. Intra limites ipsius Lapponiæ quidem hænc speciem non vidi; at in fluvio, qui ex Lapponia currit, Caliceni quibusdam in locis copiose.

470. LEMNA *foliis petiolatis*.

Lemna trifulca. Sp. pl. 1376.

Lemna foliis oblongis. M. C. 33.

Lenticularia ramosa monorrhiza, foliis oblongis pediculis longibribus donatis. Mich. gen. 16. t. 11. f. 5.

Lenticula aquatica trifulca. Bauh. pin. 362. Bauh. hist. 3. p. 777. 2.

α. Semel modo in Lapponia Umeni a me visa fuit.

β. Aquæ communiter in Lapponia puræ sunt, raro admodum planta quadam aquatica ornata.

F U N G I.

Fungorum Lapponicorum intrans familiam paucallectorem Botanicum monere oportet.

1. Excusabit me facile L. B. quod synonyma hic non adposuerim; is certe, qui considerat, Fungos non ut herbas facile exficari, in parvum fasciculum compingi, domum duci, servari posse; dein libros botanicos, qui hic si alicubi requirebantur maxime, mecum ducere per deserta, per rupes scopulosque adituque carentia saxa, quaque erat difficilis, quaque via nulla, impossibile fuisse mihi, qui solus per devia incidebam, unico cum comite seu viæ duce Lappone; tum quod post exsiccationem, quæ hic difficillima erat, vix eundem liceat dignoscere fungum; tandem quod autumnus, eo quo in Lapponia versabar anno, fuerit valde calidus, ut omnes hos, quos recensco, ipse videre non potuerim Fungos.

2. Cele-

2. Celeberrimus *Rudbeck*, dum suum iter instituit lapponicum, & focios & pictorem secum habuit, præterquam quod ipse in arte pictoria excelluerit, ex professo Fungos collegit, vivis coloribus delineavit, eosque in hunc diem servat. Hosce inspiciendi sæpiusque examinandi licentia ab eo benevole mihi concessa, ex quibus selegi omnes istos, quos quoad partes suas rimari manifeste licuit, eisdemque meis interposui, ut fere duplo plures invenias enumeratos, quam quos ipse viderim.
3. Cum nullus, ut puto, adhuc, nisi lynceus iste in plantis ad cryptogamiam pertinentibus Cl. *Micheli*, varietates Fungorum a suis speciebus vere & certe distinguere possit, redegi hos meos ex colore ad species, cum meliori via in tali loco constitutus incedere non potuerim.
4. Divido itaque Agaricos meos in

Agaricos

{	petiolatos, pileo albo, lamellis albis (§ 471-481.)
	rubris (§ 482.)
	nigris (§ 483.)
	rubro, — rubris (§ 484-485.)
	albis (§ 486-492.)
	luteo, — luteis (§ 493-495.)
	albis (§ 496-498.)
	fusco, — fuscis (§ 499-502.)
	nigris (§ 503-504.)
	albis (§ 505-509.)
	rubris (§ 510.)
	— maculato, superficie alba (§ 511.)
	lutea (§ 516.)
	rubra (§ 515.)
cinerea (§ 512-514.)	
sessiles, pileo perenni, absque petiolo (§ 517.)	

5. Nemo ægre feret, me genere conjungere Fungos istos annuos *Amanitas* & *Agaricos* perennes, istos qui in petiolo peltatum gerunt pileum, & hos pe-

B b
tiolo

tiolo destitutos & dimidiato pileo gaudentes. Fa-
 teor divisionem istam receptam posse locum ha-
 bere, quoad usum & facilitatem dignoscendi a se
 invicem hos tam multos, tam infinitos; attamen
 cum viderim unam eandemque speciem ligno in-
 fidentem evasisse Agaricum, alterum vero indivi-
 duum ex eodem semine Amanitam, ex eadem
 specie diversa non constitui genera. Dein datur
 & in Lapponia & in Suecia Fungus quidam vul-
 gatissimus, qui omnibus proprietatibus reliquis
 gaudet Agarici, at petiolo & capitulo Boleti.
 Tandem nec hanc conjunctionem ex principio
 fructificationis petitam rejicere videntur obser-
 vata & detecta Micheliana.

471. AGARICUS *caulescens albus parvus, petiolo
 longo, pileo plano pellucido, margine multifido.*
Agaricus umbelliferus. Sp. pl. 1643.

472. AGARICUS *caulescens albus minimus, pe-
 tiolo angusto, pileo plano venoso, margine octofido.*
Agaricus androsaccus. Sp. pl. 1644.

473. AGARICUS *caulescens, albus, petiolo cylin-
 draceo ad basin globoso, pileo magno plano.*
 Fl. suec. n. 1194.

474. AGARICUS *caulescens, petiolo fusco, pileo
 albo plano.*
 Fl. suec. n. 1197.

475. AGARICUS *caulescens albicans, petiolo lon-
 go sensim attenuato membrana cincto, pileo convexo.*
Agaricus pratorum. Retz. prod. n. 1531. Fl. dan.
 t. 600. Afzel. act. holn. 1788. p. 177. Fl. suec.
 n. 1198.

476. AGARICUS *caulescens albidus parvus, pe-
 tiolo*

tiolo longo, pileo convexo, umbilico prominente, lamellis niveis.

Fl. fuec. n. 1199.

477. AGARICUS caulescens albidus parvus, petiolo longo, pileo hemisphærico, lamellis niveis.

Fl. fuec. n. 1200.

478. AGARICUS caulescens albus, petiolo brevissimo, pileo hemisphærico.

Fl. fuec. n. 1201.

479. AGARICUS caulescens albus parvus, petiolo longo, pileo hemisphærico.

Fl. fuec. n. 1202.

480. AGARICUS caulescens albus, petiolo longissimo, pileo conico.

Agaricus extinctorius. Sp. pl. 1643.

481. AGARICUS caulescens albus, petiolo cylindraceo, pileo conico.

Agaricus extinctorius. Sp. pl. 1643.

482. AGARICUS caulescens, petiolo fordido lacero, pileo albo membranaceo, lamellis rufescentibus.

Agaricus campestris. Sp. pl. 1641.

483. AGARICUS caulescens, petiolo longissimo membranula obducto albo, pileo hemisphærico albo, lamellis nigris.

Fl. fuec. n. 1204.

484. AGARICUS caulescens, petiolo longo carneo, pileo plano carneo, lamellis rufis.

Agaricus lactifluus. Sp. pl. 1641.

485. AGARICUS caulescens, petiolo brevi crassiusculo

usculo albo, pileo convexo purpurascete, lamellis rufis.

Agaricus viscidus. Sp. pl. 1642.

486. AGARICUS caulescens, petiolo albo, pileo plano concavo purpureo, lamellis albis.

Agaricus integer. Sp. pl. 1640.

487. AGARICUS caulescens, petiolo crassiusculo albo, pileo plano sanguineo, lamellis albis.

Agaricus integer β. Sp. pl. 1640.

488. AGARICUS caulescens, petiolo cylindraceo albo, pileo plano violaceo, lamellis convexis albis.

Fl. fucc. n. 1227.

489. AGARICUS caulescens, petiolo humili crassiusculo albo, pileo convexo purpurascete, lamellis niveis.

Fl. fucc. n. 1231.

490. AGARICUS caulescens, petiolo attenuato pallido, pileo convexo purpurascete viscido, lamellis albis.

Agaricus purpurascens. Scop. carn. ed. 2. tom. 2. 424. Afzel. act. holm. 1788. p. 177.

491. AGARICUS caulescens minimus, petiolo flavo crasso, pileo conico sanguineo, margine laceto, lamellis albis.

Fl. fucc. n. 1233.

492. AGARICUS caulescens, petiolo brevi albo, capite semiovato sanguineo, lamellis albis.

Fl. fucc. n. 1234.

493. AGARICUS caulescens fulvus, petiolo brevissimo, pileo concavo, margine reflexo, lamellis erectis.

Agaricus Chantarellus. Sp. pl. 1639.

494. A G A-

494. AGARICUS *caulescens flavus, pileo plano.*
Agaricus cinnamomeus. Sp. pl. 1642.
495. AGARICUS *caulescens, petiolo cylindraco,*
pileo convexo sordide fulvo, lamellis flavescensibus.
Agaricus dentatus. Sp. pl. 1640. Fl. fuec. n.
 1206.
496. AGARICUS *caulescens, petiolo crassiusculo,*
pileo plano sulphureo, lamellis albis.
Agaricus Georgii. Sp. pl. 1642.
497. AGARICUS *caulescens, petiolo cylindraco*
membrana duplici cincto, pileo hemisphærico sulphureo,
lamellis albidis.
 Fl. fuec. n. 1208.
498. AGARICUS *caulescens, petiolo longissimo*
albo, pileo conico fulvo, lamellis albis.
 Fl. fuec. n. 1209.
499. AGARICUS *caulescens, petiolo attenuato sor-*
dido, pileo semiovato sordido, margine inflexo, la-
mellis fuscis.
 Fl. fuec. n. 1217.
500. AGARICUS *caulescens, petiolo cinereo ad*
basin crassiusculo, pileo semiglobofo fusco, lamellis
violaceo-fuscis.
 Fl. fuec. n. 1223.
501. AGARICUS *caulescens, petiolo cylindraco,*
pileo plano sordido, umbilico prominente, lamellis
pallidis.
Agaricus mammosus. Sp. pl. 1642.
 α. Esculentus est.
502. AGARICUS *caulescens, petiolo cylindraco,*
 B b 3 *pileo*

- pileo convexo sordido, margine inflexo, lamellis pallidis ad basin remotis.*
Agaricus equestris. Sp. pl. 1642.
503. *AGARICUS caulescens, petiolo longissimo albo, pileo conico cinereo, lamellis nigris, margine lacero.*
Agaricus fimetarius. Sp. pl. 1643.
504. *AGARICUS caulescens petiolo cylindraceo albo, pileo semiovato conico sordido, margine integro, lamellis nigris.*
Agaricus separatus. Sp. pl. 1643.
505. *AGARICUS caulescens, petiolo crassiusculo, pileo plano sordido, lamellis albis.*
 Fl. fuec. n. 1221.
506. *AGARICUS caulescens, petiolo longo cylindraceo albo, pileo hemispharico sordido, umbilico prominente, lamellis albis.*
Agaricus clypeatus. Sp. pl. 1642.
507. *AGARICUS caulescens, petiolo longo, pileo conico cinereo, lamellis albis.*
Agaricus campanulatus. Sp. pl. 1643.
508. *AGARICUS caulescens, petiolo longo cinereo, pileo convexo cinereo, lamellis albis.*
 Fl. fuec. n. 1214.
509. *AGARICUS caulescens, petiolo angusto albo, pileo convexo fusco, umbilico prominente, lamellis niveis.*
 Fl. fuec. n. 1224.

510. AGARICUS *caulescens*, petiolo *crassifusculo brevi*, pileo *hemisphaerico nigro*, lamellis *carneis*,
Fl. fuec. n. 1225.
511. AGARICUS *caulescens*, petiolo *longo albo tunicato*, pileo *convexo albo*, maculis *albis* & *croceis* *adsperfo*, lamellis *albis*.
Fl. fuec. n. 1237.
512. AGARICUS *caulescens*, petiolo *ad basin crassifusculo*, pileo *convexo cinereo*, verrucis & lamellis *albis*.
Agaricus verrucosus. Hudf. fl. an. 613. Lightf. fl. scot. 1012. Afzel. act. holm. 1788. p. 178.
513. AGARICUS *caulescens*, petiolo *cylindraceo albo ad basin crassifusculo*, pileo *plano fusco*, verrucis *albis*, lamellis *sulphureis*.
Fl. fuec. n. 1240.
514. AGARICUS *caulescens*, petiolo *albo rugoso*, pileo *convexo pallido*, verrucis *albo-fuscis*, lamellis *albis*.
Fl. fuec. n. 1239.
515. AGARICUS *caulescens*, petiolo *albo ad basin globoso*, pileo *sanguineo*, verrucis & lamellis *albis*.
Agaricus muscarius. Sp. pl. 1640.
516. AGARICUS *caulescens*, petiolo *longo sensim attenuato cinereo*, pileo *conico croceo*, verrucis *albis* & *croceis*, lamellis *albis*.
Fl. fuec. n. 1238.
517. AGARICUS *acaulis*, *utrimque planifuscus*.
Fl. fuec. n. 1243.

α. Crescit hic ultimus in pino & abiete, perennat in arbori.

arboribus, dum incipiunt emori vel tabescere; reliqui caulescentes & annui variis in locis, vario tempore, præsertim Augusto ingruente, prodeunt, mox pereunt.

§ Fungorum in mensa delicias, τὸ βρώμα τῶν θεῶν, non nisi exteri in Sueciam introduxerunt, qui cibus anceps nec in hunc usque diem Lapponibus notus.

γ. Fungi magis conveniunt alendis muscis, quam hominibus, in Fungis enim deponuntur communiter Muscarum ova, in his excluduntur, per hos occiduntur, præsertim apud Lappones. Paucissimis itaque recensebo Muscarum species vulgatissimas per Lapponiam, ut clarius innotescat earum noxa in hisce oris; reliquas species V. D. in speciali, de insectis Sueciæ, opere describam, in quem finem plus quam mille distinctas species in sola Suecia collegi.

Muscarum sub nomine intelligo insecta Gymnaptera, alis tantum duabus instructa, sub quibus singulis stilus capitulo instructus, squamula munitus collocatur, vulgo divisa in Tabanos, Muscas & Culices.

a. *Musca atra villosa oblonga, pedibus longis, femoribus rubris*; in Lapponia Lulensi deprehensa, minus frequens.

b. *Musca ænei coloris major*. Vide Gæd. met. 1. p. 132. f. 53. fatis vulgaris.

c. *Musca minima atra sanguisuga, alis albis; Culex equinus*. Fn. suec. 1894. est insectum magnitudine pediculi, totum atrum, alis albis, corpore rotundato tenaci. Est vulgatissima per Lapponiam, præsertim equis (apud concionatores, alii enim equos non alunt) & bobus molesta, currens continuo inter pilos citissime, tam parva, ut extra eos vix promineat, distenta semper sanguine hausto.

d. *Musca domestica*. Fn. suec. 1833. Vid. Jonst. insect. tab. 8. & Aldr. inf. tab. 2. f. 10. In Lapponia

ponia minus nota, at in Finmarkia mari septentrionali adjacentē, fere replet domos & tegit fenestras mense Julio, & vix permittit homini commodam ciborum adsumptionem. Hæc fugatur & occiditur Agarico (§ 515), qui in frustula conficius, lacti miscetur & in fenestra exponitur, cujus unica guttula adsumpta, arsenici instar, pereunt muscæ.

- e. *Oestrum bovinum, cauda alba; Afilus gibbosus*. Fn. suec. 1909. est musca magna, Tabano similis, oblonga, teretiuscula, atra, villosa, in ventre duobus annulis caudæ proximis albis instructa, alæ pallide testaceæ, frons barbata albida.
- f. *Oestrum bovinum, ventre croceo*; antecedenti quoad structuram exacte simile est, sed venter maxima ex parte fulvus, reliquo corpore atro. Hoc & antecedens Oestrum vexat per æstatem boves Novaccolarum, deponit sua ova in dorso pecudum, quæ sub cute accrescunt in magnitudinem glandis, per hyemem subsistunt, sequente Junio ex aurelia sua prodeunt evolantque. Macer bos pluribus oncratur, quam pinguis, & morbus inde ortus dicitur Suecice Broemskula.
- g. *Oestrum rangiferinum lapponicum, ventre fulvo, Oestrus Tarandi*. Fn. suec. 1731. forma gaudet exacte Bombylii, ejusdemque magnitudine, totum quantum hirsutie oblitum. Caput villosum, oculi atrii magni nitidi, regio oculis interjecta nigra & villosa est, sub oculis flava. Collare sat magnum & villosum, antice & postice flavum media parte nigrum, cinguli instar. Venter ova-tus, ad basin flavus, totus deinde fulvus seu e flavo rufescens. Alæ albæ, diaphanæ, dorso incumbentes, duæ. Femora nigra, tibiæ & pedes pallidi, qui quinque internodiis constant, armati unguibus duobus acutis, quibus singulis squamula subjicitur. Caudam pro lubitu exferit telescopii instar, quæ variis constat articulis, debilis nullo vulne.

vulnerante instrumento munita. Aurelia ovata est, alba, versus os nigra. Hæc musca notissima est rangiferis, ex quorum dorso prodit circa initium Julii, tumque deponunt rangiferi crines, qui omnes in dorso fere erecti conspiciuntur; insectum hoc volitat per totum diem supra dorsum Rhenonis cauda exserta, in cujus apice, parum incurvata cauda, tenet parvulum album ovum, vix magnitudine seminis sinapis, cumque in perpendiculari linea supra dorsum rangiferi quiescentis existit, dejicit ovulum, quod usque ad cutem inter surrectos tum crines delabitur, quo cum pervenerit, calore naturali & transpiratione rangiferi excluditur, exclusum lente rodit, usque dum intra cutem perveniat, ubi in loco aptissimo inter gradum frigoris & caloris medio vivere potest, persistit per totam hyemem, accrescit in magnitudinem glandis quercinæ & redeuntibus diebus canicularibus prodit & evolat. Hisce onerantur præsertim pulli post primam hyemem, singulis sæpe insident sex, octo vel plures, quæ continuo rodendo, succumque in suum nutrimentum attrahendo, ita emaciant pullos, ut tertia fere pars eorum ex hisce insectis moriatur. Adultiores licet rarioribus minusque confluentibus tuberculis contaminentur, mire tamen læduntur, excrucianturque. Postquam evolavit semel œstrum, contrahitur quidem foraminulum, attamen semper retinet foveolam & cicatricem, quibus coria contaminata ubique videre licet. Obstupui sane cum viderem magnam istam antipathiam & sympathiam inter rangiferum & œstrum, quam posuit Summus Artifex. Ovis enim prægnans œstrum tota die per montes, præcipitia, convalles & Alpes sequitur rangiferum, unice intentum ut ova sua in dorsum rangiferi deponat; & ne frigore in frigidis hisce Alpibus periret, totum hirsutie obduxit Creator.

Rangi-

Rangiferi contra, si vel mille in uno eodemque sint collecti grege, continuo calcitrant, sternunt, & jaſtant corpus, dum unica modo inermis debilis minima talis supervolitat muſca, nec quiſcunt ullo momento, niſi poſt illius diſceſſum, ut ſi quoddam ovum in ipſorum dorſum decideret, mox idem ejicerent; per integros dies æſtivos petunt nive perennante obductos montes, incedunt, ſi abſque cuſtode oberrant, ſemper vento contrario citiſſime, ne muſca hæc proſequatur eos; vix audent per integrum diem calidum edere, ſed ſemper auribus erectis, oculiſque attentis, num adſit muſca, obſervant. Muſca vero eos, quamdiu poteſt, proſequitur, uſque dum præ laſſitudine in ipſam sæpe nivem decidat, at ibi cum quieverit, viridem lectum, ſi queat, petit, mox ad priores amores vertit animum. Heu quam diverſis vulnerat Cupido ſagittis, quam diverſis effectis & exacte iſdem, quibus quondam, ut

Ovidius, Metam. lib. 1. v. 468.

Déque ſagittifera, prompſit duo tela, pharetra
Diverſorum operum: facit hoc, fugat illud amorem,
Quod facit auratum eſt & cuspide fulget acuta,
Quod fugat obtuſum eſt & habet ſub arundine
plumbum.

Protinus alter amat, fugit altera nomen amantis.

Quæ noxa ab hocce infecto producat in Lapponia, patet inde.

Rangiferorum juniorum tertia vel quarta pars perit per Erucas hujus Inſecti, morbo Lapponibus dicto *Curbma*.

Laceſſit dein rangiferos, ut vix per æſtatem edere poſſint; alias maxime pingueſcerent & accreſcerent. Unde nec tantis oneribus trahendis ſufficiunt rangiferi caſtrati ſeu tauri, nec tantam copiam lactis præbent feminæ rangiferorum.

Coria

Coria tandem mire læduntur & contaminantur hisce verrucis.

Ne destruant rangiferos œstra per æstatem, debent Lappones omnes ptere Alpes, præcipue diebus canicularibus, licet remoti ab illis habitarent per viginti milliaria Suecica.

Falsum esse, quod retulit Z. P. quondam Lindero, vide ejus tr. de luc venerca, p. 11. quod nempe rangiferi omni anno laborarent variolis, patet ex data historia.

k. *Oestrus rangiferinum lapponicum*, ventre nigro; *Oestrus nasalis*. Fn. suec. 1732. antecedenti simillimum, at totum nigrum, minus hirsutum, pectore flavo; rarius occurrit.

i. *Tabanus vulgaris griseus*, incisuris dorsi macula trigona albicante notatis. *Tabanus bovinus*. Fn. suec. 1882. vide Jonst. tab. 8. Ald. tab. 2. figura inter 2 & 3. In Finmarkia vulgaris. Cum cornua rangiferorum vernali tempore polypi instar mollia excrescant, vulnerantur ab hoc insecto, ut sanguis guttatim exstillet, unde sæpe rami monstrofi evadunt in iisdem cornibus adultis.

k. *Tabanus flavus*, *Tabanus tarandinus*. Fn. suec. 1884. rarior est.

l. *Tabanus cinereus nebulosus*, *Tabanus cæcutiens*. Fn. suec. 1888. Musca bipennis pulchra, alis maculis albis amplis pictis. Raj. inf. 272. satis vulgaris est.

m. *Culex vulgaris*, *Culex pipiens*. Fn. suec. 1890. quem Swammerdam egregie adumbravit; magnitudine est grani fecalini, colore cinerco-nigricante, pedes ejus longi setarum instar tenues, rostrum prominet styli instar, alæ pallidæ, nitidæ venis subtilissimis. Crederem hanc speciem nullibi terrarum in tam immensa copia prostare, ac in sylvis Lapponiæ, ubi de multitudine vel eum pulvere terræ certat, circumvolitans continuo quodam tinnitu & tædiofo, faciem, pedes & manus

manus hominum infestans; necesse tamen ipsi est, antequam sanguinem hauriat, parum obambulare porumque quærere, ut rostrum inferere possit, quo labore dum occupatur frustra que varia loca tenrat, abigitur facilius. Vix requiem concedit hæc species peregrinanti per noctes tædioso alarum suarum sono, nec de die calidissimo, nisi ventus sit adversus, quocum difficilius luctari potest; si manum nudam exferas, mox legio adest, quæ eam occupans nigro tegit colore, quam si abstergas manu altera totamque cohortem occidas, vix absterfisti, quin totidem alii in priorum jam successerint locum; vix tibi datur respiratio libera, nares enim & fauces intrant. Novaccolæ, qui sub dio laborare coguntur, secum semper ducunt cornu bubulum, cingulo adpensum, in quo pix liquida cum cremore lactis mista servatur, unguenti instar, qua manus & faciem inungunt omnes, Viri, Feminæ, Virgines atque licet cosmetico, ut ab hisce solis culicibus sese defendant. Lappo in deserto constitutus semper Agaricum (§ 517.) foco suo imponit, qui ignem retinet & absque flamma copiosum fumum per casam undique dispergit. Immo fungi ejusdem fumus abigit & æstra a rangiferis, hinc videbis in sylvis bis de die redeuntes ad casam rangiferos, se in terram prosternere, dum pastor mox fungos hos accensos collocat ab ea regione, unde ventus oritur, quo fumus dispergatur per gregem; rangiferi placide hunc fumum excipiunt, ruminant (licet hoc neget Schefferus) & fere obdormiunt, qui alias continuo quatunt caput, ne muscæ cornua mollia adhuc perforent, attamen observabis, adhibito licet omni studio, punctis sanguineis notata cornua, seu tenuibus foraminulis perforata ab insectis, atque stillantem sanguinem ex hirsutis tum cornibus.

n. *Culex alpinus*; *Culex pipiens*. Fn. suec. 1890.
ante-

antecedenti fatis similis, eodem autem longe major, æquans magnitudine granum tritici, corpore est cinereo nigricante, cinctus quasi sex vel octo fasciis a prona ventris parte dorsum versus ascendentibus; alæ ejus albidæ sunt, vasis cineris instructæ, nitentes & luci objectæ rubedinem quandam reflectentes; pectus præsertim a parte prona villosum est, & femora ac tibiæ annulis albis cinctæ. Hæc musca primariam suam sedem in Alpium convallibus & ad latera earundem posuit, licet & in sylvis Lapponiæ & in Suecia non ignota sit. Minor tamen ubique copia earum observatur, nec tanto commilitonum numero stipata impetus facit, attamen antecedenti longe audacior & promptior; non enim quærit poros hæc, sed mox, & quidem pedibus in cutem nondum bene infixis, vulnerat & aciculæ instar pungit, faciemque magis infestat, nec adco facile abigi potest.

- o. *Culex lapponicus minimus*. *Culex pulicaris*. Fn. suec. 1892. *Knort* Lulensibus; *Swidknotten* Novaccolis. *Meckere* Lapponibus. Est musca minima, vixque femine ocymi major, longitudine vix lineam æquans, angusta, pectus cinereo-cærulefcens, frons albicans, oculi nigri, alæ pellucidæ, venter oblongus cinereus, pedes nigri, at secundus a femore articulus albus; postica pars pectoris a tergo albicat, cornua simplicia, tenuissima, ala altera alteri incumbit, ut incedentem si videas, unica modo in conspectum cadat, quæ parum versus apices dehiscunt. Circa occatum solis in pratis humidiusculis vel juxta fluvios videbis horum gregem c longinquo constitutus, ac si esset densa nebula, sique ad eos perveneris, vix spiritum attrahere poteris, quin isti cum acre nares & fauces repleant. Minus quam antecedentes in pugnam proni sunt, attamen molesti cursu continuo & titillante per faciem atque

atque manus, & quodsi mordeant, licet minus sentiantur, relinquunt post se maculam rubram, quasi a morfu pulicis productam. Præcedentes muscas motu continuo manuum abigere quodammodo possumus, has autem nullo modo, tam ob copiam, quam quoniam fere visu destituuntur; si quis lintea candida veste indutus incedat, ista mox ab harum obsessioe nigra erit; si nigrae vero sint vestes, eas minus curant. Has muscas fumo Tabaci, ut & antecedentes duas, abigunt Lappones. Plures enumerare superfedeo, in solo nostro septentrione plusquam septuaginta distinctas species muscarum collegi & descripsi, de his & iis forte alibi plura.

Linder de venenis p. m. 177. illud equidem de Lapponibus, gente per veneficia sua quondam infami, a *Cel. Rudbeckio* in peregrinatione lapponica observatum, nil aliud in sceleribus suis componendis adhibere illos præter Fungos quosdam rubeos variegatos (§ 515.) lactescentes, qui pro ea, quam omnis fere lactescens planta continet, acredine, suam videntur facile indolem prodere. *Hæc ille.* De qua observatione aliquoties quæsi *Cel. Rudbeckium*, qui autem nihil ejus sibi notum esse respondit. Creditur per totum fere terrarum orbem, nullam gentem lapponica magis veneficam existere, nullamque magis arte incantandi instructam hac simplicissima. Ego autem, si mihi fides sit, sancte adsevero, me nullam gentem lapponica vidisse magis innocentem. Lappones eandem de exteris sœvent opinionem, ac nos de ipsis, longèque magis nostra timent incantamenta, quam nos istorum. Origo hujus famæ videtur adscribenda moribus & generi vivendi, quod Lapponibus cum orientalibus gentibus, a quibus absque controversia originem duxerunt, commune; promovit vita sylvestris hanc suspicionem, auxit eandem

idol.

idololatria quondam in Lapponia recepta, confirmarunt tympana Lapponum magica dicta, quæ tesserae instar vel fortis, superstitioni magis quam maligni, consulunt venatum piscatumve ituri.

Agaricus (§ 487.) autumnno colligitur & exsiccat, e quo frustulum laquearibus, quæ per hyemem capiendis sciuris exponuntur, inserunt, quo sciuri prædæ instar allecti occiduntur, quibus nihil hocce fungo gratius. Pelles sciuri per æstatem rubræ sunt & vilipenduntur, per hyemem autem cinerei coloris & exoptatæ, quæ hic majori in copia adquiruntur, quam facile in ulla alia provincia & dividentur sub nomine *gröwærk*, qui laquearibus vel arcu & sagittis obtusis occiduntur.

518. BOLETUS *magnus augusti mensis*. Dill. giff. 188.

Boletus bovinus. Sp. pl. 1646.

α. In sylvis, licet minus frequens.

519. BOLETUS *caulescens, pileo utrimque planiusculo, perennis*.

Boletus perennis. Sp. pl. 1646.

α. In sylvis frequens.

β. Est totus grisei vel testacei coloris; *petiolus* crassitie pennam anserinam æquat, quatuor vel sex lineas altitudine; *pileus* planus est, & totus testacei obsoleti coloris, diametro unciam unam, crassitie vix lineam attingens, subtus porosus. Hic, ut alii caulescentes, non fugax est, sed per integrum annum durat, rigidus & tenax instar Agarici Dillenii. Si radicem quæras, communiter sub terra reperies ramuli arboris frustulum putridum, e quo enascitur singularis hæc species.

520. BO-

520. BOLETUS *luteus*. Sp. pl. 1646. Dill. giff. 188. Raj. fyn. 10.

α. Et hicce in fylvis non raro obuius.

521. BOLETUS *acaulis, superne convexus inaequalis, betulae insidens*.

Boletus igniarius. Sp. pl. 1645.

α. Ubique in antiquis betulis obfervatur, magnitudine faepe capitis humani.

β. Hoc etiam fungo ad fumum per cafam excitandum, quo fugant culices, utuntur non raro Lappones fylvatici.

522. BOLETUS *acaulis, superne levis, falici infidens*.

Boletus fuaveolens. Sp. pl. 1646.

α. Rarius occurrit hic in falicibus & odore eximio fuaviffimoque pollet.

β. Adolescentes hunc inventum follicite fervant in mafupio ante pubem pendulo, ut gratiorem odorem fpirantes nymphis fuis placeant. O ridicula Venus, tibi, quæ in exteris regionibus uteris caffee & cocholata, conditis & faccharatis, vinis & bellariis, gemmis & margaritis, auro & argento, ferico & cofmetico, faltationibus & conventiculis, mufica & comædiis, tibi fufficit hic folus exfuccus fungus.

523. HYDNA *caulescens, pileo imbricatim tuberculato*.

Hydnum imbricatum. Sp. pl. 1647.

Erinaceus pileolo ampliffimo fusco imbricato. Celf. upf. 20.

Fungus echinatus maximus, umbraculo ampliffimo obfuro & nigricante. Rupp. jen. 1. p. 353.

α. In fylvis dentiffimis occurrit.

524. HYDNA *caulescens, pileo dimidiato*.

Hydnum auriscalpium. Sp. pl. 1648.

C c

Erina-

Erinaceus minimus auriscalpium referens. Celf. upf. 20.

Fungus erinaceus esculentus parvus, pediculo longiore, auriscalpium referens, buxei coloris, in strobilis pini eveniens. Kram. tent. 146.

Fungus erinaceus parvus, pediculo longiore, auriscalpium referens, buxei coloris, in strobilis abietis proveniens. Buxb. hall. 129. t. 129.

- α. Crescit in sylvis densissimis inter folia decidua pini & abietis semicorrupta, copiosius adhuc per Westrobothniam.
- β. Negat hic fungus divisionem fungorum genericam in istos, qui arboribus pileo dimidiato insident fessiles & caulescentes; hic enim durus est, ut *Agaricus*; & caule gaudet, ut *Erinaceus* Dill.

525. LYCOPERDON *subrotundum laceratum dehiscentis.*

Lycoperdon Bovista. Sp. pl. 1653.

Lycoperdon vulgare. Tournef. inst. 563.

Bovista officinarum. Dill. giss. 196.

Fungus rotundus orbicularis. Bauh. pin. 374.

Fungus pulverulentus, dictus Crepitus lupi. Bauh. hist. 3. p. 832.

- α. In Alpibus & sylvis varia magnitudine sese offert.

526. LYCOPERDON *solidum.*

Lycoperdon cervinum. Sp. pl. 1653. conf. Afzel. in act. holm. 1787. p. 266.

Tubera. Bauh. pin. 376. hist. 3. p. 833.

- α. Hoc observavi inter Lule & ipsam Lapponiam in pago Swartlò.

527. BYSSUS *perennis capillacea cinerea tenax petrae innascens.*

Byssus cryptarum. Sp. pl. 1638.

- α. Insolitum hocce vegetabile, licet non intra Lapponiae fines observatum, tamen in itinere meo lapponico

nico inventum commemorare liceat; nobis sese obtulit in Medelpadiæ quadam spelunca Brudnæfberget dicta, quod olim latrones receperit, famigeratissima, ubi ipsi petræ arcte adnascabatur.

- β. Constabat filis tenuissimis, mollibus, cinereis, parum ad viridem colorem accedentibus, topi instar laxè dispositis, longitudine uncialibus, & adeo tenacibus, ut vix digitis detrahi possent fibræ.

528. BYSSUS *perennis pulverulenta rubra, lapidibus innascens.*

Byssus Folitbus. Sp. pl. 1638.

Byssus germanica minima saxatilis aurea violæ martiæ odorem spirans. Mich. gen. 210. t. 89. f. 3.

Folitbos seu lapis violaceus. Schwencf. filec. 382.

Vioesten vulgo.

- α. In sylvis, non adeo rara.

- β. Prodit se facile, cum ruber sit lapis, cui innascitur & sanguine quasi oblinitus, qui si teratur alio quodam duro corpore violæ martiæ odorem saturatum spargit, qui a solo hoc fungo nec a lapide ipso manat.

529. BYSSUS *membranacea aquatica.*

Byssus Flos aquæ β. Sp. pl. 1637.

? *Byssus latissima papyri instar super aquam expansa.*
Raj. fyn. 57.

- α. Occurrit in rivulis exsiccatis, ubi lapides tegit & levi adhibita manu ab iis facile discedit instar frustuli papyri nivæ, minusque tenacis.

530. BYSSUS *gelatinosa fugax terrestris.*

Tremella Noctoc. Sp. pl. 1625.

Noctoch cinisstonum & *Paracelsi.* Geoffr. act. par. 1708. p. 228. & Reaum. act. par. 1722. p. 121.

Linkia terrestris gelatinosa membranacea vulgatissima ex pallido & *virescente fulva.* Mich. gen. 126. t.

67. f. 1.

Ulva terrestris pinguis & *fugax*. Raj. syn. 64.

Butyrum magicum & *fragmentum nimbi*. Suecis.

α. Crescit circa fimeta Novaccolarum.

531. BYSSUS *gelatinosa fugax, junipero innascens.*
Tremella juniperina. Sp. pl. 1625.

α. Post pluvias eam juniperis insidentem sæpe reperi in Laponiæ sylvis; obscure fulva est, sæpe ramosa, gelatinæ instar mollis, ut vix digitis tangi queat fragilis, at post aliquot dies, si cœlum siccum & calidum sit, in crustam atram membranaceam & nigram fatiscit.

β. De hujus mirabili usu in sopiendis variis doloribus, arthriticis præcipue, consulas Ephem. nat. curios. annos primos.

532. BYSSUS *farinacea virescens, aquæ inspersa.*
Byssus Flos aquæ. Sp. pl. 1637.

α. In lacubus, & præsertim aquis stagnantibus emergit hæc byssus diebus canicularibus e fundo, sese aquæ miscet ejusque summam regionem petit, farinæ instar grossioris viridis. Tali modo sæpe integer lacus viridi tingitur colore, & Sueci dicunt aquam eo tempore florere, Byssusque hæc vocatur *flos aquæ*; ut ante penultima species aliis, *flos cali*.

533. BYSSUS *filamentosa, fugax, alba, putrescentibus innascens.*

Mucor crustaceus. Sp. pl. 1656.

Botrytis non ramosa alba seminibus rotundis. Mich. gen. 212. t. 91. f. 3.

Mogel. Suecis.

α. Ubique in rebus domesticis putridis.

534. MUCOR *granulis filamentosis fugacibus, putrescentibus innatus.*

Mucor septicus. Sp. pl. 1656. Afzel. obs. 11.

Mucor

- Muccr vulgaris capitulo lucido per maturitatem nigro, pediculo griseo.* Mich. gen. 215. t. 95. f. 1.
- α. Vide figuram *Sterb. de fungis*, tab. 31.
- β. Cum antecedenti vulgatissimum est vegetabile, eodemque apud nos nomine gaudet.
- γ. Fuere & aliæ hujus generis species plures, quas examinare omnes, nec oculi, nec otium, nec tempus mihi permisere.

LITHOPHYTA.

535. SPONGIA *ramis teretibus obtusis.*
Spongia lacustris. Syl. nat. v. 1. 1299.
Spongia ramosa fluviatilis. Raj. syn. 30. hist. 81.
- α. In fluvio Tornoensi copiose, intra ipsos tamen Lapponiæ fines visa nobis non fuit.
536. SERTULARIA *ramis teretibus, articulis cylindræis lapideis, æqualibus.*
Corallina. Bauh. hist. 3. p. 799. 2.
Muscus coralloides, squamulis loricatus. Bauh. pin. 364.
- α. Ad littora maris septentrionalis concharum & cochlearum testis innata rejicitur.
- β. Sub aqua tenax est, & arcte cohærentibus constat articulis, qui mediante nervo articulos perforante connexi; at siccata fragilis fit nervus, singulique articuli non cohærentes amplius a se invicem recedunt ad contactum digiti.

537. ISIS *nuclei juglandis figura.*

α . Copiose ad littora maris septentrionalis rejecta legitur.

β . Est magnitudine & figura nuclei juglandis, nivea, tuberculis prominentibus undique, & obtusis obvallata.

ANIMUS AD SYLVAS ET SUA LUSTRA REDIT.

I N D E X.

Numerus Paragraphum denotat.

A BIES.	347	<i>Aloides.</i>	222
<i>Abies.</i>	346	<i>Alopecurus.</i>	37. 38
<i>Accipitrina.</i>	261. 281. 287	<i>Alsinanthemos.</i>	139
<i>Acetosa.</i>	130-132	<i>Alsinastrum.</i>	156
<i>Acetosella.</i>	131	<i>Alfinae.</i>	186. 187
<i>Achillæa.</i>	311	<i>Alfinae.</i>	2. 6. 9. 57. 65. 72.
<i>Aconitum.</i>	221		78. 128. 139. 157.
<i>Aconitum.</i>	155. 217		183. 188-193. 249
<i>Acopa.</i>	80	<i>Alfinella.</i>	157
<i>Acorus.</i>	16	<i>Alfinesformis.</i>	57
<i>Acrosticum.</i>	380. 383	<i>Alsinoides.</i>	57
<i>Actæa.</i>	217	<i>Alyssum.</i>	76. 254
<i>Adiantum.</i>	395	<i>Amarella.</i>	94
<i>Agaricus.</i>	471-517	<i>Anacampteros.</i>	378
<i>Agrostis.</i>	45. 46	<i>Anagallis.</i>	10
<i>Aira.</i>	47-50. 54	<i>Anchusa.</i>	73
<i>Aizoon.</i>	222	<i>Andromeda.</i>	163-166
<i>Alchemilla.</i>	66. 67	<i>Androsace.</i>	78
<i>Alectorolophus.</i>	243	<i>Androsace.</i>	88
<i>Alga.</i>	459. 460	<i>Anemone.</i>	223
<i>Algoides.</i>	321	<i>Angelica.</i>	101. 102
<i>Alisma.</i>	138	<i>Anguina.</i>	320
<i>Alisma.</i>	304. 305	<i>Anonymos.</i>	90
<i>Allium.</i>	111*	<i>Anthemis.</i>	309
<i>Alni effigie.</i>	199	<i>Anthericum.</i>	136. 137
<i>Alnus.</i>	340	<i>Anthoxanthum.</i>	39
<i>Alnus.</i>	92	<i>Antirrhinum.</i>	243
<i>Aloe.</i>	222	<i>Aparine.</i>	58
<i>Aloëfolia.</i>	222	<i>Aparine.</i>	76

I N D E X.

<i>Apium.</i>	107	<i>Borrago.</i>	77
<i>Aponogeton.</i>	321	<i>Botrytis.</i>	533
<i>Arabis.</i>	257	<i>Bovista Officinarum.</i>	525
<i>Arachus.</i>	269. 270	<i>Brassica.</i>	265
<i>Arbutus.</i>	161. 162	<i>Britannica.</i>	129
<i>Archangelica.</i>	101	<i>Bromos herba.</i>	27
<i>Arenaria.</i>	188. 189	<i>Bromus</i>	27-29
<i>Arenaria.</i>	190	<i>Brunella.</i>	238
<i>Arnica.</i>	304. 305	<i>Bryum.</i>	396-404
<i>Artemisia.</i>	297	<i>Buglossum.</i>	73. 76. 77
<i>Arum.</i>	320	<i>Bursa Pastoris.</i>	252. 254
<i>Arundo.</i>	41-44	<i>Butomus.</i>	159
<i>Asperugo.</i>	76	<i>Butyrum Magicum.</i>	530
<i>Asperula.</i>	59	<i>Byssus.</i>	527-533
<i>Asphodelus.</i>	136	<i>Cacalia.</i>	303
<i>Asplenium.</i>	388	<i>Casar inter herbas.</i>	79
<i>Aster.</i>	307	<i>Calceolus.</i>	221. 318. 319
<i>Aster.</i>	308	<i>Calla.</i>	320
<i>Astragalus.</i>	267	<i>Callitriche.</i>	2
<i>Atriplex.</i>	377	<i>Caltha.</i>	227
<i>Atriplex</i>	93	<i>Caltha.</i>	304
<i>Aucuparia.</i>	200	<i>Camarinna.</i>	379
<i>Avena.</i>	30. 31	<i>Cameraria.</i>	57
<i>Auricula muris.</i>	282	<i>Campanula.</i>	83-85
<i>Azalea.</i>	89. 90	<i>Campanula.</i>	250. 279
<i>Barba Capræ.</i>	201	<i>Cannabina.</i>	237. 294
<i>Barbaræa.</i>	264	<i>Cannabinastrum.</i>	237
<i>Bartfia.</i>	246	<i>Cannabis.</i>	237
<i>Batrachium.</i>	228	<i>Cardamine.</i>	258-260
<i>Bellidioides.</i>	310	<i>Carduus.</i>	292. 293
<i>Bellis.</i>	310	<i>Carduus.</i>	291
<i>Betula.</i>	340-342	<i>Carex.</i>	322-339
<i>Bidens.</i>	294	<i>Carui.</i>	105
<i>Bifolium.</i>	316	<i>Caruifolia.</i>	100
<i>Bistorta.</i>	152	<i>Carum.</i>	105
<i>Blitum.</i>	93	<i>Carum.</i>	100
<i>Boletus.</i>	518-522	<i>Caryophyllata.</i>	215. 216
		<i>Caryo-</i>	

I N D E X.

<i>Caryophyllus.</i>	64. 170. 171.	<i>Corymbia.</i>	263
	187. 192	<i>Consolida.</i>	238
<i>Cassida.</i>	239	<i>Convallaria.</i>	112-114
<i>Cerastium.</i>	192. 193	<i>Convolvulus.</i>	154
<i>Cerastus.</i>	198	<i>Conyza.</i>	307. 308
<i>Ceratocephalus.</i>	294	<i>Corallina.</i>	439. 536
<i>Cerefolium.</i>	104	<i>Coralloides.</i>	437
<i>Chærophyllum.</i>	104	<i>Corallorbiza.</i>	315
<i>Chamæcistus.</i>	90	<i>Corispermum.</i>	2
<i>Chamædrys.</i>	8. 215. 246	<i>Cornus.</i>	65
<i>Chamælea.</i>	140	<i>Coronopus.</i>	63
<i>Chamæmelum.</i>	309	<i>Cotyledon.</i>	176
<i>Chamæmorus.</i>	208	<i>Cracca.</i>	268-270
<i>Chamænerion.</i>	146-150	<i>Cratægus.</i>	199
<i>Chamæpericlymenum.</i>	65	<i>Crepis.</i>	286
<i>Chamærhododendros.</i>	89. 90	<i>Crista Galli.</i>	241. 248
<i>Chamærubus.</i>	206. 208	<i>Cruciata.</i>	59. 60
<i>Chamætaxus.</i>	379	<i>Cucubalus.</i>	180-182
<i>Chameleagnus.</i>	373	<i>Cuminum.</i>	100. 105
<i>Chamomilla.</i>	309	<i>Cynobatos.</i>	202
<i>Chara.</i>	469	<i>Cyperella.</i>	17. 126
<i>Cheiranthus.</i>	264*	<i>Cyperoides.</i>	324. 326. 329.
<i>Chenopodium.</i>	93		330. 333-335. 338.
<i>Christophoriana.</i>	217		339
<i>Chrysanthemum.</i>	310	<i>Cyperus.</i>	17
<i>Chrysanthemum.</i>	304	<i>Cypripedium.</i>	318. 319
<i>Chrysofplenium.</i>	151		
<i>Cicer.</i>	268	<i>Damaſonium.</i>	138
<i>Cicuta.</i>	103	<i>Daphne</i>	140
<i>Cicutaria.</i>	103	<i>Daphnoides.</i>	140
<i>Circæa.</i>	3	<i>Daucus.</i>	100
<i>Cirſium.</i>	291. 292	<i>Dens Leonis.</i>	280. 283
<i>Cistus.</i>	160	<i>Dentaria.</i>	315
<i>Clinopodium.</i>	246	<i>Dianthus.</i>	170
<i>Clymenum.</i>	271	<i>Diapensia.</i>	88
<i>Cochlearia.</i>	256	<i>Doronicum.</i>	304. 305
<i>Comarum.</i>	214	<i>Dortmanna.</i>	279
<i>Conſerva.</i>	456	<i>Draba.</i>	254. 255
			<i>Draba</i>

I N D E X.

<i>Draba.</i>	257	<i>Filipendula.</i>	14
<i>Draconitum.</i>	320	<i>Filix.</i>	380. 382-387
<i>Dracunculus.</i>	320	<i>Filum maritimum.</i>	459
<i>Drosera.</i>	109. 110	<i>Fœniculum.</i>	343
<i>Dryadæa.</i>	215	<i>Fragaria.</i>	209
<i>Dryas.</i>	215	<i>Fragaria.</i>	111. 207
<i>Dryopteris.</i>	387	<i>Fraugula.</i>	92
		<i>Fucus.</i>	459-468
<i>Echioides.</i>	73. 77	<i>Fucus.</i>	458
<i>Echium.</i>	74. 75	<i>Funguli.</i>	455
<i>Elatine.</i>	156	<i>Fungus.</i>	523-525
<i>Elichrysum.</i>	298. 302		
<i>Elymus.</i>	34	<i>Gale.</i>	373
<i>Empetrum.</i>	379	<i>Galeopsis.</i>	237
<i>Epatica.</i>	108	<i>Galium.</i>	58-61
<i>Epilobium.</i>	146-150	<i>Gallion.</i>	60. 61
<i>Equisetum.</i>	390-394	<i>Gentiana.</i>	94-96
<i>Equisetum.</i>	1. 469	<i>Gentianella.</i>	94. 95
<i>Erica.</i>	141	<i>Geranium.</i>	266
<i>Erica.</i>	163-165. 379	<i>Geum.</i>	216
<i>Erigerum.</i>	307. 308	<i>Geum.</i>	175
<i>Erigerum.</i>	296	<i>Gladiolus.</i>	279
<i>Erinaceus</i>	523. 524	<i>Glaucoides.</i>	128
<i>Eriophorum.</i>	22-24	<i>Glaux.</i>	72
<i>Eruca.</i>	262. 264	<i>Glaux.</i>	128
<i>Ervum.</i>	268	<i>Gnaphalium.</i>	298-302
<i>Erysimum.</i>	263. 264	<i>Gramen.</i>	328
<i>Erysimum.</i>	261	<i>Alopecuro simile.</i>	
<i>Esula.</i>	220		47
<i>Euphorbia.</i>	220	<i>alpinum.</i>	48
<i>Euphrasia.</i>	246. 247	<i>Anthoxaunthon.</i>	39
		<i>aquaticum.</i>	37
<i>Fagopyrum.</i>	154	<i>Arundinaceum.</i>	
<i>Festuca.</i>	28. 29		42. 44
<i>Festuca.</i>	27. 30. 49. 55. 56	<i>Avenaceum.</i>	27. 28.
<i>Filago.</i>	298. 300		30. 31. 36. 49
<i>Fibula.</i>	380. 383	<i>Briza.</i>	29
<i>Filipendula.</i>	201	<i>Buſonium.</i>	122
		<i>Gra-</i>	

I N D E X.

<i>Gramen Caninum.</i>	33	<i>Gramen tomentosum.</i>	23
<i>Caryophyllatum.</i>		<i>Tomeutarium.</i>	22.
	338		23
<i>cristatum.</i>	55	<i>Typoides.</i>	25. 26
<i>Cyperoides.</i>	17. 323.	<i>Graminifolia.</i>	253
	324. 326. 331.	<i>Grossularia.</i>	97-99
	333. 335. 339	<i>Gruinalis.</i>	266
<i>Eriophorum.</i>	22	<i>Gypsophila.</i>	171
<i>floridum.</i>	187		
<i>fluviatile.</i>	38	<i>Hedera.</i>	91
<i>foliis Junceis.</i>	55	<i>Helichrysum.</i>	302
<i>hirsutum.</i>	123. 124.	<i>Heliotropium.</i>	74. 75
	126	<i>Helleborine.</i>	314. 318
<i>Junceum.</i>	64. 120.	<i>Helleboro-Ranunculus.</i>	226
	121. 133. 134	<i>Helleborus.</i>	226
<i>Juncoides.</i>	23	<i>Helxine.</i>	154
<i>latifolium.</i>	124	<i>Hepatica.</i>	422. 424
<i>leucanthemum.</i>	187	<i>Hepaticoides.</i>	425
<i>lohiaceum.</i>	32	<i>Herba Cervi.</i>	215
<i>Luzula.</i>	17. 126	<i>facie Auriculæ Mu-</i>	
<i>Mariæ Borussorum.</i>		<i>ris.</i>	192
	53	<i>facie Pyrolæ.</i>	355
<i>montanum.</i>	36. 45	<i>Paris.</i>	65. 155
<i>nemorosum.</i>	48.	<i>Sophia.</i>	261
	122. 123	<i>Trientalis.</i>	139
<i>nodosum.</i>	54	<i>Herminium.</i>	317
<i>offisfragum.</i>	136	<i>Hermodaetylus.</i>	139
<i>paniculatum.</i>	51.	<i>Hieracium.</i>	281-287
	53. 54. 56	<i>Hieracium.</i>	288
<i>Parnassi.</i>	108	<i>Hippophae.</i>	372
<i>Phalaroides.</i>	47	<i>Hippuris.</i>	1
<i>pratense.</i>	22. 39.	<i>Hippuris.</i>	469
	51. 52. 54	<i>Holcus.</i>	53
<i>serotinum.</i>	46	<i>Hydna.</i>	523. 524
<i>Sparteum.</i>	40. 43.	<i>Hydnum.</i>	523. 524
	55. 56	<i>Hydropiper.</i>	156
<i>spicatum.</i>	135	<i>Hyoscyamus.</i>	87
<i>sylvaticum.</i>	35	<i>Hypericon.</i>	275
		<i>Hype-</i>	

I N D E X.

Hypericum.	275	<i>Lichen.</i>	422-424
Hypnum.	403. 405-412	<i>Lichenastrum.</i>	425
Hypochoeris.	288	<i>Lichenoides.</i>	428. 429. 431. 433-441. 444. 445. 447. 450-452
<i>Imperatoria.</i>	101. 102	<i>Ligusticum.</i>	107
<i>Folios.</i>	528	<i>Liliago.</i>	112
<i>Iris.</i>	16	<i>Lilium convallium.</i>	112.
<i>Isis.</i>	537		113
<i>Fucca.</i>	222	<i>Limnopoëce.</i>	1
<i>Funcago.</i>	134. 135	<i>Limofella.</i>	249
<i>Funcellus.</i>	19. 21	<i>Linagrostis.</i>	22-24
<i>Funcifolia.</i>	253	<i>Linkia.</i>	530
<i>Funcoides.</i>	119. 126	<i>Linnæa.</i>	250
<i>Funcoidi affinis.</i>	133	<i>Linum marinum.</i>	459
<i>Juncus.</i>	114-127	<i>Lithospermum.</i>	73
<i>Juncus.</i>	17-20. 23. 24. 133.	<i>Lithospermum.</i>	74. 75
	159	<i>Littorella.</i>	64
<i>Jungermannia.</i>	425-427	<i>Lobelia.</i>	279
<i>Juniperus.</i>	376	<i>Lolium.</i>	32
<i>Labrusca.</i>	206	<i>Lunaria.</i>	389
<i>Ladanum.</i>	237	<i>Lupulus.</i>	373
<i>Lanium.</i>	237	<i>Lychnis.</i>	90. 171. 180-185
<i>Lapathum.</i>	129. 131	<i>Lycoperdon.</i>	525. 526
<i>Lappula.</i>	3	<i>Lycopodium.</i>	416. 421
<i>Lathyrus.</i>	271	<i>Lycopsis.</i>	77
<i>Laurcola.</i>	140	<i>Lyfimachia.</i>	81. 82
<i>Ledum.</i>	160	<i>Lyfimachia.</i>	4. 146-149. 197. 239
<i>Ledum.</i>	89. 163	<i>Lythrum.</i>	197
<i>Lemna.</i>	470	<i>Marchantia.</i>	422-424
<i>Lentibularia.</i>	14	<i>Matricaria.</i>	309
<i>Lenticula.</i>	2. 470	<i>Melampyrum.</i>	240
<i>Lenticularia.</i>	470	<i>Mcclandryum.</i>	182
<i>Leontodon.</i>	280. 281	<i>Melica.</i>	36. 54
<i>Lencanthemum.</i>	310	<i>Menyanthes.</i>	80
<i>Leucojum.</i>	257. 279	<i>Menyanthoides.</i>	249
<i>Leuconymphaea.</i>	219		<i>Meso-</i>
<i>Lichen.</i>	428-457		

I N D E X.

<i>Mesomora.</i>	65	<i>Muscus fistulosus.</i>	434
<i>Mespilus.</i>	199	<i>Islandicus.</i>	445
<i>Militaris Aizoides.</i>	222	<i>Juniperi foliis.</i>	395
<i>Milium.</i>	35	<i>palustris.</i>	408. 413-415
<i>Millefolium.</i>	14. 311. 343	<i>pennatus.</i>	406-408
<i>Mnium.</i>	399. 404. 412-414	<i>Polygoni folio.</i>	399
<i>Mollugo.</i>	58-60	<i>Polytrichoides.</i>	404
<i>Monorchis.</i>	317	<i>pulmonarius.</i>	444. 445
<i>Montia.</i>	57	<i>pyxidatus.</i>	428. 429
<i>Morus norvagica.</i>	208	<i>pyxoides.</i>	428. 432
<i>Mucor.</i>	533. 534	<i>repens.</i>	407
<i>Muscipula.</i>	180	<i>squamosus.</i>	410. 411. 416. 419
<i>Musco fungus.</i>	429. 431. 434. 437. 439. 441	<i>stellaris.</i>	414
<i>Muscoides.</i>	425	<i>terrestris.</i>	396. 407. 416-418. 420. 421
<i>Muscus.</i>	101. 415. 437	<i>tinctorius.</i>	447
<i>albus.</i>	415	<i>Trichoides.</i>	400-401. 402. 414
<i>alpinus.</i>	184. 396	<i>Trichomanis facie.</i>	404
<i>Americanus.</i>	403	<i>Myagro affinis.</i>	263
<i>arboreus.</i>	412. 456. 457	<i>Myagrum.</i>	263
<i>candidus.</i>	437	<i>Myofotis.</i>	74. 75
<i>capillaceus.</i>	395. 398. 401. 402. 414	<i>Myofotis.</i>	192. 193
<i>capillaris tectorum.</i>	397	<i>Myrica.</i>	373
<i>catharticus.</i>	445	<i>Myriophyllum.</i>	343
<i>clavatus.</i>	416-418	<i>Myrrhis.</i>	104
<i>coralloides.</i>	437. 536	<i>Myrtillus.</i>	142-145. 162
<i>corniculatus.</i>	435	<i>Myrtus.</i>	160. 373
<i>coronatus.</i>	398	<i>Napellus.</i>	221
<i>cupressiformis.</i>	439	<i>Nardus.</i>	40
<i>dendroides.</i>	411	<i>Nasturtium.</i>	258-261
<i>denticulatus.</i>	409	<i>Neottia.</i>	315
<i>erebus.</i>	397. 420		<i>Nothoch</i>
<i>filicinus.</i>	405. 406		

I N D E X.

<i>Nosfoch Paracelfi.</i>	530	<i>Phœnix.</i>	32
<i>Nummularia.</i>	81. 250	<i>Picea.</i>	347
<i>Nymphæa.</i>	218. 219	<i>Picris.</i>	283
<i>Ocymoides muscosus.</i>	184	<i>Pilefella.</i>	282. 283
<i>Onobrychis.</i>	267	<i>Pimpinella.</i>	106
<i>Ophris.</i>	315-317	<i>Pinaftella.</i>	I
<i>Ophris.</i>	113	<i>Pinguicua.</i>	11-13
<i>Orchioides.</i>	314	<i>Pinus.</i>	346. 347
<i>Orchis.</i>	312	<i>Pinus.</i>	347
<i>Orchis.</i>	313. 314. 317. 319	<i>Pifum.</i>	272
<i>Orobanche.</i>	315	<i>Pifum Lappenum.</i>	271
<i>Ofinunda.</i>	389	<i>Planta foliis Atoes.</i>	175
<i>Offea.</i>	65	<i>Plantaguinella.</i>	249
<i>Oxalis.</i>	194	<i>Plantaguinoides.</i>	138
<i>Oxycoccus.</i>	145	<i>Plantago.</i>	62-64
<i>Oxys.</i>	194	<i>Plantago.</i>	138
<i>Oxytriphylum.</i>	194	<i>Planta fedo faxatili fimilis.</i>	179
<i>Padus.</i>	198	<i>Plantula Cardamines annu-</i>	260
<i>Palma Chrifti.</i>	312	<i>la.</i>	260
<i>Palmata.</i>	312	<i>Poa.</i>	50. 56
<i>Papaver.</i>	217*	<i>Polemonium.</i>	86
<i>Paris.</i>	155	<i>Poliifolia.</i>	163
<i>Parnaffia.</i>	108	<i>Polygonatum.</i>	114
<i>Pedicularis.</i>	241-245	<i>Polygonum.</i>	71. 152-154
<i>Pedicularis.</i>	246. 248	<i>Polygonum.</i>	I
<i>Pentaphylloides.</i>	111. 210.	<i>Polypodium.</i>	381-387
	211. 214	<i>Polytrichum.</i>	395
<i>Pentaphyllum.</i>	67. 212. 214	<i>Populago.</i>	227
<i>Peplis.</i>	128	<i>Populus.</i>	375*
<i>Perilymenum.</i>	65	<i>Portula.</i>	128
<i>Peribœria.</i>	71	<i>Portulaca.</i>	57. 128
<i>Petajitis.</i>	303	<i>Potamogeto affinis.</i>	321
<i>Phaca.</i>	267*	<i>Potamogeton.</i>	68-70
<i>Phalang. i. m.</i>	136. 137	<i>Potamogeton.</i>	321. 343
<i>Phafeum.</i>	4:4	<i>Potentilla.</i>	210-212
<i>Phleum.</i>	25. 26	<i>Primula.</i>	79
		<i>Provenzalia.</i>	320
		<i>Prunella.</i>	

I N D E X.

Prunella.	238	Sagina.	157. 158
Prunus.	198	Sagitta.	344
<i>Pseudo-Asphodelus.</i>	136. 137	Sagittaria.	344
<i>chamedrys.</i>	8	Salicaria.	197
<i>Helleborus-Ranunculoides.</i>	226. 227	Salix.	348-370
<i>Ligustrum.</i>	198	Sanicula.	11. 175
<i>Orchis.</i>	314. 316	Saponaria.	171
<i>Pulmonaria.</i>	444	Satyrium.	313. 314
<i>Pulsatilla.</i>	223	Saxifraga.	172-179
<i>Pyrola.</i>	167-169	<i>Saxifraga.</i>	151
<i>Pyrola.</i>	108. 139. 314. 355	<i>Sceptrum Carolinum.</i>	243
<i>Quinquefolium.</i>	211. 212.	Scheuchzeria.	133
	214	Schoenus.	17. 323
<i>Radicula aquatica.</i>	262	Scirpus.	18-21
<i>Ranunculoides.</i>	234	<i>Scirpus.</i>	116
<i>Ranunculus.</i>	227*-236	Scutellaria.	239
<i>Ranunculus.</i>	138. 226. 344	Sedum.	195. 196
<i>Raphanus.</i>	262	<i>Sedum.</i>	88. 173. 175. 177-179. 222. 255
<i>Rapistrum.</i>	262	<i>Selaginoides.</i>	421
<i>Rhamnoides.</i>	372	<i>Selago.</i>	420
<i>Rhamnus.</i>	92	Selinum.	100
<i>Rhamnus.</i>	372	<i>Semper vivum.</i>	176. 195
<i>Rhinanthus.</i>	248	Senecio.	296
<i>Rhodia.</i>	378	Serratula.	291. 293
<i>Rhodiola.</i>	378	Sertularia.	536
<i>Rhus myrtifolia.</i>	373	<i>Seseli.</i>	100. 107
<i>Ribes.</i>	97-99	Sibbaldia.	111
<i>Rorella</i>	109. 110	Silene.	183-185
<i>Rosa.</i>	202. 203	Sisymbrium.	261. 262
<i>Rosea.</i>	378	<i>Sisymbrium.</i>	264
<i>Rosmarinus.</i>	160	<i>Sium.</i>	103
<i>Ros solis.</i>	109. 110	<i>Smilax.</i>	113
<i>Rubia.</i>	60	Solanum.	155
<i>Rubus.</i>	204-208	Solidago.	306
<i>Rumex.</i>	129-132	Sonchus.	289. 290
<i>Ruta.</i>	224	<i>Soph a Chirurgorum.</i>	261
		Sorbus.	200
		<i>Sorbus.</i>	199
			Spar-

I N D E X.

Sparganium.	345. * 345	Triticum.	33. 34
<i>Spartium.</i>	43	Trollius.	226
<i>Spartum.</i>	40	<i>Tubera.</i>	526
Spergula.	190. 191	<i>Turritis.</i>	263
<i>Spergula.</i>	157. 189. 249	Tuffilago.	303
Sphagnum.	415	<i>Vaccinia.</i>	142-145. 161.
Spiræa.	201		162
<i>Spiræa.</i>	160	Vaccinium.	142-145
Splachnum.	414*. & seq.	Valeriana.	15
Spongia.	535	<i>Valeriana.</i>	86
<i>Statice.</i>	137	Vallisneria.	371
Stellaria.	158. 186. 187	<i>Vallisneroides.</i>	371
<i>Stellaria.</i>	2	<i>Verbasculum.</i>	79
Stratiotes.	222	<i>Verbesina.</i>	294
Subularia.	253	Veronica.	4-10
<i>Superba austriaca.</i>	170	Vicia.	269. 270
		<i>Vicia.</i>	268. 271
Tanacetum.	295	Viola.	276-278
<i>Telephium.</i>	188. 378	<i>Virga aurea.</i>	306
<i>Tetrahit.</i>	237	<i>Virgaurea.</i>	306
<i>Teucrium.</i>	8	<i>Viti idææ affinis.</i>	163
Thalictrum.	224. 225	<i>Vitis.</i>	97-99. 206
<i>Thee Europæorum.</i>	373	<i>idæa.</i>	142-145. 161.
Thlaspi.	251. 252		162
<i>Thymelæa.</i>	140	Ulmaria.	201
<i>Thysselium.</i>	100	Ulva.	458
Tillæa.	196	<i>Ulva.</i>	530
<i>Tithymalus.</i>	220	<i>Unifolium.</i>	113
Tormentilla.	213	Urtica.	374. 375
<i>Tormentilla.</i>	67	<i>Urtica.</i>	237
Tremella.	530. 531	<i>Urticoides.</i>	375
<i>Trichomanes.</i>	388	Utricularia.	14
Trientalis.	139	<i>Uva ursi.</i>	162
Trifolium.	273. 274	<i>Vulneraria.</i>	86
<i>Trifolium.</i>	80. 194. 209. 211		
Triglochin.	134. 135	Zannichellia.	321
<i>Triphyllides.</i>	273		

N O M I N A P E R E G R I N A.

Æ LTEGRÆS.	228	Distron.	99
Ærenprys.	5		
Acharas.	221	Erdbeeren	209
Achianbotfk.	102		
Ackermurie.	207	Fatno.	101
Almocke.	146	Fattigmans Oerngott.	22
Ankenbullen.	318	Fiælbær.	161
äkerbær.	207	Fiællrapa.	342
äske.	393	Fichten.	346
Aughtia.	198	Finbær.	372
Autia.	198	Flotagræs.	*345
		Förbøn.	213
Beledeksgrafe.	374	Fræken.	393
Betneka murie.	217	Freddags-bioerk.	342
Bengræs.	136		
Betze.	346	Galentära.	311
Bietze.	346	Gappermurie.	204
Blaue Heidelbeer.	143	Galkes.	376
Bioernmossa.	395	Garanas-murie.	161
Bioernstut.	102	Geechen nivo.	22
Birken.	341	Gipper murie.	204
Boskaps missne.	80	Giske.	221
Botfk.	101	Gjete-Tang.	463*
Buris.	297	Gran.	347
		Gribegne.	320
Check.	389*	Güefa.	347
Curfuta.	96	Gumpsepungar.	180
		D d	Hæst-

NOMINA PEREGRINA.

Hæstfibla.	304	Missne.	320
Himmelfgræs.	146	Mobær.	97
Himmelfengel.	95	Mogel.	533
Hindbeeren.	204	Moltebær.	208
Hiortron.	208	Mofarooth.	100
Hirtzwurtz.	215	Mutterwurtz.	305
Hoensebær.	65	Myrkullen.	22
Hoenson.	65		
Hõtme.	142	Notgræs.	279
Jæmna.	416	Oxel.	199
Jerja.	290		
Jert.	100	Pihl.	370
Ilagræs.	136	Pors.	373
Joemo.	130		
Johannes beeren.	98. 99	Rafi.	101
Jøkno.	144	Raune.	200
Juemo.	130	Reen-mossa.	437
		Roeda winbær.	98
Kællerhals.	140	Romfi.	395
Kaff-skiægg.	40	Rothe heidelbeer.	144
Kapmock-fvini.	328	Ryprys.	342
Katt foetter.	302	Rypfter-derphe.	415
Klingrys.	342		
Kowall.	240	Säke.	341
		Sættgræs.	11
Ladich.	145	Serg.	365
Lapphär.	40	Skerre.	342
Lappska ftiarnor.	175	Skirre.	342
Lappskogræs.	328	Smætton.	180
Lappschuh.	221	Smoerbær.	65
Làtoch.	208	Snotter.	208
Leipe.	340	Sou-söll.	468*
Ludin Maria.	99	Sprængoert.	103
		Svalaninòchem.	112
Manna-derphe.	415	Suepp.	375*
Mattara.	60	Supo.	375*
Mioelbær.	162		Sylen-

NOMINA PEREGRINA.

Sylenæbbar.	103	Ulra.	340
		Urtas'.	101
Tachnas.	141	Utterbær.	142
Tættgræs.	11		
Tall.	346	Wachholder.	376
Tanne.	347	Wehka.	320
Taikinai.	97	Weinle mooff.	437
Taiwimurie.	206	Wina Maria.	98
Toghbær.	206	Windgræs.	250
Tota.	290		
		Zerre.	143
Vioesten.	528	Zirre.	143
Vifte.	437		

ERRATA.

P. 224, deleatur totum 264*, & illius in loco inferatur sequens.

264*. CHEIRANTHUS *foliis lanceolatis denticulatis subpubescentibus, pubescentia stellari, caule simplici.*

Cheiranthus erysimoides. Sp. pl. ed. 1. 661. ed. 2. 923.

α. In Herbario Linnæano e Lapponia.

β. *Caulis simplex, vix ramosus.*

Folia radicalia ovalia, petiolata.

Flores sulphurei.

Differt a Ch. *alpino* Linnæi, *erysimoide* Jacquini & *alpino* Jacquini, qui omnes specie inter se distincti sunt, pubescentiâ stellari, nec e pilis simplicissimis, parallelis, adpressis constante. *J. E. Smith.*

P. 282. No. 349, lege 346.

CLARISSIMO VIRO
CAROLO LINNÆO,
MEDICINÆ DOCTORI,
SOCIO ACADEMIÆ CÆS. NATURÆ CURIOSORUM
DIOSCORIDIS SECUNDI AGNOMINE,
POPULARI OPTIMO, AMICO SINE PARI,
CUM
FLORAM LAPPONICAM
EDERET.

CESSENT Hesperidum facunda infomnia,
cessent :

Linnaeus faciem detegit hospitii.
Urbica quos plangit luxata superbia Lappos
Hos monstrat Flora luxuriante frui.
Occipis, o *Noster*, vasti moliminis ausus
Naturæ boreæ regna ferire oculo.
Per niveos montes cumulatos montibus illuc
Itur ubi Chloris delicias posuit.
Scandis, sed fessum quando errat poplite corpus
Vis animi infracto robore sustineat.
Infanos superas colles; mox limina calcas;
Pergis ad aras hinc adproperare Deæ.

Elysiis campis lætaris ; lumina carpis
 Solis inoccidui ; fallitur uda quies.
 Atque inter nivei surgentia littora faxi
 Gaudes multiplicis carbasa ferre Deæ
 Unicus hos primos ignoti flaminis ausus
 Qui stupet is Lappus Ductor & alter adest.
 Munera, amice, refers hæc acris hospitis olim ;
 Illa sed ignaro quam pretiosa refers.
 Sed feret a Doctis meritum sua præmia plausu,
 Nec minor ille foris, nec erit ille domi.
 Quid Floram accuses, hæc quæ Tibi ferta paravit
 Queis vel in orbe unus principe flore nites ?
 Quid lauros dabunt (sed plurimus has canat
 alter)
 Quas Pan, quas Pluton, quas Medicina Tibi ?
 Ne Batavas inter Musas & pulpita spernes
 Longas longinquæ blanditias patriæ.
 Nos procul Amstelia cum Tu compeferis unda
 Dimidium quam animæ poscimus usque Deos!
 Multus Adonis non, non naris copia nobis ;
 Est Tua quo placeat usque Fahluna tamen.

Suo gratulatur suus

JO. BROWALLIUS.

Dab. Fahlunæ in Suecia
 1736. Nov. 24.

T A B U L A I.

1. DIAPENSIA (*lapponica*) § 88. p. 57.
2. ANDROMEDA (*polifolia*) foliis alternis lanceolatis, margine reflexis. § 163. p. 131.
3. ANDROMEDA (*hypnoides*) foliis aciformibus confertis. § 165. p. 134.
4. ANDROMEDA (*tetragona*) foliis triquetre imbricatis obtusis, ex alis florens. § 166. p. 135.
5. ANDROMEDA (*cærulea*) foliis linearibus obtusis sparsis. § 164. p. 133.

Jacet extra sidera tellus,
Extra anni solisque vias, ubi cœlifer Atlas
Axem humero torquet stellis ardentibus aptum.

Virg. Æneid.

TABULA II.

1. SAXIFRAGA (*oppositifolia*) foliis ovatis quadrangulato-imbricatis, ramis procumbentibus; *apicibus foliorum cartilagineis*. § 179. ε. p. 148.
2. SAXIFRAGA (*Cotyledon*) foliis radicalibus in orbem positis, serraturis cartilagineis. § 177. p. 146.
3. SAXIFRAGA (*stellaris*) caule nudo simplici, foliis lanceolatis dentatis; *coma foliolosa*. § 175. γ. p. 144.
4. SAXIFRAGA (*cernua*) foliis palmatis, caule simplici unifloro. § 172. p. 140.
5. SAXIFRAGA (*nivalis*) caule nudo simplici, foliis elliptico-subrotundis crenatis, floribus capitatis. §. 176. *varietas* 4. p. 145.
6. SAXIFRAGÆ antecedentis (5) *varietas* 1. § 176. γ. n. 1. p. 145.
7. SAXIFRAGA (*rivularis*) foliis radicalibus quinquelobis, florali ovato. § 174. p. 142.

Venti Alpini.

Alpestres Boreæ nunc hinc, nunc flatibus illinc,
Eruere inter se certant.

T A B U L A III.

1. RANUNCULUS (*glacialis*) caule bifloro, calyce hirsuto. § 233. p. 196.
2. RANUNCULUS (*nivalis*) caule unifloro, foliis radicalibus palmatis, caulinis multipartitis sessilibus. § 232. p. 195.
3. RANUNCULUS pygmæus, antecedentis (fig. 2) varietas. § 232. γ. p. 196.
4. RANUNCULUS (*lapponicus*) caule unifolio, & unifloro, foliis tripartitis. § 231. p. 194.
5. RANUNCULUS (*reptans*) foliis linearibus, caule repente. § 236. p. 198.
6. RANUNCULI generis nectarium ad unguem petali. § 228. p. 193.

Campi Alpini.

Adspiceres nudos sine fronde, sine arbore campos.

Heu loca felici non adeunda viro !

Ovid. Trist. iii. c. 10.

T A B U L A IV.

1. PEDICULARIS (*lapponica*) caule simplici, foliis lanceolatis semipinnatis serratis acutis. § 242. p. 205.
2. PEDICULARIS (*flammea*) caule simplici, foliis semipinnatis obtusis, laciniis imbricatis crenatis. § 244. p. 210.
3. PEDICULARIS (*hirsuta*) caule simplici, calycibus villosis, foliis linearibus dentatis crenatis. § 245. p. 211.
4. & 5. SCEPTRUM CAROLINUM Rudbeckii. § 243. p. 206.
 - a. Folium radicale.
 - b. Summa pars caulis.
 - c. Flos.
 - d. Fructus.
 - e. Semina.

Censori rigido.

Men Du som tadar alt, kom hær læt tig be-
haga
at se the høege bærg, the skogar, træsk och
haf
som mig so hafwa moedt, skrif sedan po min
graf
Om jag ock moedan spardt eller gifwet segn
foer saga.

Rudb.

T A B U L A V.

1. RUBUS (*Chamæmorus*) caule bifolio & unifloro, foliis simplicibus. § 208. p. 173.
2. RUBUS (*arcticus*) caule unifloro, foliis ternatis. § 207. p. 170.
3. CORNUS (*suecica*) herbacea. § 65. p. 38.
 - a. Planta florens.
 - b. Planta fructum ferens.
 - c. Semen transversim dissectum.
 - d d. Rami.

Non hæc in nostris, ut quondam, scribimus
hortis.

Ovid. Trist. i. c. 10.

T A B U L A VI.

1. AZALEA (*lapponica*) maculis ferrugineis subtus adspersa. § 89. p. 59.
2. AZALEA (*procumbens*) ramis diffusis procumbentibus. § 90. p. 60.
3. ARBUTUS (*Uva ursi*) caulibus procumbentibus, foliis integerrimis. § 162. p. 129.
Uva ursi Clus. hist. 63. Tournef. inst. 599.
De synonymis nullum dubium post hac erit; contuli enim nuper Suecicam cum specimenibus ex Anglia, Gallia & Helvetia missis.
4. BETULA (*nana*) foliis orbiculatis crenatis. § 342. p. 274.
 - a. Folium naturali magnitudine ex alpibus.
 - b. Folium naturali magnitudine ex deserto.
 - c. Folium naturali magnitudine ex horto.

Quam sæpe ut hæc qualiacumque colligerem,
per montium anfractus,
 callesque non ante tritos,
 de capite ipso dimicavi!
quas angustias adii, bone Deus!
quam diruptas ac præcipites!
quoties in lubrico prolapsus!
quoties effusa repente tempestate
 vento atque imbribus afflictus!
- quoties siti atque æstu intolerabili pene
 confectus!

Observantur adhuc animo impendentium mon-
tium altitudines,
fœdæ rupes,
prominentia saxa,
arrecti scopuli,
latebrosæ valles,
sylvarum horror ac silentium.

T A B U L A VII.

1. SALIX (*reticulata*) foliis integris glabris ovatis subtus reticulatis *mas.* § 359. p. 296.
2. SALIX antecedentis *femina.*
3. SALIX (*herbacea*) foliis ferratis glabris orbiculatis *mas.* § 355. p. 294.
4. SALIX antecedentis *femina.*
5. SALIX (*glauca*) foliis integris, subtus tenuissime villosis ovatis. § 363. p. 299.
6. SALIX (*myrsinites*) foliis ferratis glabris ovatis. § 353. p. 293.
7. SALIX (*lanata*) foliis integris utrimque lanatis subrotundis acutis. § 368. p. 302.

Plantis Alpinis.

Non omnibus volupe est
 anhelos aereosque conscendere,
 vel etiam superare nives,
 multa pati rerum
 ipsius quoque sanitatis
 ac vitæ discrimina;
vincere famem
 frigus
 æstum
 pluviam
 nivem
 fata
 lassitudinem
quæ omnia sæpe uno eodemque die
 in hac excursionem sese exhibuerunt
 haud semel gustanda.
Hinc certa spe fretus
 tanto gratiorem fore Floram meam
 quo plus constiterit sudoris
 & laboris.

Scheuchz. alp.

T A B U L A VIII.

- a. SALIX *amygdalina* § 348. p. 289.
- b. SALIX *fragilis* § 349. p. 290.
- c. SALIX *phylicifolia* β. § 350. p. 291.
- d. SALIX *phylicifolia* § 351. p. 291.
- e. SALIX *tenuifolia* § 352. p. 292.
- f. SALIX *myrsinites* § 353. p. 293.
- g. SALIX *hastata* § 354. p. 293.
- h. SALIX *herbacea* § 355. p. 294.
- i. SALIX *myrtilloides* § 357. p. 295.
- k. SALIX *myrtilloides* § 357. p. 295.
- l. SALIX *reticulata* § 359. p. 296.
- m. SALIX *arbuscula* § 360. p. 297.
- n. SALIX *depressa* § 361. p. 297.
- o. SALIX *arenaria* § 362. p. 298.
- p. SALIX *glauca* § 363. p. 299.
- q. SALIX *arenaria* § 362. p. 298.
- r. SALIX *fusca* § 364. p. 299.
- s. SALIX *caprea* § 365. p. 300.
- t. SALIX *lapponum* § 366. p. 300.
- u. SALIX *caprea* β. § 367. p. 301.
- x. SALIX *lanata* § 368. p. 302.
- y. SALIX *aurita* § 369. p. 303.
- z. SALIX *pentandra* § 370. p. 303.

Itineri Lapponico.

Nec cœlum patior, nec aquis affuevimus istis ;
Terraque nescio quo non placet ipsa modo.
Non domus apta fatis, non hic cibus utilis ægro ;
Nullus Apollinea qui levet arte malum.
Non qui soletur ; non, qui labentia tarde
Tempora narrando fallat, amicus adest.
Lassus in extremis jaceo populisque locisque :
Heu quam vicina est ultima terra mihi !

Ovid. Trist. iii. 3.

T A B U L A IX.

1. ASTRAGALUS (*alpinus*) alpinus minimus. § 267. p. 226.
2. CARDAMINE (*bellidifolia*) foliis simplicibus ovatis, petiolis longissimis. § 260. p. 222.
3. ASTER caule unifloro, foliis integerrimis, calyce villoso subrotundo. § 307. p. 250. Erigeron *uniflorum*.
4. VERONICA (*alpina*) caule floribus terminato, foliis ovatis crenatis. § 7. p. 7.
5. CAMPANULA (*uniflora*) caule unifloro. § 85. p. 55. *florens*.
6. CAMPANULA eadem (5) fructum *ferens*.

Alpibus Lapponicis.

Tu neque ver sentis cinctum florente corona,
Tu neque messorum corpora nuda vides.
Nec tibi pampineas autumnus porrigit uvas;
Cuncta sed immodicum tempora frigus ha-
bent.

Rara, nec hæc felix, in apertis eminent arvis
Arbor; & in terra est altera forma maris.
Non avis obloquitur, sylvis nisi si qua remotis
Æquoreas rauco gutture potet aquas.

Ovid. Pont. iii.

T A B U L A X.

1. SCHEUCHZERIA (*palustris*) § 133. p. 103.
2. JUNCUS (*campestris* β) foliis planis, culmo paniculato, spicis ovatis. § 127. p. 96.
3. ANTHERICUM (*calyculatum*) scapo nudo capitato, filamentis glabris. § 137. p. 106.
4. JUNCUS (*spicatus*) foliis planis, culmo spica racemosa nutante terminato. § 125. p. 95.
5. JUNCUS (*triglumis*) gluma triflora culmum terminante. § 115. p. 88.

Hyemi Lapponicæ.

At cum tristis hyems squallentia protulit ora,
Terraque marmoreo candida facta gelu;
Dum patet & Boreas & nix jactata sub arcto:
Tum liquet has gentes axe tremente premi.
Nix jacet & jactam nec sol pluvixve resolvunt:
Indurat Boreas, perpetuamque facit.
Tantaque commoti vis est Aquilonis, ut altas
Æquet humo turres, tecta que rapta ferat.
Pellibus & fuis arcent mala frigora braccis:
Oraque de toto corpore sola patent.
Sæpe sonant moti glacie pendente capilli,
Et nitet inducto candida barba gelu.

Ovid. Trist. iii. 10.

T A B U L A X I.

1. LICHEN (*nivalis*) niveus, finibus dædalis laciniatus, ramis erectis, calyce orbiculato. § 446. p. 355.
2. LICHEN (*centrifugus*) foliis planis multifidis obtusis, laciniis linearibus, calycibus concavis. § 448. p. 357.
3. LICHEN (*croceus*) foliis subrotundis planis, levissime incisus, calycibus orbiculatis disco folii adnatis planis. § 443. p. 353.
4. LICHEN (*fragilis*) erectus ramosissimus, ramis teretibus nudis filiformibus obtusis. § 440. p. 351.
5. LICHEN (*deformis*) caule simplici apice acuto aut calyce turbinato terminato. § 433. p. 344.
6. LYCOPODIUM (*alpinum*) caule repente, ramis tetragonis. § 417. p. 338.

Terræ Lapponicæ.

Ulterius nihil est, nisi non habitabile frigus.

Ovid. Trist. iii. 4.

Vidi equidem, vidi his oculis puerilibus olim,
Nec res fallit.

T A B U L A XII.

1. CUCUBALUS caule simplicissimo unifloro corolla inclusa. § 181. p. 150.
Lychnis apetala.
2. PINGUICULA (*villosa*) scapo villoso.
§ 13. p. 12.
3. PINGUICULA (*alpina*) nectario conico petalo brevior. § 12. p. 11.
4. LINNÆA (*borealis*) floribus geminatis.
Gronovii. § 250. p. 214.
 - a. Flos.
 - b. Corolla aperta cum staminibus & pistillo.
 - c. Calyx germinis seu fructus calyx.
 - d. Capsula.Figura ex Rudbeckianis.
5. CYPRIPIEDUM (*bulbosum*) folio subrotundo. § 319. p. 257.

Viro Clarissimo Joanni BURMANNO, M.D. & Professori Botanices in Horto Amstelodamensi.

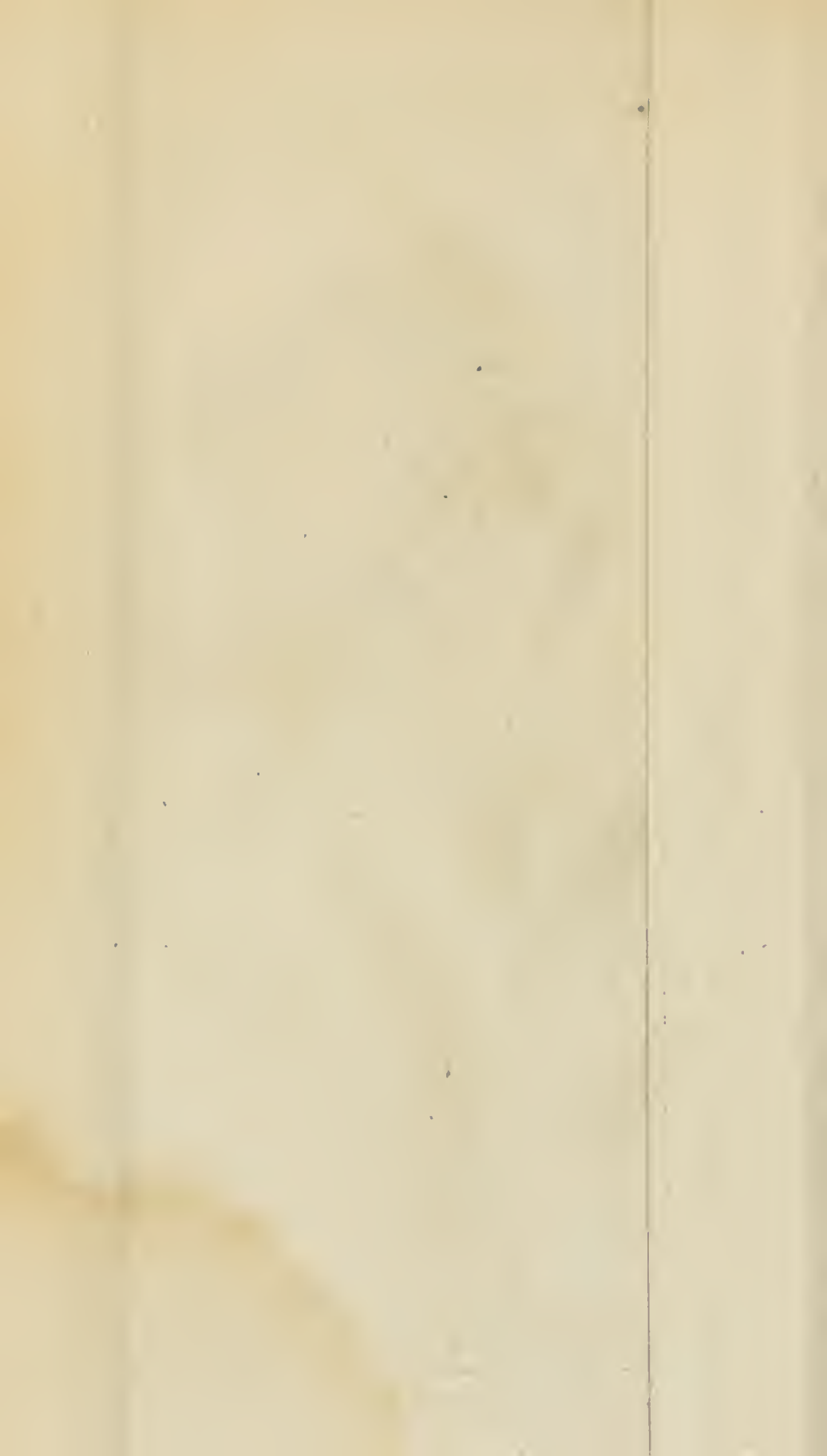

Viro Amplissimo Balthaz: HUYDECOPER, Texilæ Prætori, aggerumque ejusdem insulæ Præfecto.

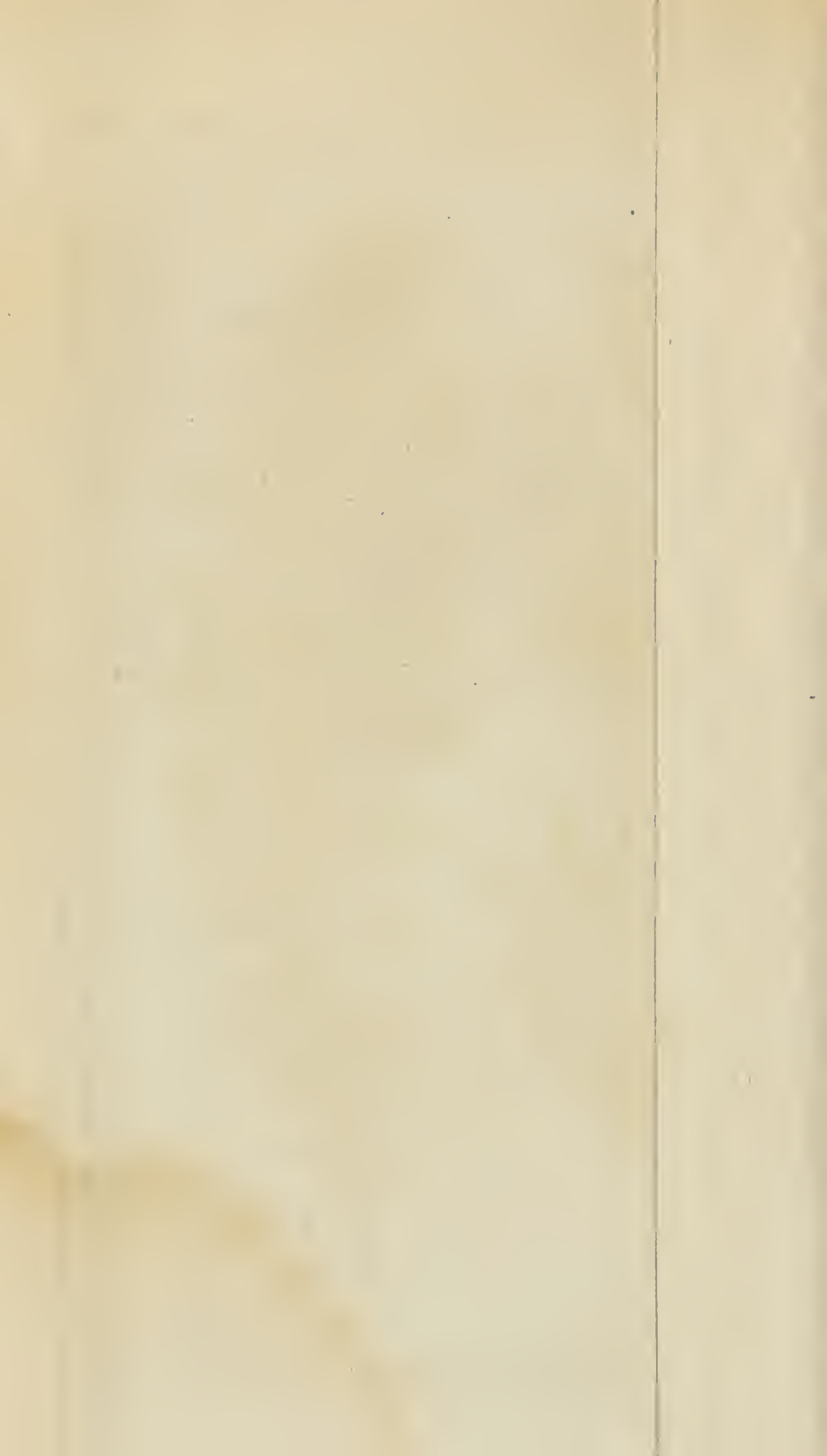

Viro Clarissimo Jacobo Philippo D'ORVILLE, J. V. D. & Professori Histor. Eloquent. et Linguar in athenaeo. Amstelædumense

Viro Clarissimo Cornelio Hugoni VONK, S.S. Theol. D. & Professori Linguar. et. Antiquit. orientalium in athenaeo Amsteledamensi.

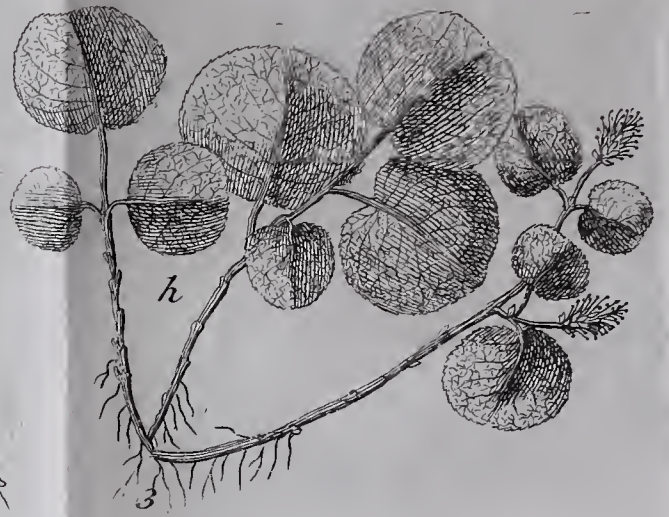

Viro Consultissimo Danieli van der LIP, J. V. D.

Viro Consultissimo Petro D'ORVILLE, J.U.D.

Viro Consultissimo Hermanno NOORDKERK J.V.D.

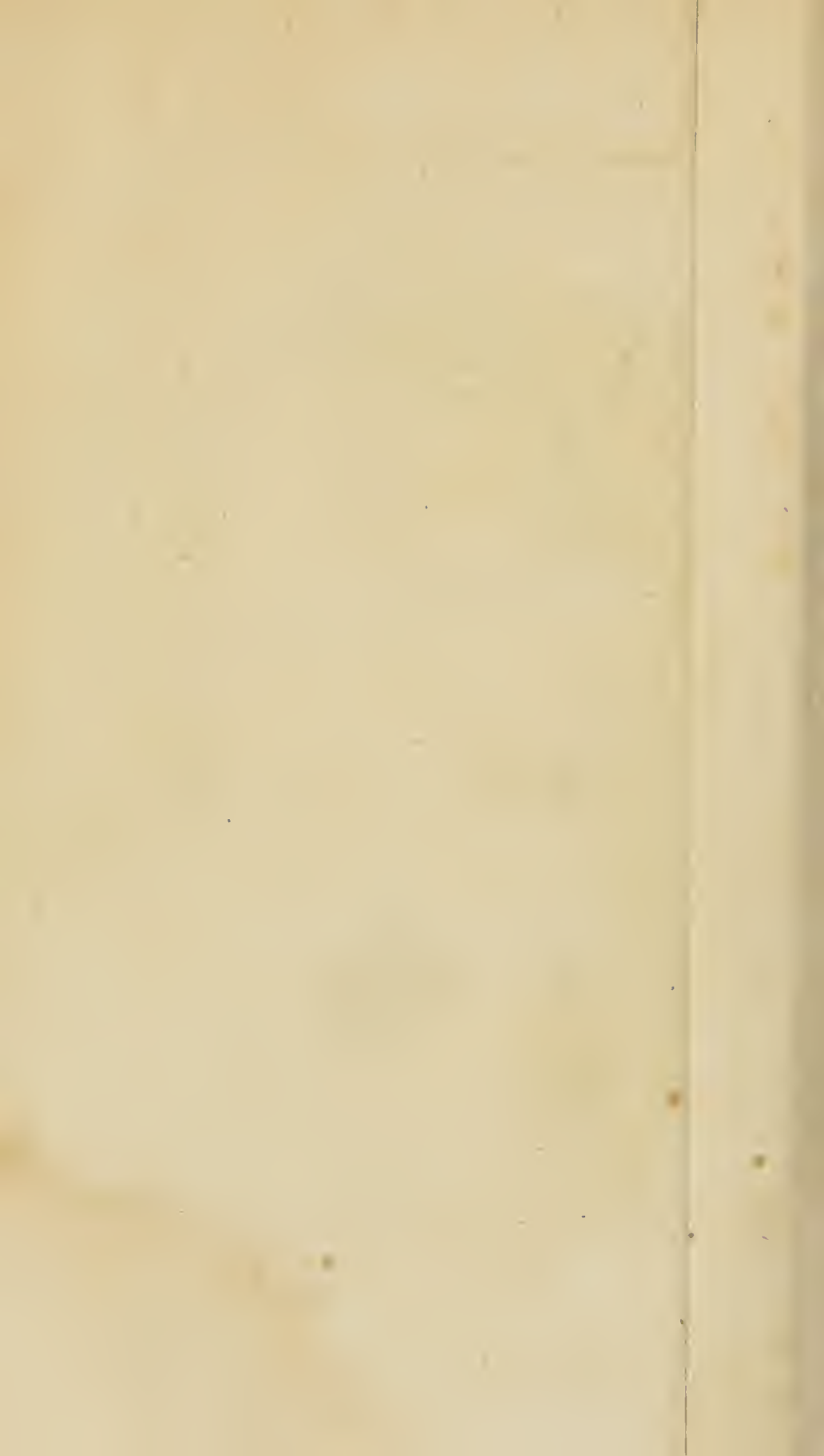
Viro Spectatissimo Thomæ HEGER Mercatori celebri.

Viro Spectatissimo Abrahamo BURMANNO Mercatori insigni.

D. M. Caspari COMMELINI C.F. M.D. animæ, dum viveret, candidissimæ.

D.M. Petri VLAMINGII, Poëtae insignis.

Viro Clarissimo Carolo LINNÆO. M. D.
 Aeterno frutices LINNÆUS in ære comantes
 Amstelice posuit gratus Amicitie.
 At Dea, plantarum soboles cui credita, Mystæ
 frondibus his titulum subdidit ipsa sui.
 Jac. Phil. D'ORVILLE.

